

UCHWAŁA NR
RADY GMINY REŃSKA WIEŚ

z dnia 29 kwietnia 2026 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Na podstawie art. 10f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) oraz art. 55 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) Rada Gminy Reńska Wieś uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, stanowiące załączniki do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Reńska Wieś.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady Gminy
Reńska Wieś

Krzysztof Olszowka

Załącznik nr 1 do uchwały nr
Rady Gminy Reńska Wieś
z dnia 29 kwietnia 2026 r.

Opracowanie:

Wstęp	4
1. Wprowadzenie.....	5
1.1 Uwarunkowania prawne	5
1.2 Metodyka opracowania Strategii	6
1.3 Komplementarność	8
1.4 Charakterystyka gminy Reńska Wieś.....	26
1.5 Wnioski z diagnozy	29
1.6 Analiza SWOT	38
2. Część strategiczna	41
2.1 Wizja i misja rozwoju gminy Reńska Wieś w perspektywie 2035 roku	41
2.2 Cele strategiczne rozwoju gminy i kierunki działań podejmowanych dla ich osiągnięcia.....	42
2.3 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Reńska Wieś.....	54
2.4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie	67
2.5 Oczekiwane rezultaty planowanych działań.....	75
3. System wdrażania strategii	78
3.1 Realizacja, monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii	78
3.2 Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	81
3.3 Finansowanie Strategii	82
Spis rysunków i tabel	85
Załącznik. Mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego	86

Wstęp

Gmina Reńska Wieś znajduje się obecnie w dynamicznej fazie rozwoju, której kierunek w znacznym stopniu zależy od efektywnego wykorzystania jej potencjałów oraz sposobu rozwiązywania kluczowych problemów. Kluczowym potencjałem Gminy Reńska Wieś jest jej lokalizacja w bezpośrednim sąsiedztwie Kędzierzyna-Koźła oraz współpraca z samorządami Kędzierzyńsko-Strzeleckiego Obszaru Funkcjonalnego, ukierunkowana na poprawę spójności społeczno-gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej regionu. Gmina charakteryzuje się stosunkowo stabilną sytuacją demograficzną – względnie stałą liczbą ludności, co wiąże się z wysoką atrakcyjnością osiedleńczą oraz stanowi istotny atut w kontekście dalszego rozwoju społecznego. Niemniej jednak, wyzwaniem pozostaje starzejące się społeczeństwo oraz konieczność dostosowywania oferty i infrastruktury gminnej do zmieniających potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

W odniesieniu do problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych gminy zidentyfikowanych na drodze diagnozy, wypracowano Strategię Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035. Jest to dokument strategiczny, mający na celu wyznaczenie kierunków i działań wspierających zrównoważony rozwój gminy na kolejne lata, skupionych na wzmocnieniu atrakcyjności gminy zarówno jako miejsca do życia, jak i przestrzeni sprzyjającej rozwojowi przedsiębiorczości oraz poprawie jakości infrastruktury, przy jednoczesnym zachowaniu harmonii z otaczającym środowiskiem. Strategia stanowi narzędzie wspierające podejmowanie decyzji samorządowych i stanowi punkt odniesienia dla przyszłych inwestycji i projektów.

Struktura dokumentu składa się z trzech części, co umożliwia pełne zrozumienie zarówno kontekstu, jak i wyzwań stojących przed gminą. Pierwsza część zawiera wprowadzenie, w którym uwzględniono kontekst sytuacji rozwojowej gminy, uwarunkowania prawne oraz wnioski z przeprowadzonej diagnozy. Druga część przedstawia część strategiczną, obejmującą wizję, misję oraz cele rozwoju, a także określa szczegółowe kierunki działań. Trzecia część dotyczy natomiast systemu wdrażania strategii, w tym monitoringu postępów, metod finansowania oraz ewaluacji realizacji poszczególnych działań.

Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 określa interwencję strategiczną, która pozwoli na znaczące wzmocnienie pozycji gminy w regionie. Dzięki realizacji zaplanowanych działań gmina osiągnie nadrzędny cel, jakim jest *wzrost znaczenia gminy Reńska Wieś w regionie poprzez gwarantowanie wysokiej jakości życia, tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju*. Zrównoważony rozwój gminy, uwzględniający zarówno aspekty społeczne, jak i gospodarcze oraz środowiskowe, stanowi fundament dla długoterminowego sukcesu i dobrobytu mieszkańców.

1. Wprowadzenie

1.1 Uwarunkowania prawne

Podstawę prawną do opracowania Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś stanowi Uchwała Nr XVII/105/2025 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 24 lipca 2025 roku w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035, w tym trybu konsultacji tego Projektu.

Struktura strategii uwzględnia zapisy Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), zgodnie z którymi strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy oraz określa w szczególności:

- 1) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym,
- 2) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych,
- 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia,
- 4) model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy [...],
- 5) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie,
- 6) obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa wraz z zakresem planowanych działań,
- 7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań,
- 8) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych,
- 9) ramy finansowe i źródła finansowania.

Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2025-2035 uwzględnia wszystkie obligatoryjne elementy wynikające z przepisów prawa oraz wypracowanych standardów planistycznych, a jednocześnie odzwierciedla specyfikę gminy w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzenno-środowiskowym. Dokument obejmuje część opisową oraz część graficzną, w tym model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy i rekomendacje dotyczące polityki przestrzennej. Model pełni rolę narzędzia wizualizacji prezentuje kluczowe założenia strategii oraz ilustruje koncepcję rozwoju terytorialnego, stanowiąc uzupełnienie i uszczegółowienie części strategicznej.

1.2 Metodyka opracowania Strategii

Niniejszy podrozdział prezentuje metodykę opracowania Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś. Proces został zrealizowany w oparciu o zintegrowane podejście, łączące komponent analityczny, ekspercki i partycypacyjny. W poszczególnych etapach wykorzystano zarówno dane zastane, jak i informacje pozyskane bezpośrednio od lokalnych interesariuszy, co zapewniło pełne rozpoznanie uwarunkowań oraz potencjałów rozwojowych gminy. Podstawą prac była analiza źródłowa (desk research), badania ilościowe i jakościowe, analiza SWOT oraz warsztaty konsultacyjne z udziałem mieszkańców i przedstawicieli instytucji lokalnych. Na tej podstawie wypracowano wizję, misję, cele strategiczne oraz model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy.

Analiza <i>desk reseach</i>	Etap analityczny obejmował przegląd dokumentów źródłowych, w tym lokalnych dokumentów planistycznych, raportów o stanie gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, a także danych statystycznych pochodzących z Banku Danych Lokalnych GUS, Urzędu Gminy Reńska Wieś, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Kędzierzynie-Koźlu. Analiza ta pozwoliła na całościową identyfikację uwarunkowań społecznych, gospodarczych i przestrzennych, które stały się punktem wyjścia dla dalszych prac koncepcyjnych.
Badania ilościowe	Zaangażowanie mieszkańców w proces opracowania strategii stanowiło istotny element budowania adekwatnych i osadzonych w lokalnych realiach rozwiązań. W lipcu 2025 roku przeprowadzono badanie ankietowe w formie elektronicznej i papierowej, w którym wzięli udział mieszkańcy gminy. Ankieta pozwoliła zebrać opinie dotyczące funkcjonowania gminy, wskazać jej mocne i słabe strony, a także zidentyfikować oczekiwane kierunki rozwoju w perspektywie lokalnej społeczności.
Badania jakościowe	Komplementarnym narzędziem były warsztaty strategiczne z udziałem przedstawicieli samorządu, instytucji lokalnych, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców. Spotkania prowadzone przez ekspertów zewnętrznych pozwoliły na pogłębioną identyfikację czynników wpływających na rozwój gminy oraz umożliwiły formułowanie wniosków i rekomendacji.

Analiza SWOT	Zebrane informacje zostały usystematyzowane w formie analizy SWOT, która umożliwiła wskazanie mocnych i słabych stron gminy oraz zewnętrznych szans i zagrożeń. Struktura ta stworzyła łącznik pomiędzy diagnozą a projektowanymi celami strategicznymi oraz kierunkami działań.
Opracowanie wizji i misji	Na podstawie diagnozy i analizy SWOT sformułowano wizję rozwoju Gminy Reńska Wieś w perspektywie 2035 roku, jako obraz docelowego stanu odpowiadającego aspiracjom lokalnej społeczności. Misja natomiast określa kierunek działań samorządu oraz zobowiązanie wobec mieszkańców w zakresie prowadzenia polityki rozwoju.
Sformułowanie celów rozwoju i kierunków działań	W dalszym etapie opracowano zestaw celów strategicznych obejmujących cztery kluczowe obszary: społeczny, gospodarczy, przestrzenny oraz klimatyczno-środowiskowy. Każdemu z celów przypisano zestaw kierunków działań, prowadzących do realizacji wizji Gminy Reńska Wieś w horyzoncie 2035 roku.
Opracowanie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej	Integralnym elementem strategii jest model struktury funkcjonalno-przestrzennej, prezentujący docelowy obraz gminy w perspektywie strategicznej. Schemat ten odzwierciedla kluczowe założenia przestrzenne, wskazuje główne kierunki interwencji i pełni rolę narzędzia wizualizacyjnego, ułatwiającego odbiór i interpretację przyjętej koncepcji rozwoju.
Opracowanie części wdrożeniowej	Ostatnim etapem prac było opracowanie systemu wdrażania, monitoringu i ewaluacji strategii. Określono podmioty odpowiedzialne za realizację, zaprojektowano mechanizmy współpracy oraz wskazano potencjalne źródła finansowania, zarówno z budżetu gminy, jak i środków zewnętrznych, w tym funduszy Unii Europejskiej.
Konsultowanie i opiniowanie projektu strategii	Projekt strategii podlega konsultacjom w szczególności z: sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami gminy oraz z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Ponadto, projekt strategii rozwoju gminy przedkładany jest zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa. Z przebiegu i wyników konsultacji projektu Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 zostanie sporządzone sprawozdanie.

Procedura środowiskowa	Ostatnim etapem prac było przeprowadzenie procedury środowiskowej. Zapisy Strategii zostały poddane ocenie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Opolu, zgodnie z którą przystąpiono do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu. Po zakończeniu procedury, jej przebieg zostanie opisany w podsumowaniu sporządzonym zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112).
Ewaluacja ex-ante	Zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi przeprowadzono ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji niniejszej strategii.

1.3 Komplementarność

Rozdział odnosi się do art. 10f. ust. 2. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153): Projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.

Cele rozwojowe przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 zostały opracowane w pełnej zgodności z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi obowiązującymi na poziomie krajowym oraz regionalnym. Zapewnia to synergię działań prowadzonych w różnych skalach terytorialnych, co przekłada się na większą efektywność i spójność realizowanej polityki rozwojowej.

Powiązanie priorytetów Gminy Reńska Wieś z celami określonymi w dokumentach wyższego rzędu umożliwia jednocześnie pełniejsze korzystanie z dostępnych instrumentów wsparcia zarówno finansowego, jak i merytorycznego, wzmacniając tym samym potencjał wdrożeniowy samorządu oraz zwiększając prawdopodobieństwo skutecznej realizacji przyjętej wizji rozwoju.

Założenia Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 są spójne m.in. z następującymi dokumentami:

- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku),
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030,
- Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030,

- Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego,
- Audytem krajobrazowym województwa opolskiego,
- Strategią Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021-2030,
- Strategią Innych Instrumentów Terytorialnych Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021-2030,
- Strategią Rozwoju Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego do 2030 roku
- Strategią Rozwoju Lokalnego Kierowanego Przez Społeczność na lata 2023-2027 Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Euro-Country”.

Spójność Strategii ze strategią rozwoju województwa

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 została przyjęta Uchwałą nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 roku i stanowi kontynuację oraz rozwinięcie polityki rozwoju regionu w nowej perspektywie strategicznej. Dokument został opracowany w oparciu o szeroką diagnozę społeczno-gospodarczą oraz z uwzględnieniem wyników konsultacji z interesariuszami regionalnymi. Jest to kompleksowy plan działania, którego celem jest zbudowanie silnego, odpornego i konkurencyjnego regionu, odpowiadającego na wyzwania demograficzne, gospodarcze i środowiskowe.

Wizja rozwoju województwa opolskiego brzmi: „Opolskie w 2030 roku to region cenionej jakości życia wynikającej z unikalnego i uniwersalnego łączenia różnorodności: dynamiki i równowagi, nowoczesności i tradycji oraz otwartości i integracji.”

W ramach Opolskie 2030 wyznaczono trzy główne cele strategiczne:

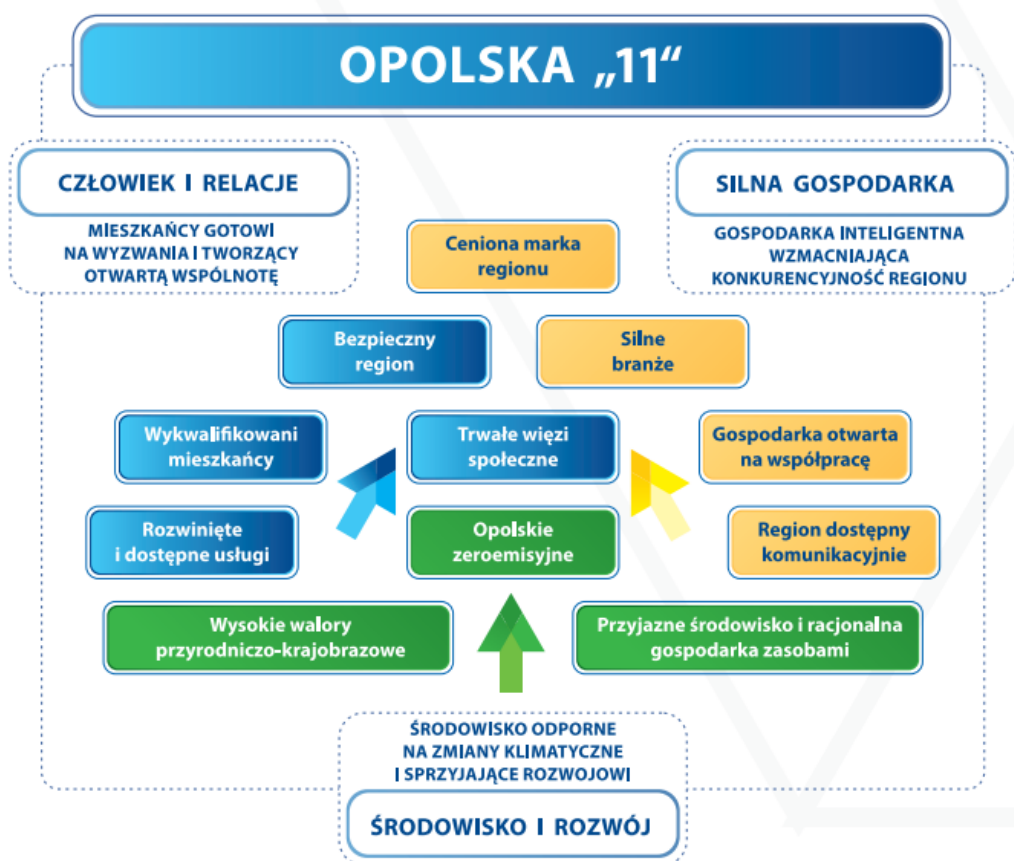
CEL STRATEGICZNY I – CZŁOWIEK I RELACJE - MIESZKAŃCY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ

CEL STRATEGICZNY II – ŚRODOWISKO I ROZWÓJ – ŚRODOWISKO ODPORNE NA ZMIANY KLIMATYCZNE I SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI

CEL STRATEGICZNY III – SILNA GOSPODARKA – GOSPODARKA INTELIGENTNA WZMACNIAJĄCA KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU

Dokument wskazuje także cele operacyjne i przypisane im priorytetowe kierunki działań, które mają zostać zrealizowane w ramach celów głównych, tworząc logiczny układ interwencji strategicznej dla całego regionu.

Rysunek 1 Opolska „11” – cele operacyjne na tle celów strategicznych.

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030.

Powyżej przedstawiono tzw. „Opolska 11”, czyli jedenaście zdefiniowanych w strategii celów operacyjnych, które uszczegóławiają trzy cele strategiczne. Wskazane w Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 cele strategiczne są spójne z powyższymi założeniami rozwojowymi województwa.

Poprzez spójność z założeniami wojewódzkimi Strategia Gminy Reńska Wieś nie tylko wpisuje się w ramy polityki regionalnej, ale również zwiększa szanse na skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz budowanie powiązań z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Tabela 1 Cele strategiczne i operacyjne województwa opolskiego

Cele strategiczne	Cele operacyjne
Cel strategiczny 1: Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę	Trwałe więzi społeczne Wykwalifikowani mieszkańcy Rozwinięte i dostępne usługi Bezpieczny region

Cel strategiczny 2: Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi	Opolskie zeroemisyjne Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe
Cel strategiczny 3: Silna gospodarka – Gospodarka inteligentna wzmacniająca konkurencyjność regionu	Gospodarka otwarta na współpracę Silne branże Region dostępny komunikacyjnie Ceniona marka regionu

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030.

Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś lata 2026-2035 wykazuje komplementarność wobec zapisów Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 w każdym z wymienionych powyżej celów strategicznych, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 Komplementarność Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś lata 2026-2035 ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030	Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś lata 2026-2035
Cel strategiczny 1: Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę	Cel 1. Gwarantowanie wysokiej jakości życia w gminie i tworzenie warunków do dalszego rozwoju społecznego Cel 2. Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego poprzez edukację, aktywizację obywatelską i integrację międzypokoleniową
Cel strategiczny 2: Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi	Cel 4. Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy z regionem poprzez rozwój powiązań transportowych i funkcjonalnych Cel 5. Racjonalne kształtowanie przestrzeni i poprawa ładu przestrzennego poprzez zrównoważony rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i rolniczych gminy Cel 6. Wzmacnianie odporności gminy na zmiany klimatyczne i ochrona walorów środowiska przyrodniczego
Cel strategiczny 3: Silna gospodarka – Gospodarka inteligentna wzmacniająca konkurencyjność regionu	Cel 3. Dywersyfikacja i rozwój lokalnej gospodarki poprzez wspieranie przedsiębiorczości i inwestycji

Źródło: opracowanie własne.

Prawo Wodne

Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 poza uwzględnieniem przepisów kluczowych dla prowadzenia polityki rozwoju (w szczególności ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju), pozostaje zgodna z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne (Dz.U. z 2025 r. poz. 960), zwłaszcza z jej artykułami 315 i 326. Zapisy te wskazują dokumenty

planistyczne w zakresie gospodarowania wodami, które powinny zostać uwzględnione w strategiach rozwoju jednostek samorządu terytorialnego.

Gmina Reńska Wieś leży w granicach dorzecza Odry, co oznacza konieczność bezpośredniego odniesienia się do obowiązujących dokumentów planistycznych związanych z gospodarką wodną.

II Aktualizacja Programu Wodno-Środowiskowego Kraju

Program Wodno-Środowiskowy Kraju stanowi jeden z kluczowych dokumentów strategicznych w zakresie ochrony, racjonalnego gospodarowania oraz zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi w Polsce. Jego celem jest zapewnienie zgodności krajowej polityki z założeniami unijnej Ramowej Dyrektywy Wodnej (2000/60/WE) oraz wdrażanie działań podstawowych i uzupełniających, mających na celu osiągnięcie lub utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Dokument pełni funkcję operacyjną w systemie krajowej polityki wodnej, wspiera ochronę środowiska, poprawia bezpieczeństwo wodne oraz sprzyja efektywnemu i zrównoważonemu wykorzystaniu zasobów w długofalowej perspektywie rozwoju kraju.

W odniesieniu do Gminy Reńska Wieś, zapisy II aktualizacji Programu Wodno-Środowiskowego Kraju mają szczególne znaczenie w kontekście planowania strategicznego i przestrzennego. Wyznaczają one ramy dla działań w zakresie ochrony zasobów naturalnych, gospodarowania wodami, retencji oraz adaptacji do zmian klimatu. Program wskazuje m.in. konieczność ograniczania presji na zasoby wodne, zwiększania zdolności retencyjnych zlewni, ochrony wód podziemnych GZWP nr 332 Subniecka Kędzierzyńsko-Głubczycka oraz wdrażania rozwiązań sprzyjających efektywnemu wykorzystaniu wód w rolnictwie, przemyśle i gospodarce komunalnej. Program Wodno-Środowiskowy Kraju stanowi istotny punkt odniesienia dla lokalnej polityki środowiskowej Gminy Reńska Wieś, wzmacniając spójność działań gminy z celami krajowej i unijnej polityki wodnej oraz przyczyniając się do realizacji zasad zrównoważonego rozwoju.

Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry¹

Plan gospodarowania wodami jest dokumentem o charakterze nadrzędnym, który porządkuje i integruje działania zmierzające do osiągnięcia celów środowiskowych poprzez określenie zasad zarządzania wodami powierzchniowymi i podziemnymi. Plan Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Odry (IIaPGW) jest dokumentem, na podstawie którego podejmowane są decyzje w zakresie gospodarowania wodami oraz planowania przestrzennego w gminie.

¹ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335)

Dla gminy Reńska Wieś dokument stanowi punkt wyjścia dla wdrażania działań obejmujących zarówno ochronę jakościową i ilościową wód, jak i przeciwdziałanie skutkom ekstremalnych zjawisk pogodowych, takich jak susze czy powodzie. PGW wspiera realizację inwestycji z zakresu gospodarki wodno-kanalizacyjnej, retencji oraz modernizacji melioracji, a także wskazuje na konieczność monitorowania i adaptacji lokalnej infrastruktury do zmieniających się warunków klimatycznych. Uwzględnienie zapisów Planu w Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś gwarantuje spójność planowania z celami środowiskowymi państwa oraz Unii Europejskiej, tworząc fundament dla rozwoju odpornego na wyzwania klimatyczne i ekologiczne.

Poniższe tabele przedstawiają charakterystykę jednolitych części wód (JCW) zlokalizowanych w granicach gminy Reńska Wieś, w tym ocenę ich stanu² wraz z celami środowiskowymi i oceną ryzyka nieosiągnięcia celów.

² Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2019-2024 ([Monitoring i ocena jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych - Rzeki - System monitoringu i klasyfikacji wód - Portal jakości wód powierzchniowych](#))

Tabela 3 Charakterystyka JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Reńska Wieś

Kod JCWP	Nazwa JCWP	Typologia JCWP	Status	Stan ogólny	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
					Stan lub potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	
RW60001011738	Trzciniec	Potok lub strumień nizinny piaszczysty	naturalna część wód	brak danych	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW600009117474	Dopływ spod Marianków	Potok lub strumień nizinny	naturalna część wód	brak danych	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW600009117489	Ligocki Potok	Potok lub strumień nizinny	naturalna część wód	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona
RW600011117499	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	Rzeka nizinna	naturalna część wód	brak danych	dobry stan ekologiczny	dobry stan chemiczny	Zagrożona
RW60001111759	Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi	Rzeka nizinna	silnie zmieniona część wód	zły stan wód	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g, h, i)perylen(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	Zagrożona
RW6000091171429	Olszówka	Potok lub strumień nizinny	silnie zmieniona część wód	zły stan wód	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny	Zagrożona
RW600011117159	Odra od granicy do Kanału Gliwickiego	Rzeka nizinna	silnie zmieniona część wód	zły stan wód	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	Zagrożona

Źródło: opracowanie na podstawie: II Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

W ramach Planu gospodarowania wodami wskazuje się działania podstawowe i działania uzupełniające indywidualnie dla każdej JCWP. Jak wskazano w planie: *wybór działań nastąpił w oparciu o zidentyfikowane presje antropogeniczne i ocenę ryzyka zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych*. Poniżej przedstawiono nazwy działań podstawowych wyróżnionych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, które zostały przypisane do JCWP na terenie Gminy Reńska Wieś. Należy zaznaczyć, że w Planie szczegółowo określono ramy poszczególnych działań, w tym wskazano także jednostki odpowiedzialne za ich realizację. Poza zestawem działań obowiązując katalog działań krajowych.

Tabela 4 Działania podstawowe i uzupełniające przypisane do JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Reńska Wieś.

Kod JCWP	Działania
RW60001011738	Podstawowe
	Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych.
RW600009117474	Podstawowe
	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych.
RW600009117489	Podstawowe
	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych.
RW600011117499	Podstawowe
	Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych.
RW60001111759	Podstawowe
	- Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność - Działania renaturyzacyjne - Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych zależnych od hydromorfologii (wg celów środowiskowych: wymogów rzek włosienicznikowych, wylewy Q50). - Realizacja działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych: - Zaleca się wyłączenie z konserwacji cieków oraz dopuszczenie do ich renaturyzacji, z wyłączeniem cieków stanowiących odbiorniki wód opadowych z autostrady. (Park Krajobrazowy Góra Św. Anny); - Przeprowadzić pomiary jakości wód gruntowych w otoczeniu zbiornika (starorzecza) [3150] w celu identyfikacji źródła dopływu biogenów do zbiornika. (Obszar Natura 2000 Łęg Zdieszowicki). - Nie dopuszcza się przekształcania obszarów źródłiskowych, w tym zmian użytkowania, szczególnie trwałego wylesiania lub zamiany użytków zielonych w grunty orne, z wyłączeniem realizacji zadań służących ich ochronie i racjonalnemu udostępnieniu turystycznemu. (Park Krajobrazowy Góra Św. Anny). - Nie dopuszcza się zmian naturalnego kształtu i przebiegu koryt wszystkich cieków w granicach Parku, z wyjątkiem sytuacji wynikających z przepisów szczególnych. (Park Krajobrazowy Góra Św. Anny). - Zaleca się odstąpienie od budowy stawów rybnych, a w przypadku ich realizacji przeprowadzanie oceny oddziaływania na środowisko. (Park Krajobrazowy Góra Św. Anny).

Kod JCWP	Działania
	– Zaleca się odstąpienie od działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w tym szczególnie budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach jak też w obszarach parowów, dolin rzecznych i strefach źródłowych cieków. (Park Krajobrazowy Góra Św. Anny). – Zaleca się pozostawienie lub tworzenie wzdłuż cieków, co najmniej 1. metrowego pasa zadrzewień i zakrzaczeń tworzących naturalną strefę buforową. (Park Krajobrazowy Góra Św. Anny). – Zaleca się przeciwdziałanie procesom erozji wietrznej i wodnej gleb oraz ich ochronę przed zanieczyszczeniami, poprzez tworzenie pasów roślinności niskiej i wysokiej wzdłuż krawędzi wązowych rozcięć erozyjnych, dróg i miedz śródpolnych. (Park Krajobrazowy Góra Św. Anny). – Rozpoznanie zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie w PZO/PO działań ograniczających negatywnie oddziaływanie budowli regulacyjnych i przekształceń hydromorfologicznych na cele środowiskowe wynikające z wymagań dla obszarów chronionych w zakresie stanu hydromorfologii (wg wymogów rzek włosienicznikowych/wylewy). (Obszar Natura 2000 Żywocickie Łęgi).
	Uzupełniające • Ograniczenie zanieczyszczenia wód związkami biogennymi pochodzącymi z rolnictwa oraz ograniczenie zanieczyszczenia pestycydami • Kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb. • Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb.
RW6000091171429	Podstawowe • Działania renaturyzacyjne • Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
RW600011117159	Podstawowe • Kontrole dotyczące stosowania programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu przez podmioty prowadzące produkcję rolną i działalność • Działania renaturyzacyjne • Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie utrzymania naturalnego charakteru koryta. • Realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych. • Rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń. Uzupełniające • Realizacja wybranego wariantu udroźnienia cieku- działanie inwestycyjne. • Kontrola funkcjonowania urządzeń do migracji ryb. • Monitoring skuteczności istniejących urządzeń do migracji ryb. • Opracowanie wariantowej analizy sposobu udroźnienia budowli piętrzących na cieku wraz ze wskazaniem wariantu do realizacji oraz opracowaniem dokumentacji projektowej.

Źródło: opracowanie na podstawie: II Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

Gmina Reńska Wieś leży w zasięgu trzech jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): GW6000128, GW6000143 oraz GW6000142, których stan monitorowany jest w ramach krajowego systemu oceny stanu wód. W II aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (2022) oceniono

zarówno stan ilościowy, jak i chemiczny wspomnianych JCWPd. W poniższej tabeli scharakteryzowano poszczególne JCWPd wskazując ocenę ich stanu.

Tabela 5 Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na terenie Gminy Reńska Wieś.

Kod JCWPd	Stan ogólny	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu ilościowego	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego
GW6000127	słaby	dobry	dobry	zagrożona chemicznie
GW6000142	dobry	dobry	dobry	niezagrożona

Źródło: opracowanie na podstawie: II Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przypisano po jednym działaniu podstawowym i działaniu uzupełniającym działania podstawowe do JCWPd znajdujących się w obrębie gminy. Poza zestawem działań obowiązuje katalog działań krajowych.

Tabela 6 Działania podstawowe i uzupełniające przypisane do JCWPd zlokalizowanych na terenie Gminy Reńska Wieś.

Kod JCWPd	Działania
GW6000127	Podstawowe • ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP nr 332 (Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka)). • opracowanie wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP nr 332 (Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka)). • opracowanie ekspertyzy określającej źródła i zasięg zanieczyszczenia wód podziemnych związkami wskazującymi na presję przemysłową.
	Uzupełniające • analiza możliwości odbudowy/przebudowy systemów melioracyjnych • dobrowolne stosowanie działań ze "Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej" • spowolnienie lub zatrzymanie odpływu wód ze zlewni oraz zwiększenie możliwości retencyjnych zlewni • wsparcie działań organów administracji w zakresie ustanawiania obszarów ochronnych GZWP • rozpoznanie występowania nowych zanieczyszczeń w wodach podziemnych • szkolenia z zakresu dobrowolnego stosowania "Zbioru zaleceń dobrej praktyki rolniczej", mającego na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych • zwiększanie retencji na obszarach zurbanizowanych
GW6000142	Podstawowe • ustanowienie obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP nr 332 (Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka)). • opracowanie wniosku na potrzeby ustanowienia obszaru ochronnego zbiornika wód śródlądowych (GZWP nr 332 (Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka)).
	Uzupełniające • wsparcie działań organów administracji w zakresie ustanawiania obszarów ochronnych GZWP nr 332 • zwiększanie retencji na obszarach zurbanizowanych.

Źródło: opracowanie na podstawie: II Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/informacje>

Na terenie Gminy Reńska Wieś występują istotne zasoby wód podziemnych. Cały obszar gminy położony jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 332 - Subniecka Kędzierzyńsko-Głubczycka, który stanowi kluczowy rezerwuuar wód o randze krajowej. Zbiornik ten pełni funkcję

podstawowego źródła zaopatrzenia w wodę dla terenów zurbanizowanych rejonu Kędzierzyna-Koźła, w tym również Gminy Reńska Wieś. Na obszarze gminy wyróżnia się dwie strefy ochronne, wynikające ze zróżnicowanego stopnia podatności zasobów wodnych: obszar najwyższej ochrony (ONO) obejmujący północną część gminy oraz obszar wysokiej ochrony (OWO) rozciągający się na pozostałym obszarze gminy.³

Włączenie powyższych uwarunkowań do Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 jest zgodne z art. 315 oraz art. 326 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (Dz.U. z 2025 r. poz. 960), które zobowiązują jednostki samorządu terytorialnego do uwzględniania aktualnych planów gospodarowania wodami przy formułowaniu kierunków rozwoju. Zachowanie dobrej kondycji zasobów wodnych (zarówno powierzchniowych, jak i podziemnych) stanowi fundament dla planowania przestrzennego, zarządzania kryzysowego (w tym w kontekście ryzyka powodziowego) oraz lokalnych inwestycji infrastrukturalnych, w szczególności związanych z wodociągami, rolnictwem i przemysłem.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry

Nadrzędnym celem Planu zarządzania ryzykiem powodziowym (PZRP) jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków powodzi dla życia i zdrowia ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, poprzez realizację działań minimalizujących zidentyfikowane zagrożenia. PZRP podlega aktualizacji co 6 lat, zgodnie z art. 173 ust. 19 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. z 2025 r. poz. 960). W dniu 23 marca 2023 r. weszło w życie nowe wydanie Planu dla obszaru dorzecza Odry, stanowiące załącznik do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. (Dz.U. 2022 r. poz. 2739).

W dokumencie wyznaczono trzy główne cele:

1. Zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego,
2. Obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego,
3. Poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Oprócz celów głównych w PZRP wskazuje się cele operacyjne, w tym: doskonalenie systemów monitoringu i wczesnego ostrzegania, zwiększenie efektywności działań prewencyjnych oraz koordynację służb odpowiedzialnych za reagowanie na zagrożenia powodziowe.

Ocena zagrożenia powodziowego

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś (Uchwała nr XII/80/2025 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 24 kwietnia 2025 r. w sprawie zmiany nr 6 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Reńska Wieś)

Na podstawie PZRP opracowywane są mapy zagrożenia powodziowego (MZP), które przedstawiają obszary o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi. Zgodnie z MZP na terenie gminy Reńska Wieś wskazano obszary o trzech możliwych prawdopodobieństwach wystąpienia powodzi:

W ramach dokumentu dokonano analizy prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi. Dla gminy Reńska Wieś wyróżniono:

- Raz na 10 lat (Q10%) – obszary o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi,
- Raz na 100 lat (Q1%) – obszary o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia.
- Raz na 500 lat (Q0,2%) – obszary o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego

Ocena ryzyka powodziowego:

Dla obszarów wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego sporządza się mapy ryzyka powodziowego (MRP), które określają wartości potencjalnych strat powodziowych oraz przedstawiają obiekty narażone na zalanie w przypadku wystąpienia powodzi o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia. Mapy przygotowuje się w dwóch zestawach tematycznych: (1) potencjalne negatywne skutki dla życia i zdrowia ludzi oraz wartości potencjalnych strat powodziowych oraz (2) potencjalne negatywne skutki dla środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.⁴

Zgodnie z PZRP i mapami ryzyka powodziowego⁵ na terenie gminy Reńska Wieś wyznaczone zostały obszary o każdym z badanych ryzyk powodziowych tj. 0,2% - raz na 500 lat, 1% - raz na 100 lat i 10% - raz na 10 lat. Na mapach wskazano oba zakresy tematyczne, zarówno potencjalne oddziaływania na życie i zdrowie ludzi jak i negatywne skutki dla środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Zgodnie z Prawem Wodnym, uwarunkowania wynikające z powyżej opisanych dokumentów muszą być uwzględniane przy planowaniu działań wynikających ze strategii rozwoju gminy, w szczególności w zakresie działań na terenie obszarów zagrożonych powodzią. Z tego względu w Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 uwzględniono m.in. realizację działań ukierunkowanych na zabezpieczenie przeciwpowodziowe, w tym wykorzystywanie naturalnych rozwiązań umożliwiających regulację stosunków wodnych w ramach kierunku działań 5.1. Efektywne i racjonalne planowanie i gospodarowanie przestrzenią.

⁴ https://powodz.gov.pl/pl/o_mapach

⁵ https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gmap=gpMZP

Plan przeciwdziałania skutkom suszy

Plan przeciwdziałania skutkom suszy⁶ (PPSS) jest jednym z dokumentów strategicznych w zakresie gospodarki wodnej, którego głównym celem jest minimalizacja negatywnych skutków suszy poprzez racjonalne i zrównoważone zarządzanie zasobami wodnymi. Dokument obejmuje m.in. działania na rzecz zwiększenia retencji wodnej, planowania przestrzennego, poprawy efektywności wykorzystania wód oraz podnoszenia świadomości społecznej w zakresie adaptacji do zmian klimatu. PPSS jest aktualizowany cyklicznie zgodnie z wymogami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2025 r. poz. 960).

Na obszarze gminy Reńska Wieś zidentyfikowano zróżnicowany poziom zagrożenia występowaniem różnych typów suszy, w tym:

- **Susza hydrogeologiczna** – klasa I (słabe zagrożenie) – na większości obszaru gminy oraz klasa II (umiarkowane zagrożenie) – na południowym obszarze gminy,
- **Susza hydrologiczna** – klasa III (silne zagrożenie) - zachodnia oraz centralna część gminy oraz klasa I (słabe zagrożenie) – w północno-wschodniej i południowo-wschodniej części gminy,
- **Susza rolnicza** – klasy od I (słabe zagrożenie) do IV (ekstremalne zagrożenie),
- **Susza atmosferyczna** – klasy III (silne zagrożenie) oraz IV (ekstremalne zagrożenie).

W łącznym zestawieniu Gmina Reńska Wieś klasyfikuje się jako obszar silnie i umiarkowanie zagrożony suszą.

W odniesieniu do celów Planu przeciwdziałania skutkom suszy, zaleca się realizację działań z zakresu gospodarki wodnej, związanych ze zwiększeniem retencji wodnej:

- na terenach zurbanizowanych, poprzez tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych, małych urządzeń piętrzących (zastawki, małe progi, przetamowania), retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych;
- na terenach rolnych poprzez tworzenie zadrzewień śródpolnych, pasów buforowych, zachowanie oraz wykorzystanie morfologii terenów rolniczych dla odtworzenia śródpolnych oczek wodnych, mokradeł, bagien, torfowisk, stref przybrzeżnych rzek oraz zbiorników wodnych, utrzymywanie lub odtwarzanie zadarnionych skarp, stoków o znacznym nachyleniu (zadarnionych stref buforowych) w celu ochrony przed erozją, spowolnienia lub rozproszenia spływu wód powierzchniowych oraz wzmacniania retencji wodnej gleb, zrównoważone nawożenie - prawidłowe gospodarowanie nawozami naturalnymi bezpośrednio wpływa na

⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz. U. 2021 r. poz. 1615).

poprawę dostępności wody, wzbogacanie gleby w próchnicę - najbardziej istotną cechą gleb z wysoką zawartością próchnicy jest ich znaczący wpływ na zwiększenie odporności na stres suszy rolniczej roślin bytujących na takim stanowisku, zwiększenie udziału Trwałych Użytków Zielonych (TUZ) w ogólnym areale terenów rolniczych.

Wdrożenie tego typu działań jest możliwe poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w dokumentach planistycznych i strategicznych. Z tego względu w Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 uwzględniono m.in. realizację działań na rzecz ograniczania deficytu wody oraz wspieranie naturalnej retencji wodnej w ramach kierunku działań 6.1. Przygotowanie gminy na skutki zmian klimatu.

Obszary Strategicznej Interwencji (OSI)

Strategia rozwoju gminy [...], oraz określa w szczególności obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, wraz z zakresem planowanych działań (Art. 10e. ust. 3. pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym)

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198 ze zm.) obszar strategicznej interwencji to: „określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne”.

Gmina Reńska Wieś położona jest w województwie opolskim. W Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030⁷ wskazano obszary strategicznej interwencji (OSI), wymagające szczególnego wsparcia w celu aktywizacji potencjałów endogenicznych oraz ograniczenia negatywnych skutków procesów społeczno-gospodarczych zachodzących na ich obszarze. W województwie opolskim OSI pokrywają się ze strukturami funkcjonalno-przestrzennymi.

W ramach dokumentu Strategia Opolskie 2030 wyróżniono następujące OSI:

1. OSI Subregion Aglomeracja Opolska,
2. OSI Subregion Brzeski,
- 3. OSI Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki,**
4. OSI Subregion Północny,
5. OSI Subregion Południowy.

Ponadto uwzględniono również OSI zdefiniowane w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030⁸:

1. OSI – miasta średniej wielkości tracące funkcje społeczno-gospodarcze,
2. OSI – obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

⁷ Uchwała nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030.

⁸ Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"

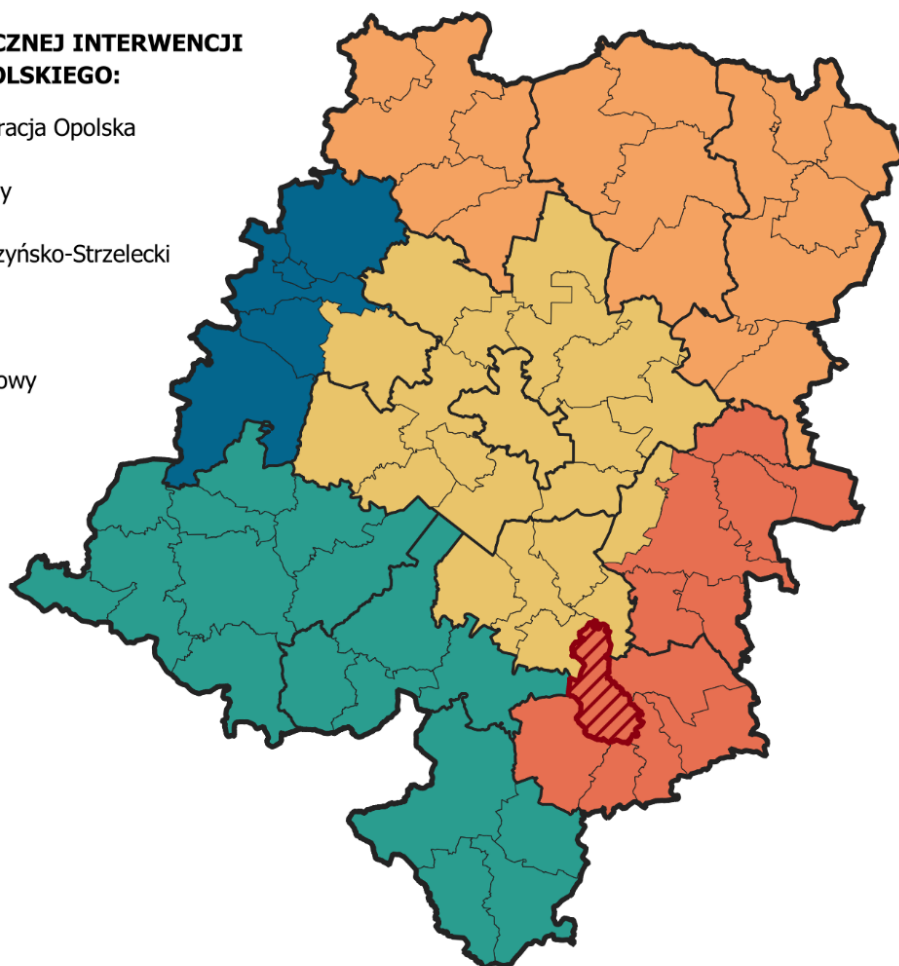
Gmina Reńska Wieś nie została zakwalifikowana do OSI o charakterze krajowym.

Na poziomie regionalnym gmina została włączona do OSI Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki. Zgodnie z zapisami strategii wojewódzkiej obszar ten charakteryzuje się znaczącym potencjałem rozwojowym, ale równocześnie boryka się z wieloaspektowymi problemami społeczno-gospodarczymi. Istotną cechą subregionu jest jego różnorodność funkcjonalna, od silnie uprzemysłowionych terenów po obszary o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych. Ważnym atutem pozostają tereny objęte Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną, których atrakcyjność inwestycyjną wzmacnia lokalizacja w strategicznym układzie transportowym, w sąsiedztwie autostrad A1 i A4. Znaczącym potencjałem rozwojowym jest także rzeka Odra wraz z Kanałem Gliwickim, tworzące możliwości rozwoju żeglugi śródlądowej, infrastruktury logistycznej i przemysłu powiązanego z transportem wodnym.⁹

Rysunek 2 OSI województwa opolskiego

**OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI
WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO:**

- Subregion Aglomeracja Opolska
- Subregion Północny
- Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki
- Subregion Brzeski
- Subregion Południowy
- Reńska Wieś

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030

⁹ Na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030.

Zgodnie z *Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego*¹⁰ Gmina Reńska Wieś leży w obszarze funkcjonalnym ośrodka subregionalnego Kędzierzyna-Koźla. W strategii rozwoju województwa dla OSI Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki określono cele polityki przestrzennej, w tym dedykowane obszarowi funkcjonalnemu Kędzierzyna-Koźla. Ponieważ Gmina Reńska Wieś jest częścią tego obszaru, cele te stanowią kluczowy punkt odniesienia dla lokalnego planowania rozwoju i powinny być konsekwentnie uwzględniane zarówno w dokumentach strategicznych, jak i w działaniach podejmowanych przez samorząd gminny.

Cele polityki przestrzennej	Rekomendacje
Kształtowanie spójnego systemu przyrodniczego	Rozwój powiązań systemu przyrodniczego
Ochrona i poprawa jakości środowiska oraz walorów krajobrazowych	Rozwój nowoczesnej gospodarki odpadami Ochrona cennych obszarów przyrodniczo-krajobrazowych Ograniczenie emisji hałasu i poprawa klimatu akustycznego Poprawa jakości powietrza
Ochrona wysokiego potencjału rolniczej przestrzeni produkcyjnej	Ochrona przed presją urbanizacyjną najcenniejszych i najbardziej produktywnych gleb Przeciwdziałanie erozji gleb
Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich	Kształtowanie przestrzeni dla różnych form aktywności gospodarczej
Wielofunkcyjny rozwój węzłowych ośrodków rozwoju	Kształtowanie przestrzeni dla rozwoju funkcji miejskich
Wzmocnienie funkcji kulturowych	Ochrona zabytkowych układów urbanistycznych i ruralistycznych Stanowienie pomników historii Tworzenie parków kulturowych
Wzmocnienie konkurencyjności zagospodarowania	Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej Tworzenie warunków dla rozwoju funkcji turystycznych Zwiększenie dostępności do infrastruktury społecznej Promowanie kompleksowych rozwiązań rewitalizacyjnych
Wzmocnienie odporności przestrzeni na zagrożenia naturalne	Bieżące utrzymywanie infrastruktury przeciwpowodziowej Prewencyjna ochrona obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i wystąpienia ryzyka powodziowego w planach zagospodarowania przestrzennego Zwiększenie dyspozycyjności zasobów wodnych i odporności na susze

¹⁰ Uchwała nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24.04.2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego

Spójność Strategii ze Strategią Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021–2030

Strategia Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021–2030¹¹ jest dokumentem ponadlokalnym, wypracowanym przez Stowarzyszenie Kędzierzyńsko-Strzelecki Subregionalny Obszar Funkcjonalny (KSSOF), którego członkiem jest między innymi Gmina Reńska Wieś. Strategia wyznacza wspólną wizję i założenia rozwojowe gmina skupionych w Subregionie Kędzierzyńsko-Strzeleckim. Strategia stanowi punkt odniesienia dla planowania lokalnych działań rozwojowych oraz ich powiązań z polityką regionalną województwa opolskiego.

Wizja rozwoju KSSOF zakłada trwały i zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy oparty na wykorzystaniu lokalnych potencjałów, poprawie jakości życia mieszkańców oraz wzmacnianiu odporności przestrzeni na wyzwania środowiskowe. Strategia została przygotowana w ścisłej zgodności z dokumentami regionalnymi, takimi jak Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego „Opolskie 2030” i Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego.

W ramach dokumentu zdefiniowano sześć celów strategicznych podzielonych na trzy wymiary:

- Społeczny: 1) poprawa jakości usług publicznych, 2) zapewnienie zasobów dla mieszkańców,
- Gospodarczy: 3) intermodalny system transportowy, 4) rozwój gospodarczy oparty na zasobach lokalnych),
- Przestrzenny: 5) ochrona środowiska, 6) integracja przestrzenna i planistyczna.

Spójność Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś z celami i kierunkami działań KSSOF gwarantuje możliwość skutecznej realizacji zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT), wzmacnia zdolność absorpcji środków unijnych oraz umożliwia realizację projektów partnerskich o ponadlokalnym charakterze. Ponadto, wpisanie Gminy Reńska Wieś w ramy tej strategii sprzyja wykorzystaniu efektu synergii, zwiększa szanse na realizację projektów infrastrukturalnych oraz społecznych i wzmacnia pozycję gminy jako aktywnego uczestnika rozwoju całego subregionu.

Poniżej przedstawiona została tabela powiązań celów strategicznych Gminy Reńska Wieś z celami dokumentu ponadlokalnego KSSOF, co potwierdzi zgodność oraz potencjał komplementarności działań.

Strategia Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021–2030		Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś lata 2026-2035
Wymiar społeczny	CEL STRATEGICZNY 1 Poprawa jakości usług publicznych świadczonych przez samorządy KSSOF	Cel 1. Gwarantowanie wysokiej jakości życia w gminie i tworzenie warunków do dalszego rozwoju społecznego

¹¹ Przyjęta Uchwałą nr 7/2023 Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia Kędzierzyńsko-Strzelecki Subregionalny Obszar Funkcjonalny z dnia 9 maja 2023 roku.

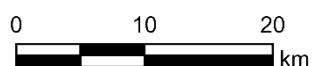
Strategia Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021–2030		Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś lata 2026-2035
	CEL STRATEGICZNY 2 Zapewnienie odpowiednich zasobów i warunków technicznych do realizacji usług skierowanych dla mieszkańców	Cel 2. Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego poprzez edukację, aktywizację obywatelską i integrację międzypokoleniową
Wymiar gospodarczy	CEL STRATEGICZNY 3 Budowa atrakcyjnego gospodarczo intermodalnego systemu transportowego i komunikacyjnego	Cel 3. Dywersyfikacja i rozwój lokalnej gospodarki poprzez wspieranie przedsiębiorczości i inwestycji
	CEL STRATEGICZNY 4 Stymulowanie rozwoju gospodarczego w oparciu o posiadane zasoby	Cel 4. Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy z regionem poprzez rozwój powiązań transportowych i funkcjonalnych
Wymiar przestrzenny	CEL STRATEGICZNY 5 Poprawa stanu środowiska naturalnego i bezpieczeństwa mieszkańców	Cel 4. Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy z regionem poprzez rozwój powiązań transportowych i funkcjonalnych
	CEL STRATEGICZNY 6 Integracja przestrzenna, techniczna i planistyczna KSSOF	Cel 5. Racjonalne kształtowanie przestrzeni i poprawa ładu przestrzennego poprzez zrównoważony rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i rolniczych gminy Cel 6. Wzmacnianie odporności gminy na zmiany klimatyczne i ochrona walorów środowiska przyrodniczego

1.4 Charakterystyka gminy Reńska Wieś

Gmina Reńska Wieś położona jest w południowej części województwa opolskiego, na terenie powiatu kędzierzyńsko-kozielskiego. Jest to gmina wiejska, której siedziba administracyjna znajduje się w miejscowości Reńska Wieś, położonej w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Kędzierzyn-Koźle, stanowiącego centrum funkcjonalne całego subregionu.

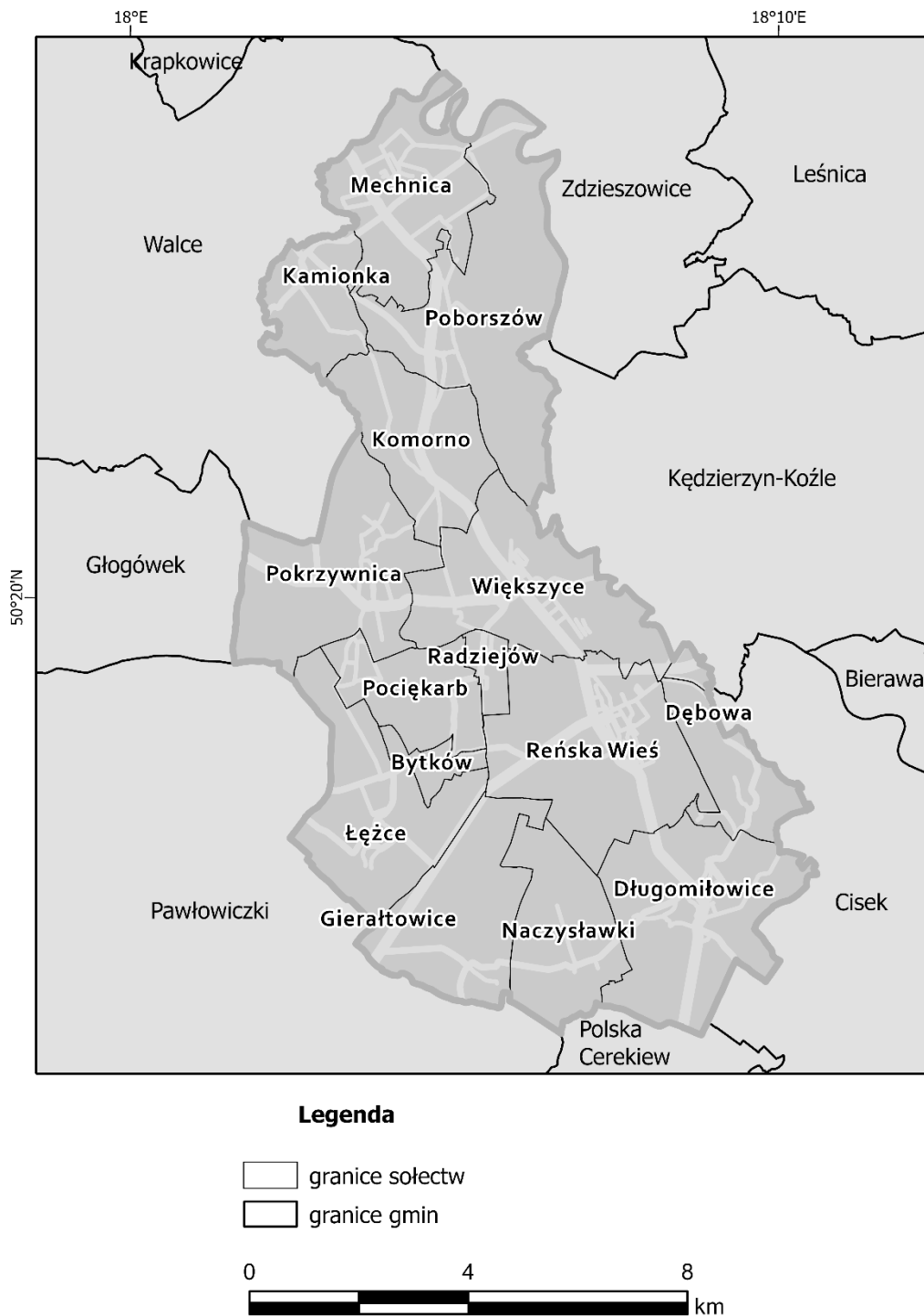
- granice województw
 granice powiatów
 gmina Reńska Wieś

Źródło: opracowanie własne.

Gmina zajmuje powierzchnię 98,13 km² i obejmuje 15 sołectw: Bytków, Dębowa, Długomiłowice, Gierałtowiec, Kamionka, Komorno, Łężce, Mechnica, Naczysławki, Pociękarb, Poborszów, Pokrzywnica, Radziejów, Reńska Wieś oraz Większyce. Jej struktura osadnicza opiera się na układzie rozproszonym, typowym dla gmin wiejskich, z dominacją średnich i małych miejscowości.

Grafika 2 Podział administracyjny gminy.

Źródło: opracowanie własne.

Topograficznie gmina leży w dorzeczu Odry, obejmując fragmenty doliny rzecznej i obszarów równinnych, z urozmaiconym krajobrazem rolniczo-przyrodniczym. W strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne, co przekłada się na dominującą rolę rolnictwa. Udział terenów

zurbanizowanych i przemysłowych jest ograniczony, co sprzyja zachowaniu walorów środowiskowych i rozwojowi funkcji osadniczych i turystycznych.

Pod względem komunikacyjnym gmina Reńska Wieś dysponuje dogodnym dostępem do sieci dróg ponadlokalnych, co czyni ją dobrze skomunikowaną zarówno w wymiarze regionalnym, jak i krajowym. Przez gminę przebiegają drogi krajowe nr 38, 40 i 45, co znacząco zwiększa dostępność transportową, zarówno dla mieszkańców, jak i przedsiębiorców. Gmina korzysta także z sąsiedztwa infrastruktury kolejowej.

Pod względem przyrodniczo-rekreacyjnym, szczególnym walorem gminy jest akwen Dębowa, który pełni funkcję wypoczynkową, sportową i turystyczną. Wokół zbiornika rozwija się infrastruktura rekreacyjna, a sam teren wykorzystywany jest m.in. przez miłośników sportów wodnych, morsowania, wędkarstwa, biegów i nordic walking.

W zakresie dziedzictwa kulturowego, gmina zachowała wiele elementów tradycyjnej zabudowy wiejskiej oraz układów ruralistycznych. Znajdują się tu również liczne obiekty sakralne, kapliczki i krzyże przydrożne oraz zabytki związane z historią regionu śląskiego. Na szczególną uwagę zasługuje wielokulturowy charakter gminy, związany z obecnością mniejszości niemieckiej, silnym śląskim regionalizmem oraz tradycjami wielojęzyczności.

1.5 Wnioski z diagnozy

Ludność i procesy demograficzne

1. Gmina Reńska Wieś utrzymuje stabilny poziom liczby mieszkańców - w ciągu ostatniej dekady liczba ludności zmniejszyła się symbolicznie o 1% (z 8 248 do 8 162). Wskaźniki gęstości zaludnienia utrzymują się na stałym poziomie (ok. 83 os./km²), w przeciwieństwie do wyraźnych spadków w powiecie i województwie, co potwierdza większą odporność gminy na procesy depopulacyjne.
2. Wskaźnik przyrostu naturalnego w gminie pozostaje ujemny przez cały badany okres (2019–2024), osiągając najniższą wartość w 2024 roku (-5,40/1000 ludności). Współczynnik liczby urodzeń spadł o 45% (z 9,33/1000 ludności do 5,16/1000 ludności), przy utrzymującym się wysokim poziomie zgonów (10–13/1000 ludności), co wskazuje trwały ubytek naturalny ludności.
3. Dodatnie saldo migracji stanowi główny czynnik równoważący ubytek naturalny, osiągając wartość 6,51 na 1000 ludności w 2023 roku i utrzymując się na wysokim poziomie również w 2024 (6,02/1000 ludności). Gmina wyróżnia się pod tym względem pozytywnie na tle regionu, średnie dla powiatu i województwa wskazują wartości ujemne. Jednocześnie w 2024 roku liczba

mieszkańców była wyższa od prognozy o 23 osoby, co może świadczyć o rosnącej atrakcyjności osiedleńczej gminy.

4. Zmienia się struktura wiekowa mieszkańców - rośnie udział grup najmłodszych i najstarszych, a spada udział populacji aktywnej zawodowo. Od 2019 do 2024 roku udział osób w wieku przedprodukcyjnym wzrósł z 15,7% do 17,4% (wyżej niż średnio w regionie), natomiast udział ludności w wieku produkcyjnym spadł o 3,8 p.p. (z 65,0% do 61,2%), co wskazuje na postępujące starzenie się społeczeństwa. Udział ludności w wieku poprodukcyjnym wzrósł o 2,0 p.p. (do 21,3% w 2024 r.), jednak tempo tego wzrostu jest wolniejsze niż w powiecie i województwie. Szczególnie korzystnie wypada udział osób 65+, który w gminie wynosi 17,0%, wobec 22,3% w powiecie i 21,5% w regionie.

Kapitał społeczny

5. Na terenie Gminy funkcjonują 32 organizacje społeczne, co odpowiada wskaźnikowi 4 NGO/1000 mieszkańców - poziomowi zbliżonemu do średniej powiatowej, lecz niższemu niż średnia wojewódzka (5/1000). W ciągu ostatnich pięciu lat liczba organizacji wzrosła o 23% (z 26 do 32), co wskazuje na stopniową aktywizację lokalnego społeczeństwa. Strukturę trzeciego sektora tworzą różnorodne organizacje, od stowarzyszeń rozwoju lokalnego i edukacyjnych, przez organizacje mniejszości niemieckiej i parafialne, po aktywne kluby sportowe i Koła Gospodyń Wiejskich. Szczególną rolę integracyjną pełnią Ochotnicze Straże Pożarne działające w 8 sołectwach, stanowiące jednocześnie zasób w zakresie bezpieczeństwa i budowania wspólnot lokalnych. Gmina Reńska Wieś konsekwentnie wspiera organizacje pozarządowe, kierując corocznie środki dotacyjne m.in. na działania w obszarze kultury fizycznej, opieki nad seniorami oraz wspierania mniejszości narodowych. Ponadto, efektywność mechanizmów partycypacyjnych potwierdza niemal pełne (99,8%) wykorzystanie funduszu sołeckiego w 2024 r., o łącznej wartości ponad 522 tys. zł. Najwyższe kwoty przeznaczono w sołectwach Pokrzywnica, Większyce i Reńska Wieś (po ok. 54 tys. zł).
6. Wskaźniki frekwencji wyborczej w gminie pozostają trwale poniżej średnich regionalnych i powiatowych, co może wskazywać na słabszy poziom zaangażowania obywatelskiego. W 2024 roku udział w wyborach samorządowych wyniósł 33,8-35,0%, wobec 46-47% w województwie i 42% w powiecie. Podobne tendencje obserwowano również w 2018 r.

Pomoc społeczna i ochrona zdrowia

7. W gminie systematycznie spada liczba osób i rodzin objętych pomocą społeczną, co potwierdzają dane statystyczne. W latach 2018–2023 wskaźnik beneficjentów na 10 tys. mieszkańców obniżył się z 347 do 172, a liczba rodzin korzystających z pomocy zmniejszyła się ze 104 w 2019 roku do 78

w roku 2023 (spadek o niemal 25%). Zgodnie z raportem o stanie gminy za 2024 r., według danych GOPS w tym roku pomocą społeczną objęto 120 osób w 65 rodzinach, co stanowiło 1,5% wszystkich mieszkańców gminy. W strukturze beneficjentów pomocy społecznej maleje udział rodzin z dziećmi i rodzin niepełnych, co może świadczyć o poprawie sytuacji ekonomicznej tych grup lub skuteczności instrumentów wsparcia systemowego. Jednocześnie stabilny pozostaje udział emerytów i rencistów (ok. 10%).

8. Najczęstsze przyczyny przyznania pomocy społecznej to bezrobocie (45 rodzin w 2024 r.), ubóstwo (43 rodziny), długotrwała lub ciężka choroba (35 rodzin) i niepełnosprawność (29 rodzin), przy czym w 2024 roku nastąpił wzrost liczby przypadków wsparcia z tytułu ubóstwa, a spadek z tytułu bezrobocia (z 63 do 45 rodzin od 2019 r.).
9. W latach 2019-2023 nastąpił wzrost liczby dzieci objętych opieką żłobkową (z 11,1% do 13,9%), co pokazuje postęp w dostępności miejsc opiekuńczych i skuteczność działań prorodzinnych. Mimo wzrostu, wskaźnik objęcia opieką dzienną jest nadal znacznie niższy niż średnia dla powiatu (28,2%) i województwa (25,9%).
10. Podstawowy dostęp do usług zdrowotnych w gminie jest zabezpieczony przez trzy ośrodki POZ oraz uzupełniającą infrastrukturę prywatną i publiczną (stomatologia, rehabilitacja, punkt apteczny). Dodatkowo gmina realizuje politykę zdrowotną i wsparcia opiekuńczego poprzez partnerstwo z NGO - np. z Caritas, realizującym w 2024 r. ponad 1 700 wizyt domowych oraz świadczenia dla 73 mieszkańców w środowisku domowym.

Edukacja i wychowanie przedszkolne

11. Gmina Reńska Wieś posiada dobrze rozwiniętą sieć placówek edukacyjnych, obejmującą cztery zespoły szkolno-przedszkolne oraz jedno samodzielne przedszkole (w Mechnicy). Uzupełnieniem oferty jest Społeczna Szkoła Podstawowa w Mechnicy. W latach 2019–2023 systematycznie wzrastała liczba dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (wzrost z 245 dzieci w 2019 r. do 319 w 2023 r.), a ich odsetek w całej grupie wiekowej osiągnął w 2023 roku poziom 91,1%. Choć wskaźnik pozostaje poniżej wartości średnich dla powiatu i województwa, obserwowany jest trend wzrostowy z 81,9% w 2019 r. (blisko 10 p.p.).
12. Wskaźnik skolaryzacji brutto w szkołach podstawowych wykazuje wyraźny trend spadkowy, obniżając się z 95,37% w 2018 roku do 80,70% w 2023 roku. Oznacza to, że część dzieci w wieku szkolnym uczęszcza do szkół poza gminą, co może być wynikiem indywidualnych wyborów rodziców, ale również wskazywać na potrzebę dalszej poprawy jakości i atrakcyjności oferty edukacyjnej w placówkach gminnych.

13. Gmina identyfikuje istotne potrzeby inwestycyjne w infrastrukturze edukacyjnej, w tym przede wszystkim w zakresie termomodernizacji obiektów w Długomiłowicach, Więszycach i Łęczcach, modernizacji sal dydaktycznych, budowy sali gimnastycznej w Więszycach oraz modernizacji sali i boiska w Reńskiej Wsi. Realizacja tych zadań jest kluczowa dla zapewnienia odpowiednich warunków nauki i wychowania. Na poziomie organizacyjnym i kadrowym wyzwaniem pozostaje rosnący deficyt nauczycieli przedmiotów ścisłych, co może wpływać na jakość nauczania. Równocześnie dostrzegalna jest potrzeba intensyfikacji działań wspierających rozwój uczniów poza podstawą programową, w tym reaktywacji kół szachowych i wzmacniania aktywności fizycznej dzieci i młodzieży.

Kultura i dziedzictwo kulturowe

14. Gminny Ośrodek Kultury pełni centralną rolę w systemie animacji życia kulturalnego, organizując rocznie ponad 130 wydarzeń (2024 r.) o charakterze edukacyjnym, integracyjnym i artystycznym. Wzrost liczby wydarzeń (z 24 do 57) oraz uczestników (z 1 900 do 3 150) na przestrzeni lat 2019-2024 potwierdza rosnące zainteresowanie i zapotrzebowanie na lokalną ofertę kulturalną.
15. Oferta GOK jest zróżnicowana tematycznie i dostosowana do różnych grup wiekowych, obejmując m.in. zespoły wokalne i taneczne, zajęcia rekreacyjne, sekcje artystyczne i świetlicę socjoterapeutyczną. Trwałość tych działań wskazuje na utrwalony model pracy z lokalną społecznością i silne zaplecze organizacyjne.
16. Gminna Biblioteka Publiczna w Reńskiej Wsi, wraz z filią w Długomiłowicach, pełni aktywną rolę w zakresie promocji czytelnictwa, obsługując w 2024 r. ponad 1500 użytkowników i rozwijając ofertę cyfrową. Współpraca z lokalnymi szkołami oraz wspólna obsługa bibliotek szkolnych wzmacniają spójność działań edukacyjno-kulturalnych.
17. Mimo wzrostu aktywności grup artystycznych (9 zespołów, 145 członków w 2024 r.), oddolna aktywność społeczna w formie klubów i kół pozostaje ograniczona, co wskazuje na potencjalną lukę w zakresie animacji kultury w najmniejszych społecznościach oraz potrzebę większego wsparcia inicjatyw nieformalnych.
18. Zasoby dziedzictwa kulturowego gminy są bogate i zróżnicowane, obejmując zabytkowe kościoły, zespoły dworsko-parkowe oraz architekturę wiejską. Podejmowane działania konserwatorskie (np. rewitalizacja kościoła w Łęczcach) i integracja tradycji z ofertą kulturalną wskazują na konsekwentną politykę ochrony dziedzictwa jako ważnego elementu tożsamości lokalnej. Finansowanie kultury z budżetu gminy obejmuje zarówno zadania własne, jak i wsparcie organizacji społecznych, w tym mniejszości narodowych i orkiestr dętych. W 2024 r. na ten cel przeznaczono m.in. 10 tys. zł dla

Mniejszości Niemieckiej oraz po 7,5 tys. zł dla orkiestr, co wskazuje na kontynuację działań w zakresie zachowania dziedzictwa i wspierania inicjatyw obywatelskich.

Sport i rekreacja

19. Gmina Reńska Wieś dysponuje rozbudowaną i funkcjonalną infrastrukturą sportową, obejmującą zarówno boiska piłkarskie, wielofunkcyjne i sale gimnastyczne, jak i obiekty specjalistyczne (stadion lekkoatletyczny, „Orlik”). Struktura ta umożliwia realizację różnorodnych form aktywności fizycznej, zarówno amatorskiej, jak i klubowej. Wskaźnik aktywnych członków klubów sportowych (17,6 na 1000 mieszkańców) pozostaje poniżej średniej wojewódzkiej i powiatowej. Miro Deutsche Fußballschule stanowi cenny przykład inicjatywy łączącej funkcje sportowe, edukacyjne i integracyjne, adresowanej do najmłodszych.
20. Akwen Dębowa pełni rolę wielofunkcyjnego centrum rekreacji i sportu o ponadlokalnym znaczeniu, integrując różne formy aktywności - od sportów wodnych, przez triathlon, po rekreację codzienną. Obiekt ten posiada potencjał do dalszego rozwoju jako przestrzeń aktywności i promocji gminy.
21. Zróżnicowanie oferty sportowej (od piłki nożnej po jeździectwo) jest dużym atutem, jednak niski udział mieszkańców w zorganizowanej aktywności sugeruje konieczność dalszej promocji sportu powszechnego oraz rozwoju systemu szkolnych i środowiskowych form współzawodnictwa.

Mieszkalnictwo

22. Gmina Reńska Wieś notuje systematyczny wzrost liczby mieszkań oraz wskaźnika mieszkań na 1000 mieszkańców, co świadczy o pozytywnej dynamice w zakresie rozwoju zasobów mieszkaniowych. Wskaźnik ten wzrósł z 320,6 w 2019 roku do 342,2 w 2024 roku - mimo że nadal pozostaje poniżej średniej regionalnej, kierunek zmian jest korzystny. Powierzchnia użytkowa przypadająca na 1 mieszkańca rośnie i przewyższa średnie wartości powiatowe i wojewódzkie, osiągając poziom 39,3 m²/osobę w 2024 roku. To oznacza poprawę standardu życia mieszkańców oraz wzrost komfortu mieszkaniowego. Liczba oddawanych do użytkowania mieszkań wykazuje zmienność, z kulminacją w 2023 roku (38), jednak w 2024 roku nastąpił spadek (18). Sugeruje to, że mimo ogólnego wzrostu zasobów mieszkaniowych, inwestycje mogą być rozproszone i uzależnione od koniunktury lub dostępności finansowania. Zespół mieszkań komunalnych i socjalnych ulega systematycznemu zmniejszeniu, z 57 lokali w 2019 roku do 39 w 2024 roku.

Bezpieczeństwo publiczne

23. Gwałtowny spadek liczby przestępstw w 2024 roku (o ponad 60% względem roku 2023) świadczy o poprawie bezpieczeństwa ogólnego na terenie gminy, co może być efektem skuteczniejszej prewencji oraz większego zaangażowania służb porządkowych.

24. Wzrost liczby procedur Niebieskiej Karty oraz interwencji w związku z przemocą domową wskazuje na rosnącą skuteczność identyfikacji i zgłaszania tego typu problemów. To dowód na wzrost świadomości społecznej i aktywniejsze działania instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy.
25. Utrzymujący się na wysokim poziomie wskaźnik zdarzeń drogowych (118 w 2024 roku) oraz stabilna liczba interwencji Policji pokazują, że bezpieczeństwo w ruchu drogowym nadal wymaga konsekwentnego monitoringu i działań prewencyjnych, mimo pozytywnego trendu w zakresie eliminacji zjawiska nietrzeźwych kierowców.
26. Silna struktura ochotniczej straży pożarnej - 9 jednostek OSP, w tym 2 włączone do KSRG oraz jedna w fazie organizacji, dysponujące przeszkoloną kadrą oraz aktywnie uczestniczące w działaniach ratowniczych - stanowi fundament lokalnego systemu bezpieczeństwa. Jednostki te są kluczowe nie tylko w reagowaniu na zagrożenia, ale także w budowaniu więzi społecznych.
27. Wysoka liczba interwencji strażackich (134 w 2023 r.) i udział w działaniach kryzysowych, takich jak akcja przeciwpowodziowa, potwierdzają wysoką sprawność operacyjną OSP oraz efektywną współpracę z mieszkańcami i służbami zewnętrznymi.
28. Gmina Reńska Wieś, ze względu na swoje położenie w bezpośrednim sąsiedztwie Odry oraz obecność terenów zalewowych i rolniczych o dużym znaczeniu gospodarczym, wymaga systemowego i zintegrowanego podejścia do bezpieczeństwa powodziowego. Wydarzenia z września 2024 roku, kiedy to jednostki OSP we współpracy z mieszkańcami i wojskiem zbudowały wał ochronny o długości ponad 800 metrów, jednoznacznie pokazały realne zagrożenie powodziowe oraz kluczową rolę lokalnych służb i społeczności w reagowaniu kryzysowym. Mimo skuteczności doraźnych działań, sytuacja ta ujawniła także potrzebę wzmocnienia odporności infrastrukturalnej gminy na ekstremalne zjawiska pogodowe, które w kontekście zmian klimatycznych będą coraz częstsze i bardziej gwałtowne.

Gospodarka

29. Gmina Reńska Wieś odnotowuje umiarkowany, ale konsekwentny wzrost liczby podmiotów gospodarczych z 682 w 2019 roku do 793 w 2024 roku (+16%), co przekłada się na wzrost wskaźnika przedsiębiorczości z 822 do 972 firm na 10 tys. mieszkańców. Mimo tej poprawy, poziom nadal pozostaje niższy niż średnia powiatowa (1136) i wojewódzka (1232).
30. Gospodarka gminy ma mikroprzedsiębiorczy charakter - 97,1% podmiotów zatrudnia mniej niż 10 osób, a główne branże to budownictwo (172 firmy), handel (171) i przetwórstwo przemysłowe (78). Wzrost liczby podmiotów z sektora usług profesjonalnych (54 firmy) świadczy o rosnącym zapotrzebowaniu na zaplecze techniczne dla sektora MŚP i przemysłu.

31. Pozytywnym sygnałem rozwojowym jest rozwój lokalnej strefy inwestycyjnej w Pociękarbiu, gdzie m.in. firmy Kamet S.A. i ETP Elektro zrealizowały inwestycje o łącznej wartości kilkudziesięciu milionów złotych, zapowiadając utworzenie łącznie ok. 250 miejsc pracy. Gmina udostępnia ofertę terenów inwestycyjnych oraz aktywnie wspiera inwestorów w podejmowanych działaniach rozwoju strefy ekonomicznej.
32. Choć saldo rejestracji firm pozostaje dodatnie, jego wartość spada- z 37 nowych firm netto w 2020 r. do 14 w 2024 r. Liczba nowo rejestrowanych firm utrzymuje się na poziomie 40–45 rocznie, a wykreślić 19–32
33. Rolnictwo w gminie przechodzi proces konsolidacji, liczba gospodarstw spada, ale rośnie ich średnia wielkość.

Rynek pracy

34. W latach 2019-2024 liczba osób bezrobotnych w gminie spadła z 242 do 193 (-20%), co przełożyło się na obniżenie stopy bezrobocia z 4,5% do 3,9%. Gmina osiąga dziś taki sam poziom bezrobocia jak powiat kędzierzyńsko-kozielski (3,9%) i nieco wyższy niż województwo opolskie (3,7%).
35. Struktura bezrobocia według płci uległa wyrównaniu. Podczas gdy w 2019 roku kobiety stanowiły 62,8% bezrobotnych, w 2024 roku proporcje wynosiły niemal 1:1 (98 kobiet, 95 mężczyzn). Spadek liczby bezrobotnych kobiet o 36% świadczy o skutecznej aktywizacji tej grupy, natomiast wzrost liczby bezrobotnych mężczyzn w 2024 roku może sygnalizować osłabienie w branżach typowo męskich, np. budownictwie.
36. Problemem strukturalnym pozostaje wysoki udział bezrobocia długotrwałego - 65 osób pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy, a 88 osób przez okres ponad roku w ostatnich dwóch latach. Udział długotrwałego bezrobocia wzrósł do 57% (z 54,1% w 2018 r.).
37. Najwięcej bezrobotnych to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (77) oraz gimnazjalnym lub niższym (60). Tylko 16 osób bezrobotnych posiada wykształcenie wyższe. Z perspektywy rynku pracy oznacza to niedopasowanie kompetencyjne i konieczność rozwoju lokalnej oferty szkoleń zawodowych, szczególnie dla osób z niższym wykształceniem.
38. Bezrobocie najmocniej dotyka osoby w wieku 25-44 lata - aż 84 osoby zarejestrowane w 2024 roku należały do tej aktywnej zawodowo grupy.
39. Wskaźnik pracujących na 1 000 mieszkańców wzrósł z 347,7 do 350,0 w latach 2022-2024, ale nadal pozostaje poniżej średnich powiatowej (357) i wojewódzkiej (368). Przeciętne wynagrodzenie brutto w gminie wynosi 7 196 zł (2024), czyli mniej niż w powiecie (7 841), województwie (7 823)

i kraju (8 364). Mediana płac (6 283 zł) potwierdza dominację zawodów średnio opłacanych oraz obecność tylko wąskiej grupy wyżej wynagradzanych specjalistów.

Finanse gminy

40. Dochody gminy wzrosły w latach 2018-2023 o 68% - z 30,5 mln zł do 51,2 mln zł. W przeliczeniu na mieszkańca oznacza to wzrost z 3 698 zł do 6 296 zł (+70%), co świadczy o stabilnym rozwoju finansowym oraz poprawie potencjału dochodowego jednostki.
41. Wzrósł udział dochodów własnych w strukturze budżetu z 38,6% w 2018 roku do 45% w 2023 roku, potwierdza rosnącą samodzielność finansową gminy. Jednocześnie udział dotacji spadł do 24,8%, a subwencje utrzymały się na poziomie 30,2%.
42. Dochody podatkowe lokalne wykazują stabilny trend wzrostowy - podatek od nieruchomości wzrósł z 2,8 mln zł do 4,5 mln zł (+60%), a wpływy z podatku rolnego osiągnęły 1,6 mln zł w 2023 roku. Udział w podatkach dochodowych osiągnął poziom 6,4 mln zł, z czego 97% pochodziło z PIT.
43. Wydatki gminy ogółem wzrosły o 78% - z 31,1 mln zł do 55,5 mln zł. Przeliczone na mieszkańca oznacza to wzrost z 3 770 zł do 6 813 zł. Główne obszary wydatkowe to oświata (32%), administracja publiczna (7,7%) oraz gospodarka komunalna i środowisko (6,5%).
44. Wydatki inwestycyjne w 2023 roku osiągnęły rekordowe 19,6 mln zł, co stanowiło aż 35,3% budżetu. Największe nakłady dotyczyły rolnictwa i łowiectwa (13,9 mln zł) oraz transportu i łączności (7,3 mln zł).
45. Pomimo wzrostu dochodów, gmina notowała deficyty budżetowe w 4 z 6 analizowanych lat, z najwyższym ujemnym saldem -4,2 mln zł w 2023 roku. Nadwyżki pojawiły się w latach 2020–2021.

Środowisko naturalne i infrastruktura techniczna

46. Udział terenów chronionych w powierzchni gminy wynosi 5,3%, co jest wyraźnie poniżej średnich powiatowych (7,1%) i wojewódzkich (27,6%). Mimo tego, gmina posiada cenne zasoby przyrodnicze, w tym Obszar Natura 2000 „Łęg Zdieszowicki”, użytek ekologiczny „Naczystawki” oraz trzy zabytkowe parki podworskie.
47. Lesistość gminy wynosi jedynie 9,7%, co czyni ją jednym z najmniej zalesionych obszarów w powiecie i województwie. Jednak wzrost powierzchni lasów o 30 ha w latach 2020–2024 oraz wzrost udziału terenów zieleni z 0,05% do 0,91% sygnalizują pozytywne zmiany w kierunku zwiększenia retencji i odporności klimatycznej.
48. Efektywność gospodarki odpadami w gminie ulega systematycznej poprawie. W latach 2019-2024 ilość odpadów zmieszanych na mieszkańca spadła o 25% (z 180,2 kg do 135,2 kg), a poziom

selektywnej zbiórki wzrósł do 87,93 %, znacznie przewyższając średnie wojewódzkie i powiatowe wskaźniki.

49. Dostęp do sieci wodociągowej jest niemal pełny (99,9%), a zużycie wody na poziomie 35 m³/os./rok jest kilkukrotnie niższe niż średnia w regionie, co potwierdza wysoką efektywność gospodarowania zasobami wodnymi, ale może również wskazywać na ograniczone wykorzystanie w celach gospodarczych.
50. Według danych GUS stopień skanalizowania gminy w 2024 r. pozostawał poniżej średniej powiatowej i wojewódzkiej, jednak rozwój infrastruktury kanalizacyjnej jest widoczny - w ciągu 5 lat długość sieci wzrosła z 91,1 km do 107,1 km (+18%), a liczba przyłączy o 16,7%. W 2025 r. gmina zakończyła proces kanalizacji Poborszowa i części Mechnicy, w wyniku czego znacząco wzrósł stopień skanalizowania. Szacuje się, że dostęp do sieci kanalizacyjnej ma ok. 92% mieszkańców gminy¹².
51. Dostępność sieci gazowej pozostaje marginalna. Zaledwie 1,4% mieszkańców korzysta z gazociągu, przy długości sieci wynoszącej 3 km (vs. 54% w powiecie i 46,6% w województwie).

Transport i łączność

52. Gmina charakteryzuje się ponadprzeciętną dostępnością transportową, dzięki przecięciu jej obszaru przez trzy drogi krajowe (DK45, DK38, DK40) oraz drogę wojewódzką DW418. To wyjątkowe jak na gminę wiejską zagęszczenie szlaków komunikacyjnych sprzyja rozwojowi funkcji logistycznych, przemysłowych oraz mieszkaniowych. Bliskość nowo oddanej (częściowo – sierpień 2025 r.) obwodnicy południowej Kędzierzyna-Koźła stanowi istotne odciążenie dla ruchu lokalnego, podnosi bezpieczeństwo transportu oraz zwiększa atrakcyjność inwestycyjną terenów przygranicznych.
53. Transport publiczny w gminie oparty jest głównie na połączeniach autobusowych (ok. 25 kursów dziennie w kierunku Kędzierzyna-Koźła, Opola i Strzelec Opolskich) co zapewnia podstawową dostępność komunikacyjną dla mieszkańców, ale nie w pełni odpowiada na potrzeby mobilności międzysołeckiej czy weekendowej.
54. Infrastruktura kolejowa, choć ograniczona do przystanku Pokrzywnica, zapewnia szybkie połączenie z Kędzierzyna-Koźłem (10 min), Katowicami i Legnicą, co stanowi istotny atut dla codziennych dojazdów do pracy i szkół oraz potencjał dla dalszej integracji gminy z regionalnym systemem transportowym.

¹² Szacunki na podstawie danych gminy za 2025 r.

55. Dostępność szerokopasmowego internetu w gminie jest bardzo wysoka - 96,4% punktów adresowych znajduje się w zasięgu sieci NGA, a aż 91,5% punktów dysponuje łączem o przepustowości do 1000 Mb/s. Dominującą technologią jest światłowód (53,1%), co plasuje gminę w czołówce regionu pod względem cyfrowej dostępności.

Ład przestrzenny

56. Gmina charakteryzuje się dominacją funkcji rolniczej (65,2% obszaru objętego MPZP). Tereny pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną zgodnie z obowiązującymi planami zajmują 313 ha (4,75%), istotną rolę w strukturze planistycznej zajmują także tereny zieleni i wód (13,01%) oraz komunikacji (4,17%).

57. Zgodnie z klasyfikacją klasoużytków gruntowych użytki rolne zajmują aż 82% powierzchni gminy (8 048 ha), z czego grunty orne stanowią 68,5%, co potwierdza silnie rolniczy charakter gminy i podkreśla konieczność ochrony gleb wysokiej jakości, szczególnie w kontekście przypisania gminy do obszarów ochrony rolniczej (Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego).

58. Grunty zabudowane zajmują zaledwie 6,4% powierzchni gminy, w tym mieszkaniowej - 1,5%, a przemysłowej zaledwie 0,1%, co potwierdza niski stopień urbanizacji.

59. Reńska Wieś została zakwalifikowana jako obszar wiejski wymagający wsparcia rozwojowego, co wynika z ograniczonego dostępu do usług publicznych, niskiego poziomu urbanizacji, dominacji zatrudnienia w rolnictwie i niewielkiej skali przestrzennego zróżnicowania funkcji. Gmina należy także do obszaru funkcjonalnego miasta Kędzierzyn-Koźle, co stwarza szansę na dalszą integrację przestrzenną z ośrodkiem subregionalnym, jednak realizacja tego potencjału wymaga poprawy dostępności komunikacyjnej, rozszerzenia funkcji usługowych oraz uzupełnienia oferty mieszkaniowej i inwestycyjnej. Gmina objęta jest obszarem zagrożonym erozją wodną, zakwaszeniem gleb oraz emisją pyłów, co wymaga wdrażania narzędzi polityki przestrzennej i ochrony środowiska przeciwdziałających dalszej degradacji środowiska rolniczego i zachowaniu zasobów glebowych.

1.6 Analiza SWOT

Celem przeprowadzenia analizy SWOT jest usystematyzowanie najważniejszych czynników wewnętrznych i zewnętrznych, które w perspektywie najbliższych lat będą wpływać na dynamikę oraz kierunki rozwoju gminy. Opracowanie analizy pozwoliło na syntetyczne zidentyfikowanie mocnych stron i potencjałów, które mogą stanowić podstawę budowania trwałych przewag konkurencyjnych, jak również słabych stron, obszarów wymagających działań naprawczych, modernizacyjnych lub rozwojowych. Jednocześnie wskazano szanse i zagrożenia wynikające z otoczenia społecznego,

gospodarczego, przestrzennego i środowiskowego, które w istotny sposób determinują możliwości rozwojowe gminy oraz jakość życia jej mieszkańców.

Analiza została przygotowana w oparciu o dane z diagnozy społeczno-gospodarczej, konsultacje społeczne oraz wyniki warsztatów strategicznych z udziałem przedstawicieli samorządu, organizacji lokalnych i mieszkańców. Stanowi ona punkt odniesienia do dalszych etapów procesu planistycznego, w szczególności do formułowania wizji, misji, celów strategicznych oraz priorytetowych kierunków interwencji rozwojowej Gminy Reńska Wieś.

Mocne strony	Słabe strony
• Dogodne położenie i silne powiązania komunikacyjne – przez teren gminy przebiegają trzy drogi krajowe (DK38, DK40, DK45) oraz droga wojewódzka 418, co zapewnia dostępność transportową i powiązania z regionem. • Bezpośrednie sąsiedztwo miasta Kędzierzyn-Koźle dające możliwość korzystania z jego zaplecza gospodarczego, usługowego i edukacyjnego, co zwiększa atrakcyjność lokalizacyjną gminy oraz podnosi jakość życia mieszkańców. • Wysoki stopień zwodociągowania (99,9%) oraz dynamiczny rozwój sieci kanalizacyjnej (wzrost o 18% w ostatnich latach). • Dostęp do sieci internetowej - 96% punktów adresowych w zasięgu Internetu szerokopasmowego. • Rozwinięta i aktywna sieć społeczna - 32 NGO, w tym liczne stowarzyszenia, kluby sportowe, Koła Gospodyń Wiejskich oraz Ochotnicze Straże Pożarne działające w 8 sołectwach. • Stabilna sytuacja demograficzna – dodatnie saldo migracji równoważące ubytek naturalny, rosnący udział dzieci w wieku przedszkolnym i korzystniejsza struktura wiekowa w porównaniu z powiatem i województwem. • Systematycznie rozwijająca się sieć placówek edukacyjnych - wysoki odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (ponad 91%) oraz oferta edukacyjna kształcenia podstawowego. • Rozwinięta infrastruktura kulturalna i sportowo-rekreacyjna - Gminny Ośrodek Kultury organizujący ponad 130 wydarzeń	• Trwały ubytek naturalny ludności oraz starzenie się społeczeństwa - ujemny przyrost naturalny, spadek udziału ludności w wieku produkcyjnym, wzrost grupy poprodukcyjnej. • Postępujące starzenie się społeczeństwa i ubytek ludności w wieku produkcyjnym - spadek potencjału gospodarczego i wzrost kosztów społecznych. • Marginalna dostępność sieci gazowej (1,4% mieszkańców), co ogranicza możliwość modernizacji źródeł ciepła i podnosi koszty eksploatacyjne gospodarstw domowych. • Niska lesistość (9,7%). • Niższy poziom wynagrodzeń i ograniczona liczba wysoko płatnych miejsc pracy -przeciętne płace brutto niższe niż w powiecie i regionie, dominacja zawodów średnio opłacanych. • Wysoki udział bezrobocia długotrwałego (57%) oraz niedopasowanie kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy - przewaga osób z wykształceniem zawodowym i gimnazjalnym. • Niski wskaźnik uczestnictwa dzieci w szkołach gminnych (spadek skolaryzacji brutto z 95% do 80%), co wskazuje na odpływ uczniów do szkół poza gminą. • Niedostateczna oferta sportu i rekreacji lokalnej - mimo rozbudowanej infrastruktury, niski wskaźnik aktywnych członków klubów sportowych. • Zagrożenia powodziowe w dolinie Odry - ograniczona ochrona hydrotechniczna i

Mocne strony	Słabe strony
rocznie, aktywna biblioteka publiczna oraz bogata oferta klubów i zespołów lokalnych. • Akwen Dębowa jako kluczowy atut rekreacyjny, który pełni funkcję ośrodka sportu, turystyki i wypoczynku o znaczeniu ponadlokalnym, przyciągając użytkowników z całego regionu. • Wzrost liczby przedsiębiorstw (+16% w latach 2019–2024) oraz aktywność inwestycyjna w lokalnej strefie ekonomicznej w Pociękarbiu - rozwój miejsc pracy. • Stabilne finanse samorządu - wzrost dochodów o 68% w latach 2018–2023, wzrost udziału dochodów własnych do 45% oraz wysoki poziom wydatków inwestycyjnych (ponad 35% budżetu w 2023 r.). • Wzrost selektywnej zbiórki do 68,7% oraz spadek ilości odpadów zmieszanych per capita o 25%.	potrzeba wzmocnienia infrastruktury przeciwpowodziowej. • Ograniczona oferta usług społecznych i opiekuńczych dla seniorów - brak wyspecjalizowanych placówek dziennej opieki mimo rosnącego zapotrzebowania. • Brak spójnej oferty turystycznej i infrastruktury szlakowej - niewykorzystany potencjał Akwenu Dębowa i walorów krajobrazowych gminy. • Degradacja części infrastruktury publicznej - potrzeba termomodernizacji i modernizacji obiektów oświatowych, kulturalnych i administracyjnych.

Szanse	Zagrożenia
• Dostępność funduszy zewnętrznych (UE i krajowych). • Przynależność do OSI Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki - możliwość współpracy subregionalnej i realizacji projektów ponadgminnych w zakresie transportu, gospodarki, turystyki i ochrony środowiska. • Sąsiedztwo Kędzierzyna-Koźla - potencjał dla integracji gospodarczej i rozwoju funkcji osiedleńczych, handlowych i usługowych. • Trend suburbanizacji - wzrost atrakcyjności osiedleńczej terenów wiejskich w sąsiedztwie dużych miast, napływ nowych mieszkańców i wzrost wpływów do budżetu. • Rozwój lokalnej strefy inwestycyjnej w Pociękarbiu, możliwość tworzenia nowych miejsc pracy i wzmocnienia dochodów gminy. • Rozwój turystyki aktywnej i rekreacji wodnej wokół Akwenu Dębowa, budowa sieci ścieżek rowerowych, tras spacerowych, infrastruktury dla sportów wodnych. • Transformacja energetyczna, rozwój odnawialnych źródeł energii,	• Nasilające się zjawiska klimatyczne - ryzyko powodziowe, susze i ekstremalne opady zagrażające obszarom rolnym i zabudowie w dolinie Odry. • Zależność od zewnętrznych rynków pracy - pogorszenie sytuacji w sąsiednich ośrodkach może prowadzić do wzrostu bezrobocia w gminie. • Niekorzystne zmiany cen energii, materiałów i usług budowlanych – ryzyko ograniczenia zakresu realizowanych inwestycji. • Konkurencja ze strony większych ośrodków miejskich - atrakcyjniejsza oferta gospodarcza i edukacyjna Kędzierzyna-Koźla czy Gliwic może prowadzić do odpływu kapitału i młodych mieszkańców. • Ogólnokrajowe tendencje demograficzne obejmują trwałe ubytki naturalnej ludności oraz postępujące starzenie się społeczeństwa, przejawiające się ujemnym przyrostem naturalnym, spadkiem udziału ludności w wieku produkcyjnym oraz

Szanse	Zagrożenia
termomodernizacje i działania adaptacyjne do zmian klimatu. - Wzmacnianie współpracy z organizacjami społecznymi i NGO, zwiększanie roli partnerstwa w realizacji polityk lokalnych i projektów społecznych. - Rozwój oferty senioralnej i zdrowotnej - możliwość pozyskania środków na opiekę domową, teleopiekę i domy dziennego pobytu.	systematycznym wzrostem populacji w wieku poprodukcyjnym.

2. Część strategiczna

2.1 Wizja i misja rozwoju gminy Reńska Wieś w perspektywie 2035 roku

Wizja i misja rozwoju Gminy Reńska Wieś określają główny kierunek działań samorządu oraz wspólne aspiracje lokalnej społeczności i środowiska biznesowego. Wyrażają one ambicje rozwojowe gminy i stanowią punkt odniesienia dla formułowania celów strategicznych. Misja określa nadrzędny cel podejmowanych w ramach strategii działań, natomiast wizja przedstawia pożądany obraz gminy w perspektywie kolejnych lat. Razem tworzą one spójną koncepcję rozwoju gminy, łączącą aspekty społeczne, gospodarcze, przestrzenne i klimatyczno-środowiskowe.

MISJA I WIZJA ROZWOJU

MISJA ROZWOJU GMINY REŃSKA WIEŚ

Wzmocnienie znaczenia gminy Reńska Wieś w regionie poprzez gwarantowanie wysokiej jakości życia, tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

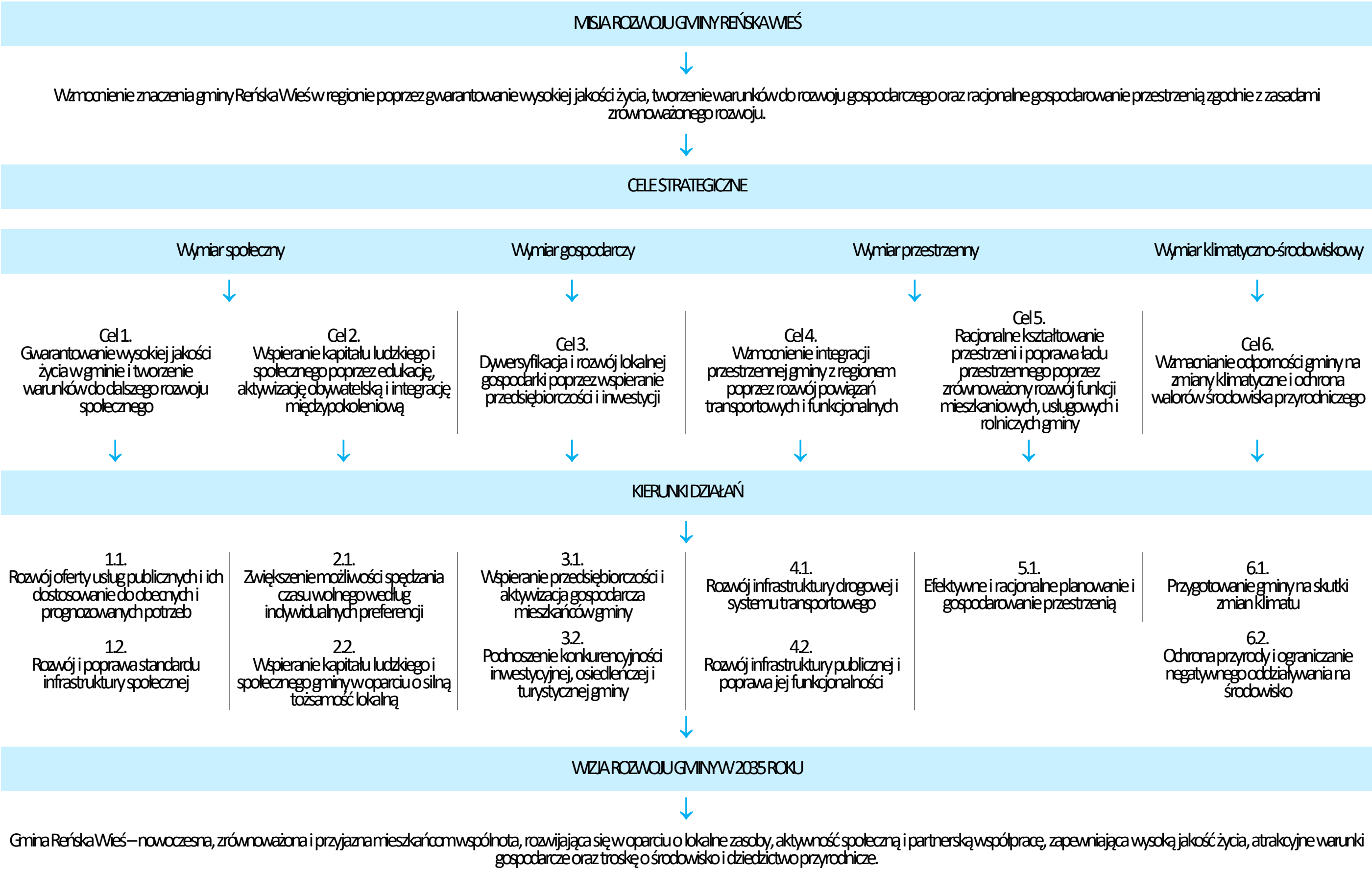
WIZJA ROZWOJU GMINY REŃSKA WIEŚ W 2035 ROKU

Gmina Reńska Wieś – nowoczesna, zrównoważona i przyjazna mieszkańcom wspólnota, rozwijająca się w oparciu o lokalne zasoby, aktywność społeczną i partnerską współpracę, zapewniająca wysoką jakość życia, atrakcyjne warunki gospodarcze oraz troskę o środowisko i dziedzictwo przyrodnicze.

2.2 Cele strategiczne rozwoju gminy i kierunki działań podejmowanych dla ich osiągnięcia

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę strategiczną oraz zrealizowane badanie jakościowe i ilościowe odnoszące się do sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej oraz klimatyczno-środowiskowej gminy oraz płynące z przeprowadzanych analiz wnioski, wypracowano interwencję strategiczną, która zawiera najważniejsze założenia polityki rozwoju lokalnego.

Aby urzeczywistnić przyjętą wizję gminy Reńska Wieś w 2035 roku, samorząd lokalny wraz ze wszystkimi interesariuszami zobowiązuje się do realizacji nadrzędnego celu wyrażonego w misji. Zgodnie z założeniem, aby osiągnąć zakładane efekty, niezbędne będzie podjęcie działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości życia w gminie, tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Realizacji obranej misji posłużą cele strategiczne wyznaczające kierunki działań, jakich podejmie się samorząd m.in. we współpracy z podmiotami gospodarczymi, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami.

WYMIAR SPOŁECZNY	
Cel 1.	Gwarantowanie wysokiej jakości życia w gminie i tworzenie warunków do dalszego rozwoju społecznego

Analiza sytuacji społecznej i demograficznej gminy Reńska Wieś wykazała, że charakteryzuje się ona stabilną liczbą ludności i stosunkowo wysoką odpornością na procesy depopulacyjne. W ostatnich latach gminę coraz mocniej dotykają jednak ogólnopolskie tendencje takie jak utrzymujący się ujemny przyrost naturalny i rosnący udział seniorów w strukturze wieku. Jednocześnie dostępność usług społecznych, zdrowotnych i edukacyjnych pozostaje zróżnicowana między sołectwami, a infrastruktura części placówek publicznych wymaga modernizacji. Odpowiedzią na te wyzwania jest kompleksowy rozwój usług publicznych, ich dostosowanie do zmieniających się potrzeb demograficznych i poprawa jakości infrastruktury społecznej (Kierunek działań 1.1). Planowane działania, takie jak rozwój oferty senioralnej, cyfryzacja administracji i rozbudowa zaplecza edukacyjno-sportowego, mają na celu zwiększenie dostępności i jakości usług dla wszystkich grup wiekowych, w tym osób starszych i rodzin z dziećmi.

Ważnym elementem tego celu jest także rozbudowa oraz poprawa standardu infrastruktury społecznej i komunalnej (Kierunek działań 1.2), która stanowi podstawę jakości życia mieszkańców. Rozbudowa sieci świetlic wiejskich, modernizacja szkół i obiektów sportowych oraz rozwój budownictwa komunalnego i socjalnego wpisują się w potrzebę podnoszenia komfortu życia i tworzenia przestrzeni integracji społecznej oraz dostosowania oferty gminnej do potrzeb starzejącej się populacji. Uwzględnianie uwarunkowań demograficznych w polityce rozwojowej gminy jest szczególnie istotne również w aspektach takich jak m.in. oferta oświatowa – w perspektywie zmieniającej się struktury demograficznej populacji gminy i całego kraju, konieczna może stawać się adaptacja i reorganizacja sieci placówek edukacyjnych do zmieniających się realiów i zapotrzebowania. Równocześnie inwestycje w infrastrukturę rekreacyjną, na przykład w otoczeniu akwenu Dębowa, pozwolą lepiej wykorzystać lokalne walory przyrodnicze i krajobrazowe dla poprawy jakości życia mieszkańców, a nawet rozwoju turystyki weekendowej. Włączenie elementów współpracy z organizacjami społecznymi i jednostkami oświatowymi zapewni przy tym trwałość efektów i wzmocni lokalną spójność społeczną. Jednocześnie działania te będą sprzyjały wzmocnieniu atrakcyjności osiedleńczej gminy, co może utrzymywać dodatni bilans migracji i równoważyć negatywne skutki ujemnego przyrostu naturalnego.

Kierunek działań 1.1.	Rozwój oferty usług publicznych i ich dostosowanie do obecnych i prognozowanych potrzeb
-----------------------	--

Zakres działań:

- Bieżący monitoring obecnego i prognozowanego zapotrzebowania na ofertę usług publicznych oraz ich dostosowywanie (racjonalizacja) do realiów demograficznych
- Rozwój systemu usług społecznych i opiekuńczych, skierowanych zwłaszcza do seniorów i osób z niepełnosprawnościami, w tym m.in.:
 - Utworzenie w gminie domu seniora i/lub dziennego domu pobytu,
 - wdrażanie rozwiązań zmierzających do deinstytucjonalizacji usług społecznych, np. usług door-to-door
 - dążenie do utworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie
- Rozwój nowoczesnych technologii teleinformatycznych zwiększających dostępność usług (e-usługi, e-administracja, aplikacje mobilne)
- Rozwijanie oferty edukacyjnej oraz podnoszenie jej jakości i atrakcyjności
- Zwiększanie dostępności do wysokiej jakości usług zdrowotnych, w tym dążenie do zapewnienia specjalistycznej opieki medycznej na terenie gminy
- Usprawnianie i podnoszenie jakości usług komunalnych w gminie oraz zapobieganie występowaniu awarii infrastruktury sieciowej

Kierunek działań 1.2.**Rozwój i poprawa standardu infrastruktury społecznej**

- Budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów i lokali stanowiących miejsca spotkań dla mieszkańców, w tym rozbudowa istniejących i budowa nowych świetlic wiejskich
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury oświatowej, w tym:
 - termomodernizacja obiektów szkół wraz z wymianą źródeł ciepła
 - modernizacja i/lub rozbudowa sal dydaktycznych
 - budowa, rozbudowa i/lub modernizacja przyszkolnej infrastruktury sportowej – sal gimnastycznych, boisk szkolnych
 - dążenie do utworzenia stołówki szkolnej
 - rozwój sieci świetlic szkolnych
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym modernizacja boisk/stadionów w Gierałtowicach, Reńskiej Wsi, Mechnicy, Łęczach
- Rozwój komunalnego i socjalnego budownictwa mieszkaniowego, w tym podnoszenie standardu istniejących obiektów i lokali oraz wyodrębnianie/budowa nowych
- Tworzenie warunków do osiedlania się w gminie, w tym poprzez rozwój terenów pod nową zabudowę mieszkaniową
- Modernizacja placów zabaw i innych terenów rekreacyjnych, w tym poprzez wymianę zdegradowanych urządzeń, wyposażenie terenów w obiekty małej architektury, poprawę bezpieczeństwa
- Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i turystycznej, sprzyjającej aktywnemu spędzaniu czasu wolnego i wypoczynkowi, w tym m.in. zagospodarowanie terenu przy akwenu Dębowa, rozwój szlaków, tras i ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą

- Nawiązanie współpracy z Nadleśnictwami: Kędzierzyn i Strzelce Opolskie m.in. w zakresie wyznaczania obszarów lasów o zwiększonej funkcji społecznej, wdrażania założeń Lasów Społecznych oraz organizacji wydarzeń i akcji edukacyjnych z zakresu wiedzy ekologicznej i edukacji leśnej

WYMIAR SPOŁECZNY	
Cel 2.	Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego poprzez edukację, aktywizację obywatelską i integrację międzypokoleniową

Mimo rosnącej aktywności organizacji pozarządowych i sukcesywnego rozwoju oferty kulturalnej, poziom frekwencji wyborczej w gminie jest stosunkowo niski, a zaangażowanie obywatelskie ograniczone. Dowodzi to, że potencjał społeczny gminy nie jest jeszcze w pełni wykorzystany. Wyzwania demograficzne, takie jak starzenie się społeczeństwa, oraz potrzeba integracji mieszkańców napływowych ze stałymi mieszkańcami, wymagają działań wspierających więzi społeczne i budujących poczucie tożsamości lokalnej. Odpowiedzią na te wyzwania jest rozwój oferty edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjnej, poszerzenie możliwości spędzania czasu wolnego oraz promowanie aktywności fizycznej wśród dzieci, młodzieży i seniorów (Kierunek działań 2.1).

Planowane działania koncentrują się na wzmacnianiu więzi międzypokoleniowych, wspieraniu inicjatyw obywatelskich i rozwijaniu współpracy z sektorem pozarządowym w oparciu o silną tożsamość lokalną (Kierunek działań 2.2). Wielokulturowość, obecność mniejszości niemieckiej oraz śląska wspólnotowość stanowią bowiem o charakterze gminy Reńska Wieś i wpływają na jej sytuację społeczną. Ochrona i promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego, organizacja wydarzeń integrujących społeczność oraz wspieranie oddolnych inicjatyw mieszkańców mają zatem sprzyjać budowie silnego kapitału społecznego. Rozwijanie narzędzi partycypacji, takich jak fundusz sołecki czy komunikacja cyfrowa z mieszkańcami, zwiększy natomiast zaufanie i zaangażowanie obywateli w sprawy gminy. Działania te pozwolą nie tylko utrwaląć poczucie wspólnoty, ale także wzmocnią kompetencje społeczne i obywatelskie mieszkańców, co jest kluczowe dla trwałego rozwoju lokalnego.

Kierunek działań 2.1	Zwiększenie możliwości spędzania czasu wolnego według indywidualnych preferencji
-----------------------------	---

Zakres działań:

- Rozszerzanie i podnoszenie jakości oferty kulturalnej, w tym zwiększenie jej dostępności w całej gminie np. poprzez wykorzystanie infrastruktury świetlic wiejskich do organizacji wydarzeń kulturalnych
- Wspieranie aktywności fizycznej mieszkańców gminy, zwłaszcza dzieci i młodzieży, w tym poprzez rozwijanie oferty zajęć sportowych w szkołach i organizację sportowych turniejów międzyszkolnych

- Rozwijanie oferty zajęć pozalekcyjnych oraz kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży, w tym np. kółek szachowych
- Rozbudowywanie kalendarza cyklicznych imprez gminnych i urozmaicanie oferty wydarzeń zgodnie z identyfikowanym zapotrzebowaniem

Kierunek działań 2.2	Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego gminy w oparciu o silną tożsamość lokalną
-----------------------------	--

Zakres działań:

- Ochrona i promocja zasobów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego
- Promocja lokalnej kultury m.in. poprzez organizację wydarzeń i warsztatów bazujących na dziedzictwie historyczno-kulturowym gminy
- Wspieranie integracji społecznej, w tym integracji ludności napływowej ze stałymi mieszkańcami gminy, m.in. poprzez organizację imprez integrujących lokalną społeczność (np. pikników rodzinnych, turniejów międzyszkolnych)
- Wzmacnianie dialogu samorządu z mieszkańcami, w tym poprzez wdrażanie rozwiązań ułatwiających kontakt, np. regularnego biuletynu informacyjnego
- Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i wykluczeniu społecznemu
- Rozwijanie współpracy samorządu ze stowarzyszeniami, fundacjami i organizacjami pozarządowymi oraz podnoszenie ich potencjału technicznego i organizacyjnego
- Wspieranie partycypacji społecznej poprzez rozwijanie narzędzi angażowania mieszkańców gminy w jej sprawy
- Wspieranie współpracy między szkołami i integracji uczniów z różnych placówek
- Udzielanie pomocy rodzinom oraz osobom samotnym w celu poprawy ich sytuacji życiowej oraz rozwiązywania problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych
- Promocja zdrowego i aktywnego trybu życia wraz z wdrażaniem rozwiązań z zakresu profilaktyki zdrowotnej
- Wspieranie oddolnych inicjatyw obywatelskich oraz wspieranie lokalnych liderów w zakresie aktywizacji społeczności i wspierania uczestnictwa w życiu gminy

WYMIAR GOSPODARCZY	
Cel 3.	Dywersyfikacja i rozwój lokalnej gospodarki poprzez wspieranie przedsiębiorczości i inwestycji

Gospodarka Gminy Reńska Wieś charakteryzuje się dominacją mikroprzedsiębiorstw oraz rosnącą liczbą firm, jednak poziom przedsiębiorczości wciąż pozostaje niższy od średniej wojewódzkiej. Diagnoza wykazała też ograniczoną liczbę dużych inwestorów i konieczność rozwoju nowoczesnego sektora usług i przetwórstwa rolno-spożywczego. W odpowiedzi na te wyzwania strategia zakłada rozwój lokalnej przedsiębiorczości, wspieranie działalności MŚP oraz promowanie postaw innowacyjnych wśród mieszkańców, zwłaszcza młodzieży (Kierunek działań 3.1). Działania w tym zakresie obejmują szkolenia, doradztwo i współpracę z instytucjami otoczenia biznesu, a także

promocję samozatrudnienia i rozwój nowoczesnego rolnictwa ekologicznego. Planowana interwencja pozwoli również na tworzenie dogodnych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej – ze względu na charakter gminy i jej dotychczasową strukturę gospodarczą, dla jej dalszego rozwoju kluczowe stają się branże związane z produkcją i usługami, a także turystyką i mieszkalnictwem. Gmina Reńska Wieś powinna być bowiem ważnym obszarem działania przede wszystkim dla małych i średnich zakładów produkcyjnych i usługowo-produkcyjnych, usług dla ludności i obsługi rolnictwa, składów, magazynów czy handlu hurtowego.

Równocześnie istotnym kierunkiem jest podnoszenie konkurencyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy (kierunek działań 3.2). Przygotowanie terenów inwestycyjnych, tworzenie systemu zachęt dla przedsiębiorców i rozwój infrastruktury technicznej wokół stref inwestycyjnych mają sprzyjać przyciąganiu nowych podmiotów gospodarczych. Budowanie marki gminy w oparciu o jej walory przyrodnicze, historyczne i krajobrazowe oraz rozwój oferty turystyki rekreacyjnej i agroturystyki pozwolą natomiast zwiększyć atrakcyjność gminy Reńska Wieś jako miejsca pracy, zamieszkania i wypoczynku. Wspólne działania z partnerami gospodarczymi, samorządami i instytucjami otoczenia biznesu umożliwią tworzenie warunków dla zrównoważonego wzrostu lokalnej gospodarki.

Kierunek działań 3.1
Wspieranie przedsiębiorczości i aktywizacja gospodarcza mieszkańców gminy

Zakres działań:

- Wspieranie podstaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców, zwłaszcza wśród młodzieży – pobudzanie innowacyjności i kreatywności oraz promocja samozatrudnienia
- Wspieranie lokalnych przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania funduszy na rozwój inicjatyw gospodarczych oraz promocji ich działalności w gminie i regionie
- Wspieranie rozwoju nowoczesnego rolnictwa ekologicznego i sektora przetwórstwa rolno-spożywczego oraz wspieranie sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych i promocja lokalnych producentów rolnych
- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, lokalnymi przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi w zakresie organizacji wydarzeń, szkoleń, kursów i warsztatów podnoszących kompetencje zawodowe
- Wspieranie współpracy lokalnych przedsiębiorstw z Instytucjami Otoczenia Biznesu w celu wzmocnienia ich konkurencyjności i zapewnienia warunków do rozwoju
- Wspieranie rozwoju zaplecza gastronomicznego i noclegowego odpowiedniego dla skali gminy, tj. gospodarstw agroturystycznych, małych i średnich obiektów noclegowych oraz pensjonatów

Kierunek działań 3.2
Podnoszenie konkurencyjności inwestycyjnej, osiedleńczej i turystycznej gminy

Zakres działań:

- Dbłość o utrzymanie pozytywnego wizerunku gminy i budowanie jej marki w oparciu o kluczowe walory przyrodniczo-krajobrazowe i historyczno-kulturowe
- Przygotowanie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej w postaci ulg i zachęt dla przedsiębiorców oraz zapewnienie wsparcia przedsiębiorcom na kluczowych etapach procesu inwestycyjnego i w kwestiach proceduralnych
- Tworzenie dogodnych warunków do lokalizacji nowych inwestycji w gminie, w tym poprzez podnoszenie standardu i promocję terenów inwestycyjnych oraz rozwijanie strefy ekonomicznej w Pociękarbiu
- Uzbrajanie terenów inwestycyjnych w podstawową infrastrukturę sieciową i drogową
- Wzmacnianie funkcji turystycznych gminy, w tym budowa katalogu produktów lokalnych, promocja walorów historyczno-kulturowych i przyrodniczo-krajobrazowych gminy
- Realizacja działań promocyjnych, w tym m.in. udostępnianie materiałów promocyjnych w formie tradycyjnej i elektronicznej
- Bieżący monitoring potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności co do dalszych działań rozwojowych gminy

WYMIAR PRZESTRZENNY	
Cel 4.	Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy z regionem poprzez rozwój powiązań transportowych i funkcjonalnych

Gmina Reńska Wieś, położona w bezpośrednim sąsiedztwie Kędzierzyna-Koźla i przecięta trzema drogami krajowymi, dysponuje wyjątkowym potencjałem komunikacyjnym. Diagnoza wykazała jednak, że mimo korzystnego położenia, wciąż istnieją problemy z dostępnością komunikacyjną wewnątrzgminną i ograniczoną ofertą transportu publicznego. W odniesieniu do zidentyfikowanych barier i potencjałów w tym zakresie, zaplanowano interwencję skupiającą się na wzmocnieniu integracji komunikacyjnej gminy z regionem, w tym poprzez modernizację dróg lokalnych, budowę chodników i ścieżek rowerowych oraz rozwój połączeń autobusowych (Kierunek działań 4.1). Rozbudowa infrastruktury transportowej oraz inwestycje w rozwój mobilności przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa, komfortu i spójności przestrzennej gminy oraz wzmocnią powiązania przestrzenno-funkcjonalne z miastem Kędzierzyn-Koźle i całym regionem.

Ważnym aspektem tego celu jest również rozwój infrastruktury publicznej i jej dostosowanie do rosnących potrzeb mieszkańców i przedsiębiorców (Kierunek działań 4.2). Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej, modernizacja obiektów administracji i poprawa dostępności dla osób z niepełnosprawnościami stanowią bowiem ważne elementy polityki równoważenia rozwoju przestrzennego. Rewitalizacja zdegradowanych terenów, w tym obszarów pokolejowych, oraz współpraca z sąsiednimi samorządami w zakresie planowania przestrzennego i usług publicznych umożliwią zintegrowany rozwój Kędzierzyńsko-Strzeleckiego Obszaru Funkcjonalnego oraz wzmocnienia roli Gminy Reńska Wieś jako ważnego ośrodka osiedleńczego w regionie.

Kierunek działań 4.1	Rozwój infrastruktury drogowej i systemu transportowego
-----------------------------	--

Zakres działań:

- Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych, w tym z uwzględnieniem budowy chodników i ścieżek rowerowych wzdłuż dróg
- Wzmacnianie powiązań funkcjonalno-przestrzennych między wszystkimi miejscowościami gminy, w tym zapobieganie zjawisku wykluczenia komunikacyjnego
- Dążenie do rozwoju systemu komunikacji publicznej, w tym do zapewnienia połączeń między wszystkimi miejscowościami (sołectwami) gminy oraz dostosowanie ich częstotliwości do potrzeb mieszkańców

Kierunek działań 4.2	Rozwój infrastruktury publicznej i poprawa jej funkcjonalności
-----------------------------	---

Zakres działań:

- Rozbudowa i modernizacja sieci i urządzeń wodno-kanalizacyjnych, w tym dążenie do zapewnienia tego typu infrastruktury we wszystkich sołectwach gminy
- Wspieranie rozwoju sieci telekomunikacyjnej i internetu światłowodowego w gminie
- Rozwijanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym rozbudowa zaplecza technicznego i infrastruktury dla gospodarki odpadami
- Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni i obiektów poprzez ich uporządkowanie, modernizację, zagospodarowanie i przystosowanie do pełnienia nowych funkcji, w tym m.in. zagospodarowanie terenów pokolejowych w Reńskiej Wsi i Długomiłowicach na cele rekreacyjne i turystyczne
- Modernizacja, remont i/lub termomodernizacja obiektów administracji publicznej
- Zwiększanie dostępności obiektów i przestrzeni publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym dostosowywanie obiektów gminnych w zakresie niwelowania barier architektonicznych i stosowania rozwiązań zwiększających dostępność
- Zachowanie, konserwacja i udostępnianie obiektów zabytkowych na cele społeczne, kulturalne i turystyczne

WYMIAR PRZESTRZENNY	
Cel 5.	Racjonalne kształtowanie przestrzeni i poprawa ładu przestrzennego poprzez zrównoważony rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i rolniczych gminy

Rolniczy charakter gminy, niski poziom urbanizacji oraz konieczność ochrony gleb wysokiej jakości stwarzają istotne wyzwania dla polityki przestrzennej Gminy Reńska Wieś ukierunkowanej na zapewnienie harmonijnego rozwoju funkcji mieszkaniowych, usługowych i rolniczych (Kierunek działań 5.1). Działania w tym zakresie będą zmierzać do przeciwdziałania rozlewaniu się zabudowy, efektywnego wykorzystania terenów już uzbrojonych oraz zapewnienia ładu przestrzennego w całej

gminie. Utrzymanie czytelnej struktury osadniczej i ochrona terenów rolniczych stanowić będą podstawę zrównoważonego gospodarowania przestrzenią w gminie.

W ramach interwencji w wymiarze przestrzenno-funkcjonalnym przewidziano również działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i jakości przestrzeni publicznych. Rozwój oświetlenia ulicznego, sieci monitoringu, wzmocnienie zaplecza jednostek OSP oraz inwestycje w infrastrukturę przeciwpowodziową mają zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców. Z kolei tworzenie i pielęgnacja terenów zieleni, porządkowanie parków oraz realizacja nowych nasadzeń przyczynią się do podniesienia estetyki przestrzeni i poprawy mikroklimatu. Racjonalne zarządzanie przestrzenią stanie się jednym z filarów trwałego rozwoju gminy, łącząc potrzeby mieszkaniowe z ochroną środowiska i dziedzictwa przyrodniczego.

Kierunek działań 5.1

Efektywne i racjonalne planowanie i gospodarowanie przestrzenią

Zakres działań:

- Utrzymanie ładu przestrzennego i przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy, w tym poprzez opracowywanie i uchwalanie aktów prawa miejscowego sprzyjających efektywnemu wykorzystaniu dostępnej przestrzeni i zachowaniu ładu przestrzennego
- Racjonalne gospodarowanie przestrzenią i harmonijny rozwój terenów zurbanizowanych wraz z rozwojem podstawowej infrastruktury technicznej
- Rozwój mieszkalnictwa - uzbrajanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową i tworzenie atrakcyjnej oferty mieszkaniowej
- Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, w tym m.in. poprzez:
 - rozwój sieci oświetlenia, sieci monitoringu,
 - wdrażanie rozwiązań wspierających bezpieczeństwo w ruchu drogowym – zwłaszcza pieszych i rowerzystów,
 - inwentaryzację, rozwój i rozbudowę infrastruktury obrony cywilnej
 - wspieranie działalności jednostek ochotniczej straży pożarnej, m.in. poprzez modernizację bazy lokalowej i wyposażenie lokalnych OSP oraz utrzymanie wysokiego stopnia gotowości bojowej
 - rozwijanie infrastruktury krytycznej i jej zabezpieczanie na wypadek sytuacji kryzysowych
 - działania ukierunkowane na zabezpieczenie przeciwpowodziowe, w tym wykorzystywanie naturalnych rozwiązań umożliwiających regulację stosunków wodnych
 - przeciwdziałanie bezdomności zwierząt
- Rozwój i pielęgnacja terenów zieleni, w tym poprzez ograniczenie wycinki drzew i krzewów oraz realizację nowych nasadzeń

- Kształtowanie przyjaznych, zielonych przestrzeni publicznych, w tym poprzez porządkowanie i zagospodarowywanie parków wraz z montażem małej architektury

WYMIAR KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWY
Cel 6.
Wzmacnianie odporności gminy na zmiany klimatyczne i ochrona walorów środowiska przyrodniczego

Mimo że gminę Reńska Wieś charakteryzuje relatywnie mały udział terenów chronionych, to dysponuje ona wieloma cennymi zasobami przyrodniczo-krajobrazowymi. Położenie w dolinie Odry świadczy bowiem o ponadprzeciętnych walorach krajobrazowych i występowaniu wartościowych siedlisk fauny i flory, lecz z drugiej strony wiąże się również z realnym ryzykiem powodziowym, które wymaga zintegrowanych działań adaptacyjnych. Postępujące zmiany klimatu i ich negatywne skutki implikują konieczność dostosowywania infrastruktury publicznej i prowadzenia polityki przestrzennej uwzględniającej przede wszystkim bazowanie na naturalnych rozwiązaniach takich jak rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury oraz wspieranie retencji wodnej (Kierunek działań 6.1). Ponadto, niezbędne są działania zmierzające do ograniczania negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko, w tym poprzez poprawę efektywności energetycznej obiektów publicznych czy wspieranie mieszkańców w inwestycjach w odnawialne źródła energii. Działania te mają zwiększyć odporność gminy na skutki zmian klimatu i ograniczyć emisje zanieczyszczeń, przyczyniając się do poprawy jakości środowiska.

Ochrona środowiska będzie realizowana również poprzez działania edukacyjne i promujące postawy proekologiczne (kierunek działań 6.2). Likwidacja dzikich wysypisk odpadów, rozwój gospodarki obiegu zamkniętego oraz promocja dobrych praktyk rolniczych pozwolą na poprawę jakości powietrza, wód i gleby, co jest szczególnie istotne dla gmin rolniczych, jaką jest Reńska Wieś. Współpraca z zarządcami dróg w zakresie ograniczania hałasu komunikacyjnego oraz rozwój programów monitorowania jakości powietrza wzmocnią ponadto efektywność działań środowiskowych, sprzyjając poprawie komfortu i jakości życia mieszkańców. Długofalowym efektem będzie zachowanie wysokich walorów przyrodniczych gminy i podniesienie bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Kierunek działań 6.1
Przygotowanie gminy na skutki zmian klimatu

Zakres działań:

- Poprawa efektywności energetycznej i rozwój OZE, w tym termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z wymianą źródeł ciepła oraz wspieranie mieszkańców w tym zakresie

- Realizacja działań na rzecz ograniczania deficytu wody oraz wspieranie naturalnej retencji wodnej
- Wdrażanie i rozwijanie rozwiązań zmierzających do poprawy jakości stanu środowiska oraz zachowania i poprawy bioróżnorodności
- Rozwój lokalnych odnawialnych źródeł energii (wiatru, wody, biomasy)

Kierunek działań 6.2**Ochrona przyrody i ograniczanie negatywnego oddziaływania na środowisko**

Zakres działań:

- Likwidacja istniejących oraz zapobieganie powstawaniu nowych dzikich wysypisk śmieci, w tym poprzez odpowiednią regulację odbioru odpadów z terenu gminy
- Prowadzenie działań informacyjnych z zakresu edukacji ekologicznej i kształtowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców, m.in. poprzez promocję oszczędzania wody, informowanie o szkodliwości wykorzystania do ogrzewania wyrobów do tego niewłaściwych oraz angażowanie mieszkańców w akcje proekologiczne
- Promocja przestrzegania zasad Dobrej Praktyki Rolniczej, m.in. stosowania nieszkodliwych nawozów i środków ochrony roślin oraz ich odpowiedniego składowania w pobliżu cieków wodnych
- Współpraca z GDDKiA oraz Zarządem Dróg Wojewódzkich w Opolu w zakresie uspokajania ruchu i ograniczenia hałasu komunikacyjnego w ciągach dróg krajowych i wojewódzkich
- Monitorowanie jakości powietrza i stałe dążenie do jej poprawy, w tym poprzez wdrażanie rozwiązań poprawiających jakość powietrza oraz egzekwowanie wykroczeń związanych z wykorzystywaniem niewłaściwych materiałów opałowych
- Utrzymywanie i ochrona wysokich walorów środowiska przyrodniczego, w tym walorów krajobrazowych
- Ochrona terenów zielonych przed nadmierną presją urbanizacyjną oraz niekontrolowaną zabudową

2.3 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Reńska Wieś

W odniesieniu do wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań rozwojowych Gminy Reńska Wieś oraz prognozowanych zmian demograficznych, przestrzennych i środowiskowych opracowano model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. Analiza kluczowych uwarunkowań objęła m.in. strukturę sieci osadniczej Gminy Reńska Wieś, układ komunikacyjny, wybrane elementy infrastruktury technicznej, zasoby środowiska przyrodniczego oraz obszary wymagające ochrony. Na podstawie przeprowadzonych analiz zdiagnozowano potrzeby i potencjał rozwojowy gminy, z uwzględnieniem jej specyfiki i zróżnicowania.

W rezultacie opracowano model struktury funkcjonalno-przestrzennej, który przedstawia strategiczną wizję rozwoju Gminy Reńska Wieś. Zdefiniowano ustalenia i rekomendacje dotyczące kształtowania oraz realizacji polityki przestrzennej w najbliższych latach.

Jako nadrzędny cel rozwoju Gminy Reńska Wieś przyjmuje się dążenie do tworzenia nowoczesnej, zrównoważonej i przyjaznej mieszkańcom wspólnoty, rozwijającej się w oparciu o lokalne zasoby, aktywność społeczną oraz partnerską współpracę pomiędzy samorządem, przedsiębiorcami i mieszkańcami. Gmina zmierza do zapewnienia wysokiej jakości życia, tworzenia atrakcyjnych i konkurencyjnych warunków dla rozwoju gospodarczego, a także do troski o środowisko naturalne i dziedzictwo przyrodnicze, stanowiące podstawę trwałego rozwoju i lokalnej tożsamości. Jednocześnie działania Gminy koncentrują się na wzmacnianiu jej znaczenia w układzie regionalnym poprzez gwarantowanie wysokiego standardu życia mieszkańców, wspieranie przedsiębiorczości i inwestycji oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego.

Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych

Gmina Reńska Wieś jest gminą wiejską położoną w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim, w województwie opolskim. Zajmuje powierzchnię 98,13 km² i tworzy ją 15 sołectw (jednostek pomocniczych samorządu Reńskiej Wsi): Bytków, Dębowa, Długomiłowice, Gierałtowice, Kamionka, Komorno, Łęzce, Mechnica, Naczystawki, Pociękarb, Poborszów, Pokrzywnica, Radziejów, Reńska Wieś oraz Większyce. Siedziba administracyjna gminy znajduje się w miejscowości Reńska Wieś, położonej w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Kędzierzyn-Koźle, stanowiącego centrum funkcjonalne całego subregionu. Gmina położona jest w południowo-wschodniej części województwa opolskiego i graniczy z następującymi gminami: Walce, Głogówek, Pawłowiczki, Polska Cerekiew, Cisek, Kędzierzyn-Koźle i Zdzeszowice. Od miasta wojewódzkiego Opola dzieli ją odległość około 50 km. Gmina Reńska Wieś

jest członkiem Stowarzyszenia Kędzierzyńsko-Strzelecki Subregionalny Obszar Funkcjonalny (KSSOF), które tworzy 14 jednostek samorządu terytorialnego, w tym 12 gmin i 2 powiaty.

Struktura osadnicza Gminy Reńska Wieś opiera się na układzie rozproszonym, typowym dla gmin wiejskich, z dominacją średnich i małych miejscowości. Występują tu obszary zabudowy mieszkaniowej, obejmujące zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, mieszkaniową wielorodzinną, mieszkaniowo-usługową oraz zagrodową, a także tereny usługowe oraz produkcyjno-usługowe. W strukturze użytkowania gruntów przeważają użytki rolne, co przekłada się na dominującą rolę rolnictwa. Udział terenów zurbanizowanych i przemysłowych jest ograniczony, co sprzyja zachowaniu walorów środowiskowych oraz rozwojowi funkcji osadniczych i turystycznych.

Ponad 81% powierzchni gminy (8 032 ha) stanowią użytki rolne, spośród których największą powierzchnię – 6 695 ha – zajmują dobrej jakości grunty orne. Ponad 10% powierzchni gminy (948 ha) stanowią lasy. Środowisko przyrodnicze Reńskiej Wsi jest stosunkowo mało zróżnicowane – przeważa krajobraz rolniczy z niewielkimi kompleksami leśnymi, które tworzą strefy ochronne dla doliny Odry oraz pobliskiego przemysłu chemicznego.

Tabela 6. Układ hierarchiczny systemu osadniczego Gminy Reńska Wieś

Ranga miejscowości	Miejscowość	Wiodące funkcje miejscowości
Ośrodek główny	Reńska Wieś	administracyjna, usługowa, edukacyjna, kulturalna, rekreacyjna, społeczna, rolnicza, mieszkaniowa, produkcyjna
	Długomiłowice	usługowa, edukacyjna, kulturalna, rekreacyjna, społeczna, rolnicza, mieszkaniowa, produkcyjna
Ośrodki podstawowe	Większyce	usługowa, edukacyjna, kulturalna, rekreacyjna, społeczna, rolnicza, mieszkaniowa, produkcyjna
	Pokrzywnica	usługowa, edukacyjna, rekreacyjna, społeczna, rolnicza, mieszkaniowa, produkcyjna
	Bytków	mieszkaniowa, rolnicza
Ośrodki elementarne	Dębowa	mieszkaniowa, rolnicza, usługowa, rekreacyjna, produkcyjna
	Gierałtowice	mieszkaniowa, rolnicza, rekreacyjna

Ranga miejscowości	Miejscowość	Wiodące funkcje miejscowości
	Kamionka	mieszkaniowa, rolnicza
	Komorno	mieszkaniowa, rolnicza, usługowa
	Mechnica	mieszkaniowa, rolnicza, społeczna, rekreacyjna, edukacyjna
	Naczysławki	mieszkaniowa, rolnicza
	Łężce	mieszkaniowa, rolnicza, społeczna, usługowa, rekreacyjna
	Pociękarb	mieszkaniowa, rolnicza, produkcyjna, usługowa
	Poborszów	mieszkaniowa, rolnicza, społeczna, usługowa, rekreacyjna
	Radziejów	mieszkaniowa, rolnicza

Źródło: Opracowanie własne

Główne korytarze i elementy sieci transportowych, w tym pieszych i rowerowych

Transport drogowy i kolejowy

Układ komunikacyjny Gminy Reńska Wieś opiera się na sieci dróg powiatowych i gminnych, a przez jej teren przebiegają trzy drogi krajowe (DK45, DK38, DK40) oraz droga wojewódzka DW418, co znacząco zwiększa dostępność transportową zarówno dla mieszkańców, jak i przedsiębiorców. Bliskie położenie nowo wybudowanej (częściowo oddanej do użytku w sierpniu 2025 r.) obwodnicy południowej Kędzierzyna-Koźła stanowi istotny element usprawniający układ komunikacyjny regionu, przyczyniając się do odciążenia ruchu lokalnego, poprawy bezpieczeństwa transportowego oraz wzrostu atrakcyjności inwestycyjnej terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie gminy. Planowany jest rozwój transportu drogowego poprzez budowę, rozbudowę i modernizację dróg gminnych, z uwzględnieniem budowy chodników i ścieżek rowerowych wzdłuż tras, a także podejmowanie aktywnych działań na rzecz realizacji obwodnic wsi Mechnica, Długomiłowice, Większyce i Komorno w ciągach dróg krajowych.

Przez teren Gminy Reńska Wieś przebiegają również dwie linie kolejowe: linia nr 195 (nieczynna) oraz linia nr 137 relacji Katowice–Legnica. Infrastruktura kolejowa, choć ograniczona do przystanku w Pokrzywnicy, umożliwia szybkie połączenie z Kędzierzyna-Koźlem (około 10 minut), a także z Katowicami i Legnicą, co stanowi istotny atut dla codziennych dojazdów do pracy i szkół oraz potencjał dla dalszej integracji gminy z regionalnym systemem transportowym.

Transport publiczny

Transport publiczny w gminie opiera się przede wszystkim na połączeniach autobusowych, oferujących około 25 kursów dziennie w kierunku Kędzierzyna-Koźla, Opola i Strzelec Opolskich. Rozwiązanie to zapewnia mieszkańcom podstawową dostępność komunikacyjną, jednak nie w pełni zaspokaja potrzeby związane z mobilnością między sołectwami ani komunikacją w weekendy. Gmina dąży do rozwoju systemu komunikacji publicznej, w tym do zapewnienia połączeń między wszystkimi miejscowościami (sołectwami) gminy oraz dostosowanie ich częstotliwości do potrzeb mieszkańców.

Trasy rowerowe

Przez teren Gminy Reńska Wieś przebiega trasa rowerowa „Szlakiem kolejowym”, stanowiąca trasę turystyczną o długości ok. 15 km (długość całej trasy wraz z odcinkami poza jej granicami). Trasa ta poprowadzona jest w dużej części po nieczynnej linii kolejowej nr 195, co nadaje mu unikalny charakter i zwiększa jego atrakcyjność turystyczną. Większość nawierzchni trasy rowerowej stanowi asfalt, co zapewnia dobre warunki do rekreacji i turystyki rowerowej.

Transport wodny

Przez gminę przebiega rzeka Odra, stanowiąca część Odrzańskiej Drogi Wodnej – jednego z kluczowych krajowych szlaków transportu śródlądowego.

Główne elementy infrastruktury społecznej

Administracja publiczna

Władze Gminy Reńska Wieś mają swoją siedzibę w miejscowości Reńska Wieś, która stanowi główny ośrodek administracyjny i usługowy gminy, a sołectwa odgrywają ważną rolę w realizacji działań samorządowych, koncentrując się na zaspokajaniu potrzeb mieszkańców w ramach społeczności lokalnych.

Edukacja i kultura

Gmina Reńska Wieś posiada dobrze rozwiniętą sieć placówek edukacyjnych, obejmującą cztery zespoły szkolno-przedszkolne oraz jedno samodzielne przedszkole (w Mechnicy). Uzupełnieniem oferty edukacyjnej jest Społeczna Szkoła Podstawowa w Mechnicy.

W zakresie działalności kulturalnej centralną rolę pełni Gminny Ośrodek Kultury zlokalizowany w Reńskiej Wsi, natomiast funkcjonowanie systemu bibliotecznego wspiera Gminna Biblioteka Publiczna w Reńskiej Wsi, wraz z filią w Długomiłowicach.

Gmina zamierza kontynuować rozwój infrastruktury edukacyjnej oraz kulturowej, koncentrując się na jej rozbudowie oraz modernizacji.

Dziedzictwo kulturowe i zabytki

Zasoby dziedzictwa kulturowego Gminy Reńska Wieś są bogate i zróżnicowane, obejmując zabytkowe kościoły, zespoły dworsko-parkowe oraz tradycyjną architekturę wiejską. Na terenie gminy znajdują się również obiekty wpisane do Rejestru zabytków nieruchomych woj. Opolskiego tj.:

- Długomiłowice: park, nr decyzji: 178/88 z 20.07.1988
- Komorno: dwór – pałac oraz założenie pałacowo – parkowe: pałac i park, nr decyzji: 1616/66 z 20.09.1966 1049/65 z 2.06.1965 oraz 20/2002 z 21.12.2002
- Łężce: kościół parafialny pw. Nawiedzenia NMP, nr decyzji: 1201/66 z 14.03.1966
- Mechnica: kościół parafialny pw. św. Jakuba, nr decyzji: 1202/66 z 14.03.1966
- Większyce: pałac, oficyna oraz park, nr decyzji: 2116/85 z 11.11.1985, 2117/85 z 11.11.1985, 206/89 z 29.03.1989

Infrastruktura rekreacyjno-sportowa oraz turystyka

Gmina Reńska Wieś dysponuje zróżnicowaną i funkcjonalną infrastrukturą sportowo-rekreacyjną, obejmującą boiska piłkarskie i wielofunkcyjne, sale gimnastyczne oraz obiekty specjalistyczne, takie jak stadion lekkoatletyczny i kompleks „Orlik”. Kluczowym elementem oferty rekreacyjnej jest akwen Dębowa, pełniący rolę ponadlokalnego centrum aktywności – od sportów wodnych i triathlonu po codzienną rekreację. Obiekt ten stanowi istotny potencjał rozwojowy w zakresie budowania atrakcyjności turystycznej gminy. Na terenie gminy działają również ośrodki jeździeckie oraz sześć klubów sportowych prowadzonych przez organizacje pozarządowe. Potencjał gminy wzmacnia dostępna baza noclegowa i gastronomiczna.

W modelu funkcjonalno-przestrzennym gminy wskazano najważniejsze obiekty pełniące kluczową rolę w systemie sportowo-rekreacyjnym: boiska sportowe, akwen Dębowa oraz dwa ośrodki jeździeckie. Obiekty te zostały ujęte na rysunku ze względu na ich znaczenie dla rozwoju funkcji rekreacyjnych i turystycznych oraz ich potencjał do wzmacniania atrakcyjności gminy w perspektywie strategicznej.

Gmina planuje dalszy rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i turystycznej, wspierający aktywne formy spędzania czasu wolnego, w tym m.in. zagospodarowanie terenów wokół akwenu Dębowa oraz rozwój sieci szlaków, tras i ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Ochrona zdrowia

Podstawową opiekę zdrowotną w gminie zapewniają trzy ośrodki POZ, uzupełniane przez infrastrukturę prywatną i publiczną, obejmującą usługi stomatologiczne, rehabilitacyjne oraz punkt apteczny w Długomiłowicach.

Pomoc społeczna

W Gminie kwestie społeczne realizowane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Od stycznia 2019 r. w ramach struktury organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej działa Klub Senior+ w Reńskiej Wsi, natomiast od lipca 2024 r. Klub Seniora w Długomiłowicach.¹³ Gmina planuje dalszy rozwój systemu usług społecznych i opiekuńczych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami.

Ochotnicze straże pożarne

Gmina Reńska Wieś dysponuje silną strukturą ochotniczej straży pożarnej, obejmującą 9 jednostek OSP (w tym jedna w fazie organizacji), z których 2 są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG). Jednostki te posiadają przeszkoloną kadrę i aktywnie uczestniczą w działaniach ratowniczych. Jednostki te są kluczowe nie tylko w reagowaniu na zagrożenia, ale także w budowaniu więzi społecznych.

Główne elementy infrastruktury technicznej

Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina zwodociągowana w prawie 100%. Producentem wody przeznaczonej do spożycia dostarczanej na teren gminy Reńska Wieś jest Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Baborowie (wodociąg

¹³ Raport o stanie gminy Reńska Wieś za rok 2024

Większyce) oraz Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Kędzierzyn-Koźle Sp. z o.o. w Kędzierzynie-Koźlu (wodociąg Kędzierzyn-Koźle). Podmioty te są jednocześnie odpowiedzialne za jakość wody dostarczanej z wymienionych wodociągów.

Spośród 15 sołectw Gminy Reńska Wieś – 13 sołectw jest skanalizowanych. W 2025 skanalizowano również sporą część sołectwa Mechnica. Na tę chwilę nie posiadali możliwości przyłączenia nieruchomości do sieci kanalizacji sanitarnej, mieszkańcy części sołectwa Mechnica i całego sołectwa Kamionka, oraz pojedynczy mieszkańcy sołectw Długomiłowice i Dębowa. Gmina planuje kontynuować rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej poprzez rozbudowę i modernizację istniejących sieci oraz urządzeń, dążąc do zapewnienia pełnego dostępu do tego typu infrastruktury we wszystkich sołectwach.

Dodatkowo Gmina Reńska Wieś znajduje się w aglomeracji Kędzierzyn-Koźle PLOP004, która to aglomeracja, zgodnie z danymi przedstawionymi w VI aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych, spełnia wszystkie warunki Dyrektywy Ściekowej.

Gospodarka odpadami

Gmina Reńska Wieś realizuje zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi wynikające m.in. z ustawy o odpadach, ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz rozporządzeń wykonawczych. Gmina od dnia 1 stycznia 2013 r. należy do Związku Międzygminnego „Czysty Region” z siedzibą w Kędzierzynie-Koźlu przy ul. Szkolnej 15. Związek wykonuje w imieniu Gminy zadania związane z gospodarką odpadami komunalnymi. Ponadto na terenie gminy znajduje się Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów zlokalizowany w Długomiłowicach. Planowany jest rozwój systemu gospodarki odpadami komunalnymi, obejmujący likwidację istniejących oraz zapobieganie powstawaniu nowych dzikich wysypisk, m.in. poprzez usprawnienie i właściwe uregulowanie odbioru odpadów z terenu gminy.

Infrastruktura elektroenergetyczna

Przez teren Gminy przebiegają napowietrzne linie wysokiego napięcia 400 kV o relacji Dobrzeń – Wielopole, Albrechcice oraz napowietrzne linie elektroenergetyczne 110kV o relacjach: Blachownia – Ceglana, Zdieszowice – Hajduki, Chemik – Polska, Groszowice – Zdieszowice, Zdieszowice – Krapkowice. Dodatkowo przez teren przebiegają linie napowietrzne i kablowe 15 kV oraz 0,4 kV.

Infrastruktura gazowa

Gmina posiada dostęp do infrastruktury gazowej, jednak jest on marginalny. Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego planowana jest gazyfikacja gminy celem uzyskania jednakowych standardów zaopatrzenia w gaz na całym obszarze województwa opolskiego

Infrastruktura ciepłownicza

Na terenie gminy obecnie nie funkcjonuje infrastruktura ciepłownicza.

Infrastruktura przeciwpowodziowa

Przez gminę przebiega rzeka Odra, stanowiąca część Odrzańskiej Drogi Wodnej, która odgrywa istotną rolę zarówno w systemie transportowym, jak i w kształtowaniu warunków hydrologicznych regionu. Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego zakłada się zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego poprzez realizację niezbędnych działań technicznych. Obejmują one przede wszystkim budowę oraz przebudowę wałów przeciwpowodziowych na odcinku Lasaki – Poborszów.

Odnawialne źródła energii

Na terenie gminy przeznaczono obszary pod utworzenie elektrowni słonecznych. Gmina planuje dalszy rozwój lokalnych odnawialnych źródeł energii (wiatru, wody, biomasy), a także poprawę efektywności energetycznej, w tym termomodernizację obiektów użyteczności publicznej wraz z wymianą źródeł ciepła oraz wspieranie mieszkańców w tym zakresie. Realizacja przedsięwzięć z zakresu fotowoltaiki będzie możliwa jeżeli przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, której konieczność przeprowadzenia stwierdzono w toku prowadzonego, w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wykaże brak negatywnego oddziaływania na awifaunę, chiropterofaunę i krajobraz.

Działania z zakresu termomodernizacji, a także montaż odnawialnych źródeł energii takich jak ogniwa fotowoltaiczne i kolektory solarne na budynkach, mogą potencjalnie stanowić zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Dlatego przy tego typu pracach szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (*Apus apus*) oraz wróbli (*Passer domesticus*) (objętych ścisłą ochroną gatunkową). W przypadku stwierdzenia stanowisk nietoperzy, należy prowadzić prace poza sezonem hibernacji (listopad – marzec). W przypadku stwierdzenia występowania miejsc lęgowych ptaków należy powstrzymać się od prowadzenia prac w sezonie lęgowym (od marca do sierpnia), aby nie doprowadzić do zniszczenia gniazd. Istotne jest również zamknięcie otwartych stropodachów ocieplonych materiałem sypkim i umieszczenie budek lęgowych w obrębie budynków. W obrębie obiektów, w których stwierdzono występowanie jerzyków konieczne

jest wieszanie budek (skrzynek) lęgowych o specjalnej konstrukcji. Warto nadmienić, że prace prowadzone na budynkach, na których stwierdzono gniazdowanie jerzyków zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. wymagają zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zgodnie z ww. ustawą obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk i ostoi ptaków chronionych, w związku z tym każdy przypadek podjęcia prac skutkujących ograniczeniem dostępu jerzyków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu należy kwalifikować, jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku. Oznacza to, że prace tego rodzaju mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia RDOŚ na odstępstwo od zakazu niszczenia siedlisk i ostoi ptaków. Planowane działanie może być realizowane przy zachowaniu przepisów odrębnych odnoszących się do ochrony środowiska i przyrody.

System powiązań przyrodniczych

Gmina Reńska Wieś leży na granicy dwóch typów krajobrazu: na północy i wschodzie dominują równiny i doliny rzeczne, natomiast południowa i zachodnia część gminy zajmuje wysoczyzna morenowa. W krajobrazie tym naturalne elementy przyrodnicze współistnieją z formami przekształconymi przez człowieka. Charakterystyczne dla gminy są liczne zadrzewienia i zakrzewienia na polach i łąkach oraz systemy naturalnych i sztucznych cieków wodnych, które odprowadzają wodę z terenów podmokłych.

Lesistość

Główne kompleksy leśne na terenie gminy Reńska Wieś obejmują: Łęg Zdieszowicki, las wzdłuż zachodniej granicy gminy oraz las położony na północ od wsi Naczysławki. W strukturze gatunkowej drzew dominuje dąb. Ponadto istotny udział ma także sosna, brzoza, świerk, jesion, olcha i modrzew.

Najcenniejszym przyrodniczo obszarem leśnym jest Łęg Zdieszowicki – dobrze zachowany, częściowo grądowiejący łęg jesionowo wiązowy nad Odrą, stanowiący jedyny taki kompleks w tej części doliny Odry. Ostoja leży na terenach zalewowej doliny Odry, na najniższych terasach holoceniskich.

Obszary chronione

Na terenie gminy występują następujące obszary chronione:

- Natura 2000 – obszary siedliskowe: Łęg Zdieszowicki PLH160011
- użytek ekologiczny „Naczysławki”
- Obszar Chronionego Krajobrazu "Łęg Zdieszowicki"

Pomniki przyrody

Na terenie Gminy Reńska Wieś znajdują się obecnie 2 pomniki przyrody:

- Lipa drobnolistna nr rej. 1603062.248
- grupa drzew z gatunku płatan klonolistny nr rej. 1603062.253

Krajobrazy priorytetowe

Zgodnie z Audytem Krajobrazowym Województwa Opolskiego na terenie gminy znajduje się wyznaczony krajobraz priorytetowy „Odra od granicy z woj. śląskim do Malni” (kod: 318.59.03)

Korytarze ekologiczne

Przez teren gminy przebiega korytarz ekologiczny Dolina Górnej Odry KPd-19 o randze międzynarodowej, oraz zgodnie z Planem Zagospodarowania Województwa Opolskiego sklasyfikowano korytarz ekologiczny o randze regionalnej.

Obszary rewitalizacji

Zgodnie z Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Reńska Wieś na lata 2022-2030 na obszarze gminy wyszczególniono Obszar rewitalizacji, składający się z czterech podobszarów, które zlokalizowane są miejscowościach: Dębowa, Długomiłowice, Naczysławki oraz Reńska Wieś.

Wody powierzchniowe

Wody płynące:

Teren Gminy Reńska Wieś położony jest w dorzeczu Odry. Istniejąca sieć rzeczna jest stosunkowo bogata. Wschodnia część Gminy leży w obrębie bezpośredniej zlewni Odry, a z pozostałego obszaru wody odprowadzane są do zlewni Olchy, Kanału Sukowickiego, Potoku Ligockiego Potoku Gościęcina, które mają także wiele bezimiennych dopływów. Oprócz tego w dolinie Odry są jeszcze drobne i krótkie ciek, dopływy Odry, a także gęsta sieć rowów melioracyjnych.

Odra - jest największym ciekim wodnym województwa i Gminy. Ma ona duży wpływ na kształtowanie się warunków wodnych i klimatycznych obszaru Gminy. Wyznacza ona wschodnią granicę gminy (od wsi Poborszów do Mechnicy).

Potok Ligocki (Swornica) stanowiąca dopływ Straduni, bierze swój początek poza granicami Gminy. Płynie po zachodniej części Gminy.

Olcha (Olsza) bierze swój początek na gruntach Gminy Pawłowiczki, a bieg swój kończy w Kanale Sukowickim, którego wody wpadają do Odry. Ciek ten wpływa na teren Gminy Reńska Wieś w

sąsiedztwie wsi Gierałtówice, a następnie przepływa przez grunty wsi Długomiłowice, Dębowa, Reńska Wieś.

Oprócz głównych cieków wodnych, na obszarze przedmiotowej gminy występują również inne ciekі powierzchniowe. Zgodnie z Mapą Podziału Hydrograficznego Polski należą do nich: Ligocki Potok (Ligocki), Trzciniec, Dopływ spod Więszyc (Orłowiec), Stradunia oraz Gościęcina (Malawa).

Wody stojące:

Urozmaiceniem sieci rzecznej są zbiorniki wodne: starorzecza Odry oraz sztuczne zbiorniki, w tym największe, powstałe na bazie wyrobiska poeksploatacyjnego żwiru "Dębowa" o powierzchni ok. 65 ha.

Wody podziemne

Gmina Reńska Wieś leży w obrębie części południowej i w zasięgu mioceńskiego (sarmatu) zbiornika wód podziemnych. Pod terenem gminy zalega Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP 332 Subniecka kędzierzyńsko – kozielska w dwóch pokładach wymagających ochrony:

- zbiornik czwartorzędowy (rynna Koźle- Kędzierzyn - Rudy) objęty strefą najwyższej ochrony (ONO), (dolina Odry),
- zbiornik trzeciorzędowy, objęty strefą wysokiej ochrony (OWO) - (teren całej Gminy).

Realizacja zadań związana z rewitalizacją zurbanizowanych obszarów gminy przyczyni się do zwiększanie areału terenów przepuszczalnych, co doprowadzi do wzrostu udziału terenów biologicznie czynnych i przepuszczalnych. Działania będą wpływać pośrednio pozytywnie i długoterminowo na stan zasobów wód powierzchniowych i gruntowych. Zadania związane z wprowadzaniem zieleni urządzonej realizowane będą zgodnie z założeniami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz.U. 2022 poz. 2649) w związku z czym rośliny używane w nasadzeniach będą należały do gatunków rodzimych.

Surowce naturalne

Na terenie Gminy Reńska Wieś występują zasoby geologiczne kruszyw naturalnych i piasków podsadzkowych.

Zagrożenie powodzią

Na podstawie PZRP opracowywane są mapy zagrożenia powodziowego (MZP), które przedstawiają obszary o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi. Zgodnie z MZP na terenie gminy Reńska Wieś wskazano obszary o trzech możliwych prawdopodobieństwach wystąpienia powodzi:

W ramach dokumentu dokonano analizy prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi.

Dla gminy Reńska Wieś wyróżniono¹⁴:

- Obszary o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi - raz na 10 lat (Q10%)
- Obszary o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia – raz na 100 lat (Q1%)
- Obszary o niskim prawdopodobieństwie wystąpienia lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego - raz na 500 lat (Q0,2%)

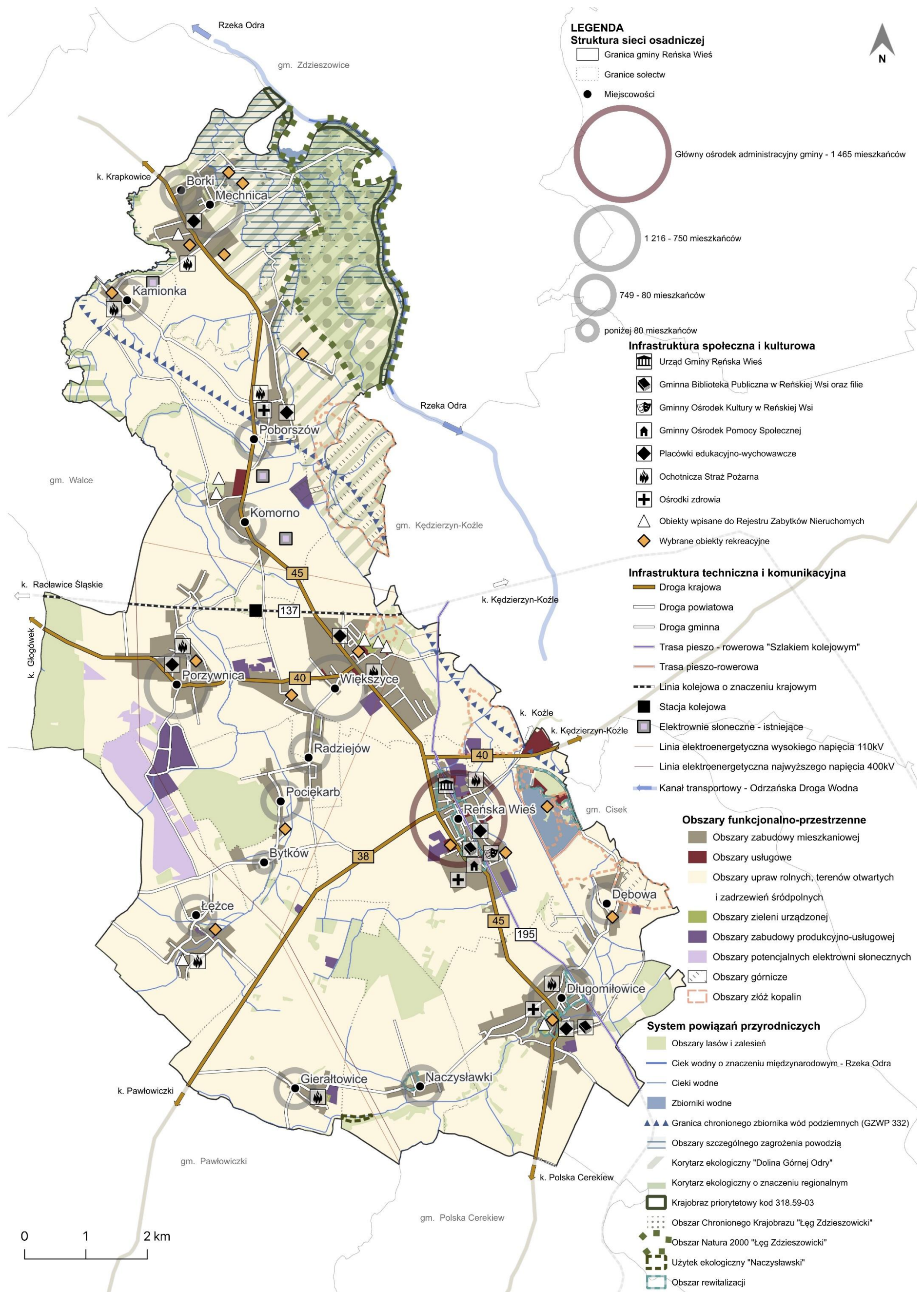
Zgodnie z PZRP oraz mapami ryzyka powodziowego na obszarze gminy Reńska Wieś wyznaczono tereny obejmujące wszystkie analizowane poziomy ryzyka powodzi¹⁵: 0,2% (powódź o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 500 lat), 1% (raz na 100 lat) oraz 10% (raz na 10 lat).

Zgodnie z mapami szczególnego zagrożenia powodzią w Gminie Reńska Wieś największe zagrożenie powodziowe występuje w dolinie rzeki Odry a mianowicie we wsi Dębowa, Poborszów i Mechnica. Zagrożenie pośrednie występuje w Reńskiej Wsi i Długomiłowicach oraz na użytkach rolnych położonych w trasie niższej doliny Odry (Reńska Wieś - Większyce).

¹⁴ https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/

¹⁵ https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpMZP

Rysunek 3 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

2.4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Poniżej określono kluczowe kierunki zmian i zasady w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Gminie Reńska Wieś, w odniesieniu do wypracowanej w ramach Strategii wizji jej rozwoju w perspektywie 2035 r.

I KIERUNKI ZMIAN

1. Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów:

- Kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy z uwzględnieniem wiodących funkcji, tj.:
 - Mieszkaniowej – rozwój terenów zabudowy mieszkaniowej, z preferencją dla zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej. Dążenie do koncentracji zabudowy wielofunkcyjnej mieszkaniowo-usługowej oraz harmonijnego współistnienia funkcji mieszkaniowych i rolniczych gminy;
 - Usługowej – rozwój centrów usługowych i przestrzeni publicznych, dążenie do utrzymania funkcji usługowej wsi Reńska Wieś jako ośrodka administracyjno-usługowego gminy;
 - Rolniczej - rozwój rolnictwa, przede wszystkim w zakresie produkcji zdrowej żywności i przetwórstwa rolno-spożywczego,
 - Rekreacyjnej i turystycznej – dążenie do wzmocnienia funkcji gminy jako ośrodka turystyki weekendowej, agroturystyki, rekreacji i wypoczynku poprzez rozwój przestrzeni i obiektów rekreacyjno-sportowych oraz bazy turystycznej;
 - Produkcyjnej, usługowo-produkcyjnej – dążenie do rozwijania obszarów aktywności gospodarczej i tworzenie warunków do lokalizacji i prowadzenia nieuciążliwych inwestycji usługowych, produkcyjnych, produkcyjno-usługowych, magazynowania i składowania, w tym zwłaszcza w jednostkach o najwyższym potencjale inwestycyjnym: Reńska Wieś, Większyce, Długomiłowice, Poborszów.
- Dążenie do utrzymania rangi osadniczej gminy przy wykorzystaniu pozytywnych uwarunkowań lokalnych i regionalnych oraz z uwzględnieniem potencjału rozwojowego centralnej jednostki osadniczej - Reńskiej Wsi oraz jednostek wspomagających: Większyce, Mechnica i Długomiłowice.
- Dążenie do zapewnienia zgodności między chłonnością i odpornością środowiska a intensywnością zagospodarowania i wykorzystania jego zasobów.

- Przygotowywanie terenów dla rozwoju strefy aktywności gospodarczej poprzez wyposażenie w podstawową infrastrukturę sieciową i drogową.
- Utrzymanie ładu przestrzennego poprzez ograniczanie konfliktów przestrzennych i przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy.
- Podnoszenie jakości istniejących terenów zielonych i parkowych, pielęgnowanie zieleni, odtwarzanie i uzupełnianie nasadzeń zieleni niskiej i wysokiej oraz tworzenie enklaw zieleni sprzyjających rekreacji i wypoczynkowi mieszkańców.
- Rozwój zabudowy przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska przyrodniczego i dążeniu do zachowania ponadprzeciętnych walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy oraz z uwzględnieniem zasad służących adaptacji do zmian klimatu.
- Ograniczanie lokalizacji nowej zabudowy na terenach szczególnie cennych przyrodniczo i atrakcyjnych krajobrazowo, w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz w strefach sanitarnych cmentarzy.
- Wzmacnianie powiązań funkcjonalno-przestrzennych między wszystkimi miejscowościami gminy oraz dążenie do integracji funkcjonalno-przestrzennej gminy z regionem.
- Sukcesywne wyposażanie terenów zurbanizowanych w infrastrukturę społeczną i techniczną oraz wzbogacanie ich elementami zieleni niskiej i wysokiej.
- Kształtowanie nowej zabudowy zgodnie z podstawowym przeznaczeniem terenu z uwzględnieniem relacji przestrzennych z zabudową sąsiadującą oraz kontekstu krajobrazowego. Kształtowanie nowej zabudowy powinno polegać w pierwszej kolejności na uzupełnieniu, intensyfikacji i rewaloryzacji istniejącej zabudowy oraz lokalizowaniu nowej zabudowy na obszarach zurbanizowanych i nowych terenach rozwojowych wyznaczonych na podstawie analiz potencjału rozwojowego i prognozy zapotrzebowania.

2. Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

Systemy komunikacji

- Kształtowanie systemu wewnętrznych i zewnętrznych powiązań komunikacyjnych w oparciu o ciągi dróg krajowych nr 38, 40 i 45 oraz drogi wojewódzkiej nr 418, a także linii kolejowej nr 137.
- Poprawa jakości infrastruktury drogowej, w tym poprzez remonty i modernizację dróg gminnych oraz lobbing i współpracę z Powiatowym Zarządem Dróg w Kędzierzynie-Koźlu w zakresie modernizacji i rozbudowy dróg powiatowych z uwzględnieniem potrzeb komunikacji zbiorowej, ruchu pieszego i rowerowego.

- Rozwijanie układu komunikacyjnego gminy poprzez budowę nowych dróg w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie ruchu drogowego na jakość i komfort życia mieszkańców oraz jakość środowiska naturalnego i walory krajobrazowe gminy.
- Aktywne działanie na rzecz budowy w ciągach dróg krajowych obwodnic wsi: Mechnicy, Długomiłowice, Większyce, Komorno.
- Rozbudowa sieci chodników oraz ciągów pieszych i rowerowych, zwłaszcza wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu.
- Budowa ścieżek i dróg dla rowerów w gminie jako uzupełnienie istniejącej gminnej infrastruktury transportowej.

Infrastruktura techniczna

- Rozwijanie wydajnej i zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej poprzez rozbudowę i modernizację sieci kanalizacyjnej oraz urządzeń wodno-kanalizacyjnych. Sukcesywna rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej na terenach planowanej zabudowy i realizacja grupowego systemu kanalizacji sanitarnej, obejmującej cały teren gminy.
- Rozwijanie i modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę.
- Poprawa stanu systemów wodno-melioracyjnych.
- Sukcesywna rozbudowa sieci energetycznej na terenach planowanej zabudowy.
- Opracowanie programu gazyfikacji gminy uwzględniającego zaopatrzenie w gaz wszystkich jednostek osadniczych gminy w granicach strefy zainwestowania i jego etapowa realizacja.
- Tworzenie warunków dla rozwoju lokalnych odnawialnych źródeł energii różnego rodzaju (energii wiatru, energii słonecznej, elektrowni wodnych, biomasy).
- Prowadzenie (w miarę możliwości) sieci infrastrukturalnych w już istniejących korytarzach infrastruktury oraz z wykorzystaniem odpowiednich rozwiązań ograniczających ich negatywne oddziaływanie na walory przyrodniczo-krajobrazowe gminy.

Infrastruktura społeczna

- Rozwijanie oferty edukacyjno-wychowawczej oraz podnoszenie jej jakości i atrakcyjności, w tym poprzez rozbudowę i modernizację obiektów i infrastruktury oświaty wraz z przyszłą infrastrukturą sportową oraz dostosowywanie jej do obecnego i prognozowanego zapotrzebowania.
- Poprawa dostępności i standardu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym poprzez remonty i modernizacje placów zabaw, zagospodarowywanie przestrzeni i tworzenie nowych miejsc spotkań dla mieszkańców w każdym wieku.

- Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa publicznego, w tym poprzez rozbudowę systemu oświetlenia i monitoringu gminnego, wdrażanie rozwiązań wspierających bezpieczeństwo w ruchu drogowym oraz inwentaryzację, rozwój i rozbudowę infrastruktury obrony cywilnej.
- Optymalne wykorzystanie infrastruktury gminnej do integracji międzypokoleniowej i potrzeb mieszkańców, w tym poprzez modernizację i rewitalizację istniejących obiektów i przestrzeni.
- Rozwój infrastruktury turystycznej w gminie, w tym sieci pieszych i rowerowych szlaków oraz tras turystycznych prezentujących walory gminy.
- Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i wypoczynkowej, w tym poprzez zagospodarowanie terenów przybrzeżnych zbiornika „Dębowa”.
- Poprawa standardu i dostępności przestrzeni publicznych oraz obiektów użyteczności publicznej, w tym poprzez eliminację barier architektonicznych i przestrzennych oraz uzupełnianie przestrzeni o elementy małej architektury i inne miejsca odpoczynku skierowane m.in. do seniorów i innych osób ze szczególnymi potrzebami.

II ZASADY

1. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu:

- Należy dążyć do ochrony zbiorowisk i stanowisk roślin oraz ptaków, w szczególności na obszarach objętych ochroną prawną: Obszar Natura 2000 „Łęg Zdzieszowicki” oraz Obszar Chronionego Krajobrazu „Łęg Zdzieszowicki”, wchodzących w skład międzynarodowego korytarza ekologicznego Odry.
- Należy dążyć do rewaloryzacji, ochrony i rozwoju istniejących zasobów środowiska przyrodniczego i przywracania właściwego środowiska naturalnego na terenach zdegradowanych oraz zmniejszania negatywnego wpływu działalności człowieka na to środowisko.
- Należy dążyć do ograniczania deficytu wody oraz wspierania retencji wodnej (małej, glebowej, krajobrazowej), w tym poprzez rozwój szarej i błękitno-zielonej infrastruktury. Należy dążyć do ograniczania odpływu wód metodami naturalnymi, a tam, gdzie jest to uzasadnione, również technicznymi.
- Należy dążyć do likwidacji istniejących oraz zapobiegać powstawaniu nowych dzikich wysypisk śmieci.
- Należy dążyć do poprawy jakości wód i gleby, w tym poprzez rozwijanie wydajnej i zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej - rozbudowę i modernizację sieci kanalizacyjnej oraz urządzeń wodno-kanalizacyjnych.

- Należy dążyć do utrzymania dotychczasowych funkcji transportowych, przyrodniczych, przeciwpowodziowych rzeki Odry oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych jej doliny, w tym zachowanie zbliżonego do naturalnego charakteru rzeki.
- Należy dążyć do ochrony występujących terenów łąkowo-pastwiskowych, zadrzewień bagiennych i łągowych oraz szuwarów i turzycowisk w obrębie teras zalewowych rzeki Odry.
- Wokół terenów podmokłych i wzdłuż rzeki Odry należy kształtować strefy buforowe w formie naturalnych pasów roślinności łąkowej, szuwarów i turzycowisk.
- W odniesieniu do chronionego zbiornika wód podziemnych (GZWP 332), należy dążyć do ochrony wód i gleb przed zanieczyszczeniami poprzez dostosowanie użytkowania gruntów do warunków przyrodniczych i uwarunkowań wynikających z zasad ochrony i kształtowania środowiska.

2. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- Należy dążyć do zachowania i należytego utrzymania budynków i budowli mających znaczenie dla dziedzictwa i rozwoju kulturowego ze względu na ich wartość historyczną, naukową lub artystyczną.
- Ochrona zasobów materialnego dziedzictwa kulturowego gminy powinna odbywać się poprzez porządkowanie i pielęgnowanie funkcji krajobrazu kulturowego wsi, ochronę historycznych układów ruralistycznych oraz realizację prac remontowych, konserwatorskich, rewaloryzacyjnych i restauratorskich obiektów zabytkowych wraz z nadawaniem im funkcji społecznych, kulturalnych i turystycznych.
- Należy chronić historyczne układy urbanistyczne, przede wszystkim ściśle respektując zalecenia konserwatorskie odnoszące się do ochrony obiektów zabytkowych i osi widokowych oraz prowadzenia działalności w obrębie stref ochrony konserwatorskiej i archeologicznej.
- Przy realizacji nowej zabudowy oraz zabudowy istniejącej poddawanej remontom, przebudowie, rozbudowie i nadbudowie należy utrzymać tradycyjną skalę i formę zabudowy oraz stosować materiały harmonijnie wkomponowane w otoczenie.
- Należy dążyć do eksponowania walorów gminy poprzez oznakowanie i opisanie obiektów zabytkowych, pomników przyrody, zbiorowisk unikalnych roślin itp.

3. Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130):

Na terenie Gminy Reńska Wieś dopuszcza się lokalizację obiektów handlu wielkopowierzchniowego na terenach z dogodnym dostępem do transportu publicznego, w tym przede wszystkim we wschodniej części gminy, w sąsiedztwie drogi krajowej nr 40. Lokalizacja ww. obiektów powinna następować

zgodnie z zasadami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz z uwzględnieniem wymogów przepisów szczególnych dla tego rodzaju inwestycji.

4. Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego:

- Inwestycje celu publicznego mogą być lokalizowane w gminie na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, podejmowanych zgodnie z procedurą, którą określają aktualne przepisy.
- Należy dążyć do zachowania zgodności pomiędzy inwestycją celu publicznego a intensywnością i formami zagospodarowania otaczającego obszaru.
- Należy dążyć do minimalizowania zagrożeń powodowanych przez inwestycję celu publicznego.

5. Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW:

- Lokalizację urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW dopuszcza się na obszarach, dla których określono taką możliwość w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- Należy dążyć do ograniczania wielkopowierzchniowych inwestycji w rejonie występowania stanowisk roślin chronionych lub ich zabezpieczenia zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przyrody.

6. Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko:

- Należy ograniczać lokalizację inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
- W stosunku do istniejących i projektowanych inwestycji mogących oddziaływać na środowisko należy dążyć do ograniczenia ich uciążliwości do granic użytkowania oraz stosować środki techniczne minimalizujące negatywne oddziaływanie prowadzonej działalności na środowisko i zdrowie ludzi.
- Lokalizacja przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko musi być poprzedzona przeprowadzeniem postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.

7. Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

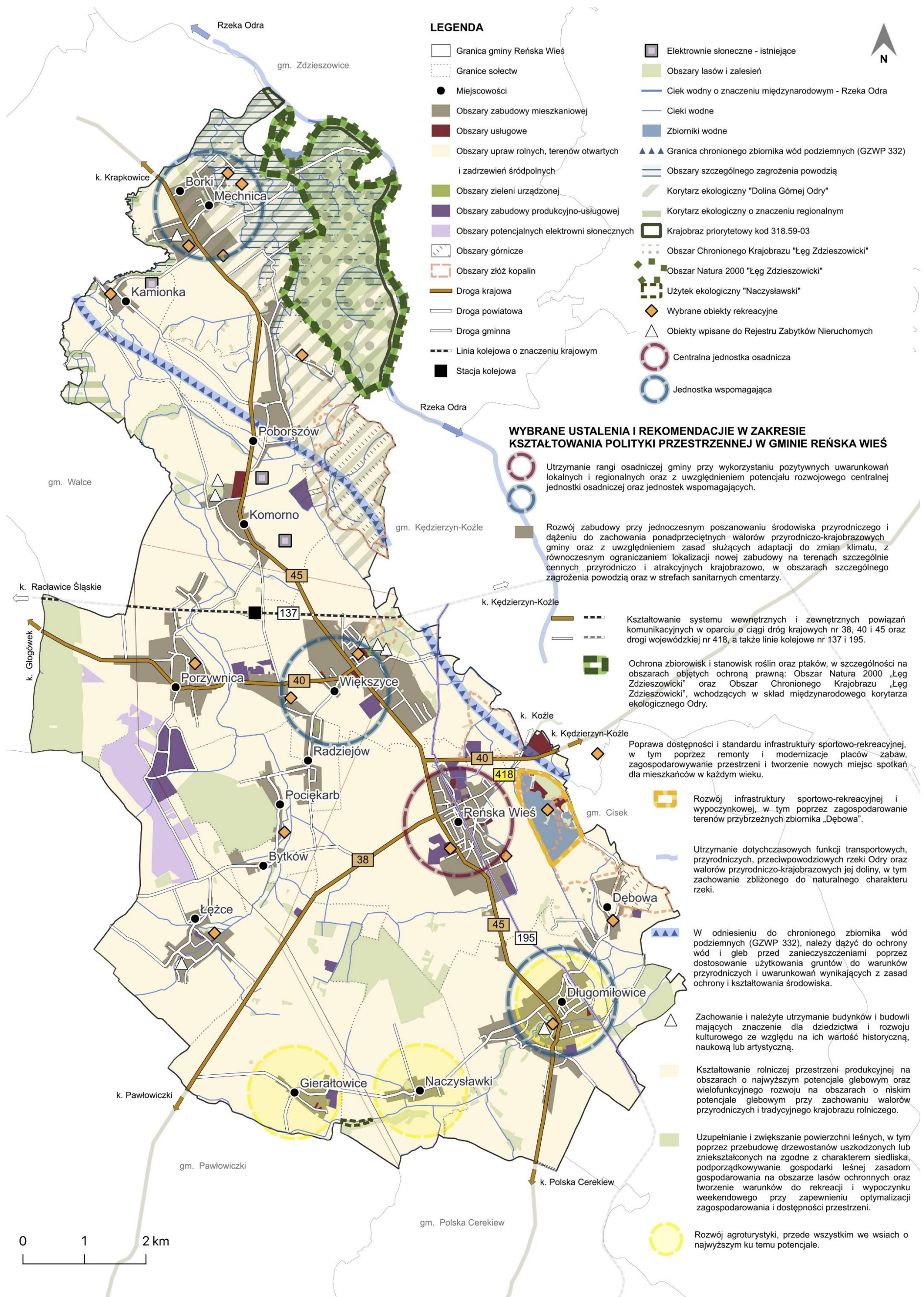
- Należy dążyć do kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej na obszarach o najwyższym potencjale glebowym oraz wielofunkcyjnego rozwoju na obszarach o niskim potencjale glebowym przy zachowaniu walorów przyrodniczych i tradycyjnego krajobrazu rolniczego.
- Należy dążyć do ochrony gleb o najwyższej wartości bonitacyjnej (w szczególności gleb I-III klasy bonitacji) przed nieuzasadnionym przeznaczaniem na cele nierolnicze.

- W odniesieniu do gruntów rolnych o niskiej jakości bonitacyjnej dopuszcza się ich przeznaczanie na cele nierolnicze, głównie leśne, ale również na inne cele uzasadnione gospodarczo.
- Do podnoszenia żyzności gleb należy dążyć poprzez stosowanie zabiegów agrotechnicznych wyłącznie w zakresie nie zagrażającym środowisku i prawidłowemu funkcjonowaniu ekosystemów.
- Należy dążyć do rozwoju agroturystyki, przede wszystkim we wsiach o najwyższym ku temu potencjale (Długomiłowice, Naczysławki, Gierałtowiec).
- Należy dążyć do ograniczenia przekształcania lasów, zadrzewień lub użytków zielonych w grunty orne i inne formy użytkowania dla powstrzymania zagrożenia erozji gleb.
- Należy dążyć do uzupełniania i zwiększania powierzchni leśnych, w tym poprzez przebudowę drzewostanów uszkodzonych lub zniekształconych na zgodne z charakterem siedliska, podporządkowywanie gospodarki leśnej zasadom gospodarowania na obszarze lasów ochronnych oraz tworzenie warunków do rekreacji i wypoczynku weekendowego przy zapewnieniu optymalizacji zagospodarowania i dostępności przestrzeni.

8. Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji:

Na terenie gminy układ przestrzenny poszczególnych wsi nie wymaga przekształceń i rehabilitacji do stanu pierwotnego. We wsiach, które wykształciły układy urbanistyczne i zabudowę o specyficznej formie architektonicznej należy objąć ochroną. Nowa zabudowa powinna nawiązywać do lokalnej architektury historycznej. We wsiach, w których nowa zabudowa nie jest w pełni dostosowana do historycznej kompozycji przestrzennej, rekomenduje się dalszą rewaloryzację i modernizację obiektów w szczególności istniejących zespołów dworskich i pałacowych wraz z parkami, ściśle według wytycznych i zaleceń Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Rysunek 4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

2.5 Oczekiwane rezultaty planowanych działań

W celu umożliwienia oceny osiągnięcia oczekiwanych rezultatów zaplanowanych w strategii działań, konieczny jest bieżący monitoring postępów wdrażania założeń dokumentu. W jego ramach należy systematycznie śledzić wyniki prac podejmowanych w obrębie każdego z kierunków działań – pozwoli to na sprawdzenie czy założone kierunki są skutecznie wdrażane i przynoszą oczekiwane rezultaty. Proces ten obejmuje zbieranie danych, analizę wskaźników, identyfikowanie barier i problemów, a także formułowanie rekomendacji do ewentualnych korekt strategii. Monitoring zapewnia bieżącą kontrolę nad procesem wdrażania strategii oraz umożliwia podejmowanie trafnych decyzji zarządczych i dostosowywanie polityki rozwojowej gminy do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych.

Poniżej przedstawiono katalog wskaźników, które będą podlegały monitoringowi w celu określenia poziomu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035. Proces monitoringu będzie prowadzony zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 3.1 Realizacja, monitoring, ewaluacja i aktualizacja strategii.

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik	Oczekiwana tendencja zmian wartości wskaźnika
Cel 1. Gwarantowanie wysokiej jakości życia w gminie i tworzenie warunków do dalszego rozwoju społecznego			
1.1. Rozwój oferty usług publicznych i ich dostosowanie do obecnych i prognozowanych potrzeb	Poprawa jakości i dostępności usług społecznych, zdrowotnych i edukacyjnych dla wszystkich grup mieszkańców, szczególnie osób starszych i rodzin z dziećmi. Wzrost poziomu satysfakcji z życia w gminie dzięki łatwiejszemu dostępowi do nowoczesnych, cyfrowych form obsługi i wsparcia.	Liczba nowych lub zmodernizowanych usług społecznych i publicznych (np. dom seniora, e-usługi, CUS)	wzrost
1.2. Rozwój i poprawa standardu infrastruktury społecznej	Zapewnienie mieszkańcom lepszych warunków do nauki, pracy i wypoczynku dzięki zmodernizowanej i rozbudowanej infrastrukturze edukacyjnej, kulturalnej, sportowej i mieszkaniowej. Wzrost atrakcyjności osiedleńczej gminy oraz poziomu integracji społecznej w poszczególnych sołectwach.	Liczba zmodernizowanych lub nowo utworzonych obiektów/terenów infrastruktury społecznej	wzrost
Cel 2. Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego poprzez edukację, aktywizację obywatelską i integrację międzypokoleniową			
2.1. Zwiększenie możliwości spędzania czasu wolnego według indywidualnych preferencji	Szeroki i zróżnicowany dostęp do oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej, odpowiadającej potrzebom i zainteresowaniom mieszkańców. Wzrost aktywności społecznej i poziomu uczestnictwa w życiu publicznym gminy.	Liczba wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych organizowanych rocznie przez Gminę lub jej jednostki organizacyjne	wzrost
2.2. Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego gminy w oparciu o silną tożsamość lokalną	Wzmocnienie poczucia wspólnoty i identyfikacji mieszkańców z gminą, wzrost efektywności współpracy samorządu z organizacjami społecznymi. Wzrost poziomu partycypacji obywatelskiej i zaangażowania mieszkańców w działania lokalne.	Liczba przedsięwzięć realizowanych przez Gminę we współpracy z organizacjami pozarządowymi	wzrost
Cel 3. Dywersyfikacja i rozwój lokalnej gospodarki poprzez wspieranie przedsiębiorczości i inwestycji			
3.1. Wspieranie przedsiębiorczości i aktywizacja gospodarcza mieszkańców gminy	Wzrost liczby lokalnych podmiotów gospodarczych i inicjatyw przedsiębiorczych, w tym w sektorze rolnictwa ekologicznego i usług dla ludności. Nowe możliwości zatrudnienia, rozwoju zawodowego i podnoszenia kompetencji dla mieszkańców.	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie w skali roku	wzrost
3.2. Podnoszenie konkurencyjności inwestycyjnej, osiedleńczej i turystycznej gminy	Wzrost atrakcyjności gminy jako miejsca dla inwestorów, turystów i nowych mieszkańców dzięki lepszej infrastrukturze, uzbrojonym terenom inwestycyjnym i skutecznej promocji. Wzrost rozpoznawalności Gminy Reńska Wieś w regionie i jej pozytywny wizerunek.	Powierzchnia uzbrojonych i zagospodarowanych terenów inwestycyjnych [ha]	wzrost

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik	Oczekiwana tendencja zmian wartości wskaźnika
Cel 4. Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy z regionem poprzez rozwój powiązań transportowych i funkcjonalnych			
4.1. Rozwój infrastruktury drogowej i systemu transportowego	Poprawa spójności komunikacyjnej gminy oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez modernizację dróg, budowę chodników i ścieżek rowerowych. Zwiększenie mobilności mieszkańców i dostępności wszystkich sołectw, a tym samym integracja funkcjonalna gminy z regionem.	Długość zmodernizowanych lub nowo wybudowanych dróg, chodników i ścieżek rowerowych [km]	wzrost
4.2. Rozwój infrastruktury publicznej i poprawa jej funkcjonalności	Poprawa standardu usług publicznych i komfortu życia mieszkańców dzięki modernizacji i rozbudowie infrastruktury technicznej, wodno-kanalizacyjnej i telekomunikacyjnej. Poprawa estetyk przestrzeni i warunków do rozwoju lokalnych usług i turystyki dzięki rewitalizacji zdegradowanych terenów i obiektów.	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć ukierunkowanych na modernizację i/lub rozwój infrastruktury publicznej	wzrost
Cel 5. Racjonalne kształtowanie przestrzeni i poprawa ładu przestrzennego poprzez zrównoważony rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i rolniczych gminy			
5.1. Efektywne i racjonalne planowanie i gospodarowanie przestrzenią	Utrzymanie ładu przestrzennego i ograniczenie rozlewania się zabudowy, co pozwoli na zrównoważony rozwój mieszkaniowy i usługowy. Gmina zyska bezpieczne, funkcjonalne i estetyczne przestrzenie publiczne sprzyjające integracji mieszkańców.	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć ukierunkowanych na utrzymanie ładu przestrzennego i kształtowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych	wzrost
Cel 6. Wzmacnianie odporności gminy na zmiany klimatyczne i ochrona walorów środowiska przyrodniczego			
6.1. Przygotowanie gminy na skutki zmian klimatu	Zwiększenie odporności infrastruktury i środowiska na ekstremalne zjawiska pogodowe dzięki rozwojowi retencji, termomodernizacji i inwestycjom w OZE. Spadek zużycie energii i emisji zanieczyszczeń, co sprawi, że gmina stanie się bardziej przyjazna klimatycznie.	Liczba zrealizowanych inwestycji w zakresie OZE i efektywności energetycznej	wzrost
6.2. Ochrona przyrody i ograniczanie negatywnego oddziaływania na środowisko	Poprawa jakości powietrza, wód i gleby oraz stanu czystości przestrzeni publicznych dzięki skuteczniejszej gospodarce odpadami i edukacji ekologicznej. Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i udziału społeczności w działaniach proekologicznych.	Liczba przeprowadzonych działań informacyjnych z zakresu edukacji ekologicznej	wzrost

3. System wdrażania strategii

Rozdział odnosi się do art. 10e ust. 3 pkt 8 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) wskazującego, że strategia rozwoju gminy określa w szczególności system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych, a także ramy finansowe i źródła finansowania (art. 10e ust. 9 pkt. 3).

Skuteczne wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 wymaga sprawnego i spójnego systemu zarządzania, integrującego działania wielu podmiotów o odmiennych kompetencjach i odpowiedzialnościach. System ten obejmuje zarówno działania operacyjne, związane z realizacją projektów rozwojowych, jak i procesy monitorowania, oceny oraz ewentualnej aktualizacji dokumentu, w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne.

Konstrukcja systemu wdrażania opiera się na podziale ról i zadań pomiędzy kluczowe instytucje samorządowe, w szczególności Wójta i Radę Gminy, jednostki organizacyjne gminy oraz partnerów zewnętrznych, w tym instytucje publiczne, organizacje społeczne i sektor prywatny. Istotnym elementem jest również powiązanie strategii z procesem planowania budżetowego i programowania inwestycji, co umożliwia przełożenie celów strategicznych na konkretne działania, projekty i mierzalne rezultaty.

System wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś obejmuje trzy wzajemnie powiązane moduły:

1. implementację strategii poprzez realizację celów strategicznych i kierunków działań,
2. systematyczny monitoring i ocenę postępów w zakresie osiągania założonych rezultatów,
3. mechanizmy ewaluacji i aktualizacji dokumentu w odpowiedzi na zmieniające się uwarunkowania rozwojowe.

Takie podejście gwarantuje spójność procesów rozwojowych, elastyczność w dostosowywaniu działań do nowych wyzwań oraz ciągłość realizacji przyjętej wizji rozwoju Gminy Reńska Wieś.

3.1 Realizacja, monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii

W podrozdziale przedstawiono system wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035, obejmujący strukturę odpowiedzialności, mechanizmy realizacji działań strategicznych oraz narzędzia monitorowania, oceny i aktualizacji dokumentu. Celem przyjętego podejścia jest zapewnienie spójności, ciągłości i elastyczności działań strategicznych, a także ich dostosowanie do dynamicznie zmieniających się uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzennych i środowiskowych.

OPRACOWANIE, WDRAŻANIE I REALIZACJA STRATEGII**Przygotowanie projektu strategii**

Wójt Gminy Reńska Wieś, we współpracy z komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy oraz w uzgodnieniu z Radą Gminy, odpowiada za opracowanie projektu strategii. Dokument może być aktualizowany również na podstawie uzasadnionych wniosków zgłaszanych przez mieszkańców, organizacje społeczne i lokalnych przedsiębiorców.

Selekcja i wybór zadań

Wójt, we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy oraz partnerami instytucjonalnymi, dokonuje wyboru projektów i działań zgodnych z założeniami strategii, kierując się ich efektywnością, komplementarnością i wpływem na rozwój lokalny.

Budowanie partnerstw i działania lobbingsowe

Wójt Gminy Reńska Wieś inicjuje współpracę z partnerami zewnętrznymi: administracją publiczną, sektorem prywatnym oraz organizacjami pozarządowymi, a także reprezentuje gminę w działaniach ponadlokalnych wspierających realizację celów strategicznych.

Opracowanie programów sektorowych i inwestycyjnych

Odpowiedzialność za przygotowanie programów sektorowych i inwestycyjnych spoczywa na komórkach Urzędu Gminy oraz jednostkach organizacyjnych, które odpowiadają za ich zgodność z kierunkami strategii.

Zatwierdzanie i finansowanie programów

Rada Gminy, przy współudziale komórek merytorycznych Urzędu, zatwierdza programy operacyjne oraz zapewnia ich finansowanie w ramach uchwalonych dokumentów planistycznych.

Zabezpieczenie środków w budżecie i WPF

Wójt, Skarbnik i Rada Gminy odpowiadają za uwzględnianie priorytetowych zadań wynikających ze strategii w budżecie gminy oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Przygotowanie wniosków o środki zewnętrzne

Komórki Urzędu Gminy, przy współpracy z jednostkami organizacyjnymi i partnerami zewnętrznymi, odpowiadają za przygotowanie i składanie wniosków o pozyskanie funduszy zewnętrznych.

Nadzór, sprawozdawczość i rozliczenia

Merytoryczne komórki Urzędu Gminy prowadzą bieżący nadzór nad realizacją zadań, przygotowują raporty z wykonania i czuwają nad prawidłowością, skutecznością oraz terminowością działań.

Procedura monitorowania

- Monitoring wdrażania strategii prowadzony będzie w sposób ciągły, z raportowaniem rocznym.

- Analizie podlegać będą wskaźniki rezultatu, określone w rozdziale „Rezultaty planowanych działań” dla każdego z celów strategicznych.
- Zestawienie wskaźników będzie stanowiło podstawę do oceny skuteczności działań i ich wpływu na realizację wizji rozwoju gminy.
- Wyniki monitoringu będą przekazywane Wójtowi i Radzie Gminy w formie sprawozdania rocznego z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś.

Ewaluacja

- Przewiduje się przeprowadzenie dwóch przeglądów strategicznych w latach: 2029 (ewaluacja on-going) oraz 2033 (ewaluacja ex-post).
- Ewaluacja będzie miała na celu ocenę zgodności realizowanych działań z założeniami strategii, a także identyfikację potrzeb aktualizacji i uzupełnień.
- Raporty ewaluacyjne będą zawierać podsumowanie efektów działań, ocenę skuteczności oraz rekomendacje dotyczące ewentualnych korekt dokumentu.
- Raporty z ewaluacji przedstawiane będą Radzie Gminy przez Wójta, wraz z propozycjami zmian i aktualizacji strategii.

Aktualizacja strategii

- Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, strategia podlega aktualizacji w przypadku zmian warunków społecznych, gospodarczych, przestrzennych lub środowiskowych, a także dla zapewnienia jej spójności z dokumentami wyższego rzędu (strategią rozwoju ponadlokalnego, strategią województwa).
- Zmiany w Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 wprowadza się uchwałą Rady Gminy, na wniosek Wójta Gminy.
- Aktualizacja będzie dokonywana w uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza w związku ze zmianą uwarunkowań społeczno-gospodarczych, przestrzennych, prawnych lub politycznych.
- Ocena realizacji strategii, na podstawie danych z raportów ewaluacyjnych, zostanie przeprowadzona w latach 2029 i 2033. Na jej podstawie sformułowane zostaną rekomendacje dotyczące ewentualnych korekt i kierunków dalszej realizacji dokumentu.
- Decyzję o potrzebie aktualizacji podejmuje Wójt Gminy, w porozumieniu z właściwymi komórkami Urzędu, a następnie przekazuje rekomendacje Radzie Gminy do przyjęcia w formie uchwały.

3.2 Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026–2035 stanowi nadrzędny dokument określający długofalowe kierunki interwencji oraz cele rozwojowe, które wymagają dalszego doprecyzowania na poziomie operacyjnym. Skuteczne wdrożenie strategii zakłada opracowanie dokumentów wykonawczych, zarówno obowiązkowych, jak i fakultatywnych, przekładających ogólne zapisy strategiczne na konkretne działania, projekty i instrumenty realizacyjne.

Zakres i charakter dokumentów wykonawczych:

1. Spójność ze Strategią

Każdy dokument wykonawczy powinien pozostawać w pełnej zgodności z wizją rozwoju, celami strategicznymi i kierunkami działań określonymi w niniejszej Strategii. Dokumenty te stanowią rozwinięcie i uszczegółowienie priorytetów rozwojowych gminy, służąc ich praktycznej realizacji. Dokumenty wykonawcze muszą zawierać określony zakres działań, cele szczegółowe, harmonogram realizacji, a także podział odpowiedzialności pomiędzy właściwe jednostki organizacyjne. Równie istotne jest uwzględnienie planu finansowania wraz z identyfikacją potencjalnych źródeł środków oraz analizy ryzyk realizacyjnych, które mogą wpływać na przebieg i efektywność wdrażania.

2. Wytyczne metodologiczne:

a. Konsultacje i partycypacja społeczna

Opracowanie dokumentów wykonawczych powinno być poprzedzone konsultacjami z mieszkańcami, partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz przedstawicielami jednostek organizacyjnych gminy. Aktywny udział lokalnych interesariuszy już na etapie projektowania pozwala zwiększyć trafność zaplanowanych działań i wzmocnić ich akceptację społeczną.

b. Przejrzystość zapisów

Dokumenty wykonawcze powinny być redagowane w sposób przejrzysty, jednoznaczny i zrozumiały również dla mieszkańców i partnerów zewnętrznych. Jasność formułowania celów, zadań i wskaźników sprzyja skuteczności wdrożenia oraz umożliwia obiektywną ocenę efektów realizacji.

c. Przypisanie odpowiedzialności

Każdy dokument wykonawczy musi posiadać jednostkę wiodącą, odpowiedzialną za jego realizację, koordynację oraz monitoring. Wyraźne określenie odpowiedzialności wzmacnia przejrzystość procesu zarządzania i zwiększa efektywność działań wdrożeniowych.

3. Rola dokumentów wykonawczych

Dokumenty wykonawcze Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś stanowią narzędzie operacyjne, które precyzuje sposób realizacji przyjętych celów strategicznych. Mogą one przyjmować formę programów sektorowych, planów rozwojowych, projektów inwestycyjnych, programów społecznych, środowiskowych lub infrastrukturalnych.

Będą one pełnić rolę instrumentów wdrażających założenia strategiczne, przekładając wizję rozwoju gminy na konkretne przedsięwzięcia. Jakość, spójność i konsekwencja w opracowywaniu tych dokumentów przesądzać będą o skuteczności polityki rozwoju prowadzonej przez Gminę Reńska Wieś w najbliższej dekadzie.

3.3 Finansowanie Strategii

Realizacja Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 wymaga zapewnienia stabilnych i zróżnicowanych źródeł finansowania, pozwalających na skuteczne wdrażanie przyjętych celów i kierunków działań. Odpowiednie zabezpieczenie finansowe oraz umiejętne łączenie różnych form i instrumentów finansowania będą kluczowe dla efektywnej realizacji strategii. Zadaniem samorządu Gminy Reńska Wieś jest aktywne pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz tworzenie warunków do zaangażowania partnerów społecznych i gospodarczych w proces wdrażania polityki rozwojowej.

Podstawę finansowania działań strategicznych stanowić będą środki własne Gminy Reńska Wieś, planowane i ujmowane w corocznych budżetach oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej (WPF). Równocześnie istotne znaczenie będą mieć środki pochodzące z budżetu państwa, budżetu województwa opolskiego oraz funduszy celowych. W połączeniu z dotacjami i subwencjami kierowanymi do jednostek samorządu terytorialnego, stanowić one będą istotny element finansowania realizacji działań strategicznych.

W perspektywie finansowej 2021–2027, jak również w przyszłych okresach programowania Unii Europejskiej, Gmina Reńska Wieś do realizacji założeń strategii będzie korzystać z szeregu instrumentów finansowych wspierających rozwój lokalny. Do najważniejszych należą:

- Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021–2027 - regionalny program operacyjny obejmujący szeroki wachlarz działań inwestycyjnych i społecznych, dostosowanych do specyfiki województwa oraz potrzeb gmin,
- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) - wspierające projekty z zakresu gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska, efektywności energetycznej oraz adaptacji do zmian klimatu,

- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) - finansujące działania w obszarze edukacji, rynku pracy, integracji społecznej, usług opiekuńczych i ochrony zdrowia,
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) - umożliwiające realizację projektów innowacyjnych, badawczo-rozwojowych oraz wspierających przedsiębiorczość,
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) - ukierunkowane na rozwój cyfryzacji administracji, wdrażanie e-usług publicznych oraz systemów cyberbezpieczeństwa,
- Pomoc Techniczna Funduszy Europejskich (PTFE) - wspierająca beneficjentów w zakresie podnoszenia kompetencji, działań promocyjnych oraz efektywnego wdrażania projektów.

Uzupełnieniem funduszy unijnych będą krajowe źródła finansowania, w tym np.:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu (WFOŚiGW),
- Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych,
- Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg,
- Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (NOWEFIO),
- Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON),
- Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) - instrumenty finansowe, kredytowe i gwarancyjne.

Środki te będą wykorzystywane do realizacji projektów z zakresu infrastruktury technicznej, ochrony środowiska, transportu, gospodarki wodno-ściekowej, rewitalizacji czy rozwoju usług publicznych.

Ważnym elementem finansowania strategii będą środki prywatne, wnoszone przez przedsiębiorców, organizacje społeczne oraz instytucje finansowe. Mogą one zasilać realizację projektów w formie: tradycyjnych inwestycji prywatnych, partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP), inicjatyw lokalnych, działań sponsorskich i filantropijnych. Takie formy współpracy pozwolą zwiększyć skalę inwestycji, a jednocześnie angażować kapitał lokalny w proces rozwoju gminy.

W realizacji strategii kluczowe znaczenie będzie miała dywersyfikacja źródeł finansowania. Część działań realizowana będzie wyłącznie ze środków własnych gminy (np. zadania administracyjne, drobne inwestycje lokalne). Większe przedsięwzięcia infrastrukturalne będą finansowane ze środków zewnętrznych (np. unijnych, rządowych). Liczne projekty realizowane będą w formule mieszanej – z wykorzystaniem środków własnych, funduszy UE i wkładu prywatnego. Gmina Reńska Wieś będzie prowadzić aktywny monitoring dostępnych programów krajowych i międzynarodowych, takich jak: programy ministerialne, mechanizmy finansowe EOG i Norweskie, granty tematyczne oraz inicjatywy partnerskie.

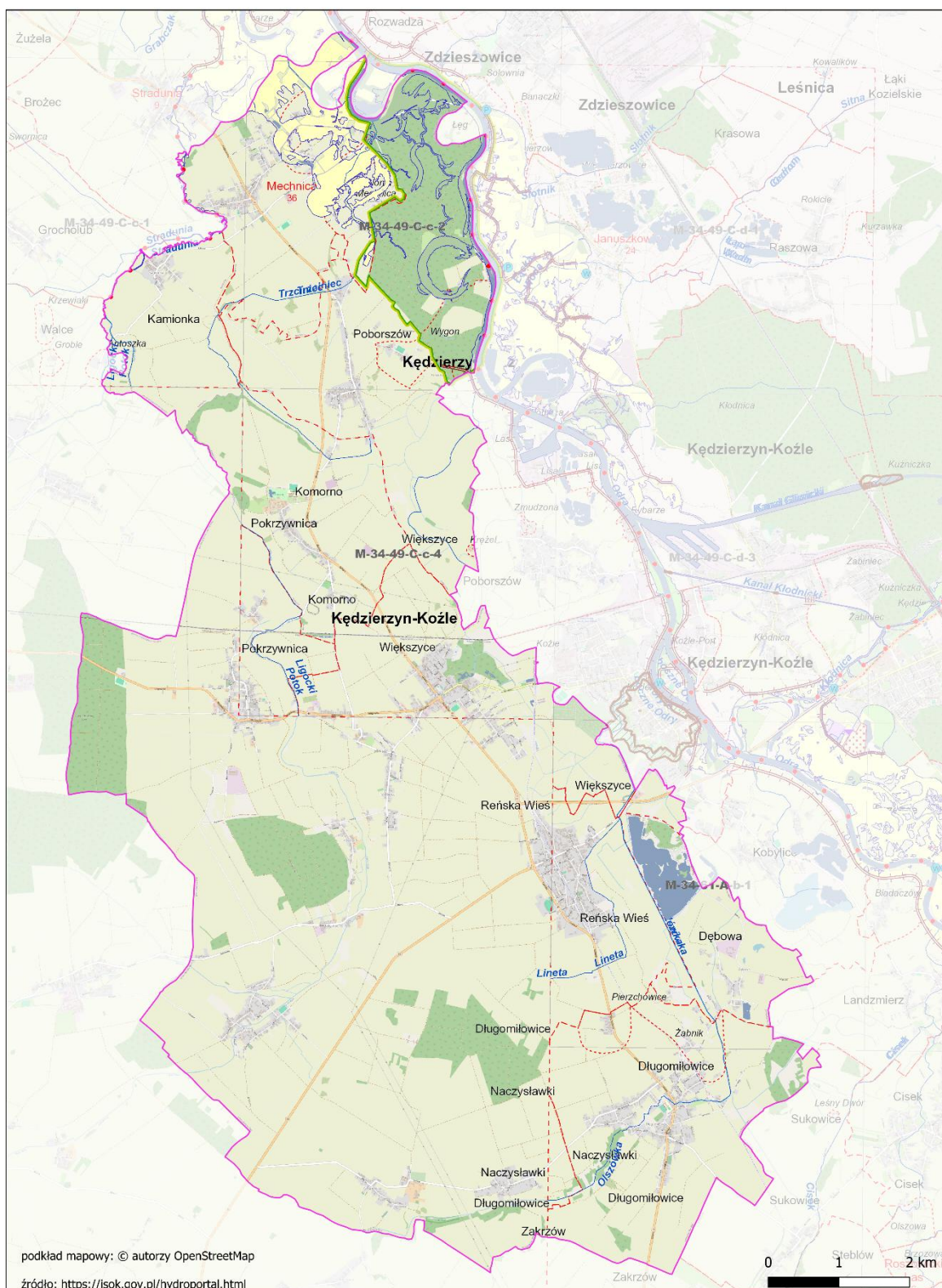
Równocześnie samorząd będzie wzmocniać swoje kompetencje w zakresie pozyskiwania i rozliczania środków zewnętrznych, rozwijać zdolności aplikacyjne urzędników oraz inicjować współpracę z uczelniami, instytutami badawczymi, organizacjami pozarządowymi i sektorem biznesu.

Spis rysunków i tabel

<i>Rysunek 1 Opolska „11” – cele operacyjne na tle celów strategicznych.</i>	<i>10</i>
<i>Rysunek 2 OSI województwa opolskiego.....</i>	<i>23</i>
<i>Rysunek 3 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej.....</i>	<i>66</i>
<i>Rysunek 4 Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie</i>	<i>74</i>
<i>Tabela 1 Cele strategiczne i operacyjne województwa opolskiego.....</i>	<i>10</i>
<i>Tabela 2 Komplementarność Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś lata 2026-2035 ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030.....</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 3 Charakterystyka JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Reńska Wieś</i>	<i>14</i>
<i>Tabela 4 Działania podstawowe i uzupełniające przypisane do JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Reńska Wieś.</i>	<i>15</i>
<i>Tabela 5 Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na terenie Gminy Reńska Wieś.</i>	<i>17</i>
<i>Tabela 6 Działania podstawowe i uzupełniające przypisane do JCWPd zlokalizowanych na terenie Gminy Reńska Wieś.</i>	<i>17</i>

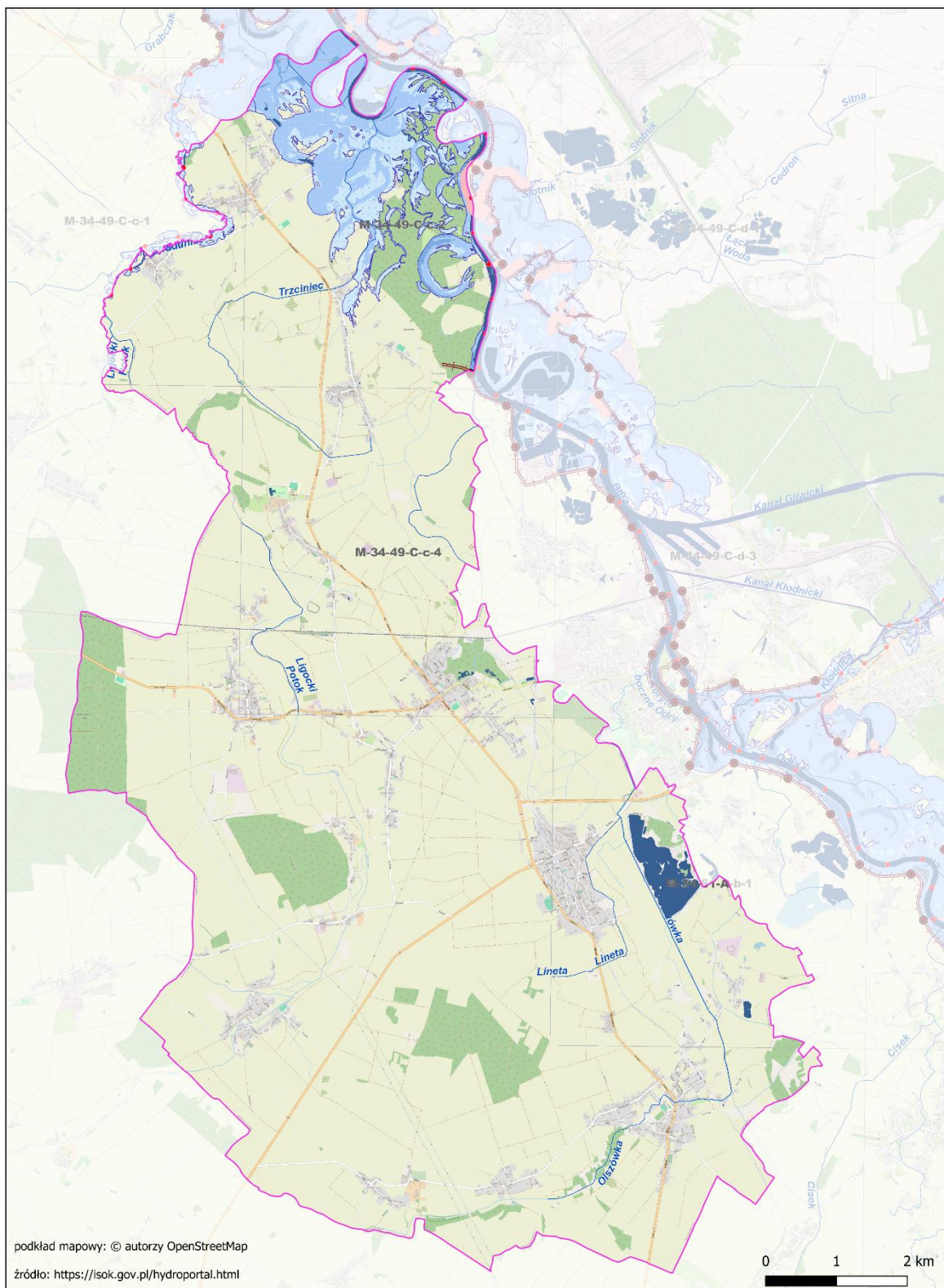
Mapa ryzyka powodziowego

Obszary, na których ryzyko wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat)

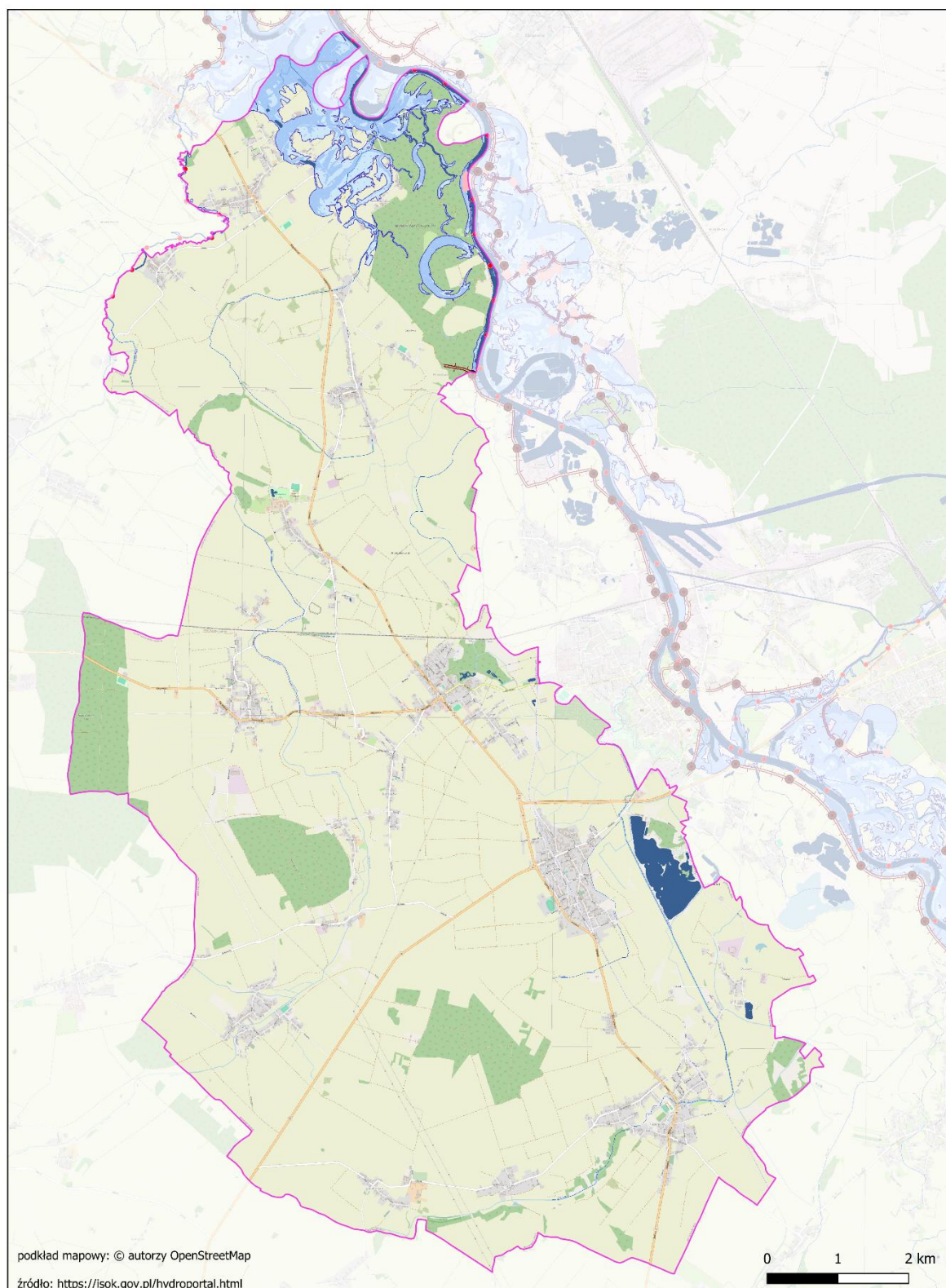
Mapa zagrożenia powodziowego

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat)

Mapa zagrożenia powodziowego

Obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat)

MAPA ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO

KALISZ 1380	nazwa miasta i szacunkowa liczba mieszkańców zagrożonych powodzią
Chotów 52	nazwa wsi i szacunkowa liczba mieszkańców zagrożonych powodzią
Rypin 15	nazwa części miasta lub wsi i szacunkowa liczba mieszkańców zagrożonych powodzią

Załącznik nr 2 do uchwały nr
Rady Gminy Reńska Wieś
z dnia 29 kwietnia 2026 r.

10 kwietnia 2026 r.

Dokument został opracowany przez mgr inż. Adriannę Siekierkę

Spis treści

1.	Przedmiot i zakres opracowania	4
2.	Cel i zakres merytoryczny opracowania	6
3.	Zakres prognozy.....	7
4.	Metody pracy i materiały źródłowe	9
5.	Opis Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035	10
5.1.	Przedmiot	10
5.2.	Komplementarność z innymi dokumentami.....	11
	Spójność Strategii ze strategią rozwoju województwa	12
	Obszary Strategicznej Interwencji (OSI)	15
	Spójność Strategii ze Strategią Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021–2030	17
5.3.	Wizja i misja	19
5.4.	Cele strategiczne rozwoju gminy i kierunki działań podejmowanych dla ich osiągnięcia	20
6.	Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji	33
6.1.	Charakterystyka Gminy Reńska Wieś	33
6.2.	Istniejący stan środowiska	36
6.3.1.	Jakość powietrza	36
6.3.2.	Zagrożenie hałasem.....	50
6.3.3.	Pola Elektromagnetyczne	53
6.3.4.	Wody	54
6.3.5.	Gospodarka wodno-ściekowa	76
6.3.6.	Zasoby przyrodnicze	79
6.3.	Istniejące problemy ochrony środowiska	99
7.	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym .	100
8.	Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu	108
9.	Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko.....	136
9.1.	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody.....	138
9.2.	Korytarze ekologiczne.....	152
9.3.	Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	152
9.4.	Ludzie.....	156
9.5.	Powietrze atmosferyczne	156
9.6.	Klimat.....	158
9.7.	Zabytki oraz dobra materialne	160
9.8.	Zasoby naturalne	161
9.9.	Wody	161
9.10.	Krajobraz i powierzchnia ziemi	167
9.11.	Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne	169
9.12.	Gospodarka odpadami i ograniczenie powstawania odpadów	171
9.13.	Ryzyko wystąpienia poważnej awarii	172
10.	Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	173
11.	Propozycja działań alternatywnych.....	178
12.	Potencjalne oddziaływanie transgraniczne	179
13.	Rezultaty planowanych działań	180
14.	Realizacja, monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii	184
15.	Podsumowanie i wnioski	186
16.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	187
17.	Zestawienie tabel i rysunków	192

1. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Zgodnie z zapisami artykułów 46 Ustawy OOS, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty następujących dokumentów strategicznych:

1. planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
2. polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
3. polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Zgodnie z artykułem 47 Ustawy OOS przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust. 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 Ustawy OOS, organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione powyżej, jeżeli wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko. Projekt *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* wpisuje się w powyższy katalog dokumentów.

2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego, a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

3. Zakres prognozy

Zakres prognozy powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko zawiera:

1. informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
2. informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
3. propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
4. informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
5. streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza ponadto określa, analizuje i ocenia:

1. istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
2. stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
3. istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
4. cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
5. przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - różnorodność biologiczną,
 - krajobraz,
 - ludzi,
 - klimat,
 - zwierzęta,
 - zasoby naturalne,
 - rośliny,
 - zabytki,
 - wodę,
 - dobra materialne.
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia:

1. rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarowych form ochrony przyrody;
2. rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres i stopień szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu (pismo znak: WOOŚ.411.3.37.2025.PM z dnia 07 stycznia 2026r.) oraz z Opolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektoratem Sanitarnym w Opolu (pismo znak: NZ.9022.1.215.2025.BK z dnia 19 stycznia 2026 r.).

4. Metody pracy i materiały źródłowe

Prognoza została opracowana zgodnie z zaleceniami zawartymi w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.). Przy sporządzaniu niniejszego dokumentu zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej. Wszystkie zastosowane metody oceny są dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu. Część dotycząca oceny oddziaływania na środowisko w projektowanym opracowaniu przedstawiono tabelarycznie. Oceny dokonano w oparciu o analizę poszczególnych elementów środowiska w zależności od zagrożeń stwarzanych przez oddziaływanie na środowisko planowanych inwestycji.

5. Opis Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035

5.1. Przedmiot

Gmina Reńska Wieś znajduje się obecnie w dynamicznej fazie rozwoju, której kierunek w znacznym stopniu zależy od efektywnego wykorzystania jej potencjałów oraz sposobu rozwiązywania kluczowych problemów. Kluczowym potencjałem Gminy Reńska Wieś jest jej lokalizacja w bezpośrednim sąsiedztwie Kędzierzyna-Koźła oraz współpraca z samorządami Kędzierzyńsko-Strzeleckiego Obszaru Funkcjonalnego, ukierunkowana na poprawę spójności społeczno-gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej regionu. Gmina charakteryzuje się stosunkowo stabilną sytuacją demograficzną – względnie stałą liczbą ludności, co wiąże się z wysoką atrakcyjnością osiedleńczą oraz stanowi istotny atut w kontekście dalszego rozwoju społecznego. Niemniej jednak, wyzwaniem pozostaje starzejące się społeczeństwo oraz konieczność dostosowywania oferty i infrastruktury gminnej do zmieniających potrzeb i oczekiwań mieszkańców.

W odniesieniu do problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych gminy zidentyfikowanych na drodze diagnozy, wypracowano Strategię Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035. Jest to dokument strategiczny, mający na celu wyznaczenie kierunków i działań wspierających zrównoważony rozwój gminy na kolejne lata, skupionych na wzmocnieniu atrakcyjności gminy zarówno jako miejsca do życia, jak i przestrzeni sprzyjającej rozwojowi przedsiębiorczości oraz poprawie jakości infrastruktury, przy jednoczesnym zachowaniu harmonii z otaczającym środowiskiem. Strategia stanowi narzędzie wspierające podejmowanie decyzji samorządowych i stanowi punkt odniesienia dla przyszłych inwestycji i projektów.

Struktura dokumentu składa się z trzech części, co umożliwia pełne zrozumienie zarówno kontekstu, jak i wyzwań stojących przed gminą. Pierwsza część zawiera wprowadzenie, w którym uwzględniono kontekst sytuacji rozwojowej gminy, uwarunkowania prawne oraz wnioski z przeprowadzonej diagnozy. Druga część przedstawia część strategiczną, obejmującą wizję, misję oraz cele rozwoju, a także określa szczegółowe kierunki działań. Trzecia część dotyczy natomiast systemu wdrażania strategii, w tym monitoringu postępów, metod finansowania oraz ewaluacji realizacji poszczególnych działań.

Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 określa interwencję strategiczną, która pozwoli na znaczące wzmocnienie pozycji gminy w regionie. Dzięki realizacji zaplanowanych działań gmina osiągnie nadrzędny cel, jakim jest *wzrost znaczenia gminy Reńska Wieś w regionie poprzez gwarantowanie wysokiej jakości życia, tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju*. Zrównoważony rozwój gminy, uwzględniający zarówno aspekty społeczne, jak i gospodarcze oraz środowiskowe, stanowi fundament dla długoterminowego sukcesu i dobrobytu mieszkańców.

5.2. Komplementarność z innymi dokumentami

Cele rozwojowe przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 zostały opracowane w pełnej zgodności z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi obowiązującymi na poziomie krajowym oraz regionalnym. Zapewnia to synergę działań prowadzonych w różnych skalach terytorialnych, co przekłada się na większą efektywność i spójność realizowanej polityki rozwojowej.

Powiązanie priorytetów Gminy Reńska Wieś z celami określonymi w dokumentach wyższego rzędu umożliwia jednocześnie pełniejsze korzystanie z dostępnych instrumentów wsparcia zarówno finansowego, jak i merytorycznego, wzmacniając tym samym potencjał wdrożeniowy samorządu oraz zwiększając prawdopodobieństwo skutecznej realizacji przyjętej wizji rozwoju.

Założenia Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 są spójne m.in. z następującymi dokumentami:

- Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku);
- Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030;
- Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030;
- Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego;
- Audytem krajobrazowym województwa opolskiego;
- Strategią Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021-2030;
- Strategią Innych Instrumentów Terytorialnych Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021-2030;
- Strategią Rozwoju Powiatu Kędzierzyńsko-Kozielskiego do 2030 roku;
- Strategią Rozwoju Lokalnego Kierowanego Przez Społeczność na lata 2023-2027 Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Euro-Country”.

Spójność Strategii ze strategią rozwoju województwa

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 została przyjęta Uchwałą nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 roku i stanowi kontynuację oraz rozwinięcie polityki rozwoju regionu w nowej perspektywie strategicznej. Dokument został opracowany w oparciu o szeroką diagnozę społeczno-gospodarczą oraz z uwzględnieniem wyników konsultacji z interesariuszami regionalnymi. Jest to kompleksowy plan działania, którego celem jest zbudowanie silnego, odpornego i konkurencyjnego regionu, odpowiadającego na wyzwania demograficzne, gospodarcze i środowiskowe.

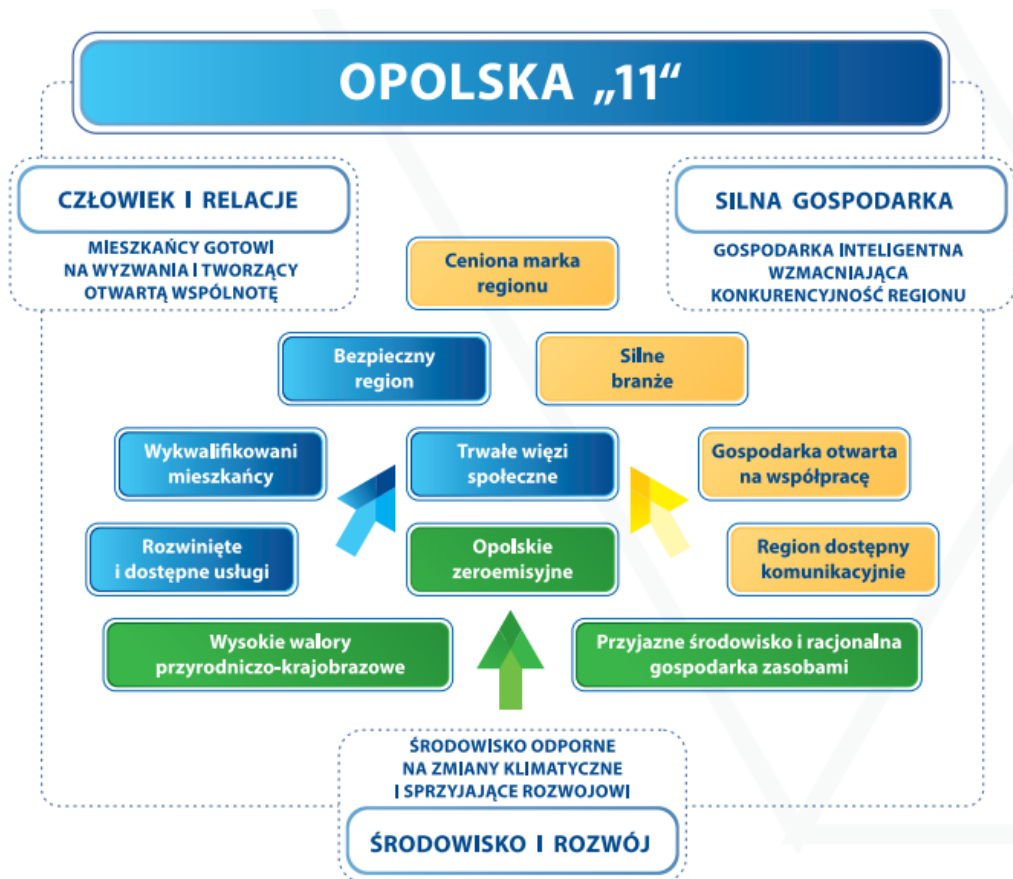
Wizja rozwoju województwa opolskiego brzmi: „Opolskie w 2030 roku to region cenionej jakości życia wynikającej z unikalnego i uniwersalnego łącenia różnorodności: dynamiki i równowagi, nowoczesności i tradycji oraz otwartości i integracji.”

W ramach Opolskie 2030 wyznaczono trzy główne cele strategiczne:

- CEL STRATEGICZNY I – CZŁOWIEK I RELACJE - MIESZKAŃCY GOTOWI NA WYZWANIA I TWORZĄCY OTWARTĄ WSPÓLNOTĘ
- CEL STRATEGICZNY II – ŚRODOWISKO I ROZWÓJ – ŚRODOWISKO ODPORNE NA ZMIANY KLIMATYCZNE I SPRZYJAJĄCE ROZWOJOWI
- CEL STRATEGICZNY III – SILNA GOSPODARKA – GOSPODARKA INTELIGENTNA WZMACNIAJĄCA KONKURENCYJNOŚĆ REGIONU

Dokument wskazuje także cele operacyjne i przypisane im priorytetowe kierunki działań, które mają zostać zrealizowane w ramach celów głównych, tworząc logiczny układ interwencji strategicznej dla całego regionu.

Rysunek 1. Opolska „11” – cele operacyjne na tle celów strategicznych

źródło: strategia rozwoju województwa opolskiego opolskie 2030

Powyżej przedstawiono tzw. „Opolska 11”, czyli jedenaście zdefiniowanych w strategii celów operacyjnych, które uszczegóławiają trzy cele strategiczne. Wskazane w Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 cele strategiczne są spójne z powyższymi założeniami rozwojowymi województwa.

Poprzez spójność z założeniami wojewódzkimi Strategia Gminy Reńska Wieś nie tylko wpisuje się w ramy polityki regionalnej, ale również zwiększa szanse na skuteczne pozyskiwanie środków zewnętrznych oraz budowanie powiązań z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Tabela 1. Cele strategiczne i operacyjne województwa opolskiego

Cele strategiczne	Cele operacyjne
Cel strategiczny 1: Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę	Trwałe więzi społeczne Wykwalifikowani mieszkańcy Rozwinięte i dostępne usługi Bezpieczny region
Cel strategiczny 2: Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi	Opolskie zeroemisyjne Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe

Cel strategiczny 3: Silna gospodarka – Gospodarka inteligentna wzmacniająca konkurencyjność regionu	Gospodarka otwarta na współpracę Silne branże Region dostępny komunikacyjnie Ceniona marka regionu
---	---

źródło: opracowanie własne na podstawie strategii rozwoju województwa opolskiego opolskie 2030.

Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś lata 2026-2035 wykazuje komplementarność wobec zapisów Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 w każdym z wymienionych powyżej celów strategicznych, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Komplementarność Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś lata 2026-2035 ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030	Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś lata 2026-2035
Cel strategiczny 1: Człowiek i relacje – Mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę	Cel 1. Gwarantowanie wysokiej jakości życia w gminie i tworzenie warunków do dalszego rozwoju społecznego Cel 2. Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego poprzez edukację, aktywizację obywatelską i integrację międzypokoleniową
Cel strategiczny 2: Środowisko i rozwój – Środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi	Cel 4. Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy z regionem poprzez rozwój powiązań transportowych i funkcjonalnych Cel 5. Racjonalne kształtowanie przestrzeni i poprawa ładu przestrzennego poprzez zrównoważony rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i rolniczych gminy Cel 6. Wzmacnianie odporności gminy na zmiany klimatyczne i ochrona walorów środowiska przyrodniczego
Cel strategiczny 3: Silna gospodarka – Gospodarka inteligentna wzmacniająca konkurencyjność regionu	Cel 3. Dywersyfikacja i rozwój lokalnej gospodarki poprzez wspieranie przedsiębiorczości i inwestycji

źródło: opracowanie własne

Obszary Strategicznej Interwencji (OSI)

Strategia rozwoju gminy [...], oraz określa w szczególności obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, wraz z zakresem planowanych działań (Art. 10e. ust. 3. pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym)

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz. 198 ze zm.) obszar strategicznej interwencji to: „określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne”.

Gmina Reńska Wieś położona jest w województwie opolskim. W Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030¹ wskazano obszary strategicznej interwencji (OSI), wymagające szczególnego wsparcia w celu aktywizacji potencjałów endogenicznych oraz ograniczenia negatywnych skutków procesów społeczno-gospodarczych zachodzących na ich obszarze. W województwie opolskim OSI pokrywają się ze strukturami funkcjonalno-przestrzennymi.

W ramach dokumentu Strategia Opolskie 2030 wyróżniono następujące OSI:

1. OSI Subregion Aglomeracja Opolska;
2. OSI Subregion Brzeski;
3. OSI Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki;
4. OSI Subregion Północny;
5. OSI Subregion Południowy.

Ponadto uwzględniono również OSI zdefiniowane w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030²:

1. OSI – miasta średniej wielkości tracące funkcje społeczno-gospodarcze;
2. OSI – obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Gmina Reńska Wieś nie została zakwalifikowana do OSI o charakterze krajowym.

Na poziomie regionalnym gmina została włączona do OSI Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki. Zgodnie z zapisami strategii wojewódzkiej obszar ten charakteryzuje się znaczącym potencjałem rozwojowym,

¹ Uchwała nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030.

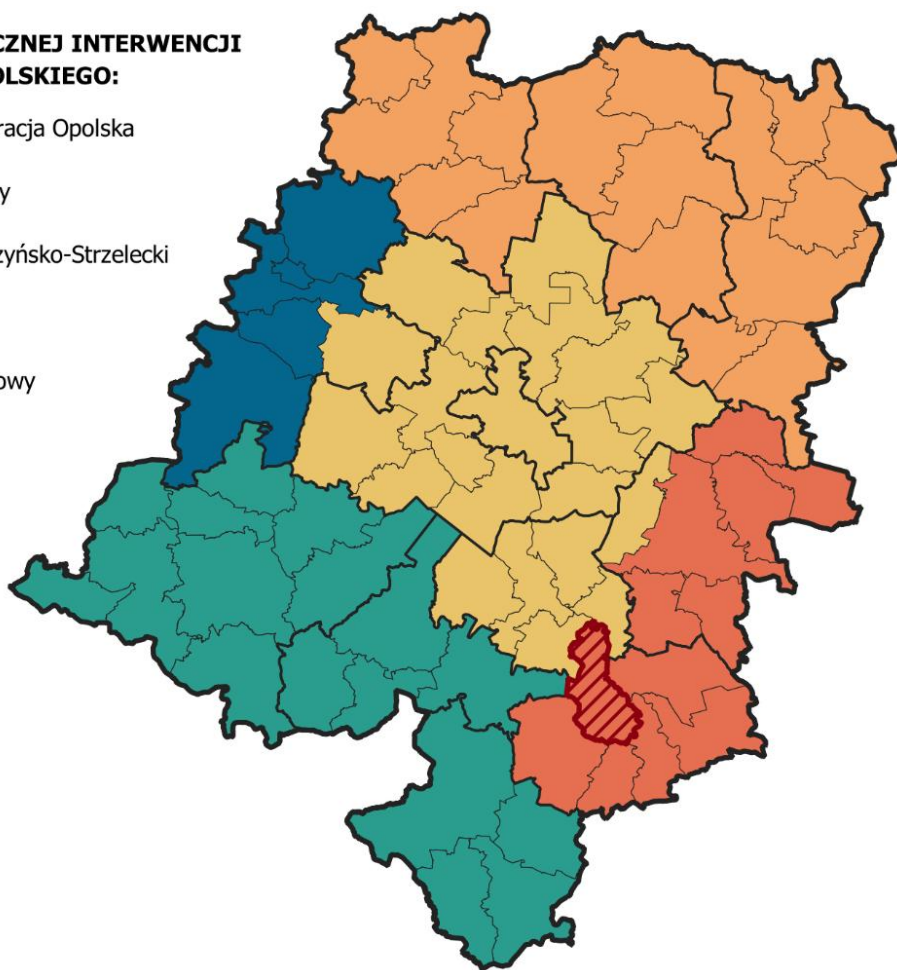
² Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"

ale równocześnie boryka się z wieloaspektowymi problemami społeczno-gospodarczymi. Istotną cechą subregionu jest jego różnorodność funkcjonalna, od silnie uprzemysłowionych terenów po obszary o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych. Ważnym atutem pozostają tereny objęte Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną, których atrakcyjność inwestycyjną wzmacnia lokalizacja w strategicznym układzie transportowym, w sąsiedztwie autostrad A1 i A4. Znaczącym potencjałem rozwojowym jest także rzeka Odra wraz z Kanałem Gliwickim, tworzące możliwości rozwoju żeglugi śródlądowej, infrastruktury logistycznej i przemysłu powiązanego z transportem wodnym.³

Rysunek 2. OSI województwa opolskiego

**OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI
WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO:**

- Subregion Aglomeracja Opolska
- Subregion Północny
- Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki
- Subregion Brzeski
- Subregion Południowy
- Reńska Wieś

źródło: opracowanie własne na podstawie strategii rozwoju województwa opolskiego opolskie 2030

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego⁴ Gmina Reńska Wieś leży w obszarze funkcjonalnym ośrodka subregionalnego Kędzierzyna-Koźła. W strategii rozwoju województwa dla OSI Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki określono cele polityki przestrzennej, w tym

³ Na podstawie Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030.

⁴ Uchwała nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24.04.2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego

dedykowane obszarowi funkcjonalnemu Kędzierzyna-Koźla. Ponieważ Gmina Reńska Wieś jest częścią tego obszaru, cele te stanowią kluczowy punkt odniesienia dla lokalnego planowania rozwoju i powinny być konsekwentnie uwzględniane zarówno w dokumentach strategicznych, jak i w działaniach podejmowanych przez samorząd gminny.

Cele polityki przestrzennej	Rekomendacje
Kształtowanie spójnego systemu przyrodniczego	Rozwój powiązań systemu przyrodniczego
Ochrona i poprawa jakości środowiska oraz walorów krajobrazowych	Rozwój nowoczesnej gospodarki odpadami Ochrona cennych obszarów przyrodniczo-krajobrazowych Ograniczenie emisji hałasu i poprawa klimatu akustycznego Poprawa jakości powietrza
Ochrona wysokiego potencjału rolniczej przestrzeni produkcyjnej	Ochrona przed presją urbanizacyjną najcenniejszych i najbardziej produktywnych gleb Przeciwdziałanie erozji gleb
Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich	Kształtowanie przestrzeni dla różnych form aktywności gospodarczej
Wielofunkcyjny rozwój węzłowych ośrodków rozwoju	Kształtowanie przestrzeni dla rozwoju funkcji miejskich
Wzmocnienie funkcji kulturowych	Ochrona zabytkowych układów urbanistycznych i ruralistycznych Stanowienie pomników historii Tworzenie parków kulturowych
Wzmocnienie konkurencyjności zagospodarowania	Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej Tworzenie warunków dla rozwoju funkcji turystycznych Zwiększenie dostępności do infrastruktury społecznej Promowanie kompleksowych rozwiązań rewitalizacyjnych
Wzmocnienie odporności przestrzeni na zagrożenia naturalne	Bieżące utrzymywanie infrastruktury przeciwpowodziowej Prewencyjna ochrona obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i wystąpienia ryzyka powodziowego w planach zagospodarowania przestrzennego Zwiększenie dyspozycyjności zasobów wodnych i odporności na susze

Spójność Strategii ze Strategią Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021–2030

Strategia Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021–2030⁵ jest dokumentem ponadlokalnym, wypracowanym przez Stowarzyszenie Kędzierzyńsko-Strzelecki Subregionalny Obszar Funkcjonalny (KSSOF), którego członkiem jest między innymi Gmina Reńska Wieś. Strategia wyznacza wspólną wizję i założenia rozwojowe gmina skupionych w Subregionie Kędzierzyńsko-Strzeleckim.

⁵ Przyjęta Uchwała nr 7/2023 Walnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia Kędzierzyńsko-Strzelecki Subregionalny Obszar Funkcjonalny z dnia 9 maja 2023 roku.

Strategia stanowi punkt odniesienia dla planowania lokalnych działań rozwojowych oraz ich powiązań z polityką regionalną województwa opolskiego.

Wizja rozwoju KSSOF zakłada trwały i zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy oparty na wykorzystaniu lokalnych potencjałów, poprawie jakości życia mieszkańców oraz wzmacnianiu odporności przestrzeni na wyzwania środowiskowe. Strategia została przygotowana w ścisłej zgodności z dokumentami regionalnymi, takimi jak Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego „Opolskie 2030” i Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego.

W ramach dokumentu zdefiniowano sześć celów strategicznych podzielonych na trzy wymiary:

- Społeczny: 1) poprawa jakości usług publicznych, 2) zapewnienie zasobów dla mieszkańców;
- Gospodarczy: 3) intermodalny system transportowy, 4) rozwój gospodarczy oparty na zasobach lokalnych);
- Przestrzenny: 5) ochrona środowiska, 6) integracja przestrzenna i planistyczna.

Spójność Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś z celami i kierunkami działań KSSOF gwarantuje możliwość skutecznej realizacji zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT), wzmacnia zdolność absorpcji środków unijnych oraz umożliwia realizację projektów partnerskich o ponadlokalnym charakterze. Ponadto, wpisanie Gminy Reńska Wieś w ramy tej strategii sprzyja wykorzystaniu efektu synergii, zwiększa szanse na realizację projektów infrastrukturalnych oraz społecznych i wzmacnia pozycję gminy jako aktywnego uczestnika rozwoju całego subregionu.

Poniżej przedstawiona została tabela powiązań celów strategicznych Gminy Reńska Wieś z celami dokumentu ponadlokalnego KSSOF, co potwierdzi zgodność oraz potencjał komplementarności działań.

Tabela 3. Komplementarność ze Strategią Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021–2030

Strategia Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021–2030		Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś lata 2026-2035
Wymiar społeczny	CEL STRATEGICZNY 1 Poprawa jakości usług publicznych świadczonych przez samorządy KSSOF	Cel 1. Gwarantowanie wysokiej jakości życia w gminie i tworzenie warunków do dalszego rozwoju społecznego
	CEL STRATEGICZNY 2 Zapewnienie odpowiednich zasobów i warunków technicznych do realizacji usług skierowanych dla mieszkańców	Cel 2. Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego poprzez edukację, aktywizację obywatelską i integrację międzypokoleniową
Wymiar gospodarczy	CEL STRATEGICZNY 3 Budowa atrakcyjnego gospodarczo intermodalnego systemu transportowego i komunikacyjnego	Cel 3. Dywersyfikacja i rozwój lokalnej gospodarki poprzez wspieranie przedsiębiorczości i inwestycji

Strategia Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021–2030		Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś lata 2026-2035
Wymiar przestrzenny	CEL STRATEGICZNY 4 Stymulowanie rozwoju gospodarczego w oparciu o posiadane zasoby	Cel 4. Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy z regionem poprzez rozwój powiązań transportowych i funkcjonalnych
	CEL STRATEGICZNY 5 Poprawa stanu środowiska naturalnego i bezpieczeństwa mieszkańców	Cel 4. Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy z regionem poprzez rozwój powiązań transportowych i funkcjonalnych
	CEL STRATEGICZNY 6 Integracja przestrzenna, techniczna i planistyczna KSSOF	Cel 5. Racjonalne kształtowanie przestrzeni i poprawa ładu przestrzennego poprzez zrównoważony rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i rolniczych gminy Cel 6. Wzmacnianie odporności gminy na zmiany klimatyczne i ochrona walorów środowiska przyrodniczego

5.3. Wizja i misja

Wizja i misja rozwoju Gminy Reńska Wieś określają główny kierunek działań samorządu oraz wspólne aspiracje lokalnej społeczności i środowiska biznesowego. Wyrażają one ambicje rozwojowe gminy i stanowią punkt odniesienia dla formułowania celów strategicznych. Misja określa nadrzędny cel podejmowanych w ramach strategii działań, natomiast wizja przedstawia pożądany obraz gminy w perspektywie kolejnych lat. Razem tworzą one spójną koncepcję rozwoju gminy, łączącą aspekty społeczne, gospodarcze, przestrzenne i klimatyczno-środowiskowe.

MISJA I WIZJA ROZWOJU

MISJA ROZWOJU GMINY REŃSKA WIEŚ

Wzmocnienie znaczenia gminy Reńska Wieś w regionie poprzez gwarantowanie wysokiej jakości życia, tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

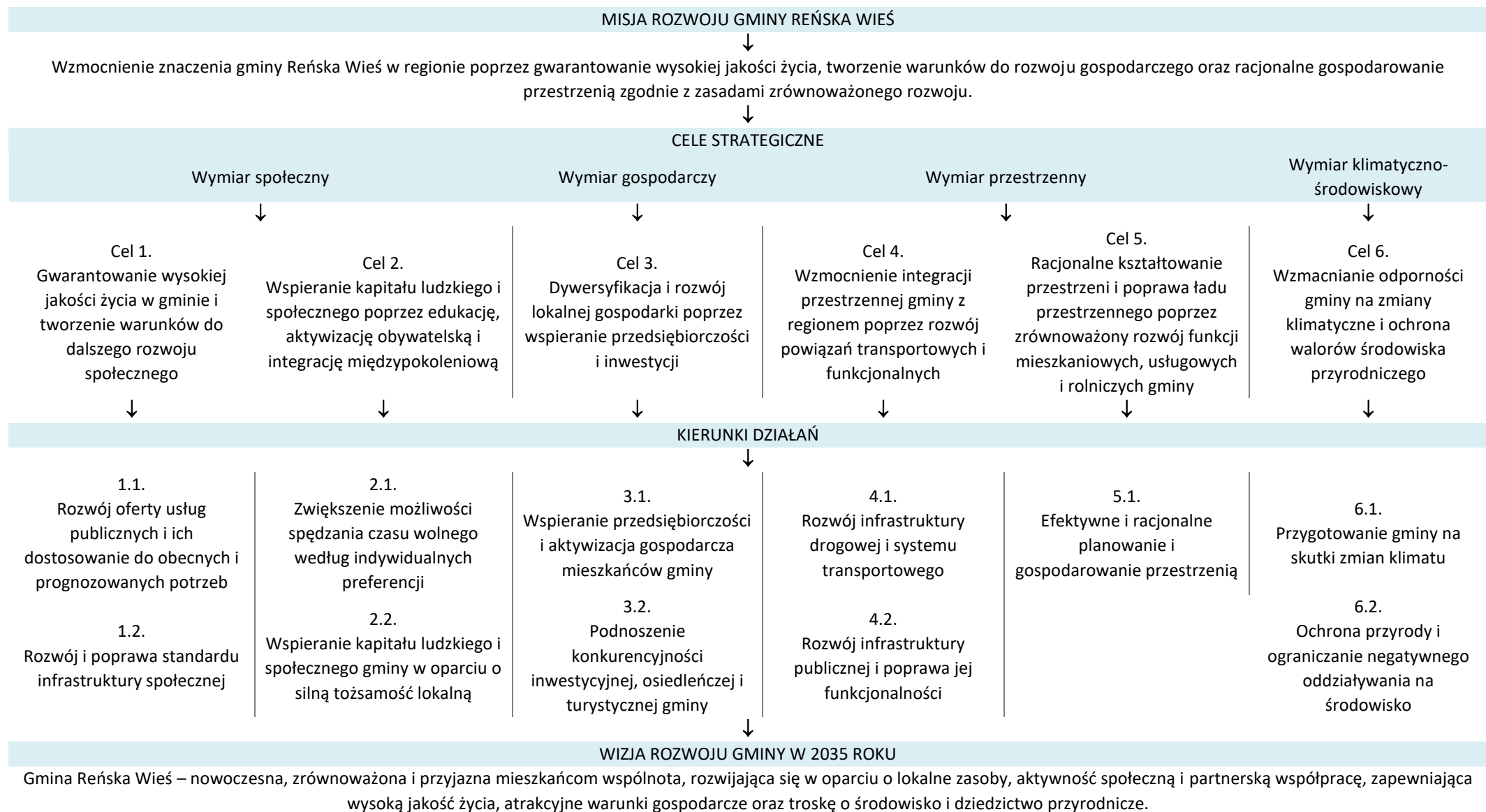
WIZJA ROZWOJU GMINY REŃSKA WIEŚ W 2035 ROKU

Gmina Reńska Wieś – nowoczesna, zrównoważona i przyjazna mieszkańcom wspólnota, rozwijająca się w oparciu o lokalne zasoby, aktywność społeczną i partnerską współpracę, zapewniająca wysoką jakość życia, atrakcyjne warunki gospodarcze oraz troskę o środowisko i dziedzictwo przyrodnicze.

5.4. Cele strategiczne rozwoju gminy i kierunki działań podejmowanych dla ich osiągnięcia

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę strategiczną oraz zrealizowane badanie jakościowe i ilościowe odnoszące się do sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej oraz klimatyczno-środowiskowej gminy oraz płynące z przeprowadzanych analiz wnioski, wypracowano interwencję strategiczną, która zawiera najważniejsze założenia polityki rozwoju lokalnego.

Aby urzeczywistnić przyjętą wizję gminy Reńska Wieś w 2035 roku, samorząd lokalny wraz ze wszystkimi interesariuszami zobowiązuje się do realizacji nadrzędnego celu wyrażonego w misji. Zgodnie z założeniem, aby osiągnąć zakładane efekty, niezbędne będzie podjęcie działań ukierunkowanych na podnoszenie jakości życia w gminie, tworzenie warunków do rozwoju gospodarczego oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Realizacji obranej misji posłużą cele strategiczne wyznaczające kierunki działań, jakich podejmie się samorząd m.in. we współpracy z podmiotami gospodarczymi, organizacjami pozarządowymi oraz mieszkańcami.

WYMIAR SPOŁECZNY	
Cel 1.	Gwarantowanie wysokiej jakości życia w gminie i tworzenie warunków do dalszego rozwoju społecznego

Analiza sytuacji społecznej i demograficznej gminy Reńska Wieś wykazała, że charakteryzuje się ona stabilną liczbą ludności i stosunkowo wysoką odpornością na procesy depopulacyjne. W ostatnich latach gminę coraz mocniej dotykają jednak ogólnopolskie tendencje takie jak utrzymujący się ujemny przyrost naturalny i rosnący udział seniorów w strukturze wieku. Jednocześnie dostępność usług społecznych, zdrowotnych i edukacyjnych pozostaje zróżnicowana między sołectwami, a infrastruktura części placówek publicznych wymaga modernizacji. Odpowiedzią na te wyzwania jest kompleksowy rozwój usług publicznych, ich dostosowanie do zmieniających się potrzeb demograficznych i poprawa jakości infrastruktury społecznej (Kierunek działań 1.1). Planowane działania, takie jak rozwój oferty senioralnej, cyfryzacja administracji i rozbudowa zaplecza edukacyjno-sportowego, mają na celu zwiększenie dostępności i jakości usług dla wszystkich grup wiekowych, w tym osób starszych i rodzin z dziećmi.

Ważnym elementem tego celu jest także rozbudowa oraz poprawa standardu infrastruktury społecznej i komunalnej (Kierunek działań 1.2), która stanowi podstawę jakości życia mieszkańców. Rozbudowa sieci świetlic wiejskich, modernizacja szkół i obiektów sportowych oraz rozwój budownictwa komunalnego i socjalnego wpisują się w potrzebę podnoszenia komfortu życia i tworzenia przestrzeni integracji społecznej oraz dostosowania oferty gminnej do potrzeb starzejącej się populacji. Uwzględnianie uwarunkowań demograficznych w polityce rozwojowej gminy jest szczególnie istotne również w aspektach takich jak m.in. oferta oświatowa – w perspektywie zmieniającej się struktury demograficznej populacji gminy i całego kraju, konieczna może stawać się adaptacja i reorganizacja sieci placówek edukacyjnych do zmieniających się realiów i zapotrzebowania. Równocześnie inwestycje w infrastrukturę rekreacyjną, na przykład w otoczeniu akwenu Dębowa, pozwolą lepiej wykorzystać lokalne walory przyrodnicze i krajobrazowe dla poprawy jakości życia mieszkańców, a nawet rozwoju turystyki weekendowej. Włączenie elementów współpracy z organizacjami społecznymi i jednostkami oświatowymi zapewni przy tym trwałość efektów i wzmocni lokalną spójność społeczną. Jednocześnie działania te będą sprzyjały wzmocnieniu atrakcyjności osiedleńczej gminy, co może utrzymywać dodatni bilans migracji i równoważyć negatywne skutki ujemnego przyrostu naturalnego.

Kierunek działań 1.1.

Rozwój oferty usług publicznych i ich dostosowanie do obecnych i prognozowanych potrzeb

Zakres działań:

- Bieżący monitoring obecnego i prognozowanego zapotrzebowania na ofertę usług publicznych oraz ich dostosowywanie (racjonalizacja) do realiów demograficznych;
- Rozwój systemu usług społecznych i opiekuńczych, skierowanych zwłaszcza do seniorów i osób z niepełnosprawnościami, w tym m.in.:
 - Utworzenie w gminie domu seniora i/lub dziennego domu pobytu;
 - wdrażanie rozwiązań zmierzających do deinstytucjonalizacji usług społecznych, np. usług door-to-door;
 - dążenie do utworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie;
- Rozwój nowoczesnych technologii teleinformatycznych zwiększających dostępność usług (e-usługi, e-administracja, aplikacje mobilne);
- Rozwijanie oferty edukacyjnej oraz podnoszenie jej jakości i atrakcyjności;
- Zwiększanie dostępności do wysokiej jakości usług zdrowotnych, w tym dążenie do zapewnienia specjalistycznej opieki medycznej na terenie gminy;
- Usprawnianie i podnoszenie jakości usług komunalnych w gminie oraz zapobieganie występowaniu awarii infrastruktury sieciowej;

Kierunek działań 1.2.

Rozwój i poprawa standardu infrastruktury społecznej

Zakres działań:

- Budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów i lokali stanowiących miejsca spotkań dla mieszkańców, w tym rozbudowa istniejących i budowa nowych świetlic wiejskich;
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury;
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury oświatowej, w tym:
 - termomodernizacja obiektów szkół wraz z wymianą źródeł ciepła;
 - modernizacja i/lub rozbudowa sal dydaktycznych;
 - budowa, rozbudowa i/lub modernizacja przyszkolnej infrastruktury sportowej – sal gimnastycznych, boisk szkolnych;
 - dążenie do utworzenia stołówki szkolnej;
 - rozwój sieci świetlic szkolnych;
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym modernizacja boisk/stadionów w Gierałtowicach, Reńskiej Wsi, Mechnicy, Łęczcach;

- Rozwój komunalnego i socjalnego budownictwa mieszkaniowego, w tym podnoszenie standardu istniejących obiektów i lokali oraz wyodrębnianie/budowa nowych;
- Tworzenie warunków do osiedlania się w gminie, w tym poprzez rozwój terenów pod nową zabudowę mieszkaniową;
- Modernizacja placów zabaw i innych terenów rekreacyjnych, w tym poprzez wymianę zdegradowanych urządzeń, wyposażenie terenów w obiekty małej architektury, poprawę bezpieczeństwa;
- Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i turystycznej, sprzyjającej aktywnemu spędzaniu czasu wolnego i wypoczynkowi, w tym m.in. zagospodarowanie terenu przy akwenu Dębowa, rozwój szlaków, tras i ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą;
- Nawiązanie współpracy z Nadleśnictwami: Kędzierzyn i Strzelce Opolskie m.in. w zakresie wyznaczania obszarów lasów o zwiększonej funkcji społecznej, wdrażania założeń Lasów Społecznych oraz organizacji wydarzeń i akcji edukacyjnych z zakresu wiedzy ekologicznej i edukacji leśnej.

WYMIAR SPOŁECZNY	
Cel 2.	Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego poprzez edukację, aktywizację obywatelską i integrację międzypokoleniową

Mimo rosnącej aktywności organizacji pozarządowych i sukcesywnego rozwoju oferty kulturalnej, poziom frekwencji wyborczej w gminie jest stosunkowo niski, a zaangażowanie obywatelskie ograniczone. Dowodzi to, że potencjał społeczny gminy nie jest jeszcze w pełni wykorzystany. Wyzwania demograficzne, takie jak starzenie się społeczeństwa oraz potrzeba integracji mieszkańców napływowych ze stałymi mieszkańcami, wymagają działań wspierających więzi społeczne i budujących poczucie tożsamości lokalnej. Odpowiedzią na te wyzwania jest rozwój oferty edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjnej, poszerzenie możliwości spędzania czasu wolnego oraz promowanie aktywności fizycznej wśród dzieci, młodzieży i seniorów (Kierunek działań 2.1).

Planowane działania koncentrują się na wzmacnianiu więzi międzypokoleniowych, wspieraniu inicjatyw obywatelskich i rozwijaniu współpracy z sektorem pozarządowym w oparciu o silną tożsamość lokalną (Kierunek działań 2.2). Wielokulturowość, obecność mniejszości niemieckiej oraz śląska wspólnotowość stanowią bowiem o charakterze gminy Reńska Wieś i wpływają na jej sytuację społeczną. Ochrona i promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego, organizacja wydarzeń integrujących społeczność oraz wspieranie oddolnych inicjatyw mieszkańców mają zatem sprzyjać budowie silnego kapitału społecznego. Rozwijanie narzędzi partycypacji, takich jak fundusz sołecki czy komunikacja cyfrowa z mieszkańcami, zwiększy natomiast zaufanie i zaangażowanie obywateli

w sprawy gminy. Działania te pozwolą nie tylko utrwaląć poczucie wspólnoty, ale także wzmocnią kompetencje społeczne i obywatelskie mieszkańców, co jest kluczowe dla trwałego rozwoju lokalnego.

Kierunek działań 2.1	Zwiększenie możliwości spędzania czasu wolnego według indywidualnych preferencji
-----------------------------	---

Zakres działań:

- Rozszerzanie i podnoszenie jakości oferty kulturalnej, w tym zwiększenie jej dostępności w całej gminie np. poprzez wykorzystanie infrastruktury świetlic wiejskich do organizacji wydarzeń kulturalnych;
- Wspieranie aktywności fizycznej mieszkańców gminy, zwłaszcza dzieci i młodzieży, w tym poprzez rozwijanie oferty zajęć sportowych w szkołach i organizację sportowych turniejów międzyszkolnych;
- Rozwijanie oferty zajęć pozalekcyjnych oraz kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży, w tym np. kółek szachowych;
- Rozbudowywanie kalendarza cyklicznych imprez gminnych i urozmaicanie oferty wydarzeń zgodnie z identyfikowanym zapotrzebowaniem.

Kierunek działań 2.2	Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego gminy w oparciu o silną tożsamość lokalną
-----------------------------	--

Zakres działań:

- Ochrona i promocja zasobów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego;
- Promocja lokalnej kultury m.in. poprzez organizację wydarzeń i warsztatów bazujących na dziedzictwie historyczno-kulturowym gminy;
- Wspieranie integracji społecznej, w tym integracji ludności napływowej ze stałymi mieszkańcami gminy, m.in. poprzez organizację imprez integrujących lokalną społeczność (np. pikników rodzinnych, turniejów międzyszkolnych);
- Wzmacnianie dialogu samorządu z mieszkańcami, w tym poprzez wdrażanie rozwiązań ułatwiających kontakt, np. regularnego biuletynu informacyjnego;
- Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i wykluczeniu społecznemu;
- Rozwijanie współpracy samorządu ze stowarzyszeniami, fundacjami i organizacjami pozarządowymi oraz podnoszenie ich potencjału technicznego i organizacyjnego;
- Wspieranie partycypacji społecznej poprzez rozwijanie narzędzi angażowania mieszkańców gminy w jej sprawy;
- Wspieranie współpracy między szkołami i integracji uczniów z różnych placówek;

- Udzielanie pomocy rodzinom oraz osobom samotnym w celu poprawy ich sytuacji życiowej oraz rozwiązywania problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych;
- Promocja zdrowego i aktywnego trybu życia wraz z wdrażaniem rozwiązań z zakresu profilaktyki zdrowotnej;
- Wspieranie oddolnych inicjatyw obywatelskich oraz wspieranie lokalnych liderów w zakresie aktywizacji społeczności i wspierania uczestnictwa w życiu gminy.

WYMIAR GOSPODARCZY	
Cel 3.	Dywersyfikacja i rozwój lokalnej gospodarki poprzez wspieranie przedsiębiorczości i inwestycji

Gospodarka Gminy Reńska Wieś charakteryzuje się dominacją mikroprzedsiębiorstw oraz rosnącą liczbą firm, jednak poziom przedsiębiorczości wciąż pozostaje niższy od średniej wojewódzkiej. Diagnoza wykazała też ograniczoną liczbę dużych inwestorów i konieczność rozwoju nowoczesnego sektora usług i przetwórstwa rolno-spożywczego. W odpowiedzi na te wyzwania strategia zakłada rozwój lokalnej przedsiębiorczości, wspieranie działalności MŚP oraz promowanie postaw innowacyjnych wśród mieszkańców, zwłaszcza młodzieży (Kierunek działań 3.1). Działania w tym zakresie obejmują szkolenia, doradztwo i współpracę z instytucjami otoczenia biznesu, a także promocję samozatrudnienia i rozwój nowoczesnego rolnictwa ekologicznego. Planowana interwencja pozwoli również na tworzenie dogodnych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej – ze względu na charakter gminy i jej dotychczasową strukturę gospodarczą, dla jej dalszego rozwoju kluczowe stają się branże związane z produkcją i usługami, a także turystyką i mieszkalnictwem. Gmina Reńska Wieś powinna być bowiem ważnym obszarem działania przede wszystkim dla małych i średnich zakładów produkcyjnych i usługowo-produkcyjnych, usług dla ludności i obsługi rolnictwa, składów, magazynów czy handlu hurtowego.

Równocześnie istotnym kierunkiem jest podnoszenie konkurencyjności inwestycyjnej i turystycznej gminy (kierunek działań 3.2). Przygotowanie terenów inwestycyjnych, tworzenie systemu zachęt dla przedsiębiorców i rozwój infrastruktury technicznej wokół stref inwestycyjnych mają sprzyjać przyciąganiu nowych podmiotów gospodarczych. Budowanie marki gminy w oparciu o jej walory przyrodnicze, historyczne i krajobrazowe oraz rozwój oferty turystyki rekreacyjnej i agroturystyki pozwolą natomiast zwiększyć atrakcyjność gminy Reńska Wieś jako miejsca pracy, zamieszkania i wypoczynku. Wspólne działania z partnerami gospodarczymi, samorządami i instytucjami otoczenia biznesu umożliwią tworzenie warunków dla zrównoważonego wzrostu lokalnej gospodarki.

Kierunek działań 3.1	Wspieranie przedsiębiorczości i aktywizacja gospodarcza mieszkańców gminy
-----------------------------	--

Zakres działań:

- Wspieranie podstaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców, zwłaszcza wśród młodzieży – pobudzanie innowacyjności i kreatywności oraz promocja samozatrudnienia;
- Wspieranie lokalnych przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania funduszy na rozwój inicjatyw gospodarczych oraz promocji ich działalności w gminie i regionie;
- Wspieranie rozwoju nowoczesnego rolnictwa ekologicznego i sektora przetwórstwa rolno-spożywczego oraz wspieranie sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych i promocja lokalnych producentów rolnych;
- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, lokalnymi przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi w zakresie organizacji wydarzeń, szkoleń, kursów i warsztatów podnoszących kompetencje zawodowe;
- Wspieranie współpracy lokalnych przedsiębiorstw z Instytucjami Otoczenia Biznesu w celu wzmocnienia ich konkurencyjności i zapewnienia warunków do rozwoju;
- Wspieranie rozwoju zaplecza gastronomicznego i noclegowego odpowiedniego dla skali gminy, tj. gospodarstw agroturystycznych, małych i średnich obiektów noclegowych oraz pensjonatów.

Kierunek działań 3.2	Podnoszenie konkurencyjności inwestycyjnej, osiedleńczej i turystycznej gminy
-----------------------------	--

Zakres działań:

- Dbłość o utrzymanie pozytywnego wizerunku gminy i budowanie jej marki w oparciu o kluczowe walory przyrodniczo-krajobrazowe i historyczno-kulturowe;
- Przygotowanie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej w postaci ulg i zachęt dla przedsiębiorców oraz zapewnienie wsparcia przedsiębiorcom na kluczowych etapach procesu inwestycyjnego i w kwestiach proceduralnych;
- Tworzenie dogodnych warunków do lokalizacji nowych inwestycji w gminie, w tym poprzez podnoszenie standardu i promocję terenów inwestycyjnych oraz rozwijanie strefy ekonomicznej w Pociękarbiu;
- Uzbrajanie terenów inwestycyjnych w podstawową infrastrukturę sieciową i drogową;
- Wzmacnianie funkcji turystycznych gminy, w tym budowa katalogu produktów lokalnych, promocja walorów historyczno-kulturowych i przyrodniczo-krajobrazowych gminy;
- Realizacja działań promocyjnych, w tym m.in. udostępnianie materiałów promocyjnych w formie tradycyjnej i elektronicznej;
- Bieżący monitoring potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności co do dalszych działań rozwojowych gminy.

WYMIAR PRZESTRZENNY	
Cel 4.	Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy z regionem poprzez rozwój powiązań transportowych i funkcjonalnych

Gmina Reńska Wieś, położona w bezpośrednim sąsiedztwie Kędzierzyna-Koźła i przecięta trzema drogami krajowymi, dysponuje wyjątkowym potencjałem komunikacyjnym. Diagnoza wykazała jednak, że mimo korzystnego położenia, wciąż istnieją problemy z dostępnością komunikacyjną wewnątrzgminną i ograniczoną ofertą transportu publicznego. W odniesieniu do zidentyfikowanych barier i potencjałów w tym zakresie, zaplanowano interwencję skupiającą się na wzmocnieniu integracji komunikacyjnej gminy z regionem, w tym poprzez modernizację dróg lokalnych, budowę chodników i ścieżek rowerowych oraz rozwój połączeń autobusowych (Kierunek działań 4.1). Rozbudowa infrastruktury transportowej oraz inwestycje w rozwój mobilności przyczynią się do poprawy bezpieczeństwa, komfortu i spójności przestrzennej gminy oraz wzmocnią powiązania przestrzenno-funkcjonalne z miastem Kędzierzyn-Koźle i całym regionem.

Ważnym aspektem tego celu jest również rozwój infrastruktury publicznej i jej dostosowanie do rosnących potrzeb mieszkańców i przedsiębiorców (Kierunek działań 4.2). Rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej, modernizacja obiektów administracji i poprawa dostępności dla osób z niepełnosprawnościami stanowią bowiem ważne elementy polityki równoważenia rozwoju przestrzennego. Rewitalizacja zdegradowanych terenów, w tym obszarów pokolejowych oraz współpraca z sąsiednimi samorządami w zakresie planowania przestrzennego i usług publicznych umożliwią zintegrowany rozwój Kędzierzyńsko-Strzeleckiego Obszaru Funkcjonalnego oraz wzmocnienia roli Gminy Reńska Wieś jako ważnego ośrodka osiedleńczego w regionie.

Kierunek działań 4.1	Rozwój infrastruktury drogowej i systemu transportowego
-----------------------------	--

Zakres działań:

- Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych, w tym z uwzględnieniem budowy chodników i ścieżek rowerowych wzdłuż dróg;
- Wzmacnianie powiązań funkcjonalno-przestrzennych między wszystkimi miejscowościami gminy, w tym zapobieganie zjawisku wykluczenia komunikacyjnego;
- Dążenie do rozwoju systemu komunikacji publicznej, w tym do zapewnienia połączeń między wszystkimi miejscowościami (sołectwami) gminy oraz dostosowanie ich częstotliwości do potrzeb mieszkańców.

Kierunek działań 4.2	Rozwój infrastruktury publicznej i poprawa jej funkcjonalności
-----------------------------	---

Zakres działań:

- Rozbudowa i modernizacja sieci i urządzeń wodno-kanalizacyjnych, w tym dążenie do zapewnienia tego typu infrastruktury we wszystkich sołectwach gminy;
- Wspieranie rozwoju sieci telekomunikacyjnej i internetu światłowodowego w gminie;
- Rozwijanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym rozbudowa zaplecza technicznego i infrastruktury dla gospodarki odpadami;
- Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni i obiektów poprzez ich uporządkowanie, modernizację, zagospodarowanie i przystosowanie do pełnienia nowych funkcji, w tym m.in. zagospodarowanie terenów pokolejowych w Reńskiej Wsi i Długomiłowicach na cele rekreacyjne i turystyczne;
- Modernizacja, remont i/lub termomodernizacja obiektów administracji publicznej;
- Zwiększanie dostępności obiektów i przestrzeni publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym dostosowywanie obiektów gminnych w zakresie niwelowania barier architektonicznych i stosowania rozwiązań zwiększających dostępność;
- Zachowanie, konserwacja i udostępnianie obiektów zabytkowych na cele społeczne, kulturalne i turystyczne.

WYMIAR PRZESTRZENNY	
Cel 5.	Racjonalne kształtowanie przestrzeni i poprawa ładu przestrzennego poprzez zrównoważony rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i rolniczych gminy

Rolniczy charakter gminy, niski poziom urbanizacji oraz konieczność ochrony gleb wysokiej jakości stwarzają istotne wyzwania dla polityki przestrzennej Gminy Reńska Wieś ukierunkowanej na zapewnienie harmonijnego rozwoju funkcji mieszkaniowych, usługowych i rolniczych (Kierunek działań 5.1). Działania w tym zakresie będą zmierzać do przeciwdziałania rozlewaniu się zabudowy, efektywnego wykorzystania terenów już uzbrojonych oraz zapewnienia ładu przestrzennego w całej gminie. Utrzymanie czytelnej struktury osadniczej i ochrona terenów rolniczych stanowić będą podstawę zrównoważonego gospodarowania przestrzenią w gminie.

W ramach interwencji w wymiarze przestrzenno-funkcjonalnym przewidziano również działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa i jakości przestrzeni publicznych. Rozwój oświetlenia ulicznego, sieci monitoringu, wzmocnienie zaplecza jednostek OSP oraz inwestycje w infrastrukturę przeciwpowodziową mają zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców. Z kolei tworzenie i pielęgnacja terenów zieleni, porządkowanie parków oraz realizacja nowych nasadzeń przyczynią się do

podniesienia estetyki przestrzeni i poprawy mikroklimatu. Racjonalne zarządzanie przestrzenią stanie się jednym z filarów trwałego rozwoju gminy, łącząc potrzeby mieszkaniowe z ochroną środowiska i dziedzictwa przyrodniczego.

Kierunek działań 5.1	Efektywne i racjonalne planowanie i gospodarowanie przestrzenią
-----------------------------	--

Zakres działań:

- Utrzymanie ładu przestrzennego i przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy, w tym poprzez opracowywanie i uchwalanie aktów prawa miejscowego sprzyjających efektywnemu wykorzystaniu dostępnej przestrzeni i zachowaniu ładu przestrzennego;
- Racjonalne gospodarowanie przestrzenią i harmonijny rozwój terenów zurbanizowanych wraz z rozwojem podstawowej infrastruktury technicznej;
- Rozwój mieszkalnictwa - uzbrajanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową i tworzenie atrakcyjnej oferty mieszkaniowej;
- Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, w tym m.in. poprzez:
 - rozwój sieci oświetlenia, sieci monitoringu;
 - wdrażanie rozwiązań wspierających bezpieczeństwo w ruchu drogowym – zwłaszcza pieszych i rowerzystów;
 - inwentaryzację, rozwój i rozbudowę infrastruktury obrony cywilnej;
 - wspieranie działalności jednostek ochotniczej straży pożarnej, m.in. poprzez modernizację bazy lokalowej i doposażenie lokalnych OSP oraz utrzymanie wysokiego stopnia gotowości bojowej;
 - rozwijanie infrastruktury krytycznej i jej zabezpieczanie na wypadek sytuacji kryzysowych;
 - działania ukierunkowane na zabezpieczenie przeciwpowodziowe, w tym wykorzystywanie naturalnych rozwiązań umożliwiających regulację stosunków wodnych;
 - przeciwdziałanie bezdomności zwierząt;
- Rozwój i pielęgnacja terenów zieleni, w tym poprzez ograniczenie wycinki drzew i krzewów oraz realizację nowych nasadzeń;
- Kształtowanie przyjaznych, zielonych przestrzeni publicznych, w tym poprzez porządkowanie i zagospodarowywanie parków wraz z montażem małej architektury.

WYMIAR KLIMATYCZNO- ŚRODOWISKOWY	
Cel 6.	Wzmacnianie odporności gminy na zmiany klimatyczne i ochrona walorów środowiska przyrodniczego

Mimo że gminę Reńska Wieś charakteryzuje relatywnie mały udział terenów chronionych, to dysponuje ona wieloma cennymi zasobami przyrodniczo-krajobrazowymi. Położenie w dolinie Odry świadczy bowiem o ponadprzeciętnych walorach krajobrazowych i występowaniu wartościowych siedlisk fauny i flory, lecz z drugiej strony wiąże się również z realnym ryzykiem powodziowym, które wymaga zintegrowanych działań adaptacyjnych. Postępujące zmiany klimatu i ich negatywne skutki implikują konieczność dostosowywania infrastruktury publicznej i prowadzenia polityki przestrzennej uwzględniającej przede wszystkim bazowanie na naturalnych rozwiązaniach takich jak rozwój zielonej i błękitnej infrastruktury oraz wspieranie retencji wodnej (Kierunek działań 6.1). Ponadto, niezbędne są działania zmierzające do ograniczania negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko, w tym poprzez poprawę efektywności energetycznej obiektów publicznych czy wspieranie mieszkańców w inwestycjach w odnawialne źródła energii. Działania te mają zwiększyć odporność gminy na skutki zmian klimatu i ograniczyć emisje zanieczyszczeń, przyczyniając się do poprawy jakości środowiska.

Ochrona środowiska będzie realizowana również poprzez działania edukacyjne i promujące postawy proekologiczne (kierunek działań 6.2). Likwidacja dzikich wysypisk odpadów, rozwój gospodarki obiegu zamkniętego oraz promocja dobrych praktyk rolniczych pozwolą na poprawę jakości powietrza, wód i gleby, co jest szczególnie istotne dla gmin rolniczych, jaką jest Reńska Wieś. Współpraca z zarządcami dróg w zakresie ograniczania hałasu komunikacyjnego oraz rozwój programów monitorowania jakości powietrza wzmocnią ponadto efektywność działań środowiskowych, sprzyjając poprawie komfortu i jakości życia mieszkańców. Długofalowym efektem będzie zachowanie wysokich walorów przyrodniczych gminy i podniesienie bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańców, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Kierunek działań 6.1	Przygotowanie gminy na skutki zmian klimatu
-----------------------------	--

Zakres działań:

- Poprawa efektywności energetycznej i rozwój OZE, w tym termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z wymianą źródeł ciepła oraz wspieranie mieszkańców w tym zakresie;
- Realizacja działań na rzecz ograniczania deficytu wody oraz wspieranie naturalnej retencji wodnej;

- Wdrażanie i rozwijanie rozwiązań zmierzających do poprawy jakości stanu środowiska oraz zachowania i poprawy bioróżnorodności;
- Rozwój lokalnych odnawialnych źródeł energii (wiatru, wody, biomasy).

Kierunek działań 6.2

Ochrona przyrody i ograniczanie negatywnego oddziaływania na środowisko

Zakres działań:

- Likwidacja istniejących oraz zapobieganie powstawaniu nowych dzikich wysypisk śmieci, w tym poprzez odpowiednią regulację odbioru odpadów z terenu gminy;
- Prowadzenie działań informacyjnych z zakresu edukacji ekologicznej i kształtowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców, m.in. poprzez promocję oszczędzania wody, informowanie o szkodliwości wykorzystania do ogrzewania wyrobów do tego niewłaściwych oraz angażowanie mieszkańców w akcje proekologiczne;
- Promocja przestrzegania zasad Dobrej Praktyki Rolniczej, m.in. stosowania nieszkodliwych nawozów i środków ochrony roślin oraz ich odpowiedniego składowania w pobliżu cieków wodnych;
- Współpraca z GDDKiA oraz Zarządem Dróg Wojewódzkich w Opolu w zakresie uspokajania ruchu i ograniczenia hałasu komunikacyjnego w ciągach dróg krajowych i wojewódzkich;
- Monitorowanie jakości powietrza i stałe dążenie do jej poprawy, w tym poprzez wdrażanie rozwiązań poprawiających jakość powietrza oraz egzekwowanie wykroczeń związanych z wykorzystywaniem niewłaściwych materiałów opałowych;
- Utrzymywanie i ochrona wysokich walorów środowiska przyrodniczego, w tym walorów krajobrazowych;
- Ochrona terenów zielonych przed nadmierną presją urbanizacyjną oraz niekontrolowaną zabudową.

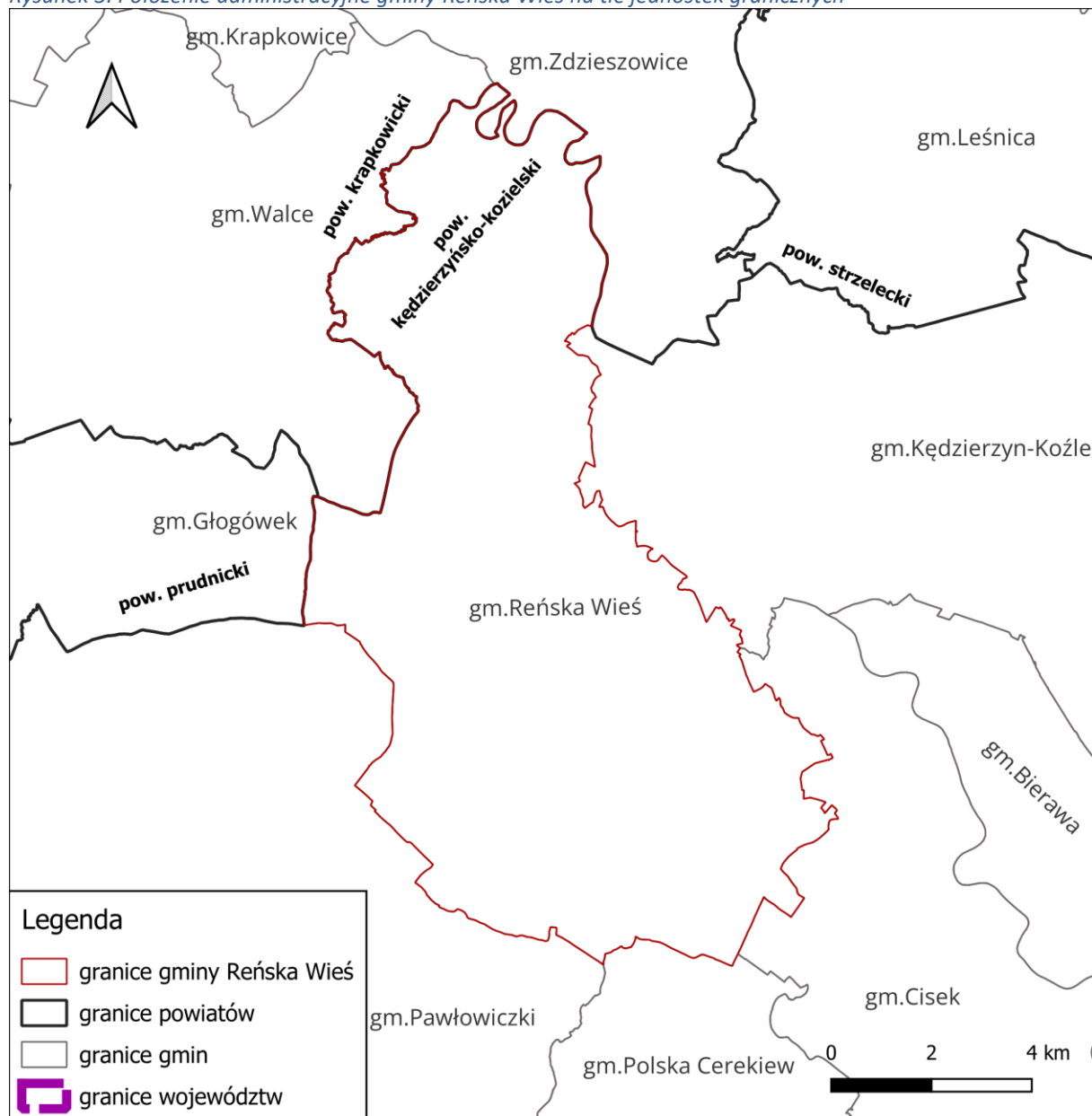
6. Analiza i ocena istniejącego stanu na terenach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji

6.1. Charakterystyka Gminy Reńska Wieś

Gmina Reńska Wieś to obszar administracyjny utworzony 1 stycznia 1973 roku z połączenia funkcjonujących do tej pory gromad Większyce i Reńska Wieś. Jest jedną z pięciu gmin wiejskich wchodzących w skład powiatu kędzierzyńsko – kozielskiego. Gmina położona jest w południowo wschodniej części województwa opolskiego i graniczy z gminami Walce, Głogówek, Pawłowiczki, Polska Cerekiew, Cisek, Kędzierzyn – Koźle i Zdieszowice. Od miasta wojewódzkiego Opola dzieli ją odległość około 50 km. Powierzchnia Gminy wynosi 9 791 ha tj. niecałe 98 km² co stanowi 15,68 % powierzchni powiatu kędzierzyńsko - kozielskiego i 1,06 % pow. województwa opolskiego. Przeważa krajobraz rolniczy z niewielkimi kompleksami leśnymi stanowiącymi strefę ochronną dla doliny Odry oraz pobliskiego przemysłu chemicznego.⁶

⁶ źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Rysunek 3. Położenie administracyjne gminy Reńska Wieś na tle jednostek granicznych

źródło: na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

Gminę Reńska Wieś tworzy piętnaście obrębów, co zostało przedstawione na poniższej mapie. Obręby odpowiadają sołectwom.

Rysunek 4. Granice obszarów ewidencyjnych na terenie gminy Reńska Wieś

źródło: na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

6.2. Istniejący stan środowiska

6.3.1. Jakość powietrza

Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa opolskiego wyznaczono 2 strefy:

- miasto Opole – kod strefy PL 1601;
- strefa opolska – kod strefy PL1602, do której należy gmina Reńska Wieś.

Roczna ocena jakości powietrza, dokonywana przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, była prowadzona w odniesieniu do wszystkich substancji, dla których obowiązek taki wynika z rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. z 2020 r. poz. 2279). Są to równocześnie substancje, dla których w prawie krajowym (rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu) i w dyrektywach UE (2008/50/WE i 2004/107/WE) określono normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych/docelowych/celu długoterminowego w powietrzu, ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin.

Lista zanieczyszczeń, jakie należy uwzględnić w ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi, obejmuje 12 substancji:

• dwutlenek siarki SO ₂ ,	• pył zawieszony PM _{2.5} ,
• dwutlenek azotu NO ₂ ,	• ołów Pb w PM ₁₀ ,
• tlenek węgla CO,	• arsen As w PM ₁₀ ,
• benzen C ₆ H ₆ ,	• kadm Cd w PM ₁₀ ,
• ozon O ₃ ,	• nikiel Ni w PM ₁₀ ,
• pył zawieszony PM ₁₀ ,	• benzo(a)piren B(a)P w PM ₁₀ .

W ocenach dokonywanych pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin uwzględnia się 3 substancje:

- dwutlenek siarki SO₂,
- tlenki azotu NO_x,
- ozon O₃.

Wynik oceny i klasyfikacji strefy dla danego zanieczyszczenia zależy od stężeń tego zanieczyszczenia występujących na terenie strefy - zwykle w rejonach o najwyższym stopniu zanieczyszczenia daną substancją. Uzyskany wynik przekłada się na określone wymagania w zakresie działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione odpowiednie kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy).

Poniżej zestawiono klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza:

- **Klasa A** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu dopuszczalnego/docelowego,
- **Klasa C** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom dopuszczalny/docelowy,
- **Klasa D1** - poziom stężeń zanieczyszczenia nie przekracza poziomu celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu),
- **Klasa D2** - poziom stężeń zanieczyszczenia przekracza poziom celu długoterminowego (dotyczy tylko ozonu).

Tabela 4. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza

Poziom stężeń	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom dopuszczalny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego	ochrona zdrowia ludzi: dwutlenek siarki SO ₂ , dwutlenek azotu NO ₂ , tlenek węgla CO, benzen C ₆ H ₆ , pył PM10, pył PM2.5 ołów Pb (zawartość w PM10)	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz dążenie do utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego*	ochrona roślin: dwutlenek siarki SO ₂ tlenki azotu NO _x -	C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu, - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
W przypadku, gdy dla zanieczyszczenia określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu docelowego
powyżej poziomu docelowego	ochrona zdrowia ludzi arsen As (zawartość w PM10), kadm Cd (zawartość w PM10), nikiel Ni (zawartość w PM10), benzo(a)piren B(a)P (zawartość w PM10)	C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - określenie obszarów przekroczeń poziomów docelowych - opracowanie lub aktualizacja programu ochrony powietrza, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
W przypadku, gdy dla ozonu określony jest poziom celu długoterminowego			
nieprzekraczający poziomu celu długoterminowego	ochrona zdrowia ludzi i ochrona roślin ozon O ₃	D1	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia w powietrzu poniżej poziomu celu długoterminowego
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego

* z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu MŚ w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim raport wojewódzki za rok 2024

Roczna ocena została wykonana zgodnie z obowiązującymi zasadami, bazującymi na przepisach prawnych. Zgodnie z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Klasyfikacji dokonano dla dwóch stref na terenie województwa opolskiego: miasta Opola i strefy opolskiej.

W 2024 r. w ramach systemu PMŚ na terenie województwa opolskiego funkcjonowało ogółem 10 stacji pomiarowych, przy czym w dodatkowych czterech punktach pomiarowych prowadzono pasywne pomiary benzenu. Na terenie gminy Reńska Wieś w 2024 roku nie znajdował się żaden punkt pomiarowy. Najbliższa stacja pomiarowa zlokalizowana była w Opolu.

Tabela 5. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy opolskiej

Strefa opolska	Symbol klasy wynikowej											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
2022	A	A	A	A	A	C	A	A	A	A	C	C1
2023	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
2024	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2

²⁾ Dla pyłu PM2,5 – dla poziomu dopuszczalnego I fazy strefa uzyskała klasę A

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim, raport wojewódzki za rok 2024, Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim, raport wojewódzki za rok 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim, raport wojewódzki za rok 2022

Klasyfikacji stref dokonano w oparciu o wyniki pomiarów wykonanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Lokalizacja obszarów na terenie poszczególnych stref, na których występowały przekroczenia poziomów docelowych lub celów długoterminowych dla substancji w powietrzu została wskazana na podstawie metody obiektywnego szacowania opartej o wyniki matematycznego modelowania transportu i przemian substancji w powietrzu.

W ostatnich latach w strefie opolskiej został przekroczony poziom celu długoterminowego ozonu – klasa D2.

Na obszarze województwa opolskiego w ostatnich latach utrzymuje się niski poziom zanieczyszczenia powietrza (poniżej poziomów dopuszczalnych/docelowych) dla następujących substancji: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen, tlenek węgla oraz oznaczane w pyłe zawieszonym PM₁₀ metale: ołów, arsen, kadm i nikiel.

Problemem w skali województwa są ponadnormatywne stężenia benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM₁₀. Podobnie jak w latach poprzednich, wyższe wartości stężeń tego zanieczyszczenia występowały w okresach grzewczych (styczeń – marzec, październik – grudzień). Przekroczenie poziomu docelowego B(a)P zarejestrowały w 2024 roku wszystkie stacje pomiarowe w województwie. Jako główną przyczynę przekroczeń wskazuje się „niską” emisję pochodzącą z indywidualnego ogrzewania budynków.

W ostatnim dziesięcioleciu można zauważyć stopniową poprawę jakości powietrza w odniesieniu do poziomu zanieczyszczenia pyłem. W roku 2024 po raz kolejny nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM₁₀. Zarówno norma średnioroczna pyłu zawieszonego PM₁₀, jak i liczba dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego dla stężeń 24-godzinnych, zostały dotrzymane na wszystkich stanowiskach pomiarowych.

Przeprowadzona ocena jakości powietrza wykazała również brak przekroczenia w 2024 r. poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} (20 µg/m³) na obszarze województwa opolskiego.

W sezonie letnim rejestrowany jest wzrost stężeń ozonu, spowodowany obecnością w atmosferze jego prekursorów oraz w dużej mierze warunkami meteorologicznymi i napływem transgranicznym. W 2024 r. nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego ozonu określonego dla kryterium ochrony zdrowia ludzi. Stwierdzono jednak, podobnie jak w latach poprzednich, przekroczenie poziomu celu długoterminowego na wszystkich stacjach pomiarowych w województwie.

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin, w 2024 r. obiektywne szacowanie oparte na wynikach modelowania nie wykazało przekroczeń poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki i tlenków azotu. W odniesieniu do poziomu docelowego ozonu pomiary jakości powietrza oraz wyniki obiektywnego szacowania oparte na wynikach modelowania nie wykazały przekroczeń tego zanieczyszczenia. Przekroczenie w strefie opolskiej stwierdzono w przypadku ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego.

W latach 2022-2024 roku dla strefy opolskiej przeprowadzono ocenę roczną pod kątem ochrony roślin. Wyniki przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 6. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Strefa opolska	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
2022	A	A	A
2023	A	A	A
2024	A	A	A

¹⁾Dla ozonu wg poziomu celu długoterminowego, strefa opolska otrzymała klasę D2

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim raport wojewódzki za rok 2024, Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim raport wojewódzki za rok 2023, Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim raport wojewódzki za rok 2022

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza, wykonanej na podstawie danych za lata 2022-2024 z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych i docelowych przyjętych ze względu na ochronę roślin, dla wszystkich zanieczyszczeń strefa opolska uzyskała klasę A, a odniesieniu do poziomu celu długoterminowego w przypadku ozonu stwierdzono przekroczenie.

Działania w zakresie poprawy jakości powietrza są realizowane w ramach programów ochrony powietrza (POP) dla województwa opolskiego od roku 2009. Obecnie na terenie województwa obowiązuje, uchwalona przez Sejmik Województwa Opolskiego we wrześniu 2023 r. aktualizacja „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”. Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne przyczyny wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza oraz określa działania, których wdrożenie ma na celu poprawę jakości powietrza w województwie⁷.

Na terenie gminy Reńska Wieś nie ma zlokalizowanej stacji monitoringu jakości powietrza, jednakże ocenami jakości powietrza objęte są wszystkie gminy w województwie opolskim, również te, na terenie których nie ma stacji pomiarowej. Taka możliwość wynika z zastosowania metody uzupełniającej w stosunku do pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu jaką tanowi, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, matematyczne modelowanie transportu i przemian substancji w powietrzu. Realizacja modelowania stężeń wybranych zanieczyszczeń na potrzeby wsparcia rocznej oceny jakości powietrza w strefach w Polsce, zgodnie z zapisami ustawy, od 2019 r. została powierzona Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu (IOŚ- PIB).⁸

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki stężeń zanieczyszczeń w powietrzu w gminie Reńska Wieś w 2024 roku, uzyskane na podstawie modelowania matematycznego oraz szacowania, na podstawie pomiarów z najbliższej stacji.

⁷ źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie opolskim. Raport wojewódzki za rok 2024.

⁸ źródło: Na podstawie informacji uzyskanych od Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Opolu

Tabela 7. Wyniki stężeń zanieczyszczeń w powietrzu w gminie Reńska Wieś w 2024 roku

Substancje	Wartość stężeń średniorocznych
1. Dwutlenek azotu - nr CAS 10102-44-0	Sa = od 11 do 13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
2. Dwutlenek siarki - nr CAS 7446-09-5*	Sa = od 4 do 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
3. Pył zawieszony PM10	Sa = od 21 do 30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
4. Pył zawieszony PM2,5	Sa = od 12 do 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
5. Benzen - nr CAS 71-43-2	Sa = od 0,5 do 3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
6. Ołów - nr CAS 7439-92-1**	Sa = od 0,005 do 0,009 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
7. Tlenek węgla - nr CAS 630-08-0***	Sa = od 156 do 312 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
8. Benzo(a)piren - nr CAS 50-32-8****	Sa = od 0,6 do 2 ng/m^3
9. Arsen - nr CAS 7440-38-2*****	Sa = od 0,5 do 0,6 ng/m^3
10. Kadm - nr CAS 7440-43-9*****	Sa = od 0,2 do 0,5 ng/m^3
11. Nikiel - nr CAS 7440-02-0*****	Sa = od 0,4 do 0,7 ng/m^3

Gdzie:

* Poziom dopuszczalny jako wartość średnioroczna dla SO_2 jest określony w polskim prawie jedynie pod kątem ochrony roślin, co oznacza, że norma ta nie dotyczy stref będących aglomeracjami lub miastami, o których mowa w ustawie Prawo ochrony środowiska.

** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10.

*** W polskim prawie nie został określony dopuszczalny poziom średniej rocznej wartości stężenia CO, poziom ten został określony jedynie w odniesieniu do wartości średniej 8-godzinnej.

**** Stężenie w pyłe zawieszonym PM10. Dla benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 nie został w polskim prawie określony poziom dopuszczalny. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 dokonuje się w oparciu o poziom docelowy, który jest wartością średnioroczną.

***** Stężenie oznaczone jako suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10. Dla arsenu, kadmu i niklu w pyłe PM10 nie zostały w polskim prawie określone poziomy dopuszczalne. Oceny jakości powietrza w odniesieniu do tych zanieczyszczeń dokonuje się w oparciu o poziomy docelowe, które są wartościami średniorocznymi.

źródło: Na podstawie informacji uzyskanych od Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Opolu

Zgodnie z powyższym w 2024 na terenie gminy Reńska Wieś nie wystąpiły przekroczenia zanieczyszczeń w powietrzu.

W poniższej tabeli przedstawiono źródła ciepła zgodnie z CEEB wykorzystywane na terenie gminy.

Rysunek 5. Źródła ciepła na terenie gminy Reńska Wieś

Rodzaj źródła ciepła	Ilość [szt.]
kocioł na paliwo stałe z ręcznym podawaniem paliwa	1333
kocioł na paliwo stałe z automatycznym podawaniem paliwa	820
kocioł na paliwo stałe	2153
ogrzewanie elektryczne	1124
ciepło systemowe	---
kolektory słoneczne	100
kocioł olejowy	187
pompa ciepła	344
kominek	582

Rodzaj źródła ciepła	Ilość [szt.]
kocioł gazowy	155
trzon kuchenny/piecokuchnia	227
piec kaflowy na paliwo stałe	99
fotowoltaika	----

źródło: na podstawie danych otrzymanych od Gminy Reńska Wieś

Możliwości rozwoju OZE

Wraz z rosnącym zapotrzebowaniem na energię przy jednoczesnym wyczerpywaniu się zasobów konwencjonalnych wzrasta zainteresowanie alternatywnymi sposobami pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych. Energia odnawialna jest to energia pochodząca z naturalnych, powtarzających się procesów przyrodniczych, uzyskiwana z odnawialnych niekopalnych źródeł energii (energia: wody, wiatru, promieniowania słonecznego, geotermalna, fal, prądów i pływów morskich, oraz energia wytwarzana z biomasy stałej, biogazu i biopaliw ciekłych). Odnawialne źródło energii to natomiast źródło wykorzystujące w procesie przetwarzania energię wiatru, promieniowania słonecznego, aerotermalną, geotermalną, hydrotermalną, fal, prądów i pływów morskich, spadku rzek oraz energię pozyskiwaną z biomasy, biogazu pochodzącego ze składowisk odpadów, a także biogazu powstałego w procesach odprowadzania lub oczyszczania ścieków albo rozkładu składowanych szczątków roślinnych i zwierzęcych.

Biogaz

Biogaz to paliwo gazowe otrzymywane w procesie fermentacji metanowej surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, z wyłączeniem gazu pozyskanego z surowców pochodzących z oczyszczalni ścieków oraz składowisk odpadów. Biogaz powstaje w wyniku fermentacji metanowej ścieków. Przyjmuje się, iż ze 100 m³ osadu o zawartości suchej masy na poziomie 5% można uzyskać od 10 do 30 m³ gazu, który może być wykorzystany do produkcji energii cieplnej, elektrycznej, do napędzania pojazdów bądź przesyłany wprost do sieci gazowej.

Województwo opolskie ze względu na rolniczo – przemysłowy charakter, dysponuje dużym potencjałem w zakresie produkcji biogazu. Zainteresowanie ze strony inwestorów budową biogazowni jest spore. W planach jest budowa 21 biogazowni, w tym 20 rolniczych. Niestety potencjalni inwestorzy spotykają się niejednokrotnie z oporem społeczności i różną oceną władz lokalnych, co wpływa na wydłużanie się procesu inwestycyjnego. W ostatnich latach obserwowany jest systematyczny spadek pogłowia zwierząt w województwie opolskim, których odchody, gnojowica i obornik są naturalnym

źródłem metanu. Na dzień 31 grudnia 2012 r. pogłowie zwierząt gospodarskich w regionie kształtuje się na poziomie 110 000 sztuk bydła, 402 000 sztuk trzody chlewnej i 2 300 000 sztuk drobiu. Łączna moc funkcjonujących w regionie biogazowni wynosi 4,14 MW.⁹

Zgodnie z Rejestrem wytwórców biogazu rolniczego (stan na 27 lutego 2026) na terenie gminy Reńska Wieś brak jest instalacji OZE wykorzystujących biogaz rolniczy.

Biomasa

Biomasę stanowią organiczne, niekopalne substancje o pochodzeniu biologicznym, które mogą być wykorzystywane w charakterze paliwa do produkcji ciepła lub wytwarzania energii elektrycznej.

Do najważniejszych rodzajów tego typu paliw należą:

- drewno;
- słoma i odpady pochodzące z produkcji rolniczej;
- odpady organiczne;
- oleje roślinne;
- tłuszcze zwierzęce;
- osady ściekowe;
- rośliny szybko rosnące, takie jak: wierzba wiciowa, miskant olbrzymi (trawa słoniowa), słonecznik bulwiasty, ślazier pensylwański.

Biomasa jest obecnie źródłem energii o największym potencjale. Udział paliw takich jak słoma, drewno czy wierzba energetyczna w bilansie energetycznym kraju systematycznie wzrasta. Po odliczeniu arealu upraw do celów spożywczych oraz upraw na potrzeby produkcji komponentów biopaliw, ostateczna powierzchnia możliwa do wykorzystania pod uprawy substratów energetycznych na terenie kraju wynosi około 600-700 tys. ha. Wykorzystywanie biomasy w celu pozyskiwania energii należy prowadzić w sposób przemyślany i zrównoważony, gdyż zgodnie z prognozami Agencji Ochrony Środowiska zaorywanie ziemi pod uprawy roślin energetycznych może przyczynić się do większej produkcji CO₂ do roku 2030 niż preferowane dotychczas spalanie paliw kopalnych. Jak wynika z prowadzonych badań, najbardziej sprzyjające środowisku jest pozyskiwanie energii z odpadów drewna. Uprawa roślin energetycznych niesie ze sobą ryzyko niebezpieczeństwa biologicznego, polegającego na niekontrolowanym rozprzestrzenianiu się gatunków obcych. Podczas produkcji energii z biomasy, należy także pamiętać o nisko-emisyjnym sposobie jej produkcji.

⁹ źródło: Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Reńska Wieś

Biomasa to ulegającą biodegradacji część produktów, odpadów lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa, w tym substancje roślinne i zwierzęce, leśnictwa i związanych z nimi działań przemysłu, w tym rybołówstwa i akwakultury, przetworzoną biomasę, w szczególności w postaci brykietu, peletu, torfiku i biowęgla, a także ulegającą biodegradacji część odpadów przemysłowych lub komunalnych pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, w tym odpadów z instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, w szczególności osadów ściekowych, zgodnie z przepisami o odpadach w zakresie kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów.¹⁰

W przemyśle energetycznym wykorzystywana biomasa pochodzi głównie z rolnictwa i leśnictwa. Na terenie województwa opolskiego do celów energetycznych wykorzystywana jest biomasa w postaci roślin energetycznych, drewna odpadowego oraz słomy. Potencjał biomasy rolniczej uzależniony jest od arealu oraz plonowania roślin.¹¹

Potencjał słomy w województwie oszacowano na ponad 1,77 mln Mg. Przy uwzględnieniu zapotrzebowania słomy na cele rolnicze, techniczne możliwości energetycznego wykorzystania słomy są niższe.¹²

Energia wiatru

Energię wiatru stanowi energia kinetyczna wiatru wykorzystywana do produkcji energii elektrycznej w turbinach wiatrowych. Potencjał elektrowni wiatrowych jest określany przez możliwości generowania przez nie energii elektrycznej. Tereny o korzystnym potencjale wyznacza się na podstawie badań kierunku, siły oraz częstotliwości występowania wiatrów. Na tej podstawie sporządzono strefy energetyczne wiatru oraz podzielono powierzchnię kraju zgodnie z potencjałem energetycznym.

Według IMGW obszar Polski można podzielić na 5 stref energetycznych warunków wiatrowych:

- Strefa I – wybitnie korzystna;
- Strefa II – bardzo korzystna;
- Strefa III – korzystna;
- Strefa IV – mało korzystna;
- Strefa V – niekorzystna.

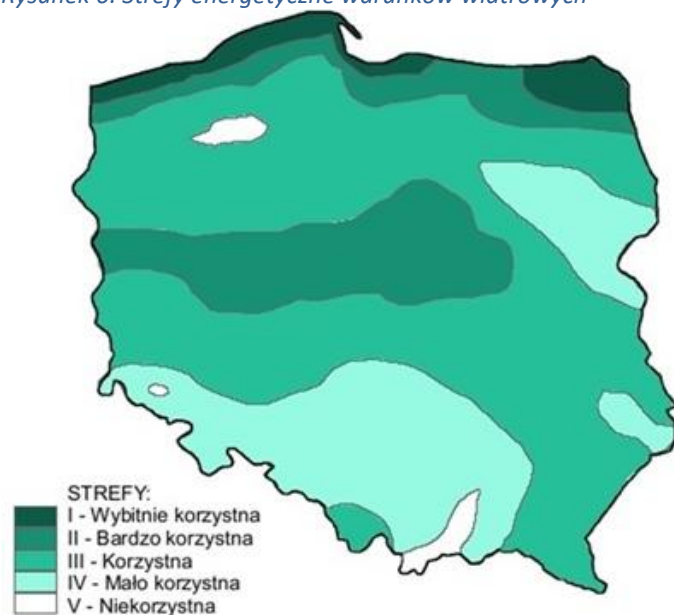
Zgodnie z podziałem wprowadzonym przez Ośrodek Meteorologii IMGW, teren gminy Reńska Wieś leży w zasięgu strefy IV (mało korzystnej).

¹⁰ Źródło: Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Reńska Wieś

¹¹ Źródło: Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Reńska Wieś

¹² Źródło: Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Reńska Wieś

Rysunek 6. Strefy energetyczne warunków wiatrowych

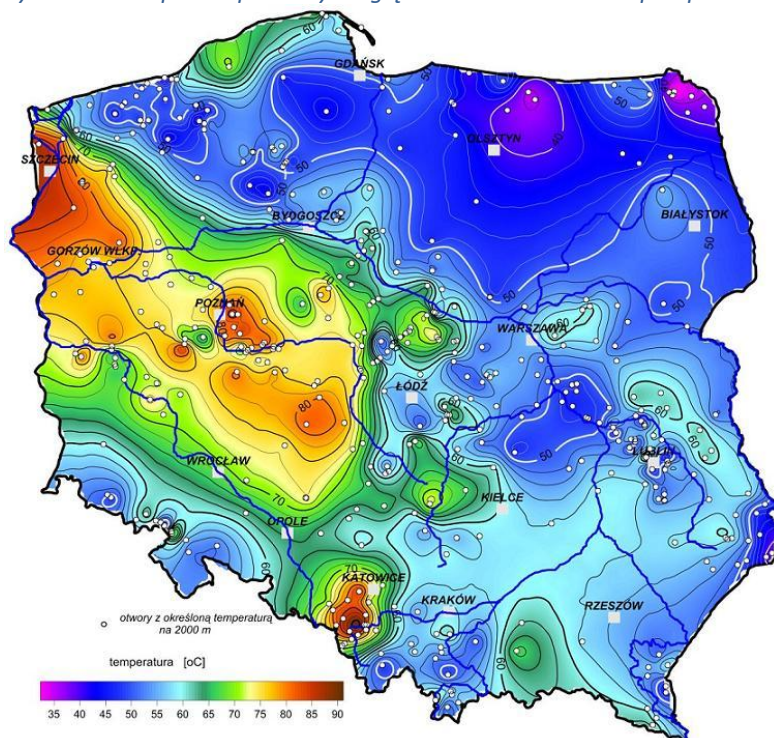
źródło: imgw.pl

Zgodnie z Geoserwisem GDOŚ na terenie gminy Reńska Wieś znajdują się elektrownie wiatrowe.

Energia geotermalna

Energia geotermalna jest to energia cieplna pozyskiwana z głębi ziemi i stosowana głównie w celach grzewczych. Z racji na szerokie rozpowszechnienie o pełną odnawialność energia tego typu stanowi olbrzymi potencjał. Ciepłe wody o wyższej temperaturze podatne są do produkcji energii elektrycznej, pozostałe z powodzeniem stosowane są w ciepłownictwie, rolnictwie czy do celów rekreacyjnych. Oszacowanie potencjału energii geotermalnej wiąże się z koniecznością kosztownych odwiertów próbnych. Warunkiem opłacalności jest odpowiednia temperatura podziemnych wód (minimum 65°C na głębokości 2 km), ich wydajność oraz niskie zasolenie. Opłacalność wzrasta w sytuacjach, gdy ciepłe wody są umieszczone płycej (mniejsze koszty wiercenia i instalacji) oraz gdy ich temperatura jest wyższa. Mapa rozkładu temperatury na głębokości 2000 m p.p.t. przedstawiona została na poniższym rysunku.

Rysunek 7. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu

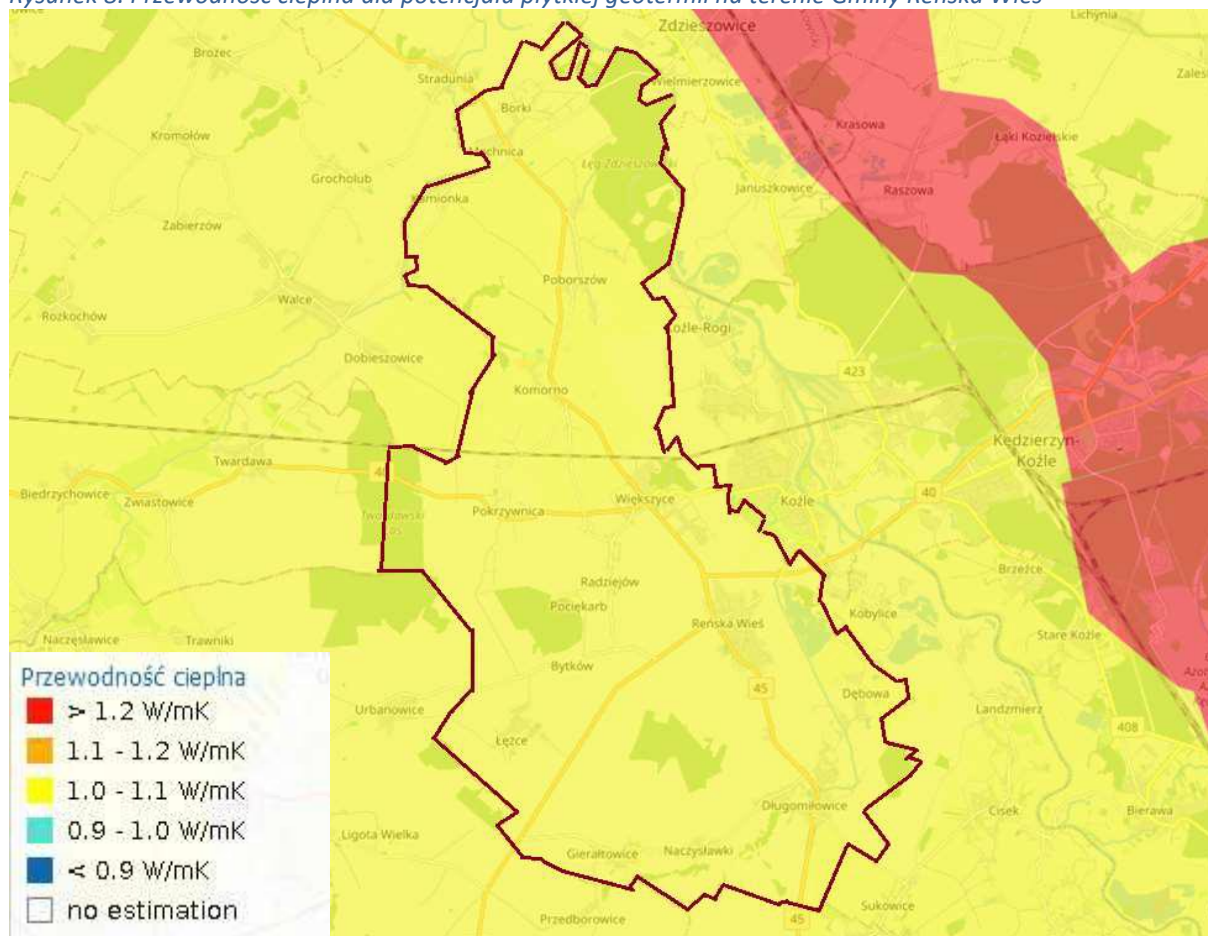

źródło: Szewczyk 2010, Państwowy Instytut Geologiczny

Stopień wykorzystania płytkich zasobów geotermalnych rośnie w większości krajów Europejskich. Mimo to, wciąż ograniczony jest szeroki dostęp do informacji dotyczących bardzo płytkich zasobów geotermalnych (do głębokości 10m). Z myślą o uzupełnieniu luk w badaniach oraz o ujednoliceniu dostępnych danych z zakresu geologii, hydrogeologii, gruntów, klimatu i ukształtowania terenu przystąpiono do realizacji projektu ThermoMap. W ramach projektu powstała Europejska Mapa Konturowa, obrazująca wstępne szacunki potencjału płytkiej geotermii (do głębokości 10 m) na obszarze Europy. Na mapie zaznaczono również lokalizacje, w których zainstalowanie gruntowej pompy ciepła prawdopodobnie nie będzie możliwe (obszary zwartej zabudowy miast, obszary objęte strefami ochronnymi itd.). Dodatkowo w ramach projektu ThermoMap opracowany został kalkulator do szacowania potencjału płytkiej geotermii (vSGP- very shallow geothermal potential) dla miejsc, dla których dostępne są zewnętrzne dane – przykładowo opis odwiertu, czy lokalna analiza podłoża. Kalkulator wykorzystuje dane z Europejskiej Mapy Konturowej, które następnie można zmodyfikować i wspomóc danymi lokalnymi. W efekcie użytkownik otrzymuje bardziej szczegółowe dane na temat płytkiej geotermii w konkretnej lokalizacji. Ułatwia to planowanie posadowienia poziomych gruntowych wymienników ciepła. Na terenie gminy istnieje potencjał płytkiej geotermii, którego zasoby określone przez przewodność cieplną przedstawiono na poniższej mapie.¹³

¹³ źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Rysunek 8. Przewodność cieplna dla potencjału płytkiej geotermii na terenie Gminy Reńska Wieś

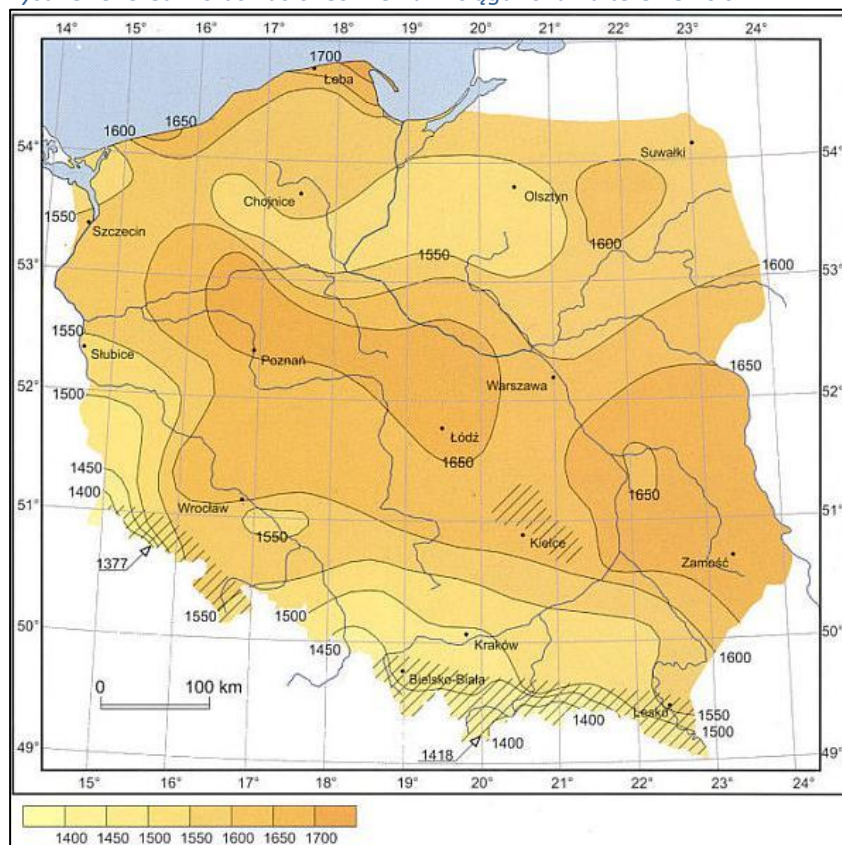

źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Energia słońca

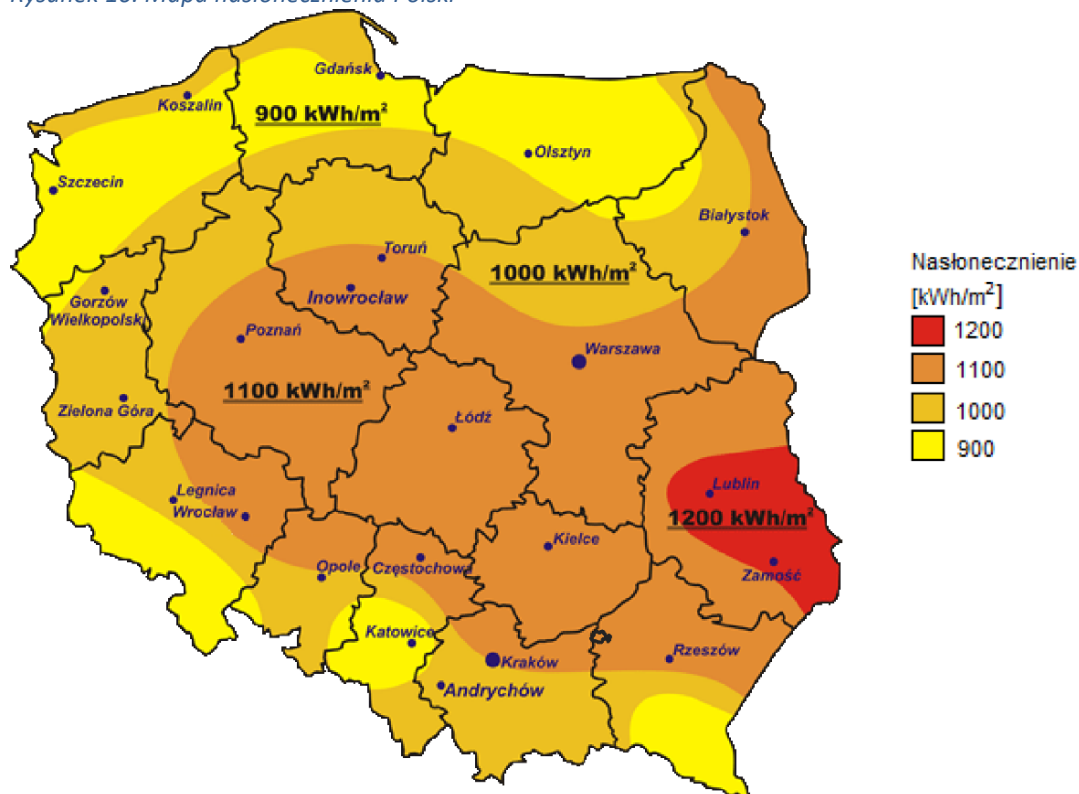
Energia promieniowania słonecznego wykorzystywana jest w dwojaki sposób: do produkcji energii elektrycznej bądź ciepła. Ciepło może być pozyskiwane w sposób bierny poprzez nagrzewanie pomieszczeń bezpośrednim promieniowaniem bądź poprzez systemy cieczowych lub powietrznych kolektorów słonecznych służących ogrzewaniu mieszkań, podgrzewaniu wody użytkowej itp. Konwersja promieniowania na prąd elektryczny odbywa się natomiast poprzez zastosowanie ogniw fotowoltaicznych bądź elektrowni termicznych. Zastosowanie kolektorów słonecznych oraz ogniw fotowoltaicznych może okazać się zasadne już nawet w przypadku użytkowania przez pojedyncze gospodarstwa domowe, w zależności od stopnia zapotrzebowania na ciepłą wodę użytkową oraz energię elektryczną. Poniższe rysunki przedstawiają dwa najważniejsze czynniki wpływające na opłacalność inwestycji związanych z wykorzystaniem energii słonecznej.

Rysunek 9. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski

źródło: imgw.pl

Rysunek 10. Mapa nasłonecznienia Polski

źródło: cire.pl

Gmina Reńska Wieś zlokalizowana jest w strefie, gdzie średnioroczna suma promieniowania słonecznego wynosi 900-1000 kWh/m². Nasłonecznienie na terenie gminy szacowane jest na 1 450–1 500 h/rok. Opisane powyżej warunki określone są jako umiarkowane w porównaniu do warunków panujących w innych rejonach Polski.

Zgodnie z rejestrem wytwórców energii z małej instalacji (stan na dzień 5 marca 2026 r.) na terenie gminy Reńska Wieś funkcjonują:

- Instalacja fotowoltaiczna o mocy 0,977 (MW). – Sol-PV sp. z o.o.;
- Instalacja fotowoltaiczna o mocy 0,99 (MW) – Gospodarka Komorno sp. z o.o.

Energia cieków wód powierzchniowych

Potencjalna i kinetyczna energia cieków wód powierzchniowych wykorzystywana jest do wytwarzania energii w elektrowniach wodnych. Potencjał energii wodnej zależy od spadu i przepływu. Przepływy ze względu na dużą zmienność w czasie muszą być przyjęte na podstawie wieloletnich obserwacji dla przeciętnego roku przy średnich warunkach hydrologicznych. Spad określany jest jako iloczyn spadku i długości na danym odcinku rzeki. Rzeczywiste możliwości wykorzystania zasobów wodnych są znacznie mniejsze. Do energii odnawialnej zalicza się wyłącznie produkcję energii elektrycznej w elektrowniach na dopływie naturalnym (przepływowych). Planując tego typu inwestycję należy wziąć pod uwagę uwarunkowania przyrodnicze (ocena zasobów przez IMGW, warunków geomorfologicznych i geologicznych), techniczne (tryb pracy elektrowni, specyfikacja techniczna turbin, wydajność, środowiskowe (przede wszystkim formy ochrony przyrody: obszary Natura 2000, prawne (pozwolenie wodnoprawne zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego), ekonomiczne oraz społeczne (np. turystyka).

Możliwości dużej energetyki wodnej na terenie województwa opolskiego zostały wyczerpane. Warunki do rozwoju małej energetyki wodnej są zróżnicowane. Generalnie o możliwościach energetycznych cieków decydują duże spadki podłużne rzek i potoków.¹⁴

Największy potencjał energetyczny energii wodnej zlokalizowany jest przede wszystkim na rzekach Odra i Nysa Kłodzka, ale również na mniejszych ciekach, takich jak Ścinawa, Kłodnica, Osobłoga, Mała Panew, Moszczanka czy Stobrawa. W województwie opolskim istnieją 43 małe elektrownie wodne o łącznej mocy 28,9 MW.¹⁵

¹⁴ Źródło: Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Reńska Wieś

¹⁵ Źródło: Kolasa – Wiecek A., Aktualny stan rozwoju energetyki odnawialnej w województwie opolskim, Politechnika Opolska, Barometr Regionalny, 2013.

Zgodnie z Planem Rozwoju Odnawialnych Źródeł Energii w Województwie Opolskim na terenie Gminy Reńska Wieś istnieje bardzo niski potencjał rozwoju energetyki wodnej.

6.3.2. Zagrożenie hałasem

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja - wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje);
- hałas - dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz;
- poziom hałasu - równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 r. poz. 647 z późn. zm.). W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany. W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasu komunikacyjnego, Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych hałasu. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasu komunikacyjnego zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB;
- średnia uciążliwość $52 \text{ dB} < L_{Aeq} < 62$ dB;
- duża uciążliwość $63 \text{ dB} < L_{Aeq} < 70$ dB;
- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB;

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. 2014 r., poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu L_{AeqD} w porze dziennej i L_{AeqN} w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – 50-65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	$L_{Aeq\ D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq\ N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq\ D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq\ N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe** d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. Mieszkańców***	68	60	55	45

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

źródło: Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112)

Hałas drogowy

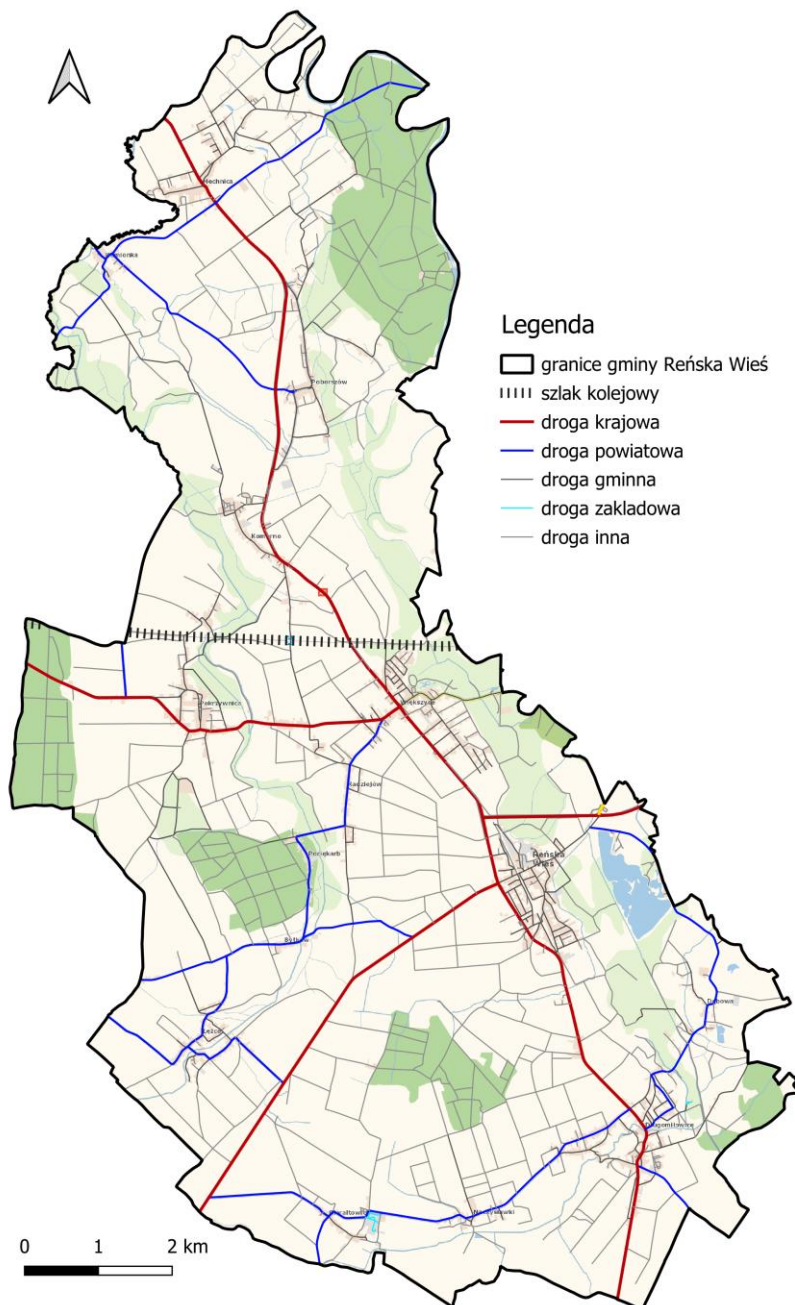
Klimat akustyczny na terenie gminy Reńska Wieś kształtuje w znacznej mierze ruch komunikacyjny.

Przez teren gminy Reńska Wieś przebiegają drogi następujących kategorii:

- droga krajowa:
 - nr. 38;
 - nr. 40;
 - nr 45;
- drogi powiatowe:
- drogi gminne o długości.

Z uwagi na wzrastającą liczbę pojazdów i zwiększające się natężenie ich ruchu można przyjąć, że na terenie gminy utrzymuje się tendencja wzrostowa natężenia hałasu związanego z ruchem kołowym. Przyczyną uciążliwości może być także jakość nawierzchni dróg. Dodatkowo ruch samochodowy jest źródłem wibracji, odczuwalnych w budynkach zlokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie drogi. Zarówno w porze dziennej, jak i nocnej, odczuwalny jest znaczący udział (w transporcie) samochodów ciężarowych, przez co mieszkańcy gminy przez całą dobę narażeni są na działanie hałasu.¹⁶

Rysunek 11. Układ dróg różnych własności oraz kolei na terenie gminy Reńska Wieś

źródło: opracowanie własne

¹⁶ źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Hałas przemysłowy

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od RWMŚ w Opolu na terenie gminy Reńska Wieś nie był prowadzony monitoring hałasu przemysłowego.

Hałas kolejowy

Przez teren gminy Reńska Wieś przebiega także linia kolejowa:

- linia kolejowa nr 137 – Katowice – Legnica (odc. Kędzierzyn-Koźle zachód – Prudnik)

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od RWMŚ w Opolu na terenie gminy Reńska Wieś nie był prowadzony monitoring hałasu kolejowego.

Hałas lotniczy

Hałas lotniczy związany jest z ruchem lotniczym, pasażerskim i transportowym, a także z lokalnymi lotniskami sportowymi i rekreacyjnymi. Hałas ten jest szczególnie uciążliwy w bezpośrednim sąsiedztwie lotnisk a jego natężenie zależy od użytkowanych statków powietrznych, tras dolotowych i odlotowych, profili startów i lądowań, progów podejścia i odejścia oraz od rozkładu intensywności lotów. Dla gminy Reńska Wieś hałas lotniczy nie stanowi znaczącego problemu.

Państwowy Monitoring Środowiska

Zgodnie ze „Strategicznym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020 – 2025” oraz z programami wykonawczymi w zakresie hałasu na lata 2022, 2023 i 2024 na terenie gminy Reńska Wieś nie były prowadzone pomiary monitoringowe w zakresie hałasu w środowisku.¹⁷

6.3.3. Pola Elektromagnetyczne

Zgodnie ze „Strategicznym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020 – 2025” oraz wykonawczymi programami monitoringu pól elektromagnetycznych na lata 2022, 2023 i 2024, na terenie gminy Reńska Wieś nie były prowadzone pomiary monitoringowe w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.¹⁸

¹⁷ źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

¹⁸ źródło: Państwowy Monitoring Środowiska / Ekoinfonet

6.3.4. Wody

Wody powierzchniowe

Teren Gminy Reńska Wieś położony jest w dorzeczu Odry. Istniejąca sieć rzeczna jest stosunkowo bogata. Wschodnia część Gminy leży w obrębie bezpośredniej zlewni Odry, a z pozostałego obszaru wody odprowadzane są do zlewni Olchy, Kanału Sukowickiego, Potoku Ligockiego i Potoku Gościęcina, które mają także wiele bezimiennych dopływów. Oprócz tego w dolinie Odry są jeszcze drobne i krótkie ciek, dopływy Odry, a także gęsta sieć rowów melioracyjnych.¹⁹

Odra - jest największym ciekim wodnym województwa i Gminy. Ma ona duży wpływ na kształtowanie się warunków wodnych i klimatycznych obszaru Gminy. Wyznacza ona wschodnią granicę gminy (od wsi Poborszów do Mechnicy). Docelowo stan czystości Odry powinien osiągnąć II klasę czystości.²⁰

Potok Ligocki (Swornica) stanowiąca dopływ Straduni, bierze swój początek poza granicami Gminy. Płynie po zachodniej części Gminy.²¹

Olcha (Olsza) bierze swój początek na gruntach Gminy Pawłowiczki, a bieg swój kończy w Kanale Sukowickim, którego wody wpadają do Odry. Ciek ten wpływa na teren Gminy Reńska Wieś w sąsiedztwie wsi Gierałtowiec, a następnie przepływa przez grunty wsi Długomiłowice, Dębowa, Reńska Wieś.²²

Urozmaiceniem sieci rzecznej są zbiorniki wodne: starorzecza Odry oraz sztuczne zbiorniki, w tym największe, powstałe na bazie wyrobiska poeksploatacyjnego żwiru "Dębowa" o powierzchni ok. 65 ha. W latach pięćdziesiątych zaczęto wykopywać piasek a w połowie lat siedemdziesiątych zakończono prace. Podczas wydobywania tego surowca mineralnego powstał jeszcze jeden duży zbiornik, który podczas prac częściowo zasypano. Dębowa nadaje się jako kąpielisko nie tylko przez wypożyczalnię sprzętu i strzeżone miejsca, ale i przez czystą wodę. Wody Dębowej zamieszkuje większość ryb wód stojących.²³

¹⁹ źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

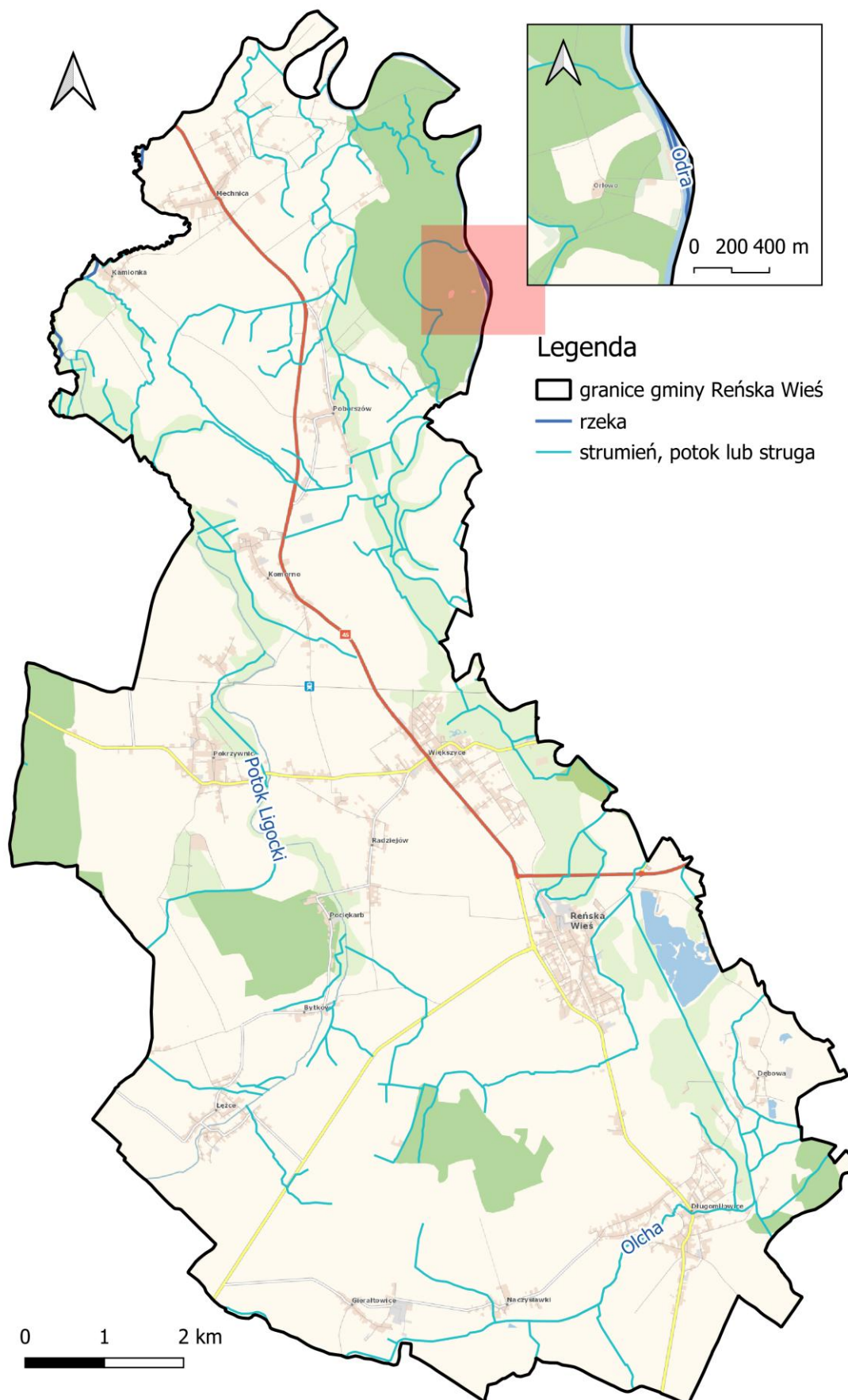
²⁰ źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

²¹ źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

²² źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

²³ źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Rysunek 12. Cieki na terenie gminy Reńska Wieś

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Tabela 9. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Reńska Wieś

Kod JCWP	Nazwa JCWP
RW60001011738	Trzciniec
RW600009117474	Dopływ spod Marianków
RW600009117489	Ligocki Potok
RW600011117499	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry
RW60001111759	Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi
RW6000091171429	Olszówka
RW600011117159	Odra od granicy do Kanału Gliwickiego

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 05.03.2026 r.]

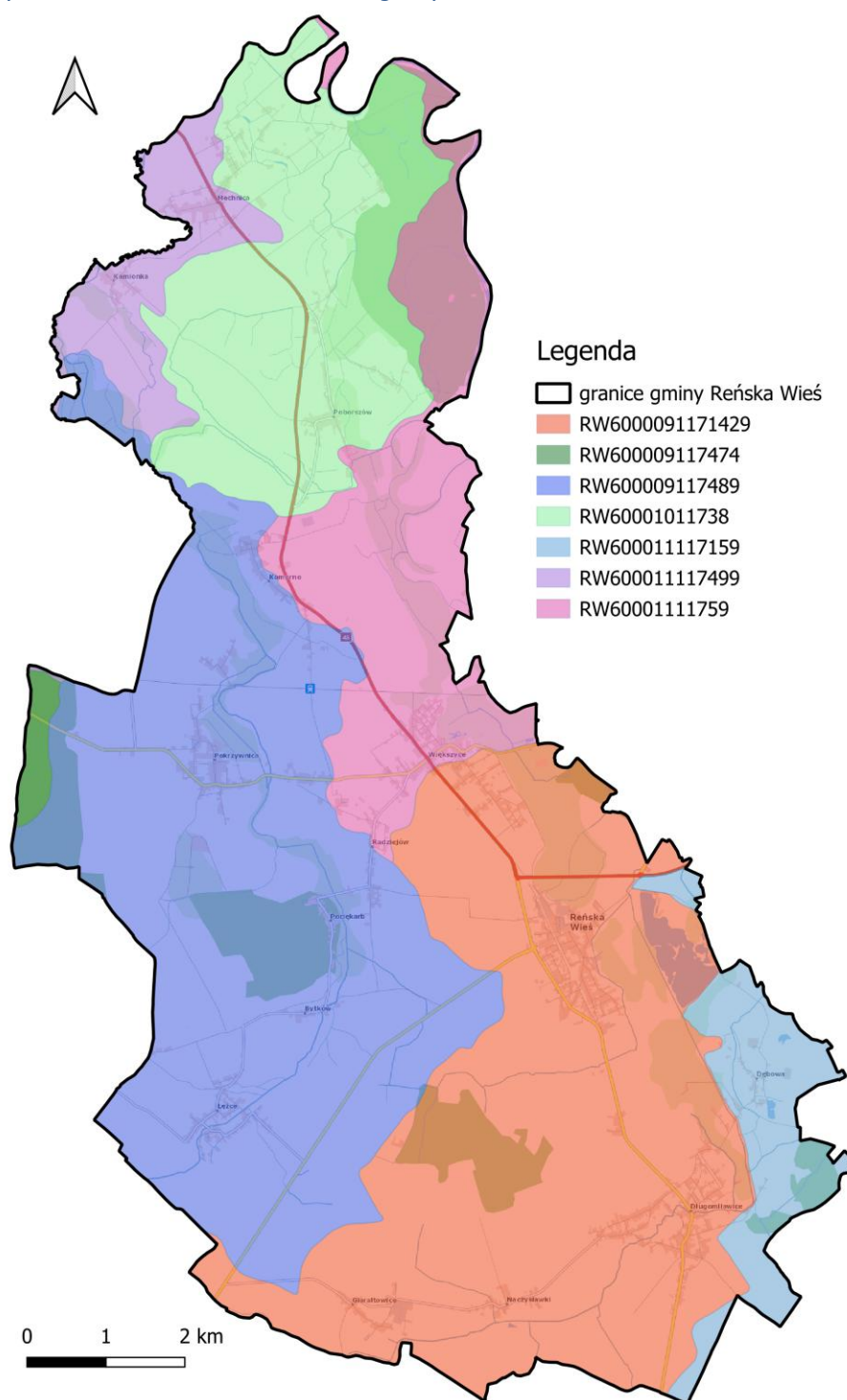
Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych w ramach państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) wynika z art. 349 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne. Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów biologicznych, fizykochemicznych, chemicznych (w tym substancji priorytetowych w matrycy będącej wodą) należą do kompetencji inspekcji ochrony środowiska. W zakresie obowiązków leży również prowadzenie obserwacji elementów hydromorfologicznych na potrzeby oceny stanu ekologicznego. Stan ichtiofauny jako jednego z biologicznych elementów jakości wód jest badany przez wykonawców zewnętrznych, a jego ocena jest przekazywana do GIOŚ. Badania substancji priorytetowych, dla których określono środowiskowe normy jakości we florze i faunie, są zlecane przez GIOŚ. Zgodnie z ustawą – Prawo wodne, realizacja monitoringu wód powierzchniowych ma na celu m.in. pozyskanie informacji o stanie wód powierzchniowych na potrzeby planowania w gospodarowaniu wodami i oceny osiągnięcia celów środowiskowych przypisanych jednolitym częściom wód powierzchniowych, czyli oddzielnym i znaczącym elementom wód powierzchniowych, takim jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Podstawę prawną dokonanej klasyfikacji stanu wód stanowi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1475). Ocena stanu na podstawie oceny stanu GIOŚ 2019-2024 i oceny eksperckiej (wg klasyfikacji obowiązującej od 1 stycznia 2022 r.).

Zgodnie ze „Strategicznym Programem Państwowego Monitoringu Środowiska na lata 2020 – 2025” oraz z programami wykonawczymi na poszczególne lata 2022, 2023, 2024, ostatnie badania monitoringowe jakości wód powierzchniowych prowadzone były w następujących ppk:

- Odra - Obrowiec (Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi);
- Stradunia – Stradunia (Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry);
- Odra - Kłodnica, poniżej ujścia Kłodnicy (Odra od granicy do Kanału Gliwickiego);
- Ligocki Potok – Antoszka (Ligocki Potok);
- Olszówka - ujście do Odry, Koźle (Olszówka).

Rysunek 13. Zlewnie JCWP na terenie gminy Reńska Wieś

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez PGW WP

Tabela 10. Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Reńska Wieś

Nazwa i kod JCWP		Trzciniec RW60001011738	Dopływ spod Marianków RW600009117474	Ligocki Potok RW600009117489	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry RW600011117499	Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi RW60001111759	Olszówka RW6000091171429	Odra od granicy do Kanału Gliwickiego RW600011117159
Typ JCWP		PNp	PN	PN	RzN	RzN	PN	RzN
Rzeczywista długość JCWP [km]		12,74	4,32	32,91	23,80	22,41	37,30	87,10
Powierzchnia zlewni JCWP [km ²]		16,18	5,11	79,84	68,16	56,41	71,93	2894,24
Obszar dorzecza		Odry	Odry	Odry	Odry	Odry	Odry	Odry
Region wodny		Górnej Odry	Górnej Odry	Górnej Odry	Górnej Odry	Górnej Odry	Górnej Odry	Górnej Odry
Status JCWP		NAT	NAT	NAT	NAT	SZCW	SZCW	SZCW
Ocena stanu ²⁴	stan/ potencjał ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	umiarkowany stan ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny	słaby potencjał ekologiczny
	stan chemiczny	brak klasyfikacji	brak klasyfikacji	brak klasyfikacji	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego	stan chemiczny poniżej dobrego
	stan (ogólny)	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód	zły stan wód
Rodzaj presji determinującej	Główne źródło presji troficznych	nie dotyczy	nie dotyczy	odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja	odpływ miejski (wody opadowe) oraz nawożenie i depozycja	nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe)	nie dotyczy	odpływ miejski (wody opadowe)
	Główne źródło presji zasalających	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	ścieki przemysłowe i komunalne	nie dotyczy	nie dotyczy

²⁴ Zgodnie z raportem z klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych wykonanej w roku 2025 na podstawie danych z lat 2019-2024.

Nazwa i kod JCWP		Trzciniec RW60001011738	Dopływ spod Marianków RW600009117474	Ligocki Potok RW600009117489	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry RW600011117499	Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi RW60001111759	Olszówka RW6000091171429	Odra od granicy do Kanału Gliwickiego RW600011117159
	Główne źródło presji z grupy syntetycznych i niesyntetycznych substancji zanieczyszczających	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy
	Główne źródło presji hydromorfologicznych	prostowanie koryta - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne	prostowanie koryta - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne,	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe,	budowle piętrzące - rzeki główne	prostowanie koryta - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle piętrzące - rzeki główne, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki pozostałe, wały przeciwpowodziowe - rzeki główne i rzeki pozostałe,	nie dotyczy	budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, budowle regulacyjne (opaski brzegowe, ostrogi, tamy podłużne) - rzeki główne i rzeki pozostałe, wały przeciwpowodziowe - rzeki główne, górnictwo - rzeki główne,
	Główne źródło presji chemicznych	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	nie dotyczy	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski	rozproszone - rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;

PN - Potok lub strumień nizinny;

RzN – Rzeka nizinna;

NAT - naturalna część wód;

SZCW - silnie zmieniona część wód

źródło: <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe>, [data dostępu: 05.03.2026 r.]

Poniższa tabela przedstawia cele środowiskowe i ryzyka nieosiągnięcia tych celów.

Tabela 11. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w obrębie których leży gmina Reńska Wieś

Lp.	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG ²⁵	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny						
1.	Trzciniec	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE
2.	Dopływ spod Marianków	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona	NIE	NIE	NIE	TAK	NIE
3.	Ligocki Potok	umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosforany, BZT5]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D	dobry stan chemiczny	zagrożona	NIE	NIE	NIE	TAK	NIE
4.	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest	dobry stan chemiczny	zagrożona	TAK	NIE	NIE	TAK	NIE

²⁵ obszary wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód.

Lp.	Nazwa JCWP	Cel środowiskowy		Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	Odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW)	JCW przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	JCW przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych	Obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG ²⁵	Obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym
		Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny						
		monitorowany wskaźnik diadromiczny D							
5.	Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm)]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Odry w obrębie JCWP (dla łososia)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE
6.	Olszówka	dobry potencjał ekologiczny	dobry stan chemiczny	zagrożona	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE
7.	Odra od granicy do Kanału Gliwickiego	umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C (maksymalna dopuszczalna wartość w wodzie: do 2740 µS/cm)]; pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Odry od ujścia Kanału Gliwickiego do ujścia Olzy (dla łososia)	stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, www.karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe [data dostępu: 05.03.2026 r.]

Tabela 12. Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne, znajdujące się na terenie JCWP obecnych na obszarze gminy Reńska Wieś

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
1.	Trzciniec	Łęg Zdieszowicki (obszar chronionego krajobrazu)	zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk w lasach. Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych; realizowanie melioracji odwadniających, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem reżimów wilgotnościowych terenów podmokłych, w tym torfowisk, obszarów wodno-błotnych i obszarów źródłiskowych cieków (nieleśne ekosystemy lądowe). Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków z dopuszczeniem prac związanych z ich utrzymaniem i konserwacją. Preferowanie wokół zbiorników wodnych roślinności niskiej i wysokiej ograniczającej spływy powierzchniowe, utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków. Zwiększanie małej retencji poprzez zachowanie lub odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych, w tym źródeł oraz starorzeczy i lokalnych obniżen terenu
		Łęg Zdieszowicki (obszar Natura 2000)	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony: – siedlisko przyrodnicze: 3150, 91F0. Na lata 2017-2027: Zapobieganie: nadmiernej eutrofizacji wody; pracom melioracyjnym i hydrotechnicznym, zwiększeniu kontaktu starorzeczy z wodami rzeki i innym pracom na otaczającym terenie mogącym spowodować przesuszenie i degenerację; intensyfikacji hodowli ryb i zmianom właściwości fizyko-chemicznych wody; regulacji koryt rzecznych; ograniczeniu naturalnych zalewów;
		Stara Odra (użytek ekologiczny)	zachowanie przedmiotów ochrony: starorzecze; jezioro, ciek, mułowiska, namuliska i podmokłiska
2.	Dopływ spod Marianków	-	-
3.	Ligocki Potok	-	-
4.	Stradunia od Jakubowickiego Potoku do Odry	-	-
5.	Odra od Kanału Gliwickiego do Osobłogi	Park Krajobrazowy Góra Św. Anny	ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: sieć wód, strumienie, źródłiska, łęgi, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych Zachowanie walorów geomorfologicznych (w tym naturalnych koryt cieków). Stwarzanie korzystnych warunków do prawidłowego funkcjonowania systemów przyrodniczych, ich trwałości i zdolności odtwarzania
		Łęg Zdieszowicki (obszar chronionego krajobrazu)	zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk w lasach. Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych; realizowanie melioracji odwadniających, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem reżimów wilgotnościowych terenów podmokłych, w tym torfowisk, obszarów wodno-błotnych i obszarów źródłiskowych cieków (nieleśne ekosystemy lądowe). Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków z dopuszczeniem prac związanych z ich utrzymaniem i konserwacją. Preferowanie wokół zbiorników wodnych roślinności niskiej i wysokiej ograniczającej spływy powierzchniowe, utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków. Zwiększanie małej retencji poprzez zachowanie lub odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych, w tym źródeł oraz starorzeczy i lokalnych obniżen terenu

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
		Łęg Zdieszowicki (obszar Natura 2000)	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony: – siedlisko przyrodnicze: 3150, 91F0. Na lata 2017-2027: Zapobieganie: nadmiernej eutrofizacji wody; pracom melioracyjnym i hydrotechnicznym, zwiększeniu kontaktu starorzeczy z wodami rzeki i innym pracom na otaczającym terenie mogącym spowodować przesuszenie i degenerację; intensyfikacji hodowli ryb i zmianom właściwości fizyko-chemicznych wody; regulacji koryt rzecznych; ograniczeniu naturalnych zalewów;
		Żywocickie Łęgi (obszar Natura 2000)	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony: – siedlisko przyrodnicze: 91E0, 91F0. Na lata 2015-2025: Zachowanie niezmienionego reżimu hydrologicznego. Zapobieganie: ograniczeniu lub eliminacji zalewów wodami Odry w wyniku prac regulacyjnych i budowy zbiorników retencyjnych
		Góra Świętej Anny (obszar Natura 2000)	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony: – siedlisko przyrodnicze: 91E0
		Stara Odra (obszar Natura 2000)	zachowanie przedmiotów ochrony: starorzecze; jezioro, ciek, mułowiska, namuliska i podmokliska
6.	Olszówka	Wronin – Maciowakrze (obszar chronionego krajobrazu)	zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk w lasach. Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych; realizowanie melioracji odwadniających, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem reżimów wilgotnościowych terenów podmokłych, w tym torfowisk, obszarów wodno-błotnych i obszarów źródliskowych cieków (nieleśne ekosystemy lądowe). Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków z dopuszczeniem prac związanych z ich utrzymaniem i konserwacją. Preferowanie wokół zbiorników wodnych roślinności niskiej i wysokiej ograniczającej spływy powierzchniowe, utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków. Zwiększanie małej retencji poprzez zachowanie lub odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych, w tym źródlisk oraz starorzeczy i lokalnych obniżeń terenu
		Naczysławki (użytek ekologiczny)	zachowanie przedmiotów ochrony: mułowiska, namuliska i podmokliska, siedl. przyr. 91F0
7.	Odra od granicy do Kanału Gliwickiego	Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich	ochrona przyrody i krajobrazu w warunkach zrównoważonego rozwoju. Eliminacja lub ograniczanie zagrożeń dla przyrody i krajobrazu. W szczególności: stawy, rzeki, podmokłe zagłębienia, łęgi olszowe, łęgi wiązowo-jesionowe, olsy, wilgotne łąki, starorzecza, torfowiska wysokie, torfowiska przejściowe, torfowiska niskie, flora i fauna ekosystemów wodno-błotnych w tym ptaki wodno-błotne Ochrona przed zakłóceniami warunków wodnych, utrzymanie odnawianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych
		Meandry rzeki Odry (obszar)	zachowanie wyróżniającego się krajobrazu o zróżnicowanych ekosystemach, jego potencjału dla turystyki i wypoczynku oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Ochrona krajobrazu i ekosystemów naturalnie meandrującego odcinka rzeki Odry. Zachowanie, w obszarze aktywnych procesów

Lp.	Nazwa JCWP	Obszar chroniony	Cel środowiskowy dla obszaru
		chronionego krajobrazu)	morfologicznych rzeki Odry, aktywnych i nie zakłóconych antropogenicznie procesów erozji i sedymentacji. Zachowanie w całym obszarze ekosystemów łęgowych w dobrym stanie ekologicznym. Zachowanie w całym obszarze strefy buforowej o szerokości minimum 20 metrów pomiędzy brzegiem rzeki a polami uprawnymi
		Stawy Wielikąt i Las Tworkowski (obszar Natura 2000)	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – gatunki: <i>Anas strepera r.</i> , <i>Aythya nyroca r.</i> , <i>Ixobrychus minutus r.</i> , <i>Netta rufina r.</i> , <i>Podiceps cristatus r.</i> Na lata 2013-2023: Utrzymanie ekstensywnej gospodarki stawowej. Zwiększenie powierzchni siedlisk poprzez tworzenie sztucznych wysp na stawach. Zachowanie istniejących szuwarów i roślinności wynurzanej na stawach. Utrzymanie napełnionych stawów w okresie 15 kwietnia- 31 sierpnia, z wyjątkiem pierwszych i drugich przesadek oraz stawów, na których prowadzona jest rekultywacja, konserwacja, remont – w przypadku konieczności remontu lub konserwacji stawu, należy go pozostawić nienapełnionym w okresie 15 kwietnia - 31 sierpnia. Zapobieganie: płoszeniu ptaków przez rekreację, turystykę, wędkarstwo; zmianom stawów na ośrodki rekreacyjne; wytyczaniu nowych ścieżek pieszych lub rowerowych w sąsiedztwie szuwarów i linii brzegowej stawów
		Las koło Tworkowa (obszar Natura 2000)	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony: – siedlisko przyrodnicze: 91E0, 91F0. Na lata 2013-2023: Utrzymanie w dynamicznej równowadze wszystkich siedlisk leśnych na terenie obszaru. Zapobieganie: wcinaniu się koryta Odry w podłoże, co zmienia warunki wodne na niekorzyść łęgów
		Graniczny Meander Odry (obszar Natura 2000)	utrzymanie lub przywrócenie właściwego stanu ochrony przedmiotów ochrony – siedlisko przyrodnicze: 3150, 6430, 91E0, 91F0; gatunki: <i>Phengaris nausithous</i> (tabela wymagania wodne właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000). Na lata 2013-2023: Utrzymanie aktualnego stanu ochrony siedlisk. Zapobieganie: zaśmiecaniu obrzeży zbiorników; zasypywaniu zbiorników wodnych gruzem, biomasą
		Kaczy Dół (użytek ekologiczny)	zachowanie przedmiotów ochrony: jeziorko
		Żabi Dół (użytek ekologiczny)	zachowanie przedmiotów ochrony: bagno
		Gacek (użytek ekologiczny)	zachowanie przedmiotów ochrony: mokradła doliny rzecznej

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 06.03.2026 r.]

Wody podziemne

Gmina Reńska Wieś leży w obrębie części południowej i w zasięgu mioceńskiego (sarmatu) zbiornika wód podziemnych. Występują w nim wody naporowe o ciśnieniu subartezyjskim i artezyjskim. Poziom trzeciorzędowy wraz z głębokim poziomem wodonośnym struktury rynnowej jest udokumentowany regionalnie i obejmuje swym obszar gminy.²⁶

Nowy podział obszaru Polski na 176 części JCWPd wskazuje, że na terenie gminy Reńska Wieś znajdują się dwie JCWPd nr 127 i 142. Informacje na ich temat znajdują się w poniższych tabelach.

Tabela 13. Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na terenie gminy Reńska Wieś

Numer JCWPd	127	142
Powierzchnia [km ²]	1872,47	761,52
Dorzecze	Odry	Odry
Region wodny	Górnej Odry	Górnej Odry
Województwo	Opolskie	opolskie, śląskie
Powiaty	Opole, brzeski, głubczycki, krapkowicki, kędzierzyńsko-kozielski, nyski, opolski, prudnicki, strzelecki	powiat Rybnik, powiat głubczycki, powiat kędzierzyńsko-kozielski, powiat raciborski, powiat rybnicki, powiat wodzisławski
Obszar bilansowy	Górna Odra (Odra po Koźle), Kłodnica, Widawa i Stobrawa (GL), Mała Panew, Nysa Kłodzka, Osobłoga i Stradunia, Przyodrze (GL), Przyodrze (WR)	Baborów, Bierawa, Cisek, Gaszowice, Gorzyce, Kornowac, Krzanowice, Krzyżanowice, Kuźnia Raciborska, Kędzierzyn-Koźle, Lubomia, Lyski, Nędza, Pawłowiczki, Pietrowice Wielkie, Polska Cerekiew, Pszów, Racibórz, Reńska Wieś, Rudnik, Rybnik, Rydułtowy, Wodzisław Śląski

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-podziemne> [data dostępu: 06.03.2026 r.]

²⁶ źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

krajowy wód podziemnych jest podstawą do oceny wód podziemnych w poszczególnych punktach pomiarowych oraz jednolitych części wód podziemnych. Zgodnie z wyżej przytaczanym rozporządzeniem klasyfikującym jednolite części wód podziemnych, oceny stanu jednolitych części wód podziemnych dokonuje się na podstawie oceny stanu ilościowego i stanu chemicznego, które mogą być dobre bądź słabe. Według § 14.1. Stan jednolitej części wód podziemnych ocenia się jako dobry, jeżeli zarówno jej stan chemiczny, jak i stan ilościowy, są oceniane jako dobre. Stan jednolitej części wód podziemnych ocenia się jako słaby, jeżeli jej stan chemiczny lub jej stan ilościowy jest oceniany jako słaby.

Poniżej przedstawiono wyniki badań ocen stanu JCWPd, w obrębie których znajduje się gmina Reńska Wieś.

Tabela 14. Kompleksowa ocena stanu JCWPd

Rok			2016	2019	2022
Nr JCWPd	GW6000127	chemiczny	dobry	słaby	słaby
		Ilościowy	dobry	dobry	dobry
	GW6000142	chemiczny	dobry	dobry	dobry
		Ilościowy	dobry	dobry	dobry

źródło: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, <http://karty.apgw.gov.pl:4200/jcw-powierzchniowe> [data dostępu: 05.01.2026 r.] oraz na podstawie Monitoringu Jakości Wód Podziemnych, <https://mjwp.gios.gov.pl/raporty-art/2016.html>, <https://mjwp.gios.gov.pl/raporty-art/2019.html>, <https://mjwp.gios.gov.pl/raporty-art/2022.html>, [data dostępu: 06.03.2026 r.]

Jak wynika z przedstawionej powyżej tabeli, analizowane JCWPd charakteryzują się zróżnicowaną ogólną kondycją. JCWPd 127 od 2019 roku cechuje się słabym stanem chemicznym przy jednocześnie dobrym stanie ilościowym. Z kolei JCWPd 142 od 2016 roku utrzymuje dobrą kondycję zarówno w zakresie stanu chemicznego, jak i ilościowego.

W zasięgu gminy znajduje się jeden zbiornik wód podziemnych nr. 332 - Zbiornik subniecka kędzierzyńsko-głubczycka. Jego lokalizacja na tle gminy została przedstawiona na poniżej mapie.

Rysunek 15. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży gmina Reńska Wieś

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych na stronie:
<https://dm.pgi.gov.pl/>

Tabela 15. Charakterystyka GZWP znajdujących się na terenie gminy Reńska Wieś

Nazwa GZWP	GZWP nr 332 Subniecka kędzierzyńsko-głubczycka
Województwo	opolskie, śląskie
Powiat	Nyski, prudnicki, głubczycki, kędzierzyńsko-kozielski, krapkowicki, strzelecki, gliwicki, tarnogórski, raciborski, rybnicki, wodzisławski, m. Rybnik, m. Żory
RZGW	Gliwice, Wrocław
Numer JCWPd (wg podziału na 172 części)	127, 128, 141, 142, 143, 144
Jednostka hydrogeologiczna wg Paczyńskiego, Sadurskiego (2007)	provincia Odry: SŚOPd – region środkowej Odry – subregion południowy, RGO – region górnej Odry
Jednostka hydrogeologiczna wg Kleczkowskiego (1990a, b), zmieniona	pasmo zbiorników przedsudeckich
Zlewnia powierzchniowa (II rzędu wg MphP)	lewobrzeżna Odry do Nysy Kłodzkiej
Prowincja i makroregion fizycznogeograficzne wg Kondrackiego (2002)	Niż Środkowoeuropejski (31): Nizina Śląska (318.5); Wyżyny Polskie (34): Wyżyna Śląska (341.1)
Typ zbiornika	porowy
Stratygrafia	czwartorzęd, neogen
Klasa jakości wody ²⁷	II, III
Wodoprzewodność [m ² /d]	na przeważającym obszarze 1,35; lokalnie w oknach hydrogeologicznych do 20,5
Moduł jednostkowy zasobów dyspozycyjnych [m ³ /d × km ²]	238,3
Szacunkowe zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	109 890
Podatność zbiornika na antropopresję	średnio i mało podatny,

źródło: Informator PSH. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce

Obszary zagrożone powodzią

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 z późn. zm.) powódź to: „czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych”. Ze względu na źródło oraz mechanizmy powstania, powodzie występujące na obszarze Polski dzieli się na:

- powodzie rzeczne o mechanizmie naturalnego wezbrania;

²⁷ Wg rozporządzenia MŚ z dnia 23 lipca 2008 r.

- powódzie rzeczne powstałe w wyniku przelania lub zniszczenia obwałowań przeciwpowodziowych;
- powódzie rzeczne zimowe o mechanizmie zatorowym;
- powódzie opadowe, związane z zalaniem terenu wodami pochodzącymi bezpośrednio z opadów deszczu lub z topnienia śniegu;
- powódzie od wód podziemnych;
- powódzie od strony morza;
- powódzie powstałe w wyniku zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących.

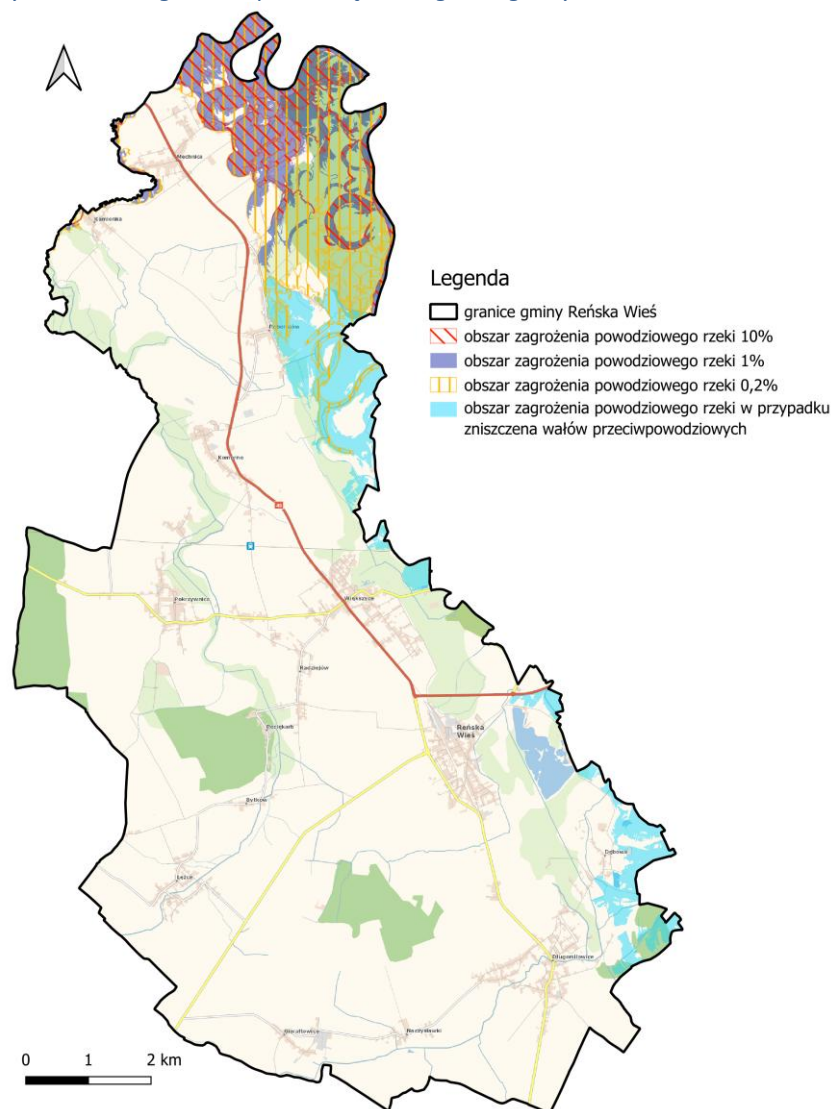
Zgodnie z wymogami Dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dawniej Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej) przygotowuje mapy zagrożenia powodziowego (MZP) oraz mapy ryzyka powodziowego (MRP). Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawia się w szczególności:

1. obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% lub na których istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia ekstremalnego;
2. obszary szczególnego zagrożenia powodzią, w tym:
 - a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%;
 - b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%;
 - c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne;
 - d) pas techniczny;
3. obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia:
 - a) wału przeciwpowodziowego;
 - b) wału przeciwsztormowego;
 - c) budowli piętrzącej.

Jako podtopienie klasyfikuje się pojawienie się wód podziemnych blisko powierzchni terenu, w związku z piętrzeniem się wód podziemnych, na skutek podnoszenia się zwierciadła wód w ciekach i zbiornikach powierzchniowych.

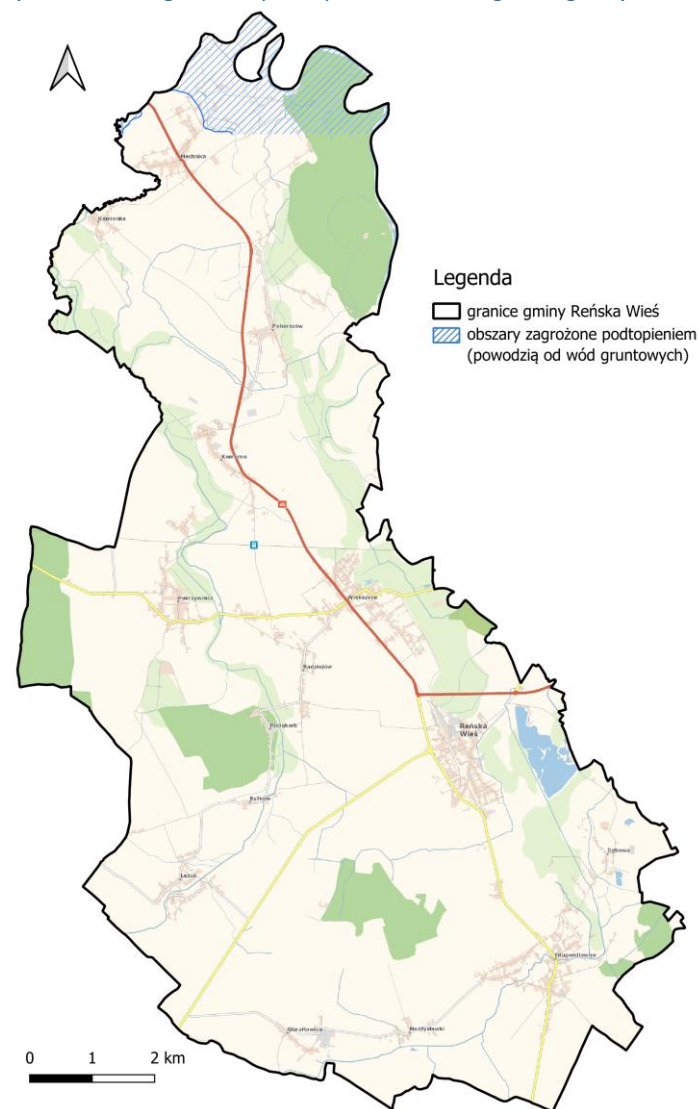
Na terenie gminy Reńska Wieś wyznaczono obszar zagrożenia powodziowego oraz zagrożenia podtopieniami (od wód gruntowych). Lokalizację tych obszarów przedstawiono na poniższych rysunkach.

Rysunek 16. Zagrożenie powodzią na tle granic gminy Reńska Wieś

źródło: na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

Rysunek 17. Zagrożenie podtopieniami na tle granic gminy Reńska Wieś

źródło: na podstawie danych udostępnianych przez GUGiK

Obszary zagrożone suszą

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Wyróżnia się następujące typy suszy:

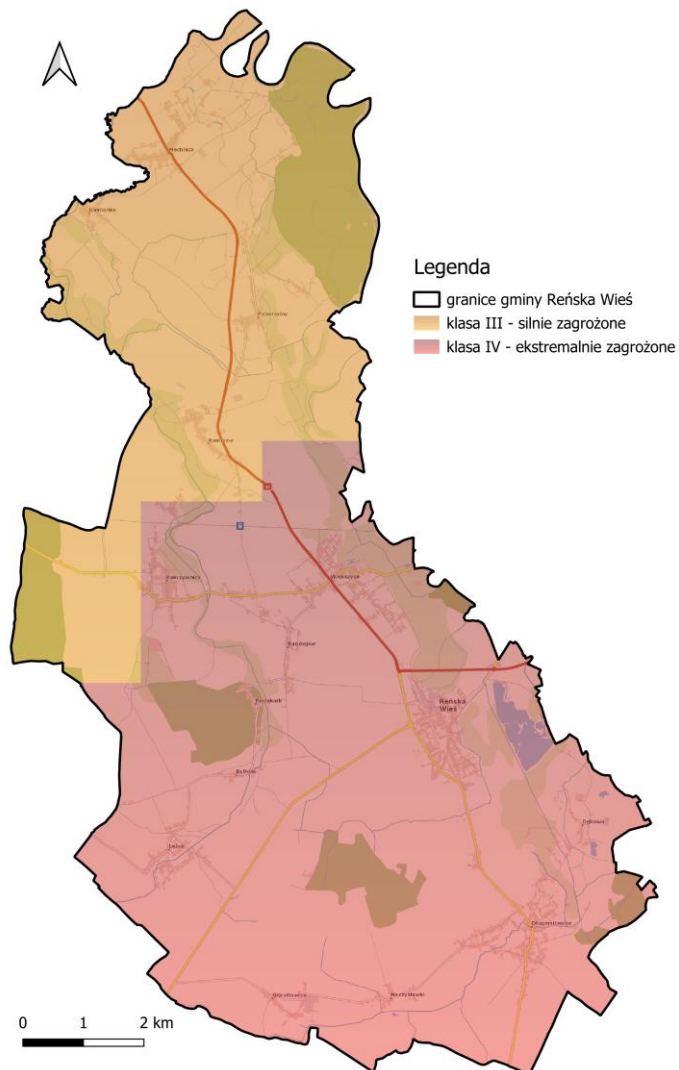
- susza atmosferyczna – występuje, kiedy mamy do czynienia z deficytem opadów. Zwana również suszą meteorologiczną. Jest to pierwszy etap rozwoju zjawiska suszy. Pojawia się wówczas, gdy opady występują poniżej średniej wieloletniej lub jest ich całkowicie brak;
- susza rolnicza - pojawia się, gdy wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb wodnych roślin i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie. Zwana również suszą glebową. Jest bezpośrednią konsekwencją wydłużającej się suszy atmosferycznej;
- susza hydrologiczna - przejawia się długotrwałym obniżeniem ilości wody w rzekach i jeziorach. Zwana również „niżówką hydrologiczną”. Dotyczy wód powierzchniowych. Występuje wtedy, kiedy przepływ w rzekach spada poniżej przepływu średniej wartości wieloletniej;
- susza hydrogeologiczna - susza definiowana jako długotrwałe obniżenie zasobów wód podziemnych. Zjawisko tego rodzaju suszy jest zwykle poprzedzone powyższymi rodzajami suszy. Wstępna faza objawia się m.in. wysychaniem studni.

Susza, obok zjawiska powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych i bezpośrednich zjawisk naturalnych oddziałujących na środowisko, gospodarkę i lokalne społeczności. Jednakże w przeciwieństwie do powodzi nie ma praktycznie możliwości prowadzenia działań doraźnych, które przyczynią się do zminimalizowania skutków suszy.

W walce z suszą potrzebne są działania długofalowe, strategiczne które poprzez swą ilość przyczynią się do minimalizowania jej skutków. Takim działaniem jest m.in. opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy, który jest głównym, strategicznym dokumentem w Polsce, zgodnie z którym prowadzi się walkę z suszą.

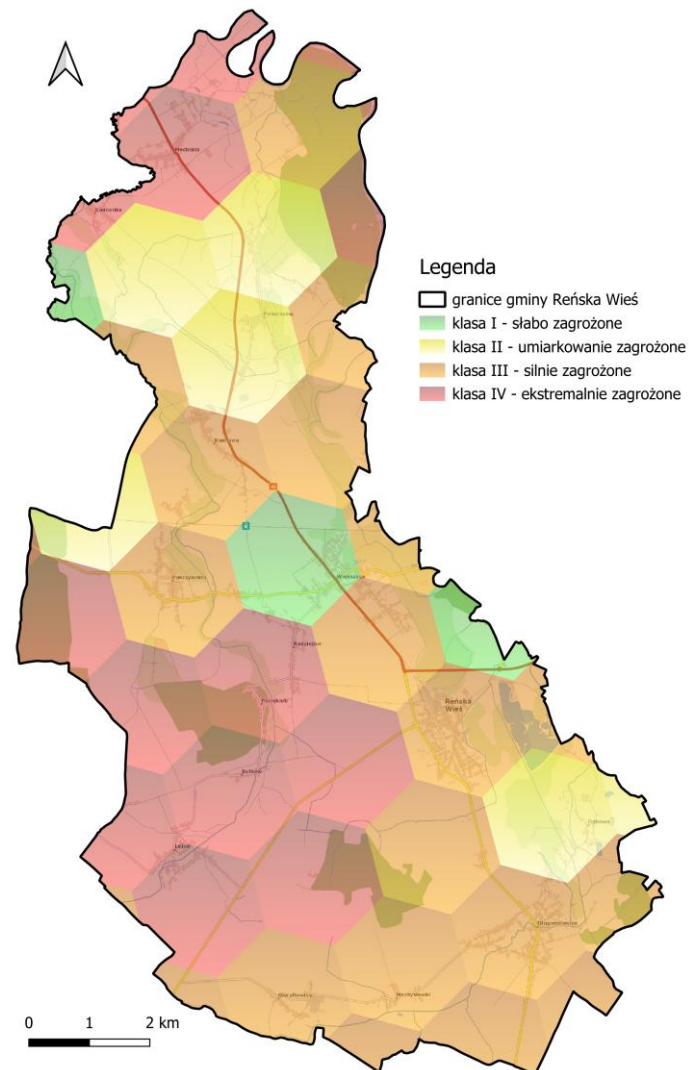
Na poniższych rysunkach pokazano graficznie obszary gminy Reńska Wieś o określonym stopniu narażenia na poszczególne typy suszy. Jak wynika z poniższych map, teren gminy jest narażony każdy rodzaj suszy.

Rysunek 18. Zagrożenie suszą atmosferyczną na terenie gminy Reńska Wieś

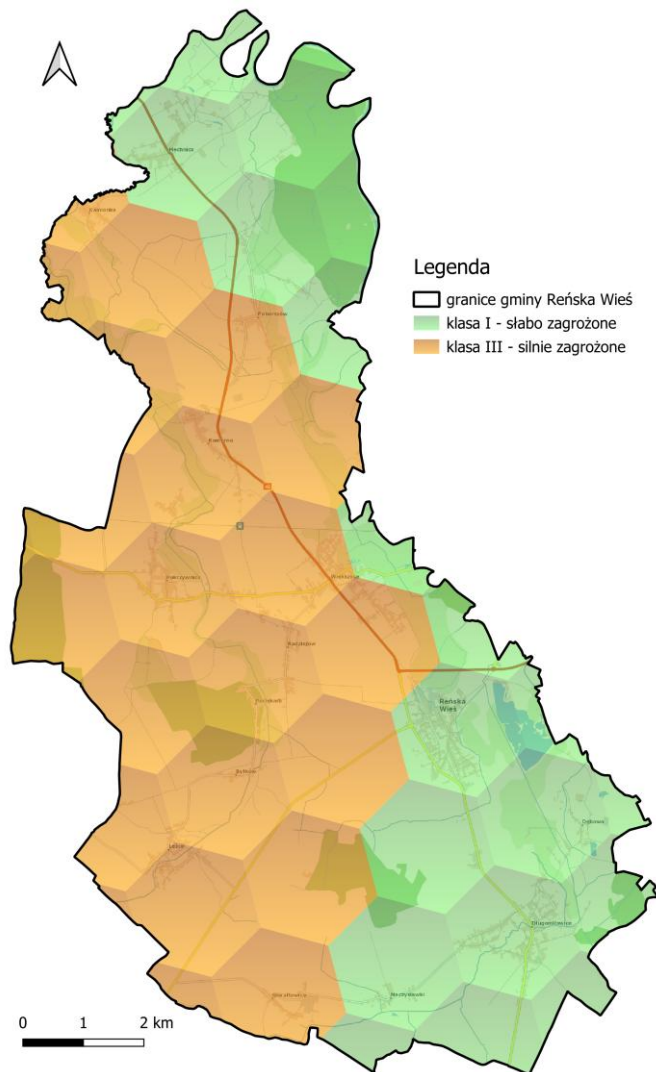
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl
[data dostępu 06.03.2026 r.]

Rysunek 19. Zagrożenie suszą rolniczą na terenie gminy Reńska Wieś

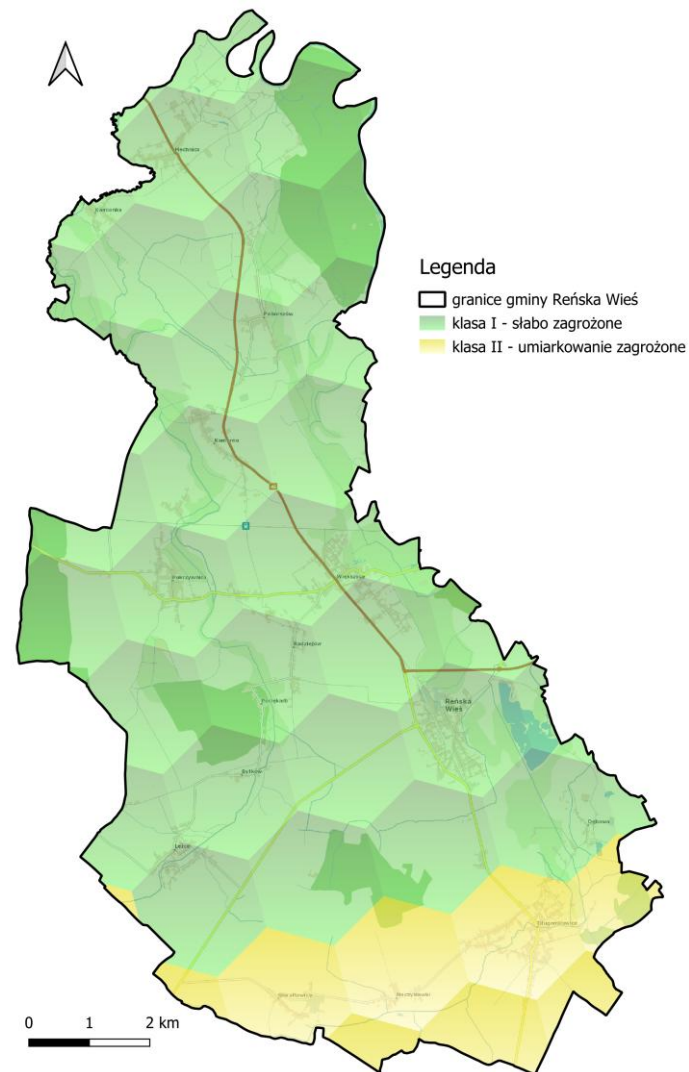
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl
[data dostępu 06.03.2026 r.]

Rysunek 20. Zagrożenie suszą hydrologiczną na terenie gminy Reńska Wieś

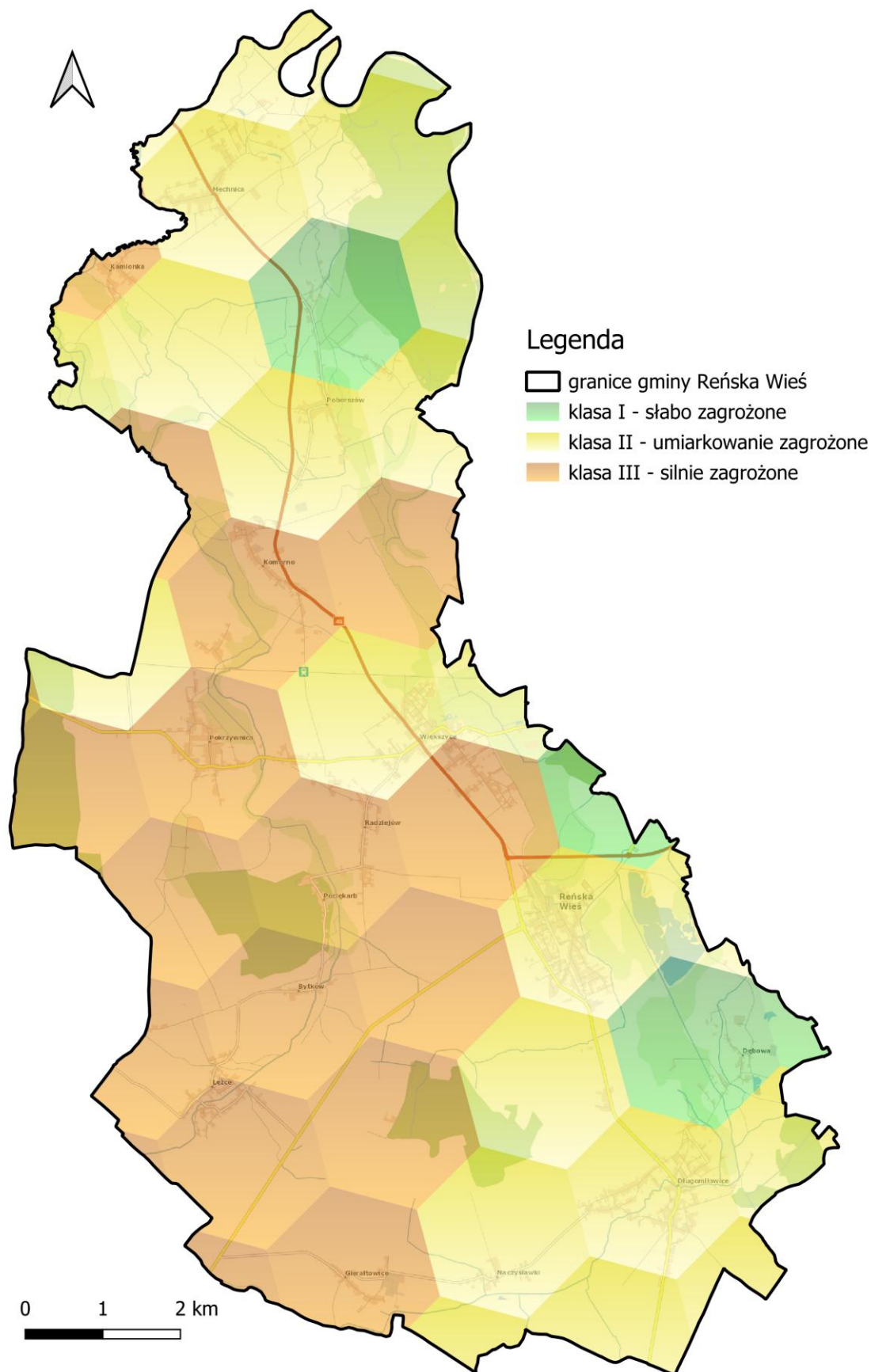
źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl
[data dostępu 06.03.2026 r.]

Rysunek 21. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Reńska Wieś

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl
[data dostępu 06.03.2026 r.]

Rysunek 22. Łączne zagrożenie suszą łączną na terenie gminy Reńska Wieś

źródło: opracowanie własne na podstawie strony internetowej: www.wody.isok.gov.pl
[data dostępu 06.03.2026 r.]

6.3.5. Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina Reńska Wieś posiada uregulowany system zaopatrzenia w wodę, system zbiorowego zaopatrzenia w wodę jest dobrze rozwinięty. Wszystkie sołectwa w gminie są zaopatrywane w zdrową wodę pitną z ujęć w Więszycach i Kędzierzynie – Koźlu. Producentem wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dostarczanej na teren Gminy Reńska Wieś jest Zakład Usług Komunalnych Sp. z o. o. w Baborowie (wodociąg Więszyce) oraz Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Kędzierzyn- Koźle Sp. z o. o. w Kędzierzynie-Koźlu (wodociąg Kędzierzyn Koźle). Podmioty te są jednocześnie odpowiedzialne za jakość wody dostarczanej z wymienionych wodociągów.²⁸

Tabela 16. Charakterystyka ujęcia wody zlokalizowanego na terenie gminy Reńska Wieś

Rodzaj		Ujęcie głębinowe
Lokalizacja		Więszyce, dz. ewid. nr. 804/1 i 806/1
Wydajność	Q _{max,h}	85,4 m ³ /h
	Q _{śr.d}	600 m ³ /d
Obsługiwane tereny		Więszyce, Pokrzywnica, Radziejów, Pociękarb, Bytków, Komorno, Poborszów, Kamionka, Mechnica oraz Łężce
Inne		Dla zaopatrzenia w wodę miejscowości: Reńska Wieś, Długomiłowice, Dębowa, Gierałtowice, Naczysławki, gmina kupuje wodę z Kędzierzyna-Koźle

źródło: na podstawie informacji uzyskanych od Urzędu Gminy Reńska Wieś

Zgodnie z danymi z GUS, Gmina Reńska Wieś posiada sieć wodociągową o długości 124,5 km, a ilość przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosi 2 310 sztuk. Ogólną charakterystykę sieci wodociągowej funkcjonującej na terenie gminy zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 17. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Reńska Wieś w latach 2021-2024

Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	2023	2024
Długość eksploatowanej sieci wodociągowej	km	121,5	124,0	124,0	124,5
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 214	2 244	2 278	2 310
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	%	8 111	8 123	8 133	8 154

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 [data dostępu: 06.03.2026 r.]

Gmina Reńska Wieś obecnie jest w trakcie realizacji pełnego kompleksowego systemu odprowadzania i utylizacji ścieków komunalnych. Skanalizowane są miejscowości: Więszyce, Reńska Wieś, Długomiłowice, Naczysławki, Gierałtowice, Dębowa, Komorno, Bytków, Pociękarb, Poborszów

²⁸ źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

(ukończenie w lipcu 2024 r.), Radziejów, Pokrzywnica i Łęże. Nie skanalizowane pozostają miejscowości: Mechnica i Kamionka.²⁹

W 2024 roku łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej wynosiła 107,1 km. Do sieci kanalizacji sanitarnej podłączonych było wówczas 2 071 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Możliwość odprowadzania ścieków zbiorczym systemem w 2024 roku miało 82,6 % mieszkańców gminy Reńska Wieś.

Tabela 18. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Reńska Wieś w latach 2021-2024

Wskaźnik	Jednostka	2021	2022	2023	2024
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	92,4	95,5	95,5	107,1
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 804	1 838	1 857	2 071
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	%	5 567	5 608	5 634	5 857
udział liczby mieszkańców korzystających z instalacji ściekowych	%	-	86,8	86,6	82,6

źródło: GUS, stan na 31.12.2024 [data dostępu: 06.03.2026 r.]

Na terenie gminy Reńska Wieś wyznaczono aglomerację: Kędzierzyn-Koźle.

Tabela 19. Charakterystyka aglomeracji Kędzierzyn-Koźle

Nazwa aglomeracji	Kędzierzyn-Koźle
obowiązująca uchwała ustanawiająca aglomerację	Uchwała Nr XXIX/320/20 Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Kędzierzyn-Koźle
Gminy w aglomeracji	Kędzierzyn-Koźle, Reńska Wieś, Cisek, Bierawa
RLM aglomeracji zgodnie z obowiązującą uchwałą	74 857
Liczba mieszkańców aglomeracji zameldowana na pobyt stały i czasowy na terenie aglomeracji	67 189
Liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	66 169
liczba mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych	580
liczba mieszkańców korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków	440
Długość istniejącej sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) [km]	349,1
Długość istniejącej kanalizacji deszczowej w aglomeracji [km]	133,9

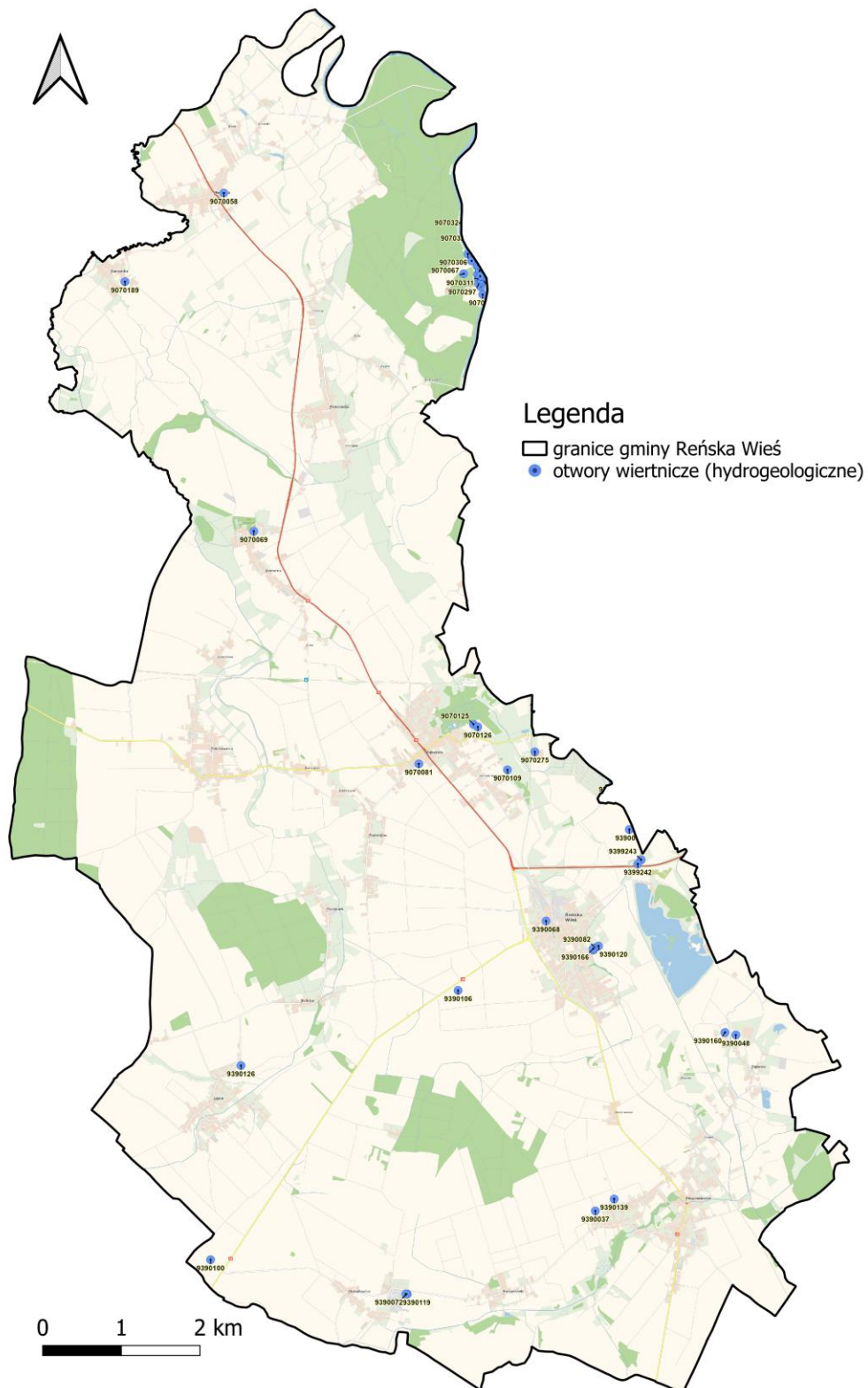
źródło: Sprawozdanie z wykonania KPOŚK za 2024 r

²⁹ źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Ujęcia wód

Na terenie gminy Reńska Wieś występują obiekty hydrotechniczne, których lokalizację na tle granic gminy przedstawiono na poniższej mapie.

Rysunek 23. Obiekty hydrotechniczne znajdujące się na terenie gminy Reńska Wieś

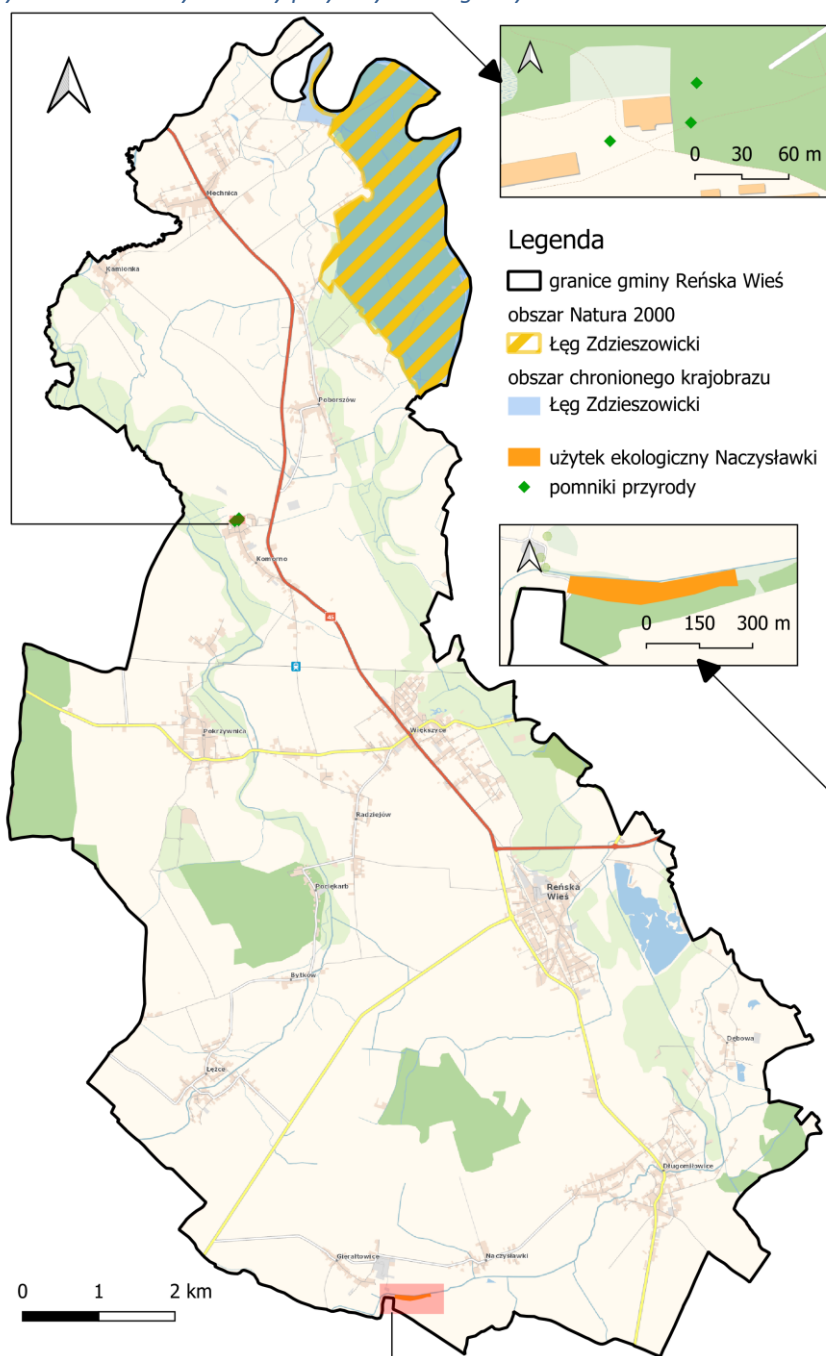
źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/mapy/?page=Otwory-i-punkty-badawcze> [data dostępu 06.03.2026 r.]

6.3.6. Zasoby przyrodnicze

Na terenie gminy Reńska Wieś występują następujące formy ochrony przyrody:³⁰

- obszar Natura 2000 Łęg Zdieszowicki;
- obszar chronionego krajobrazu Łęg Zdieszowicki;
- użytek ekologiczny Nacysławki;
- 2 pomniki przyrody.

Rysunek 24. Formy ochrony przyrody na tle gminy Reńska Wieś

źródło: opracowanie własne na podstawie danych przestrzennych udostępnianych przez GDOŚ.

³⁰ źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/>

Obszary Natura 2000

Obszar utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO);
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO);
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty.

Obszar Natura 2000 może obejmować część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody (z wyjątkiem ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów).³¹

Tabela 20. Charakterystyka obszaru Natura 2000 znajdującego się na terenie gminy Reńska Wieś

Nazwa obszaru	Łęg Zdieszowicki
Kod obszaru	PLH160011
Rodzaj ochrony	Dyrektywa siedliskowa
Data wyznaczenia przez KE	2011-02-08
Data wyznaczenia w Polsce	2021-07-24
Powierzchnia [ha]	619,90
Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru	3150, 6430, 6510, 91F0
Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE i gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EEWG	<i>Bombina bombina</i> , <i>Cerambyx cerdo</i> , <i>Lucanus cervus</i> , <i>Lutra lutra</i> , <i>Myotis myotis</i> , <i>Osmoderma eremita</i> , <i>Triturus cristatus</i>
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Decyzja Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EEWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2010) 9669) (2011/64/UE)
Dane pozostałych aktów prawnych	Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Łęg Zdieszowicki (PLH160011)
Gminy	Reńska Wieś (gmina wiejska), Zdieszowice (gmina miejsko-wiejska), Kędzierzyn-Koźle (gmina miejska)
Plany zadań ochronnych oraz plany ochrony	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 16 stycznia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki PLH160011

³¹ źródło: <https://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/1391,pojecie.html>

Nazwa obszaru	Łęg Zdieszowicki
	Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 3 sierpnia 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki PLH160011

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl> [data dostępu: 06.03.2026 r.]

Obszar chronionego krajobrazu

Obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych (art. 23 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody). Poniżej zestawiono Obszar Chronionego Krajobrazu znajdujący się na terenie gminy Reńska Wieś.

Tabela 21. Charakterystyka obszaru chronionego krajobrazu znajdującego się na terenie gminy Reńska Wieś

Nazwa	Łęg Zdieszowicki
Powiaty	kędzierzyńsko-kozielski, krapkowicki
Gminy	Reńska Wieś (gmina wiejska), Zdieszowice (gmina miejsko-wiejska)
Data wyznaczenia	1989-01-01
Powierzchnia [ha]	609,40
Akt prawny o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Uchwała Nr XXIV/193/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988 r. w sprawie ochrony walorów krajobrazu
Dane pozostałych aktów prawnych	Rozporządzenie Nr P/14/2000 Wojewody Opolskiego z dnia 17 maja 2000 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie opolskim Rozporządzenie Nr 0151/P/16/2006 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu Rozporządzenie Nr 0151/P/34/08 Wojewody Opolskiego z dnia 16 maja 2008 r. zmieniające rozporządzenie nr 0151/P/16/2006 z dnia 8 maja 2006 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu Uchwała Nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu
Opis wartości przyrodniczej i krajobrazowej	Unikatowy las łęgowy przechodzący w grąd.

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl> [data dostępu: 06.03.2026 r.]

Użytek ekologiczny

Zgodnie z art. 42 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody użytek ekologiczny stanowi cenną pozostałość naturalnego ekosystemu, istotną dla zachowania lokalnej różnorodności biologicznej. Może obejmować m.in. naturalne zbiorniki wodne, śródpolne lub śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, skarpy, wychodnie skalne, kamieńce, a także siedliska przyrodnicze czy stanowiska rzadkich bądź chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich ostojami oraz miejscami rozrodu lub sezonowego przebywania. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę użytku ekologicznego występującego na terenie gminy Reńska Wieś.

Tabela 22. Charakterystyka użytku ekologicznego występującego na terenie gminy Reńska Wieś

Nazwa	Naczystawki
Kod	PL.ZIPOP.1393.UE.1603062.74
Opis wartości przyrodniczej	Śródleśna łąka, miejsce lęgowe ptactwa wodno - błotnego
Data ustanowienia	2004-01-13
Rodzaj	siedlisko przyrodnicze i stanowisko rzadkich lub chronionych gatunków
Powierzchnia [ha]	2,80
Czy obowiązuje ochrona na podstawie prawa międzynarodowego?	Nie
Cele ochrony	brak danych

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl> [data dostępu: 06.03.2026 r.]

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej lub nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie (art. 40 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody).

Na terenie gminy Reńska Wieś znajdują się 2 obiekty zaliczane do pomników przyrody. Ich charakterystykę przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 23. Pomniki przyrody na terenie gminy Reńska Wieś

Kod	PL.ZIPOP.1393.PP.1603062.248	PL.ZIPOP.1393.PP.1603062.253	
Nazwa	Sophie	Anna Maria oraz Witold	
Data utworzenia pomnika przyrody	1970-05-18	1970-05-18	
Rodzaj tworu:	drzewo	grupa drzew	
Dane aktu prawnego o utworzeniu, ustanowieniu lub wyznaczeniu	Ogłoszenie Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium WRN w Opolu o uznaniu niektórych drzew za pomniki przyrody	Ogłoszenie Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium WRN w Opolu o uznaniu niektórych drzew za pomniki przyrody	
Dane pozostałych aktów prawnych	Rozporządzenie Nr P/01/2000 Wojewody Opolskiego z dnia 3 stycznia 2000 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody Rozporządzenie Nr 0151/P/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody Uchwała Nr XVIII/109/2025 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 27 sierpnia 2025 r. w sprawie pomników przyrody na terenie Gminy Reńska Wieś	Rozporządzenie Nr P/01/2000 Wojewody Opolskiego z dnia 3 stycznia 2000 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody Rozporządzenie Nr 0151/P/38/05 Wojewody Opolskiego z dnia 26 października 2005 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody Uchwała Nr XVIII/109/2025 Rady Gminy Reńska Wieś z dnia 27 sierpnia 2025 r. w sprawie pomników przyrody na terenie Gminy Reńska Wieś	
Opis pomnika przyrody	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Platan klonolistny - <i>Platanus xacerifolia</i>	Platan klonolistny - <i>Platanus xacerifolia</i>
Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	422	236	187
Wys. [m]	19	19	18
Opis lokalizacji	Rośnie na działce nr 31/36 obręb Komorno, na terenie założenia pałacowo-parkowego w Komornie, wpisanego do rejestru zabytków woj. opolskiego, stanowiącym własność osób fizycznych (w obrębie budynku dworku usytuowanego w parku zabytkowym – zachodnia część)	Rośną na działce nr 31/36 obręb Komorno, na terenie założenia pałacowo-parkowego w Komornie, wpisanego do rejestru zabytków woj. opolskiego, stanowiącym własność osób fizycznych (w obrębie budynku dworku usytuowanego w parku zabytkowym – wschodnia część)	

źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl> [data dostępu: 06.03.2026 r.]

Korytarze ekologiczne

W przestrzeni przyrodniczej ważną rolę spełniają korytarze ekologiczne. System obszarów obejmuje przede wszystkim doliny i pradoliny rzek, którymi mogą przemieszczać się organizmy zwierzęce i diaspory roślinne oraz rozległe tereny (np. puszcze, duże kompleksy łąk, bagien), w których skupia się zasadnicza część różnorodności biologicznej. Korytarze ekologiczne, aby spełniały swoją funkcję, muszą tworzyć sieć powiązanych przestrzennie obszarów. Główne cele wyznaczania i ochrony korytarzy to:

- przeciwdziałanie izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienie funkcjonalnych połączeń między poszczególnymi regionami kraju;
- zapewnienie możliwości funkcjonowania stabilnych populacji gatunków roślin i zwierząt;
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności w kraju i Europie;
- stworzenie spójnej sieci obszarów chronionych, które zapewnią optymalne warunki do życia możliwie dużej liczbie gatunków.

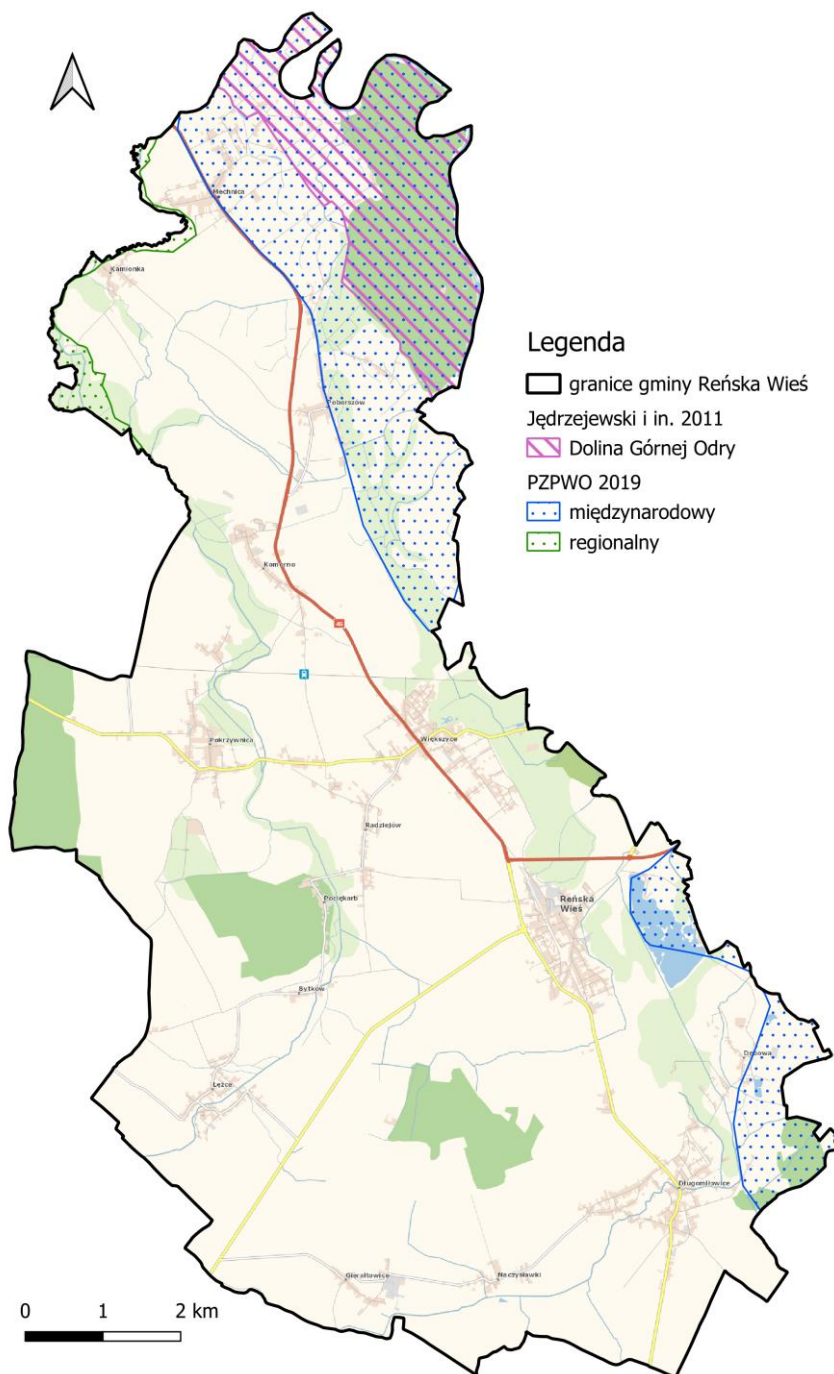
Zgodnie z danymi wektorowymi udostępnianymi przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska przez przedmiotowy obszar nie przebiega żaden korytarz ekologiczny.

Zgodnie z korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi w „Projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M. 2005, zaktualizowany w latach 2010 – 2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży), celem zapewnienia łączności ekologicznej, zarówno w skali całego kraju jak i w skali europejskiej, przedmiotowy teren wchodzi w skład głównych korytarzy ekologicznych: Dolina Górnej Odry.

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Opolskiego 2019 przez przedmiotowy teren przebiega regionalny i międzynarodowy korytarz ekologiczny.

Korytarze ekologiczne biegnące przez teren gminy Reńska Wieś zostały przedstawione na poniższym rysunku.

Rysunek 25. Korytarze ekologiczne przebiegające przez teren gminy Reńska Wieś

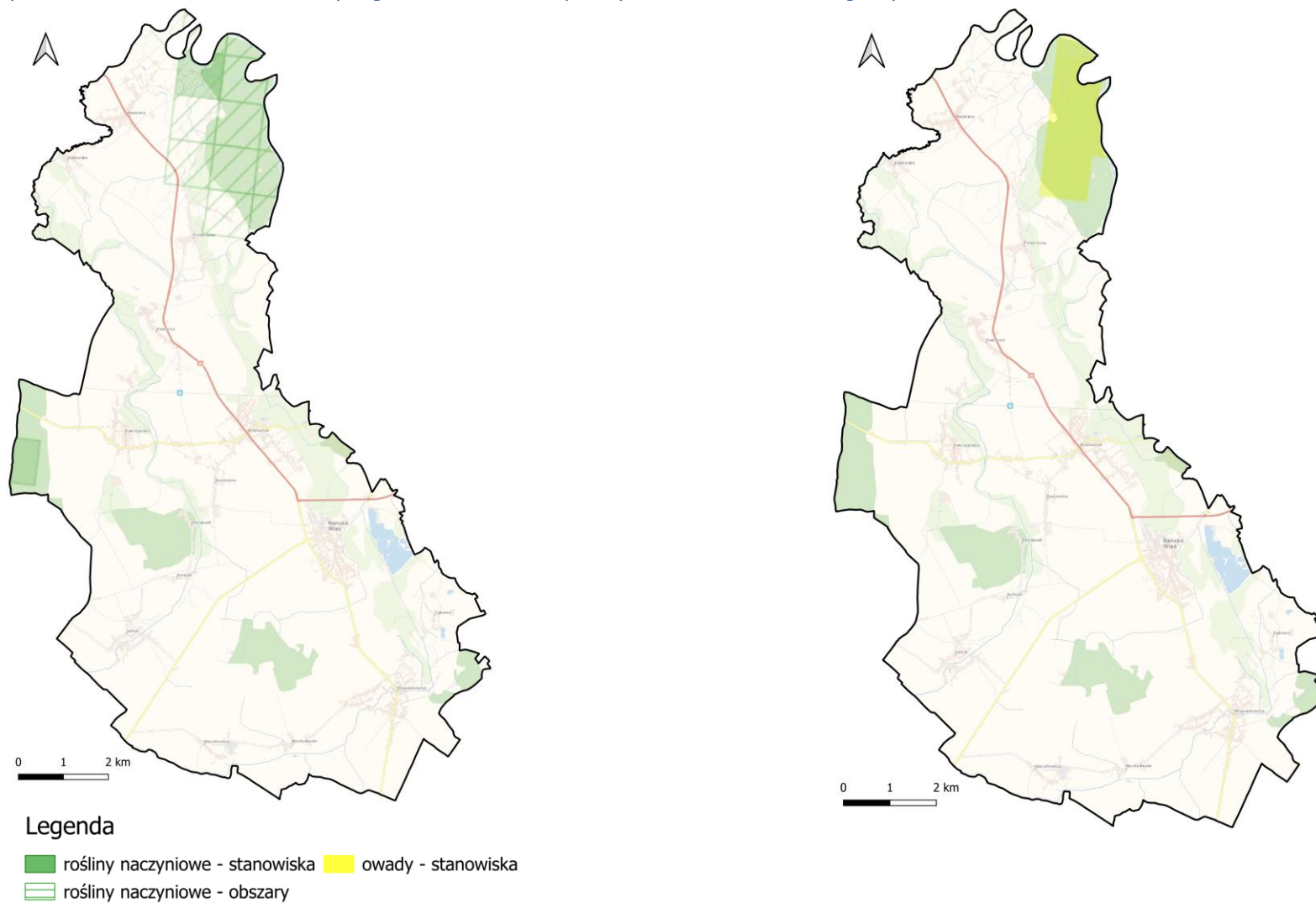

źródło: na podstawie danych udostępnionych przez RDOŚ w Opolu

Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie

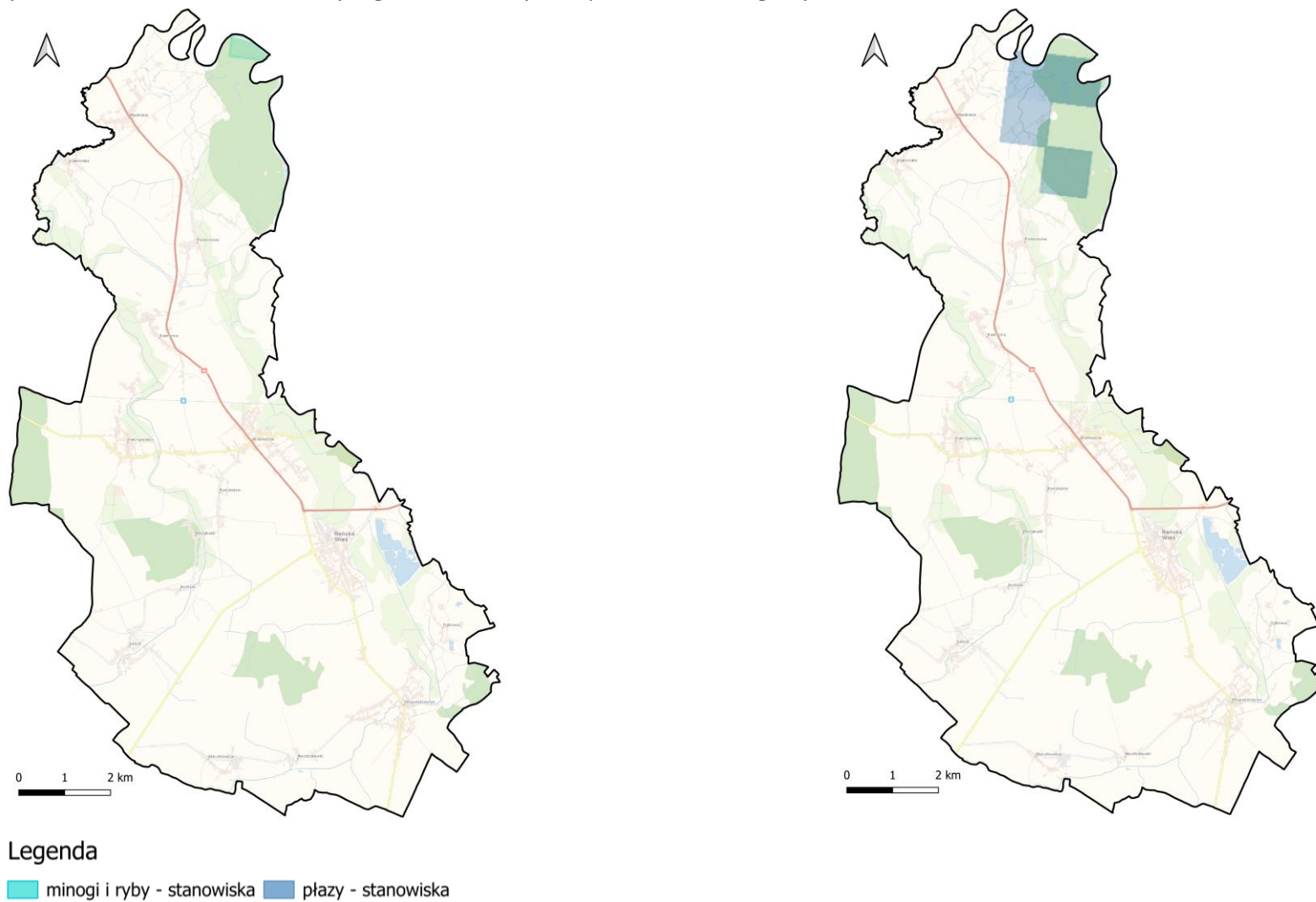
Zgodnie z danymi udostępnianymi przez Geoserwis GDOŚ na terenie gminy Reńska Wieś znajdują się stanowiska chronionych gatunków roślin naczyniowych, owadów, minorybów, płazów, ptaków, ssaków oraz obszary występowania siedlisk przyrodniczych o znaczeniu europejskim. Zostały one przedstawione na poniższych rysunkach.

Rysunek 26. Rozmieszczenie chronionych gatunków roślin naczyniowych i owadów na terenie gminy Reńska Wieś

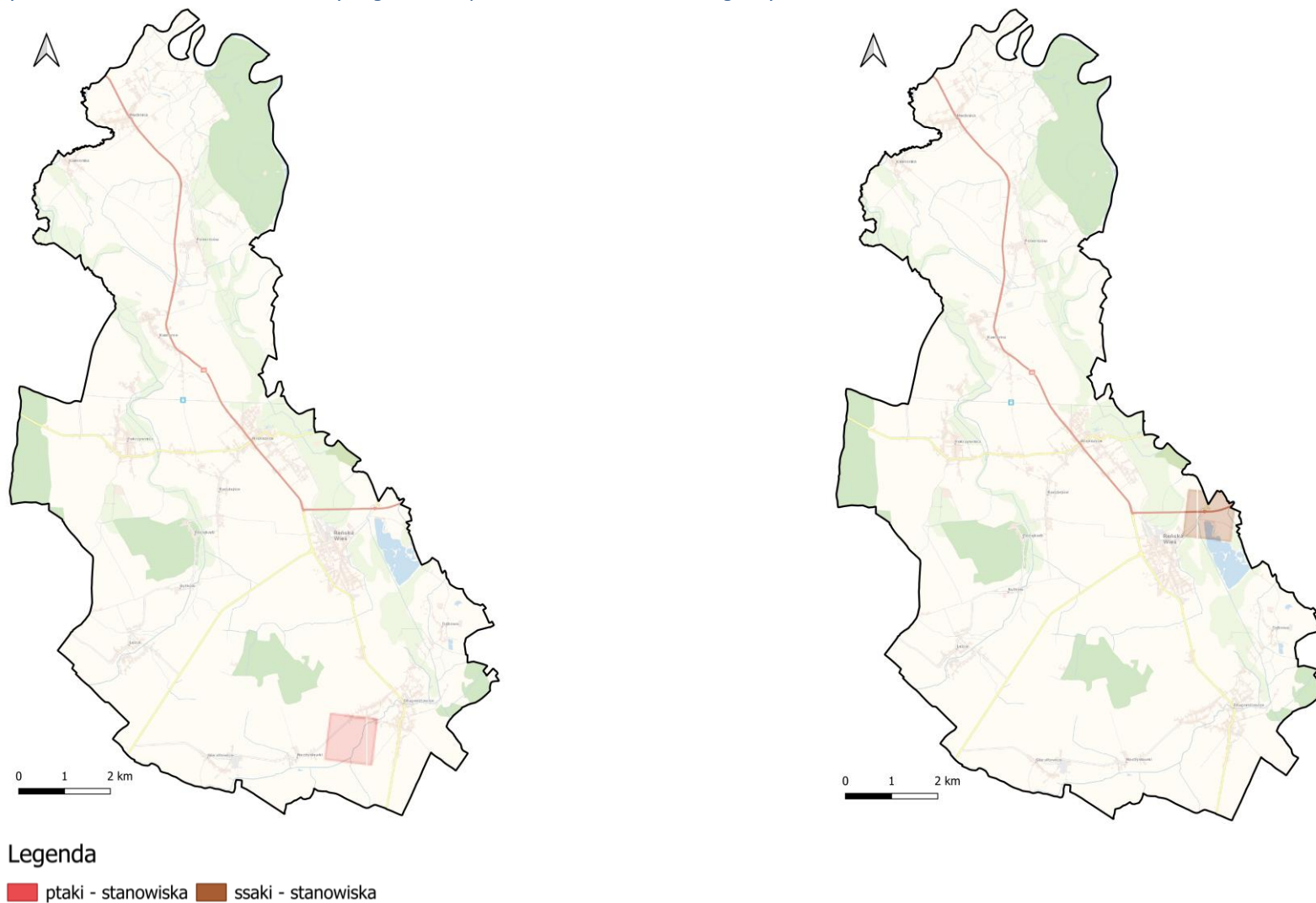
źródło: opracowanie własne na podstawie danych Geoserwisu [data dostępu: 06.03.2026 r.]

Rysunek 27. Rozmieszczenie chronionych gatunków minorybów i płazów na terenie gminy Reńska Wieś

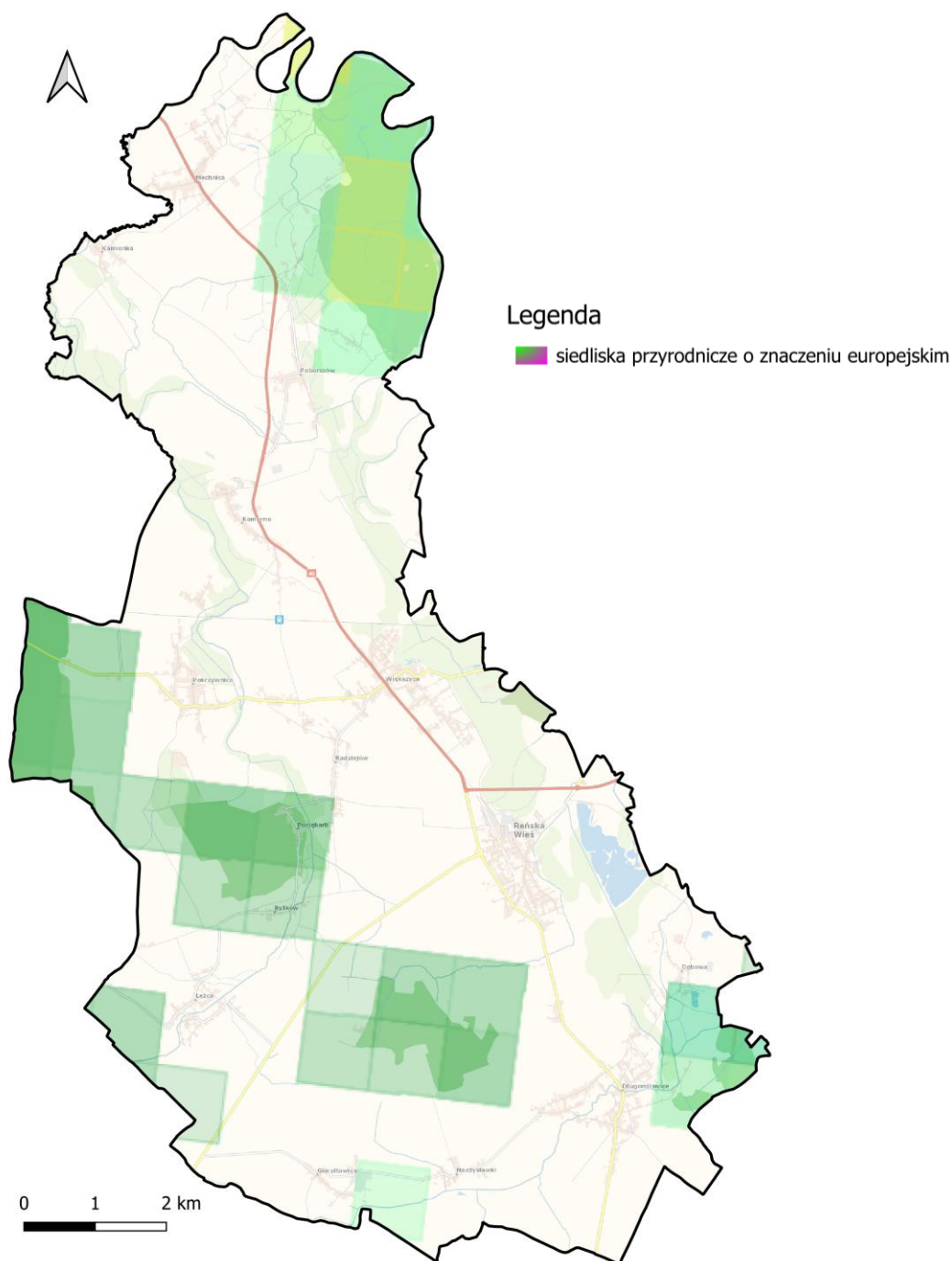
źródło: opracowanie własne na podstawie danych Geoserwisu [data dostępu: 06.03.2026 r.]

Rysunek 28. Rozmieszczenie chronionych gatunków ptaków i ssaków na terenie gminy Reńska Wieś

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Geoserwisu [data dostępu 06.03.2026 r.]

Rysunek 29. Rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych o znaczeniu dla Wspólnoty na terenie gminy Reńska Wieś

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Geoserwisu [data dostępu: 06.03.2026 r.]

Zgodnie z informacjami uzyskanymi od RDOŚ w Opolu na terenie gminy Reńska Wieś znajdują się stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt:

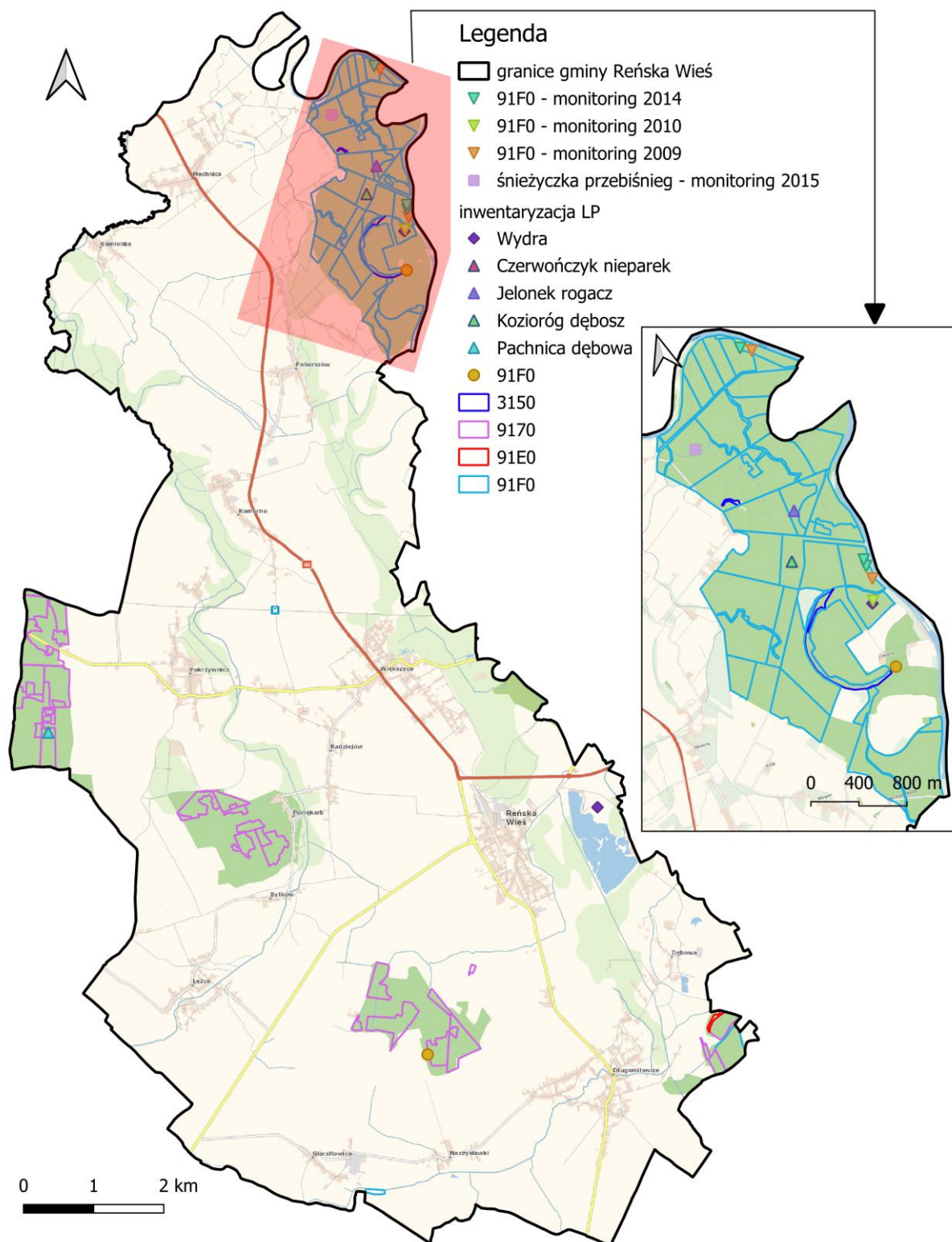
- rośliny naczyniowe:
 - *Galanthus nivalis* – śnieżyczka przebiśnieg;
- Ssaki:
 - *Lutra lutra* - wydra;
 - *Castor fiber* – bóbr europejski;

- Owady:
 - *Lycaena dispar* – czerwńczyk nieparek;
 - *Lucanus cervus* – jelonek rogacz;
 - *Cerambyx cerdo* - kozioróg dębosz;
 - *Osmoderma eremita* - pachnica dębowa;
- Ryby:
 - *Barbatula barbatula* – śliz;
 - *Barbus barbus* – brzana;
- Ptaki:
 - *Merops apiaster* – żoła (zwyczajna)

Ponadto zgodnie z informacjami uzyskanymi od RDOŚ w Opolu na terenie gminy Reńska Wieś znajdują się obszary występowania siedlisk przyrodniczych o znaczeniu dla Wspólnoty:

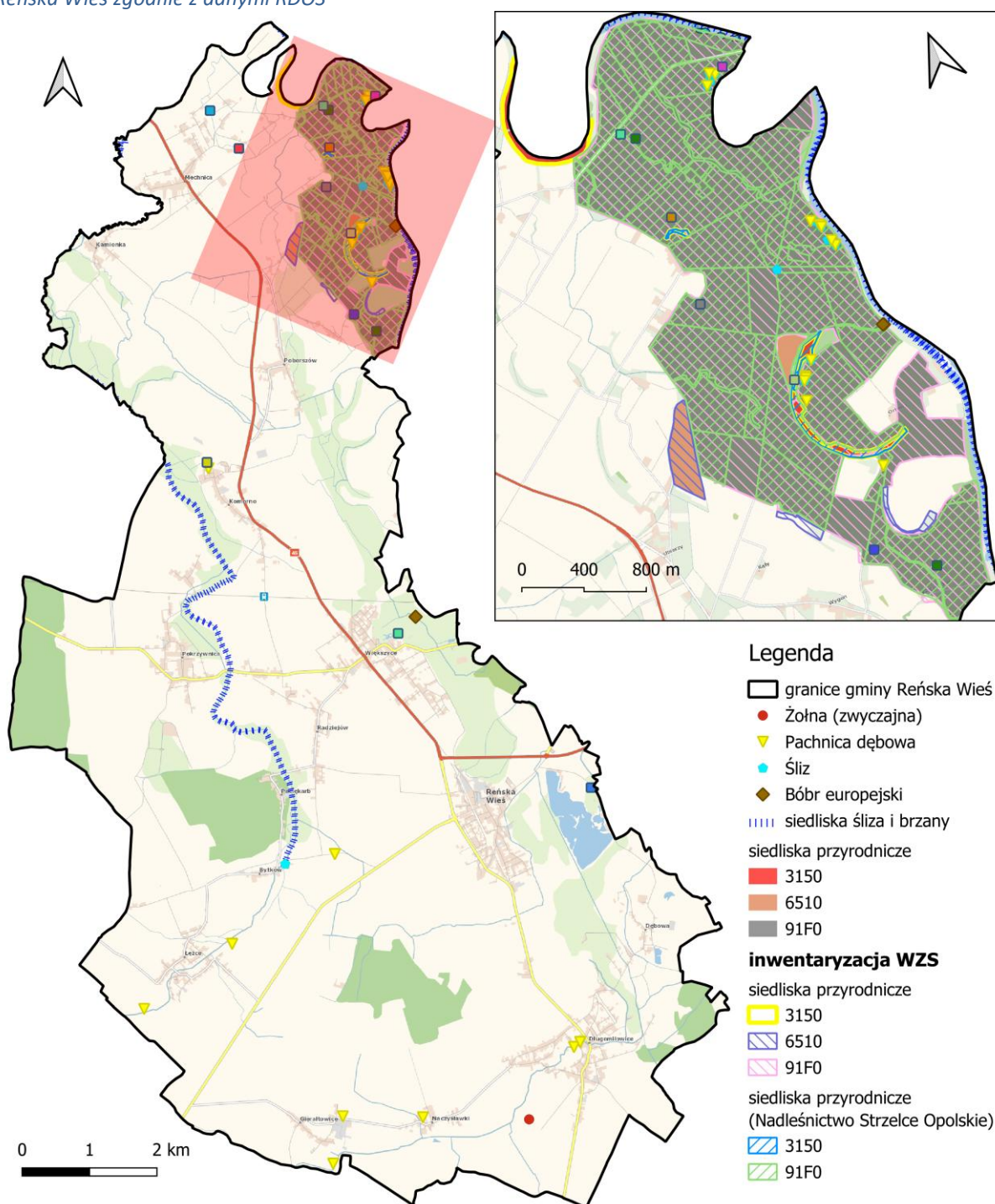
- 3150 – starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*;
- 6510 - niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*);
- 9170 - grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*);
- 91E0 - łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe);
- 91F0 - łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*).

Rysunek 30. Rozmieszczenie stwierdzonych siedlisk oraz gatunków chronionych na terenie gminy Reńska Wieś zgodnie z inwentaryzacją Lasów Państwowych oraz monitoringiem GIOŚ

źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych od RDOŚ

Rysunek 31. Rozmieszczenie stwierdzonych siedlisk oraz stanowisk gatunków chronionych na terenie gminy Reńska Wieś zgodnie z danymi RDOŚ

źródło: opracowanie własne na podstawie danych otrzymanych od RDOŚ

Zgodnie z danymi uzyskanymi od RDOŚ w Opolu na terenie gminy Reńska Wieś znajdują się strefy ochrony ptaków. Jednak ze względu na wrażliwość danych nie zostały one przedstawione na załączniku kartograficznym.

Grunty leśne

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Reńska Wieś wynosi 971,02 ha, co daje lesistość na poziomie 9,7% (średnia krajowa wynosi 29,7%). Strukturę gruntów leśnych na terenie gminy Reńska Wieś przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 24 Struktura gruntów leśnych na terenie gminy Reńska Wieś

Rok		2021	2022	2023	2024
Powierzchnia gruntów leśnych ogółem	ha	943,65	945,80	946,02	971,02
Lesistość	%	9,4	9,4	9,4	9,7
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	908,66	910,82	911,04	915,30
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	908,66	910,82	911,04	915,30
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	893,33	894,97	895,19	896,99
Grunty leśne prywatne ogółem	ha	34,99	34,98	34,98	55,72
Powierzchnia lasów	ha	925,90	926,27	926,38	951,38
Lasy publiczne ogółem	ha	890,91	891,29	891,40	895,66
Lasy prywatne ogółem	ha	34,99	34,98	34,98	55,72

źródło: GUS [data dostępu: 06.03.2026 r.]

Obszar Gminy Reńska Wieś jest słabo zalesiony. Powierzchnie leśne w gminie mają charakter rozczłonkowany, występują w postaci silnie rozdrobnionej i rozproszonej na terenie całej Gminy. Przyjmując kryterium żyzności i wilgotności siedliska lasy na terenie Gminy są średnio zróżnicowane. Wyróżnia się 8 typów siedliskowych lasu:³²

- las łęgowy;
- las mieszany wilgotny;
- las mieszany świeży;
- las świeży;
- ols;
- ols jesionowy;
- bor mieszany świeży.

W strukturze gatunkowej drzew dominuje dąb. Ponadto istotny udział ma także sosna, brzoza, świerk, jesion, olcha i modrzew. Pod względem wieku drzewostan na terenie Gminy jest dojrzały. Ponad 55 % drzewostanów liczy więcej niż 80 lat.³³

³² źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

³³ źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Główne kompleksy leśne na terenie Gminy to przede wszystkim:³⁴

- kompleks leśny Łęgu Zdieszowickiego;
- kompleks leśny wzdłuż zachodniej granicy Gminy;
- kompleks leśny na północ od wsi Naczysławki;
- kompleks leśny na zachód od wsi Pociękarb.

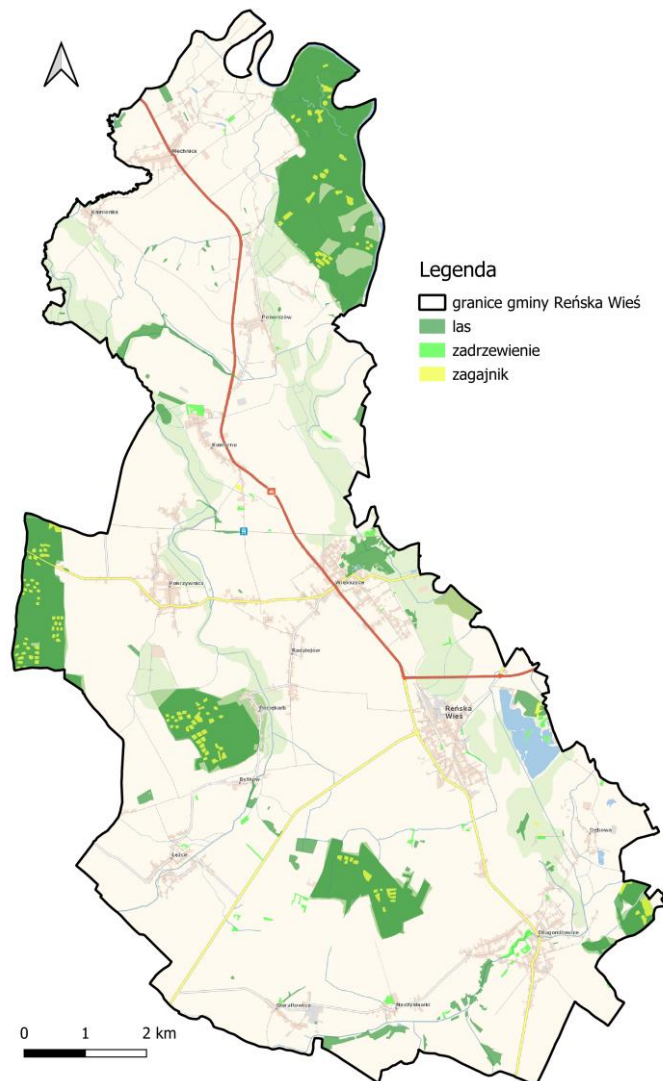
Teren gminy Reńska Wieś znajduje się w zarządzie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach. Tereny leśne gminy Reńska Wieś znajdują się pod nadzorem dwóch nadleśnictw (Kędzierzyn i Strzelce Opolskie)

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta. Gospodarkę leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa prowadzi się w oparciu o Uprozczone Plany Urządzenia Lasów lub decyzje administracyjne określające zadania z zakresu gospodarki leśnej wydane na podstawie Inwentaryzacji Stanu Lasu. Ww. dokumenty (UPUL i ISL) opracowywane są na okres 10 lat.

Na poniższych mapach przedstawiono tereny leśne i zadrzewione występujące w gminie Reńska Wieś.

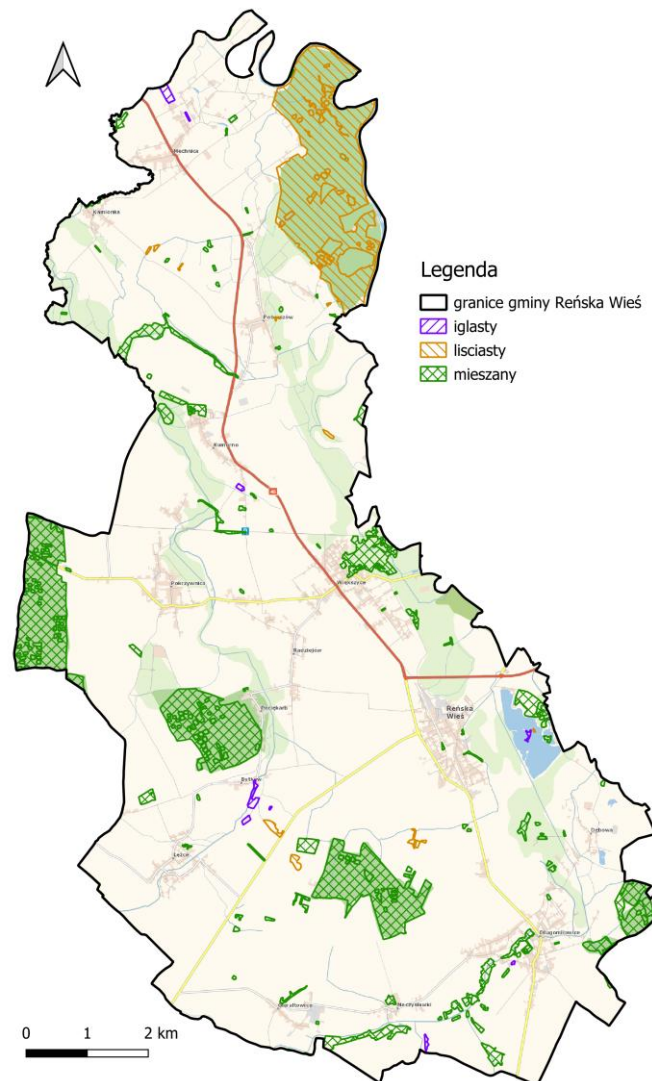
³⁴ źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

Rysunek 32. Tereny leśne na terenie gminy Reńska Wieś

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii (GUGIK)

Rysunek 33. Tereny leśne gminy Reńska Wieś z podziałem na skład drzewostanu

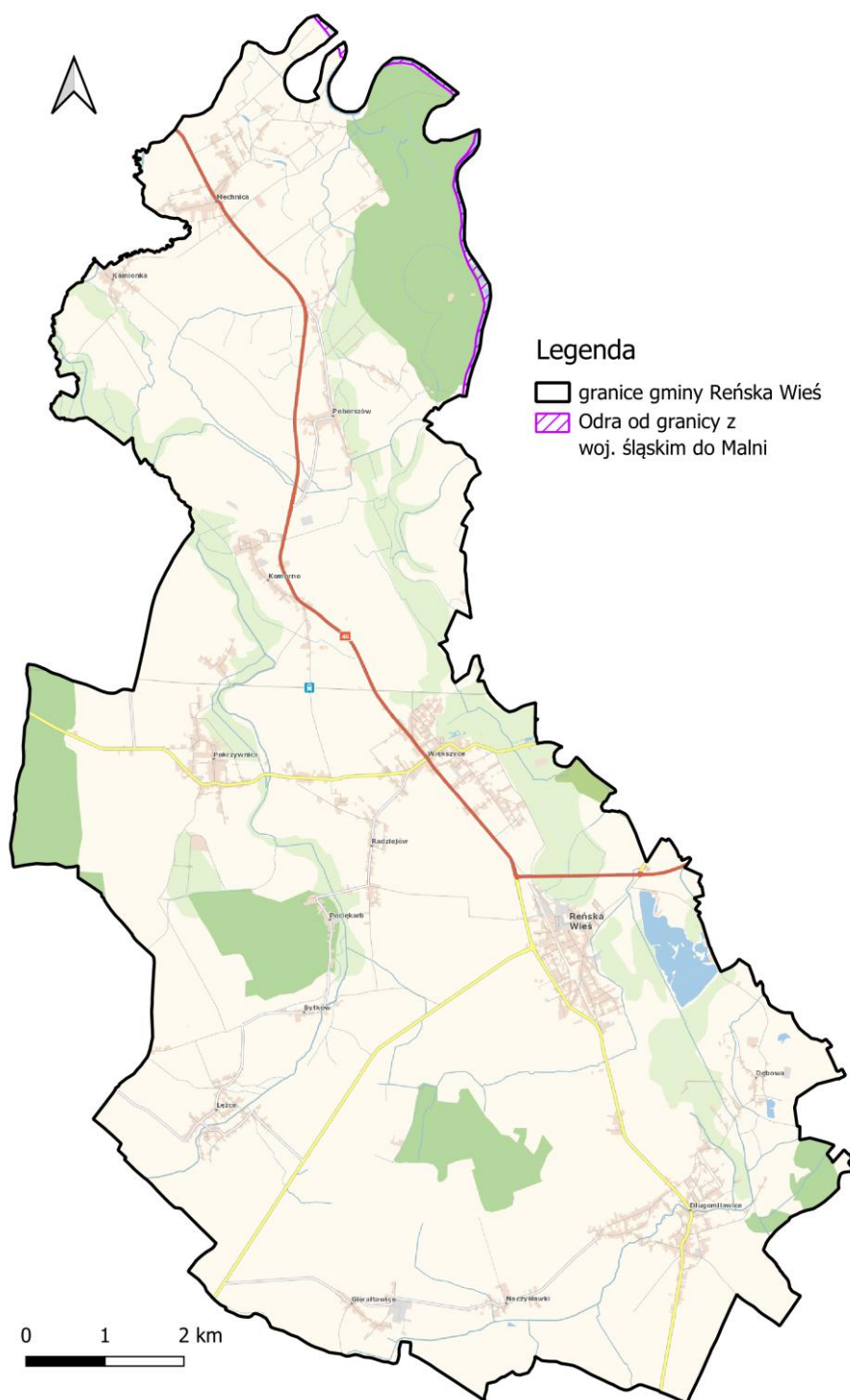
źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii (GUGIK)

Krajobraz

Audyty krajobrazowy województwa opolskiego

Zgodnie z Audytem krajobrazowym województwa opolskiego na terenie gminy Reńska Wieś znajduje się krajobraz priorytetowy Odra od granicy z woj. śląskim do Malni, co zostało przedstawione na poniższej mapie.

Rysunek 34. Krajobrazy priorytetowe leżące na terenie gminy Reńska Wieś

źródło: Audyt krajobrazowy województwa opolskiego

Zgodnie z treścią *Audytu krajobrazowego województwa opolskiego (Uchwała Nr XIV/158/2025 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 marca 2025 r w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa opolskiego)* (...) ujęte w nim formy ochrony przyrody są tożsame z omówionymi wcześniej w rozdziale 6.

W poniższej tabeli scharakteryzowano krajobraz priorytetowy znajdujący się na terenie gminy Cisek, ujęte w przedmiotowym Audycie.

Tabela 25. Charakterystyka krajobrazu priorytetowego znajdującego się na terenie gminy Cisek

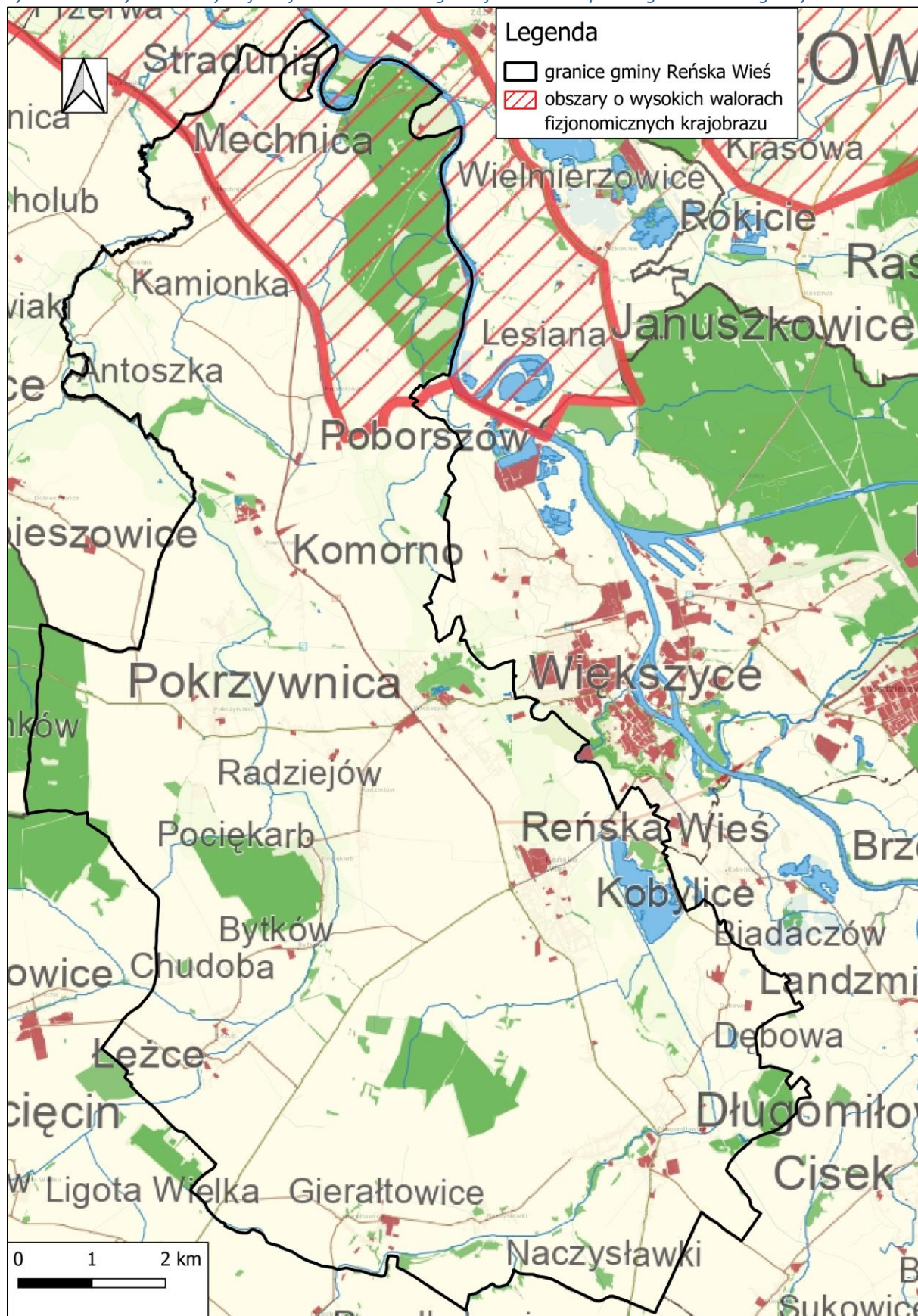
Krajobraz priorytetowy	Odra od granicy z woj. śląskim do Malni
Kod krajobrazu	16-318.59-03
Podtyp krajobrazu	1b. System wód płynących
Spełnienie kryterium unikatowości	TAK
Spełnienie kryterium reprezentatywności	NIE
Spełnienie kryterium dot. ochrony	NIE
Spełnienie kryterium ważności	NIE

źródło: *Audytu krajobrazowego województwa opolskiego*

Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego

Zgodnie z *Waloryzacją krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony* teren gminy Reńska Wieś w północnej części stanowią obszary o wysokich walorach fizjonomicznych krajobrazu przedstawione na poniższej mapie.

Rysunek 35. Wyniki waloryzacji krajobrazu naturalnego województwa opolskiego na terenie gminy Reńska Wieś

źródło: Waloryzacja krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony

6.3. Istniejące problemy ochrony środowiska

W tabeli przedstawiono największe problemy środowiskowe odnotowywane w ostatnich latach na terenie gminy Reńska Wieś z podziałem na poszczególne komponenty.

Tabela 26. Najważniejsze problemy w ostatnich latach na terenie gminy Reńska Wieś w zakresie poszczególnych komponentów środowiska

Klimat i powietrze atmosferyczne
– uciążliwy problem niskiej emisji; – emisja zanieczyszczeń ze środków transportu; – długi okres zwrotu inwestycji; – wykorzystywanie paliw stałych w indywidualnych paleniskach domowych.
Klimat akustyczny
– występująca uciążliwość związana z emisją hałasu pochodzącą z hałasu komunikacyjnego; – brak systematycznych pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie gminy.
Pola elektromagnetyczne
– niewielki wpływ na ograniczanie emisji PEM, stan techniczny i modernizacje instalacji.
Zasoby i jakość wód. Gospodarka wodno-ściekowa
– zanieczyszczenie wód ściekami pochodzącymi ze spływów z pól oraz wodami opadowymi z dróg.
Zasoby geologiczne
– wzrost ilości i stopnia skomplikowania uregulowań i wymogów prawnych wpływających na możliwość i koszty podjęcia eksploatacji kopalin.
Gleby
– zanieczyszczenie gleb pochodzące z emisji antropogenicznej.
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów
– wzrost produkcji odpadów w ostatnich latach.
Zasoby przyrodnicze
– ograniczone fundusze na działania związane z ochroną przyrody.
Adaptacja do zmian klimatu i nadzwyczajne zagrożenia środowiska
– nieprzewidywalność zdarzeń pogodowych i hydrologicznych.

źródło: Program ochrony środowiska dla gminy Reńska Wieś na lata 2025-2028 z perspektywą do roku 2032

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym

Zagadnienia i cele środowiskowe ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym ze względu na priorytetowe traktowanie ochrony środowiska zawarte są w wielu konwencjach międzynarodowych i podstawowych aktach tworzących Wspólnotę UE. Dokumenty te stanowią ramy dla regulacji prawnych (dyrektywy i rozporządzenia w prawie unijnym oraz ustawy i rozporządzenia w prawie polskim) oraz stanowią podstawę dla kształtowania polityki ochrony środowiska w określonej perspektywie czasowej, w szeregu tworzonych dokumentów (strategie, polityki, programy). Cele polityki ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym zostały określone w wielu dokumentach strategicznych, które stanowią ramy dla dokumentów krajowych i regionalnych.

W *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* wyznaczono 4 cele strategiczne, w ramach, których nie wszystkie zaplanowane działania będą oddziaływały na środowisko. Wszystkie zaplanowane inwestycje, które w sposób bezpośredni lub pośredni będą miały wpływ na środowisko, ostatecznie przyczynią się do poprawy jego jakości.

Strategia uwzględnia zapisy i cele sformułowane w dokumentach przedstawionych w tabeli poniżej.

Tabela 27. Przegląd dokumentów europejskich i krajowych oraz zawartych w nich celów środowiskowych istotnych dla realizacji Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Dokumenty europejskie	
„Europa 2020” Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Komunikat Komisji Europejskiej z 03.03.2010.	Strategia wyznacza trzy ogólne, wzajemnie za sobą powiązane, priorytety: 1. rozwój inteligentny, tj. rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji, m.in. poprzez podniesienie jakości edukacji, wspieranie transferu innowacji i wiedzy, pełne wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, a także wdrażanie innowacji w formie produktów i usług, które służyć będą wzrostowi gospodarczemu, tworzeniu nowych miejsc pracy i rozwiązywaniu problemów społecznych, 2. rozwój zrównoważony, tj. wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej dla przeciwdziałania zmianom klimatu, degradacji środowiska, utracie bioróżnorodności oraz niezrównoważonemu wykorzystywaniu zasobów, a także dla zwiększenia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, poprawy efektywności energetycznej oraz większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, 3. rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu, tj. wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną, m.in. poprzez wzrost poziomu zatrudnienia, inwestowanie w kwalifikacje, modernizowanie rynków pracy i systemów szkoleń, zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz zmniejszenie nierówności w obszarze zdrowia. Ponadto, Strategia zawiera wytyczne przez Komisję nadrzędne, wymierne wzajemnie ze sobą powiązane cele szczegółowe UE: - osiągnięcie 75% wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lat, między innymi poprzez wzrost zatrudnienia kobiet i osób starszych oraz lepszą integrację migrantów na rynku pracy, - przeznaczanie 3% PKB Unii na inwestycje w działalność badawczo-rozwojową, w tym poprawę warunków prywatnej działalności badawczo-rozwojowej w UE, - osiągnięcie celów „20/20/20” w zakresie klimatu i energii, w tym ograniczenie emisji dwutlenku węgla co najmniej o 20% w porównaniu z poziomem z 1990 r., lub nawet o 30%, jeśli pozwolą na to warunki, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii w naszym całkowitym zużyciu energii do 20% oraz zwiększenie efektywności wykorzystania energii o 20%, - ograniczenie liczby osób przedwcześnie kończących naukę szkolną do 10%, zdobywanie wyższego wykształcenia przez co najmniej 40% osób z młodego pokolenia, tj. w wieku 30-34 lat, - zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem o 20 mln, tj. o 25%.
„Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”. Rezolucja przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych w dniu 25 września 2015 r.	Rezolucja wyznacza 17 celów zrównoważonego rozwoju i 169 powiązanych z nimi zadań, których założeniem jest przestrzeganie praw człowieka w odniesieniu do wszystkich ludzi oraz osiągnięcie równości płci i wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt. Globalne, współzależne i niepodzielne cele Agendy dotyczą: 1) wyeliminowania ubóstwa, 2) wyeliminowania głodu, poprawy odżywiania i zrównoważonego rolnictwa, 3) zdrowego życia i dobrobytu, 4) wysokiej jakości edukacji, w tym uczenia się przez całe życie, 5) równości płci i wzmocnienia pozycji kobiet i dziewcząt, 6) zrównoważonej gospodarki zasobami wodnymi, zapewniającymi dostęp do wody i warunków sanitarnych, 7) zrównoważonej, nowoczesnej energii w przystępnej cenie, 8) zrównoważonego, stabilnego i inkluzywnego wzrostu gospodarczego oraz godnej pracy, 9) stabilnej infrastruktury, zrównoważonego uprzemysłowienia i innowacyjności,

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	10) zmniejszania nierówności w krajach i między krajami, 11) bezpiecznych i zrównoważonych miast i osiedli sprzyjających włączeniu społecznemu, 12) zrównoważonej konsumpcji i produkcji, 13) przeciwdziałania zmianom klimatu i ich skutkom, 14) ochrony i zrównoważonego wykorzystywania oceanów, mórz i zasobów morskich, 15) ochrony i zrównoważonego użytkowania ekosystemów lądowych, w tym lasów, zwalczania pustynnienia, powstrzymywania i odwracania procesu degradacji gleby oraz powstrzymania utraty różnorodności biologicznej, 16) dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz odpowiedzialnych instytucji sprzyjających włączeniu społecznemu, 17) globalnego partnerstwa na rzecz zrównoważonego rozwoju. Realizacja wyznaczonych celów ma zapewnić równowagę pomiędzy trzema aspektami zrównoważonego rozwoju: gospodarczym, społecznym i środowiskowym.
Europejski Zielony Ład „The European Green Deal” Communication from the commission to the european parliament, the european council, the council, the european economic and social committee and the committee of the regions. COM (2019) 640 final.	Europejski Zielony Ład stanowi nową strategię UE na rzecz wzrostu, którego korzyści są większe niż koszty. Jest to plan na trzy nadchodzące dekady, dotyczący zbudowania zrównoważonej gospodarki unijnej poprzez dostrzeżenie w wyzwaniach związanych z klimatem i środowiskiem naturalnym możliwości we wszystkich obszarach polityki oraz przeprowadzenie transformacji, która będzie sprawiedliwa i sprzyjająca włączeniu społecznemu. Dokument ten wyznacza unijny cel uczynienia z Europy pierwszego kontynentu neutralnego pod względem klimatu do 2050 r., przy jednoczesnym zwiększeniu konkurencyjności przemysłu i zapewnieniu sprawiedliwego przejścia dla dotkniętych regionów i pracowników. Kluczowe aspekty dokumentu dotyczą 7 obszarów: 1. czysta energia – obniżenie emisyjności systemu energetycznego Unii przy założeniu dalszej dekarbonizacji i większego wykorzystania odnawialnych źródeł energii w systemie energetycznym, aktualizacji w 2023 r. krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu państw członkowskich Unii w celu osiągnięcia w 2050 r. zerowej emisji gazów cieplarnianych, 2. zrównoważony przemysł – polityka przemysłowa oparta na gospodarce o obiegu zamkniętym, dotycząca w szczególności zasadochłonnych sektorów, takich jak przemysł odzieżowy, budownictwo, elektronika i tworzywa sztuczne, z założeniem, że do 2030 r. wszystkie opakowania w Unii Europejskiej powinny nadawać się do ponownego wykorzystania lub recyklingu, w strukturze konsumpcji nastąpi odejście od produktów jednorazowego lub ograniczonego użytku na rzecz wynajmu towarów i usług oraz produktów wielokrotnego użytku, trwałych i naprawialnych, a ponadto nastąpi redukcja marnotrawstwa oraz dalszy rozwój technologii cyfrowych, 3. budowa i renowacja – zapewnienie lepszej charakterystyki energetycznej budynków publicznych i prywatnych, poprzez odpowiednią politykę cen energii zachęcającą do budowy budynków energooszczędnych, projektowanie zgodne z gospodarką o obiegu zamkniętym, zwiększoną cyfryzację, uodparnianie budynków na klimat oraz surowe egzekwowanie przepisów dotyczących charakterystyki energetycznej budynków, 4. zrównoważona mobilność – zwiększenie ograniczeń emisji pochodzących ze wszystkich rodzajów transportu (drogowego, kolejowego, lotniczego i wodnego) o 90% do 2050 r., przy założeniu wzrostu znaczenia transportu multimodalnego, zwiększenia transportu ładunków koleją lub drogą wodną, zwiększenia podaży zrównoważonych paliw alternatywnych dla transportu, ograniczenia zanieczyszczeń powodowanych przez transport w miastach, a także wprowadzenia technologii cyfrowych oraz cen za transport odzwierciedlających jego wpływ na środowisko, 5. od pola do stołu – zapewnienie bezpiecznej, bogatej w wartości odżywcze i wysokiej jakości żywności, której produkcja wywiera jak najmniejszy wpływ na środowisko, poprzez wspieranie rolników i rybaków, ograniczenie stosowania i zależności od chemicznych pestycydów, nawozów i antybiotyków, a także gospodarkę o obiegu zamkniętym od produkcji po konsumpcję, 6. ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i ekosystemów – ochrona w obszarach Natura 2000, zwiększenie bioróżnorodności przestrzeni miejskich, ograniczenie stosowania nawozów i pestycydów w rolnictwie, poprawa jakości i zwiększenie powierzchni lasów, rozwój niebieskiej gospodarki,

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	7. eliminowanie zanieczyszczeń, zarówno powietrza, wody, gleby oraz produktów konsumenckich – poprzez lepsze monitorowanie, raportowanie i zapobieganie, w tym ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących z przemysłu oraz chemikaliów, z uwzględnieniem przywrócenia naturalnych funkcji ziemi i wód powierzchniowych.
Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej – Ramowa Dyrektywa Wodna, zmieniona dyrektywami 2455/2001/WE, 2008/32/WE, 2008/105/WE, 2009/31/WE, 2013/39/UE, 2013/64/UE, 2014/101/UE.	Ramowa Dyrektywa Wodna ustanawia ramy działania w dziedzinie polityki wodnej oraz zobowiązuje państwa członkowskie do racjonalnego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych. Dyrektywa ma na celu poprawę ochrony wód śródlądowych (powierzchniowych, przejściowych, przybrzeżnych i podziemnych) w aspekcie ilościowym i jakościowym, wspieranie zrównoważonego ich wykorzystania, ochronę ekosystemów wodnych oraz od wód zależnych, zapewnienie zaopatrzenia w dobrej jakości wodę powierzchniową i podziemną, a także zmniejszenie skutków powodzi i susz. W dokumencie podkreśla się konieczność koordynacji działań w odniesieniu do wód powierzchniowych i podziemnych należących do tego samego systemu ekologicznego, hydrologicznego i hydrogeologicznego. Państwa członkowskie powinny podjąć działania dla wyeliminowania zanieczyszczeń wód powierzchniowych przez substancje priorytetowe oraz stopniowej redukcji zanieczyszczenia przez inne substancje.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2284 z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczeń atmosferycznych, zmiany dyrektywy 2003/35/WE oraz uchylenia dyrektywy 2001/81/WE.	Dyrektywa ma służyć osiągnięciu długoterminowego celu Unii dotyczącego jakości powietrza, zgodnego z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia, oraz unijnych celów dotyczących ochrony różnorodności biologicznej i ekosystemów – poprzez zmniejszenie poziomów i depozycji zanieczyszczeń powietrza, powodujących zakwaszenie, eutrofizację i powstawanie ozonu poniżej krytycznych ładunków i poziomów określonych w konwencji LRTAP, a ponadto przyczynia się do osiągnięcia zwiększonych synergii między polityką unijną w zakresie jakości powietrza a innymi politykami, zwłaszcza polityką klimatyczno-energetyczną. W celu zbliżenia się do osiągnięcia poziomów jakości powietrza, które nie wywołują znacznych negatywnych skutków i zagrożeń dla zdrowia ludzkiego i środowiska, dokument ten ustanawia zobowiązania państw członkowskich w zakresie redukcji emisji antropogenicznych zanieczyszczeń do atmosfery: dwutlenku siarki (SO ₂), tlenków azotu (NO _x), niemetanowych lotnych związków organicznych (NMLZO), amoniaku (NH ₃) i pyłu drobnego (PM _{2,5}). Dyrektywa zawiera również wymóg sporządzania, przyjmowania i wdrażania krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza oraz monitorowania emisji zanieczyszczeń i ich skutków, jak również przekazywania na ten temat informacji.
Biała Księga. Adaptacja do zmian klimatu: europejskie ramy działania, 01.04.2009, KOM (2009) 147 wersja ostateczna.	Dokument przedstawia cel unijnych ram na rzecz adaptacji, tj. osiągnięcie w UE takiej zdolności adaptacji, by mogła ona stawić czoła skutkom zmian klimatu. Unijne ramy będą wdrażane etapowo i obejmują: tworzenie trwałych podstaw wiedzy na temat oddziaływania i skutków zmian klimatu w UE, m.in. poprzez ustanowienie systemu wymiany informacji; włączenie adaptacji do kluczowych dziedzin politycznych UE, tj. polityki zdrowotnej i społecznej, sektora rolnictwa i leśnictwa, różnorodności biologicznej, ekosystemów i wody, obszarów przybrzeżnych i morskich oraz systemów produkcyjnych i infrastruktury fizycznej; stosowanie kombinacji instrumentów politycznych (instrumenty rynkowe, wytyczne, partnerstwa publiczno-prywatne) celem zapewnienia skutecznej realizacji procesu adaptacji; oraz nasilenie międzynarodowej współpracy w zakresie adaptacji.
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/851 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów.	Dyrektywa ustanawia środki służące ochronie środowiska i zdrowia ludzkiego, poprzez zapobieganie powstawaniu i zmniejszenie ilości odpadów oraz negatywnego wpływu ich wytwarzania i gospodarowania nimi oraz przez zmniejszenie całkowitego wpływu użytkowania zasobów i poprawę efektywności takiego użytkowania, co ma zasadnicze znaczenie dla przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz dla zapewnienia konkurencyjności Unii w perspektywie długoterminowej. Dokument ustala hierarchię postępowania z odpadami (zapobieganie, przygotowanie do ponownego użycia, recykling, inne metody odzysku, unieszkodliwianie), która powinna przekładać się na kolejność priorytetów w przepisach prawa i polityce, dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz gospodarowania nimi. Gospodarowanie odpadami ma być prowadzone bez narażania zdrowia ludzkiego oraz bez szkody dla środowiska, a w szczególności: a) bez zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin lub zwierząt;

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego I Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.	b) bez powodowania uciążliwości przez hałas lub zapachy oraz c) bez niekorzystnych skutków dla terenów wiejskich lub miejsc o szczególnym znaczeniu. W celu poprawy efektywności gospodarki odpadami państwa członkowskie zobowiązane są do podejmowania działań na rzecz stworzenia wystarczającej i zintegrowanej sieci instalacji do unieszkodliwiania odpadów i instalacji do odzysku zmieszanych odpadów komunalnych, z uwzględnieniem najlepszych dostępnych technik.
Dokumenty krajowe	
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030). Załącznik do Uchwały nr 239 Rady Ministrów z dn. 13 grudnia 2011 r.).	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 stanowi najważniejszy dokument strategiczny dotyczący zagospodarowania przestrzennego kraju. Zawarta w dokumencie wizja przestrzennego zagospodarowania Polski w 2030 roku opiera się na pięciu oczekiwanych cechach przestrzeni: konkurencyjności i innowacyjności, spójności wewnętrznej, bogactwie i różnorodności biologicznej, bezpieczeństwie oraz ładzie przestrzennym. W dokumencie przedstawiono 6 celów i obszarów interwencji, spośród których za najważniejsze ze środowiskowego punktu widzenia należy uznać: - kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych, obejmujący m. in. zmniejszenie obciążenia środowiska emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby, działania mające na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów, racjonalizację gospodarowania zasobami wód, kształtowanie naturalnej retencji, dbałość o jakość przestrzeni otaczającej i krajobraz (w tym wzmocnienie spójności przestrzeni przyrodniczej i stopnia ochrony krajobrazu rolniczego, ochronę przestrzeni wyjątkowych; ochronę najlepszych gleb rolniczych i leśnych; rewitalizację obszarów zdegradowanych oraz rekultywację terenów przemysłowych; zmniejszenie obciążeń środowiska emisjami z transportu, zwiększenie wykorzystania surowców wtórnych - zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego, obejmujący m.in. przeciwdziałanie zagrożeniu utraty bezpieczeństwa energetycznego i odpowiednie reagowanie na nie, ograniczenie emisji CO₂, poprawę efektywności przesyłu, zaopatrzenia i zużycia energii, zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, minimalizację ryzyka powodziowego oraz zwiększanie dyspozycyjnych zasobów wodnych, - przywracanie i utrwalanie ładu przestrzennego, obejmujący m.in skuteczną ochronę jakości i tożsamości krajobrazu naturalnego i zurbanizowanego oraz oszczędne i racjonalne użytkowanie terenu.
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.). Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 14 lutego 2017 r.	To kluczowy dokument na szczeblu krajowym w obszarze średnio- i długofalowej polityki rozwoju kraju w wymiarze gospodarczym, społecznym i przestrzennym. Celem głównym Strategii jest stworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Dla jego realizacji sformułowano cele szczegółowe, główne obszary koncentracji działań i kierunki interwencji, spośród których do najistotniejszych celów środowiskowych należy zaliczyć: poprawę stanu zdrowia obywateli oraz efektywności opieki zdrowotnej, zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności (obejmujące wzrost efektywności i atrakcyjności transportu publicznego, ograniczenie negatywnego wpływu transportu na stan powietrza, rozwój elektromobilności, a także promocję ruchu rowerowego), poprawę bezpieczeństwa energetycznego kraju (w tym nowe, nisko- i zeroemisyjne moce wytwórcze, także OZE, technologie magazynowania energii), poprawę efektywności energetycznej (w budownictwie, przedsiębiorstwach, ciepłownictwie, transporcie, ograniczenie strat w przesyłach energii), reindustrializację (zmniejszenie energochłonności, zasobowości i materiałochłonności procesów przemysłowych, poprawa efektywności energetycznej, obniżenie emisyjności) i restrukturyzację sektora górnictwa węglowego oraz zarządzanie zasobami środowiska przyrodniczego zapewniające ich dobry stan (woda, powietrze, gleby, różnorodność biologiczna, krajobraz, zasoby geologiczne, odpady).
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 17.09.2019 r.	KSRR2030 to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Położono w nim nacisk na rozwój zrównoważony całego kraju, czyli zmniejszenie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich. Jako cel główny Strategii wskazano efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju. Dla realizacji polityki regionalnej wyznaczono 3 cele szczegółowe, dotyczące: zwiększenia spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, wzmacniania regionalnych przewag konkurencyjnych oraz podniesienia jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie. W ramach celów szczegółowych uwzględniono aspekty dotyczące rozwoju kapitału społecznego (aktywizacji, podnoszenia kompetencji i umiejętności oraz wzmacniania poczucia tożsamości i integracji społeczności lokalnej), wsparcia kultury (w tym dziedzictwa niematerialnego oraz zwiększania dostępu

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	do dóbr i usług kultury), wsparcia placówek edukacyjnych (w tym kształcenia ustawicznego, rozwoju srebrnej gospodarki), kompleksowej poprawy jakości powietrza (ograniczenia zjawiska niskiej emisji na obszarach zurbanizowanych, efektywnego energetycznie niskoemisyjnego ciepłownictwa systemowego, wymiany kotłów, termomodernizacji, działań edukacyjnych), racjonalnego gospodarowania przestrzenią i zapewnienia ładu przestrzennego (rewitalizacji i rekultywacji, nadania nowych funkcji zdegradowanym obszarom miejskim, dostosowania obszarów zurbanizowanych do zmian klimatu i wymogów ochrony środowiska, ograniczenia suburbanizacji i przeciwdziałania dekoncentracji osadnictwa, rozwoju obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych), zrównoważonego rozwoju gospodarczego i społecznego (gospodarki o obiegu zamkniętym, innowacji w zakresie technologii, produktów i usług, dostosowania przedsiębiorstw do standardów środowiskowych), rozwijania i integrowania systemów transportu zbiorowego, rozwoju transportu nisko- i bezemisyjnego (w tym elektromobilności), wykorzystania potencjału OZE, poprawy gospodarowania odpadami i oczyszczania ścieków. W dokumencie Śląsk zaliczony został do jednego z 4 obszarów strategicznej interwencji (OSI), a więc obszarów, które uwzględnione zostaną w krajowych i regionalnych strategiach i będą traktowane preferencyjnie.
Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 16 lipca 2019 r.	Polityka Ekologiczna Państwa 2030 jest jedną z dziewięciu zintegrowanych strategii sektorowych, dedykowaną środowiskowym celom i priorytetom kraju. Dokument ten stanowi doprecyzowanie i operacjonalizację zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), z której zaczerpnięty został główny cel Polityki - rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców. Dla realizacji tego celu sformułowano 3 cele szczegółowe dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, zrównoważonego gospodarowania zasobami środowiska, a także łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do nich oraz zarządzania ryzykiem klęsk żywiołowych. Zawarte w Polityce kierunki interwencji odnoszą się do wszystkich komponentów środowiska, tj. powietrza, wód, powierzchni ziemi, w tym gleb, a także różnorodności biologicznej, krajobrazu i zasobów geologicznych oraz klimatu. Ponadto, w dokumencie ujęto także kwestie gospodarki leśnej, gospodarki odpadami i edukacji ekologicznej, wraz z kształtowaniem wzorców zrównoważonej konsumpcji.
Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. Projekt z dn. 08.11.2019 r.	Polityka energetyczna Polski do 2040 r., dedykowana rozwojowi sektora paliwowo-energetycznego kraju, stanowi kontynuację Polityki energetycznej Polski do 2030 r., przyjętej w 2009 r. i jest kolejną z dziewięciu zintegrowanych strategii systemu zarządzania rozwojem kraju, wynikających z przyjętej w 2017 r. Strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju. Dokument ten wyznacza cel polityki energetycznej państwa, którym jest bezpieczeństwo energetyczne, przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko, przy optymalnym wykorzystaniu własnych zasobów energetycznych. Dla jego realizacji wyznaczono 8 kierunków i celów szczegółowych, dotyczących: optymalnego wykorzystania własnych surowców energetycznych, tak aby pokryć zapotrzebowanie na zasoby energetyczne, tj. węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropę naftową, gaz ziemny i biomasę, rozbudowy infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej, w celu pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną (w tym udział 56-60% węgla w wytwarzaniu energii elektrycznej w 2030 r., energetyka jądrowa o mocy 6-9 GW w 2043 r.), dywersyfikacji dostaw i rozbudowy infrastruktury sieciowej gazu ziemnego, ropy naftowej oraz paliw ciekłych, rozwoju rynków energii dla zapewnienia ich konkurencyjności, wdrożenia energetyki jądrowej, w celu obniżenia emisyjności sektora energetycznego oraz zapewnienia bezpieczeństwa pracy systemu (w tym uruchomienie pierwszego bloku jądrowego o mocy 1-1,5 GW do 2033 r. oraz kolejnych pięciu do 2043 r.), rozwoju odnawialnych źródeł energii, w celu obniżenia emisyjności sektora energetycznego i dywersyfikacji struktury wytwarzania energii (w tym 21-23% OZE w finalnym zużyciu energii brutto w 2030 r.), rozwoju ciepłownictwa i kogeneracji, mających zapewnić powszechny dostęp do ciepła oraz niskoemisyjne wytwarzanie ciepła w całym kraju, a także poprawy efektywności energetycznej gospodarki, w celu zwiększenia konkurencyjności gospodarki (w tym 23% oszczędności energii pierwotnej vs. prognozy na 2030 r. z 2007 r.).
Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030. Dokument przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich 18 grudnia 2019 r., przekazany do Komisji Europejskiej 30 grudnia 2019 r.	KPEiK został przygotowany z myślą o ustanowieniu stabilnych ram będących sprzyjającym otoczeniem dla zrównoważonej, ekonomicznie efektywnej i sprawiedliwej transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Dokument prezentuje zintegrowane podejście do wdrażania pięciu wymiarów unii energetycznej, tj. bezpieczeństwa energetycznego, obniżenia emisyjności, efektywności energetycznej, wewnętrznego rynku energii oraz badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. W odniesieniu do tych obszarów Plan przedstawia krajowe założenia i cele zawarte w obowiązujących krajowych strategiach rozwoju zatwierdzonych na poziomie rządowym oraz projektach dokumentów strategicznych znajdujących się na zaawansowanym etapie przygotowania. W aspekcie środowiskowym szczególne znaczenie mają zapisy w zakresie: ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (CO ₂ w sektorach non-ETS o 7% do 2030 r. w stosunku do 2005 r.) i zanieczyszczeń powietrza, adaptacji do zmian klimatu (w tym zwiększenia małej retencji wodnej i lesistości), zmniejszenia udziału węgla kamiennego i brunatnego w produkcji energii elektrycznej, wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii (21-23% w finalnym zużyciu energii brutto w 2030 r., 14% w transporcie, roczny wzrost w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie), poprawy efektywności energetycznej (o 23% do 2030 r., rozwoju ekologicznych i efektywnych systemów ciepłowniczych, produkcji ciepła w kogeneracji, inteligentnych sieci, funkcjonowania mechanizmów stymulujących oszczędność końcowego wykorzystania energii oraz zachowań pro oszczędnościowych, poprawy charakterystyki energetycznej budynków), rozwoju elektromobilności i paliw alternatywnych w transporcie, promowania transportu intermodalnego

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
	i kolejowego, a także rozwoju obszarów zrównoważonych energetycznie na poziomie lokalnym, wdrożenia energetyki jądrowej, ograniczania zjawiska ubóstwa energetycznego oraz rozwoju innowacji energetycznych.
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dn. 29 października 2013 r.	SPA został opracowany dla uniknięcia kosztów wynikających z zaniechania działań na rzecz adaptacji oraz z myślą o ograniczeniu gospodarczych i społecznych ryzyk związanych ze zmianami klimatycznymi. Celem głównym Dokumentu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. W związku z powyższym wskazano w nim cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, energetyce, budownictwie, transporcie, gospodarce przestrzennej, w zakresie zdrowia oraz różnorodności biologicznej i obszarów prawnie chronionych, na obszarach górskich, w strefie wybrzeża i na obszarach zurbanizowanych. Obejmują one m.in. właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów, ochronę przestrzeni rolniczej i zasobów glebowych dużej wartości, gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody, przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych i od wody zależnych, wspieranie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ochronę różnorodności biologicznej a w szczególności siedlisk wodno-błotnych, zwiększanie lesistości, zmniejszanie fragmentacji kompleksów leśnych, zwiększanie obszarów zieleni w miastach, rewitalizację przyrodniczą, w tym przywracanie zdegradowanym terenom zieleni i zbiornikom wodnym ich pierwotnych funkcji, a także ograniczanie skutków zdrowotnych stresu termicznego i nadzwyczajnych zdarzeń klimatycznych.
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030). Dokument Ministerstwa Środowiska z 2015 r.	Krajowy Program Ochrony Powietrza jest średniookresowym dokumentem planistycznym, stanowiącym element spójnego systemu zarządzania wraz ze Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” przyjętą w 2014 r. Celem głównym KPOP jest poprawa jakości życia mieszkańców Rzeczypospolitej Polskiej, szczególnie ochrona ich zdrowia i warunków życia, z uwzględnieniem ochrony środowiska, z jednoczesnym zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Dla realizacji tego celu określono 2 cele szczegółowe dotyczące osiągnięcia w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w Dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM _{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia, jak również osiągnięcia w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. Działania naprawcze mające skutkować poprawą jakości powietrza w pierwszej kolejności powinny dotyczyć osiągnięcia poziomów dopuszczalnych dla pyłu PM ₁₀ i PM _{2,5} oraz poziomów docelowych dla B(a)P oraz substancji takich jak NO ₂ oraz O ₃ . Cele i kierunki działań, wyznaczone w tym Programie o charakterze strategicznym, powinny zostać uwzględnione przede wszystkim w lokalnych programach ochrony powietrza. Ponadto, wnioski i zalecenia KPOP powinny zostać uwzględnione we wszystkich dokumentach strategicznych i wykonawczych, dotyczących tematyki środowiska lub mających na nią wpływ, na wszystkich szczeblach zarządzania.
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 24 września 2019 r.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu należy do zintegrowanych strategii sektorowych, a głównym celem zawartej w strategii polityki transportowej jest zwiększenie dostępności transportowej oraz poprawa bezpieczeństwa uczestników ruchu i efektywności sektora transportowego. Realizacja tego celu związana jest z wdrażaniem 6 kierunków interwencji: 1) budową zintegrowanej, wzajemnie powiązanej sieci transportowej służącej konkurencyjnej gospodarce; 2) poprawą sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym; 3) zmianą w indywidualnej i zbiorowej mobilności; 4) poprawą bezpieczeństwa uczestników ruchu oraz przewożonych towarów; 5) ograniczaniem negatywnego wpływu transportu na środowisko; 6) poprawą efektywności wykorzystania publicznych środków na przedsięwzięcia transportowe. W aspekcie środowiskowym istotne są zapisy Strategii dotyczące: wzmocnienia roli transportu kolejowego i transportu wodnego śródlądowego, rozwoju transportu intermodalnego i ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko (promowanie pojazdów ekologicznie czystych i energooszczędnych, optymalizacja przepływu potoków ruchu, ograniczanie kongestii, wydzielenie stref o niskiej emisji), rozwój transportu publicznego, rozwój transportu rowerowego.

Nazwa dokumentu	Główne cele środowiskowe
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030. Dokument przyjęty uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r.	Celem głównym Strategii jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego. Dla jego realizacji wskazano trzy cele szczegółowe: 1) zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej; 2) poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska; 3) rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa. W ramach celów wskazano liczne kierunki interwencji dotyczące zróżnicowanych zagadnień środowiskowych, takich jak: jakości i bezpieczeństwa żywności, rozwoju innowacji, gospodarki o obiegu zamkniętym i biogospodarki, gospodarki odpadami, zwiększenia wykorzystania OZE, rewitalizacji i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu, zrównoważonemu gospodarowaniu i ochronie zasobów środowiska (ładu przestrzennego, gleb, zasobów wodnych, powietrza, bioróżnorodności) oraz adaptacji do zmian klimatu i przeciwdziałaniu tym zmianom.

8. Przewidywane oddziaływanie na środowisko w wyniku realizacji zapisów dokumentu

Projekt Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 wyznacza cele, kierunki interwencji i działania, które są zadaniami zarówno o charakterze inwestycyjnym i nie inwestycyjnym, które ujmują ogół potrzeb wynikających z rozwoju społeczno-gospodarczego oraz rozwoju infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, społecznej, funkcjonalno-przestrzennej itp.

Niektóre zadania wyznaczone w projekcie Strategii mogą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.), dla których konieczne może być przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko na zasadach określonych w Ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.). W ramach powyższej procedury prowadzona będzie wówczas szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena oddziaływania na środowisko na etapie sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko jest utrudniona, a czasami wręcz niemożliwa. Strategia zawiera zadania zgłoszone przez Gminę. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie (B) pośrednie (P), wtórne (W), skumulowane (Sk), stałe/długoterminowe (S), chwilowe/krótkoterminowe (Ch), pozytywne, negatywne i neutralne na powierzchnię ziemi i krajobraz, wody, różnorodność biologiczną, rośliny, zwierzęta, formy ochrony przyrody, zasoby naturalne, powietrze atmosferyczne i klimat, klimat akustyczny, krajobraz kulturowy i zabytki, ludzi i dobra materialne wykorzystując metodę macierzy interakcji.

W przypadku omawianego terenu istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich

rodzaju może zostać nałożony obowiązkiem przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Strategia określa jedynie konieczność ich realizacji w celu poprawy jakości różnych komponentów funkcjonowania Gminy oraz wdrażania zaleceń dokumentów wyższego szczebla. W związku z powyższym, efekty poszczególnych zadań mogą być przewidziane tylko w ograniczonym zakresie. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 przewiduje szereg działań edukacyjno-promocyjnych. Wyznaczone działania edukacyjne mają głównie charakter organizacyjny i informacyjny. Potrzeba prowadzenia ciągłej edukacji szczególnie z zakresu ekologii społeczeństwa wynika z ciągle zmieniających się przepisów ochrony środowiska oraz powstawania nowych zagrożeń i problemów przyrodniczych. Edukacja jest elementem wspierającym - opisuje, informuje i wyjaśnia zagadnienia, których realizacja ma doprowadzić do osiągnięcia założonego efektu ekologicznego i spełnienia odpowiednich standardów ochrony środowiska. Dlatego większość wyznaczonych zadań z zakresu edukacji odznacza się pośrednim, stałym i pozytywnym wpływem na poszczególne komponenty ochrony środowiska, stąd zrezygnowano w dalszej części z interpretacji tego zagadnienia w ramach poszczególnych grup oddziaływań. Podobna sytuacja dotyczy działań polegających na aktualizacji dokumentów planistycznych (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) o zapisy sprzyjające osiągnięciu lepszych standardów środowiskowych.

Poniższa tabela przedstawia ocenę i analizę oddziaływania na poszczególne elementy środowiska działań zaplanowanych do realizacji w ramach projektu *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035*.

LEGENDA:

	Potencjalne pozytywne oddziaływanie	B	Bezpośrednie
	Potencjalne neutralne oddziaływanie	P	Pośrednie
	Potencjalne negatywne oddziaływanie	S	Stałe
		Ch	Chwilowe
		W	Wtórne
		Sk	Skumulowane

Tabela 28. Ocena oddziaływania na środowisko kierunków działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035

Lp.	Działanie		Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
WYMIAR SPOŁECZNY															
Cel 1. Gwarantowanie wysokiej jakości życia w gminie i tworzenie warunków do dalszego rozwoju społecznego															
Kierunek działań 1.1. Rozwój oferty usług publicznych i ich dostosowanie do obecnych i prognozowanych potrzeb															
1.	Bieżący monitoring obecnego i prognozowanego zapotrzebowania na ofertę usług publicznych oraz ich dostosowywanie (racjonalizacja) do realiów demograficznych				B; S										
2.	Rozwój systemu usług społecznych i opiekuńczych, skierowanych	Utworzenie w gminie domu seniora i/lub dziennego domu pobytu,			B; S										
		wdrażanie rozwiązań zmierzających do deinstytucjonalizacji usług społecznych, np. usług door-to-door			B; S										
		dążenie do utworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie			B; S										
3.	Rozwój nowoczesnych technologii teleinformatycznych zwiększających dostępność usług (e-usługi, e-administracja, aplikacje mobilne)				B; S										
4.	Rozwijanie oferty edukacyjnej oraz podnoszenie jej jakości i atrakcyjności				B; S										

Lp.	Działanie		Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki	
5.	Zwiększanie dostępności do wysokiej jakości usług zdrowotnych, w tym dążenie do zapewnienia specjalistycznej opieki medycznej na terenie gminy				B; S											
6.	Usprawnianie i podnoszenie jakości usług komunalnych w gminie oraz zapobieganie występowaniu awarii infrastruktury sieciowej				B; S											
Kierunek działań 1.2. Rozwój i poprawa standardu infrastruktury społecznej																
7.	Budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów i lokali stanowiących miejsca spotkań dla mieszkańców, w tym rozbudowa istniejących i budowa nowych świetlic wiejskich				B; Ch					B; Ch						
					B; S											
8.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury				B; Ch			B; Ch		B; Ch						
					B; S											
9.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury oświatowej, w tym:	termomodernizacja obiektów szkół wraz z wymianą źródeł ciepła			B; Ch			B; S	W; S	B; Ch			P; S	W; S		
					B; S											
		modernizacja i/lub rozbudowa sal dydaktycznych			B; S											
					B; Ch											
		budowa, rozbudowa i/lub modernizacja przyszkolnej infrastruktury sportowej – sal gimnastycznych, boisk szkolnych			B; S	B; S	B; Ch	B; Ch		B; Ch		B; S				
					B; S											

Lp.	Działanie		Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
		dążenie do utworzenia stołówki szkolnej			B; S										
		rozwój sieci świetlic szkolnych			B; S										
10.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym modernizacja boisk/stadionów w Gierałtowicach, Reńskiej Wsi, Mechnicy, Łęczach				B; Ch	B; S	B; Ch	B; Ch		B; Ch		B; S			
					B; S										
11.	Rozwój komunalnego i socjalnego budownictwa mieszkaniowego, w tym podnoszenie standardu istniejących obiektów i lokali oraz wyodrębnianie/budowa nowych				B; Ch	B; S	B; Ch			B; Ch		B; S	B; Ch		
					B; S								B; S		
12.	Tworzenie warunków do osiedlania się w gminie, w tym poprzez rozwój terenów pod nową zabudowę mieszkaniową				B; S	B; S	B; Ch			B; Ch		B; S	B; Ch		
13.	Modernizacja placów zabaw i innych terenów rekreacyjnych, w tym poprzez wymianę zdegradowanych urządzeń, wyposażenie terenów w obiekty małej architektury, poprawę bezpieczeństwa				B; S										

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
14.	Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i turystycznej, sprzyjającej aktywnemu spędzaniu czasu wolnego i wypoczynkowi, w tym m.in. zagospodarowanie terenu przy akwenu Dębowa, rozwój szlaków, tras i ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą			B; Ch B; S	B; Ch	B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch	B; S	B; Ch		
15.	Nawiązanie współpracy z Nadleśnictwami: Kędzierzyn i Strzelce Opolskie m.in. w zakresie wyznaczania obszarów lasów o zwiększonej funkcji społecznej, wdrażania założeń Lasów Społecznych oraz organizacji wydarzeń i akcji edukacyjnych z zakresu wiedzy ekologicznej i edukacji leśnej	W; S	W; S	B; S	W; S	W; S	W; S	W; S						
Cel 2. Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego poprzez edukację, aktywizację obywatelską i integrację międzypokoleniową														
Kierunek działań 2.1. Zwiększenie możliwości spędzania czasu wolnego według indywidualnych preferencji														
16.	Rozszerzanie i podnoszenie jakości oferty kulturalnej, w tym zwiększenie jej dostępności w całej gminie np. poprzez wykorzystanie infrastruktury świetlic wiejskich do organizacji wydarzeń kulturalnych			B; S										
17.	Wspieranie aktywności fizycznej mieszkańców gminy, zwłaszcza dzieci i młodzieży, w tym poprzez rozwijanie oferty zajęć sportowych w szkołach i organizację sportowych turniejów międzyszkolnych			B; S										

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
18.	Rozwijanie oferty zajęć pozalekcyjnych oraz kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży, w tym np. kółek szachowych			B; S										
19.	Rozbudowywanie kalendarza cyklicznych imprez gminnych i urozmaicanie oferty wydarzeń zgodnie z identyfikowanym zapotrzebowaniem			B; S										
Kierunek działań 2.2. Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego gminy w oparciu o silną tożsamość lokalną														
20.	Ochrona i promocja zasobów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego			B; S										
21.	Promocja lokalnej kultury m.in. poprzez organizację wydarzeń i warsztatów bazujących na dziedzictwie historyczno-kulturowym gminy			B; S										
22.	Wspieranie integracji społecznej, w tym integracji ludności napływowej ze stałymi mieszkańcami gminy, m.in. poprzez organizację imprez integrujących lokalną społeczność (np. pikników rodzinnych, turniejów międzyszkolnych)			B; S										
23.	Wzmacnianie dialogu samorządu z mieszkańcami, w tym poprzez wdrażanie rozwiązań ułatwiających kontakt, np. regularnego biuletynu informacyjnego			B; S										
24.	Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i wykluczeniu społecznemu			B; S										

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
25.	Rozwijanie współpracy samorządu ze stowarzyszeniami, fundacjami i organizacjami pozarządowymi oraz podnoszenie ich potencjału technicznego i organizacyjnego			B; S										
26.	Wspieranie partycypacji społecznej poprzez rozwijanie narzędzi angażowania mieszkańców gminy w jej sprawy			B; S										
27.	Wspieranie współpracy między szkołami i integracji uczniów z różnych placówek			B; S										
28.	Udzielanie pomocy rodzinom oraz osobom samotnym w celu poprawy ich sytuacji życiowej oraz rozwiązywania problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych			B; S										
29.	Promocja zdrowego i aktywnego trybu życia wraz z wdrażaniem rozwiązań z zakresu profilaktyki zdrowotnej			B; S										
30.	Wspieranie oddolnych inicjatyw obywatelskich oraz wspieranie lokalnych liderów w zakresie aktywizacji społeczności i wspierania uczestnictwa w życiu gminy			B; S										
WYMIAR GOSPODARCZY														
Cel 3. Dywersyfikacja i rozwój lokalnej gospodarki poprzez wspieranie przedsiębiorczości i inwestycji														
Kierunek działań 3.1. Wspieranie przedsiębiorczości i aktywizacja gospodarcza mieszkańców gminy														

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
31.	Wspieranie podstaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców, zwłaszcza wśród młodzieży – pobudzanie innowacyjności i kreatywności oraz promocja samozatrudnienia			B; S										
32.	Wspieranie lokalnych przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania funduszy na rozwój inicjatyw gospodarczych oraz promocji ich działalności w gminie i regionie			B; S										
33.	Wspieranie rozwoju nowoczesnego rolnictwa ekologicznego i sektora przetwórstwa rolno-spożywczego oraz wspieranie sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych i promocja lokalnych producentów rolnych			W; S										
34.	Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, lokalnymi przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi w zakresie organizacji wydarzeń, szkoleń, kursów i warsztatów podnoszących kompetencje zawodowe			B; S										
35.	Wspieranie współpracy lokalnych przedsiębiorstw z Instytucjami Otoczenia Biznesu w celu wzmocnienia ich konkurencyjności i zapewnienia warunków do rozwoju			B; S										

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
36.	Wspieranie rozwoju zaplecza gastronomicznego i noclegowego odpowiedniego dla skali gminy, tj. gospodarstw agroturystycznych, małych i średnich obiektów noclegowych oraz pensjonatów			B; S										
Kierunek działań 3.2. Podnoszenie konkurencyjności inwestycyjnej, osiedleńczej i turystycznej gminy														
37.	Dbłość o utrzymanie pozytywnego wizerunku gminy i budowanie jej marki w oparciu o kluczowe walory przyrodniczo-krajobrazowe i historyczno-kulturowe			B; S										
38.	Przygotowanie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej w postaci ulg i zachęt dla przedsiębiorców oraz zapewnienie wsparcia przedsiębiorcom na kluczowych etapach procesu inwestycyjnego i w kwestiach proceduralnych			B; S										
39.	Tworzenie dogodnych warunków do lokalizacji nowych inwestycji w gminie, w tym poprzez podnoszenie standardu i promocję terenów inwestycyjnych oraz rozwijanie strefy ekonomicznej w Pociękarbiu			B; S										
40.	Uzbrajanie terenów inwestycyjnych w podstawową infrastrukturę sieciową i drogową			B; Ch	B; S	B; Ch	B; Ch		B; Ch	B; Ch	B; S	B; Ch		
				B; S								B; S		

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
41.	Wzmacnianie funkcji turystycznych gminy, w tym budowa katalogu produktów lokalnych, promocja walorów historyczno-kulturowych i przyrodniczo-krajobrazowych gminy			B; S										
42.	Realizacja działań promocyjnych, w tym m.in. udostępnianie materiałów promocyjnych w formie tradycyjnej i elektronicznej			B; S										
43.	Bieżący monitoring potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności co do dalszych działań rozwojowych gminy			B; S										
WYMIAR PRZESTRZENNY														
Cel 4. Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy z regionem poprzez rozwój powiązań transportowych i funkcjonalnych														
Kierunek działań 4.1. Rozwój infrastruktury drogowej i systemu transportowego														
44.	Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych, w tym z uwzględnieniem budowy chodników i ścieżek rowerowych wzdłuż dróg			B; Ch	B; S	B; Ch	B; Ch	W; S	B; Ch	B; Ch	B; S	B; Ch		
				B; S			B; S		B; S	B; S		B; S		
45.	Wzmacnianie powiązań funkcjonalno-przestrzennych między wszystkimi miejscowościami gminy, w tym zapobieganie zjawisku wykluczenia komunikacyjnego			B; S										

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
46.	Dążenie do rozwoju systemu komunikacji publicznej, w tym do zapewnienia połączeń między wszystkimi miejscowościami (sołectwami) gminy oraz dostosowanie ich częstotliwości do potrzeb mieszkańców			B; S			W; S	W; S	W; S					
Kierunek działań 4.2. Rozwój infrastruktury publicznej i poprawa jej funkcjonalności														
47.	Rozbudowa i modernizacja sieci i urządzeń wodno-kanalizacyjnych, w tym dążenie do zapewnienia tego typu infrastruktury we wszystkich sołectwach gminy			B; Ch B; S	B; Ch	B; Ch	B; Ch		B; Ch B; S	B; Ch	B; Ch	B; Ch		
48.	Wspieranie rozwoju sieci telekomunikacyjnej i internetu światłowodowego w gminie			B; S			W; S	W; S	W; S					
49.	Rozwijanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym rozbudowa zaplecza technicznego i infrastruktury dla gospodarki odpadami			B; S		B; S				B; S	B; S	B; S		
50.	Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni i obiektów poprzez ich uporządkowanie, modernizację, zagospodarowanie i przystosowanie do pełnienia nowych funkcji, w tym m.in. zagospodarowanie terenów pokolejowych w Reńskiej Wsi i Długomiłowicach na cele rekreacyjne i turystyczne			B; S								B; S		

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
51.	Modernizacja, remont i/lub termomodernizacja obiektów administracji publicznej			B; Ch B; S		B; Ch	B; Ch B; S	W; S	B; Ch	B; Ch		B; Ch B; S		
52.	Zwiększanie dostępności obiektów i przestrzeni publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym dostosowywanie obiektów gminnych w zakresie niwelowania barier architektonicznych i stosowania rozwiązań zwiększających dostępność			B; Ch B; S					B; Ch					
53.	Zachowanie, konserwacja i udostępnianie obiektów zabytkowych na cele społeczne, kulturalne i turystyczne			B; S										B; S
Cel 5. Racjonalne kształtowanie przestrzeni i poprawa ładu przestrzennego poprzez zrównoważony rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i rolniczych gminy														
Kierunek działań 5.1. Efektywne i racjonalne planowanie i gospodarowanie przestrzenią														
54.	Utrzymanie ładu przestrzennego i przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy, w tym poprzez opracowywanie i uchwalanie aktów prawa miejscowego sprzyjających efektywnemu wykorzystaniu dostępnej przestrzeni i zachowaniu ładu przestrzennego			W; S	W; S	W; S				W; S	W; S	W; S		

Lp.	Działanie		Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
55.	Racjonalne gospodarowanie przestrzenią i harmonijny rozwój terenów zurbanizowanych wraz z rozwojem podstawowej infrastruktury technicznej				B; Ch	B; Ch	B; Ch			B; Ch	B; Ch	B; S	B; S		
					B; S										
56.	Rozwój mieszkalnictwa - uzbrajanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową i tworzenie atrakcyjnej oferty mieszkaniowej				B; Ch	B; S	B; Ch			B; Ch	B; Ch	B; S	B Ch		
					B; S						B; S				
57.	Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, w tym m.in. poprzez:	rozwój sieci oświetlenia, sieci monitoringu,			B; S										
		wdrażanie rozwiązań wspierających bezpieczeństwo w ruchu drogowym – zwłaszcza pieszych i rowerzystów,			B; S										
		inwentaryzację, rozwój i rozbudowę infrastruktury obrony cywilnej			B; S										
		wspieranie działalności jednostek ochotniczej straży pożarnej, m.in. poprzez modernizację bazy lokalowej i doposażenie lokalnych OSP oraz utrzymanie wysokiego stopnia gotowości bojowej			B; S										

Lp.	Działanie		Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
		rozwijanie infrastruktury krytycznej i jej zabezpieczanie na wypadek sytuacji kryzysowych			B; S										
		działania ukierunkowane na zabezpieczenie przeciwpowodziowe, w tym wykorzystywanie naturalnych rozwiązań umożliwiających regulacje stosunków wodnych			B; S										
		przeciwdziałanie bezdomności zwierząt			B; S		B; S								
58.	Rozwój i pielęgnacja terenów zieleni, w tym poprzez ograniczenie wycinki drzew i krzewów oraz realizację nowych nasadzeń			B; S	B; S	B; S	B; S	W; S	W; S	B; S	B; S	B; S	B; S		
59.	Kształtowanie przyjaznych, zielonych przestrzeni publicznych, w tym poprzez porządkowanie i zagospodarowywanie parków wraz z montażem małej architektury				B; S	B; S	B ;S			B; Ch			B; S		
WYMIAR KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWY															
Cel 6. Wzmacnianie odporności gminy na zmiany klimatyczne i ochrona walorów środowiska przyrodniczego															
Kierunek działań 6.1. Przygotowanie gminy na skutki zmian klimatu															

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
60.	Poprawa efektywności energetycznej i rozwój OZE, w tym termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z wymianą źródeł ciepła oraz wspieranie mieszkańców w tym zakresie			B; Ch		B; Ch	B; S	W; S	B; Ch			P; S	W; S	
				B; S										
61.	Realizacja działań na rzecz ograniczania deficytu wody oraz wspieranie naturalnej retencji wodnej			B; S	B; S	B; S				B; S				
62.	Wdrażanie i rozwijanie rozwiązań zmierzających do poprawy jakości stanu środowiska oraz zachowania i poprawy bioróżnorodności		W; S	B; S										
63.	Rozwój lokalnych odnawialnych źródeł energii (wiatru, wody, biomasy)			B; S			B; S	W; S						
Kierunek działań 6.2. Ochrona przyrody i ograniczanie negatywnego oddziaływania na środowisko														
64.	Likwidacja istniejących oraz zapobieganie powstawaniu nowych dzikich wysypisk śmieci, w tym poprzez odpowiednią regulację odbioru odpadów z terenu gminy			B; S										
65.	Prowadzenie działań informacyjnych z zakresu edukacji ekologicznej i kształtowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców, m.in. poprzez promocję oszczędzania wody, informowanie o szkodliwości wykorzystania do ogrzewania wyrobów do tego niewłaściwych oraz angażowanie mieszkańców w akcje proekologiczne			B; S										

Lp.	Działanie	Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000	Różnorodność Biologiczna	Ludzie	Rośliny	Zwierzęta	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Wody (w tym JCW)	Powierzchnia ziemi	Krajobraz	Zasoby naturalne	Zabytki
66.	Promocja przestrzegania zasad Dobrej Praktyki Rolniczej, m.in. stosowania nieszkodliwych nawozów i środków ochrony roślin oraz ich odpowiedniego składowania w pobliżu cieków wodnych			B; S										
67.	Współpraca z GDDKiA oraz Zarządem Dróg Wojewódzkich w Opolu w zakresie uspokajania ruchu i ograniczenia hałasu komunikacyjnego w ciągach dróg krajowych i wojewódzkich			B; S										
68.	Monitorowanie jakości powietrza i stałe dążenie do jej poprawy, w tym poprzez wdrażanie rozwiązań poprawiających jakość powietrza oraz egzekwowanie wykroczeń związanych z wykorzystywaniem niewłaściwych materiałów opałowych			B; S										
69.	Utrzymywanie i ochrona wysokich walorów środowiska przyrodniczego, w tym walorów krajobrazowych			B; S										
70.	Ochrona terenów zielonych przed nadmierną presją urbanizacyjną oraz niekontrolowaną zabudową			B; S										

Tabela 29. Opis oddziaływania kierunków działań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035

Działanie	Oddziaływanie
• Bieżący monitoring obecnego i prognozowanego zapotrzebowania na ofertę usług publicznych oraz ich dostosowywanie (racjonalizacja) do realiów demograficznych; • Rozwój systemu usług społecznych i opiekuńczych, skierowanych zwłaszcza do seniorów i osób z niepełnosprawnościami, w tym m.in.: ○ Utworzenie w gminie domu seniora i/lub dziennego domu pobytu; ○ wdrażanie rozwiązań zmierzających do deinstytucjonalizacji usług społecznych, np. usług door-to-door; ○ dążenie do utworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie; • Rozwój nowoczesnych technologii teleinformatycznych zwiększających dostępność usług (e-usługi, e-administracja, aplikacje mobilne); • Rozwijanie oferty edukacyjnej oraz podnoszenie jej jakości i atrakcyjności; • Zwiększanie dostępności do wysokiej jakości usług zdrowotnych, w tym dążenie do zapewnienia specjalistycznej opieki medycznej na terenie gminy; • Usprawnianie i podnoszenie jakości usług komunalnych w gminie oraz zapobieganie występowaniu awarii infrastruktury sieciowej; • Tworzenie warunków do osiedlania się w gminie, w tym poprzez rozwój terenów pod nową zabudowę mieszkaniową; • Nawiązanie współpracy z Nadleśnictwami: Kędzierzyn i Strzelce Opolskie m.in. w zakresie wyznaczania obszarów lasów o zwiększonej funkcji społecznej, wdrażania założeń Lasów Społecznych oraz organizacji wydarzeń i akcji edukacyjnych z zakresu wiedzy ekologicznej i edukacji leśnej; • Rozszerzanie i podnoszenie jakości oferty kulturalnej, w tym zwiększenie jej dostępności w całej gminie np. poprzez wykorzystanie infrastruktury świetlic wiejskich do organizacji wydarzeń kulturalnych; • Wspieranie aktywności fizycznej mieszkańców gminy, zwłaszcza dzieci i młodzieży, w tym poprzez rozwijanie oferty zajęć sportowych w szkołach i organizację sportowych turniejów międzyszkolnych; • Rozwijanie oferty zajęć pozalekcyjnych oraz kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży, w tym np. kółek szachowych;	Realizacja zadań nie będzie związana z ingerencją w środowisko naturalne i ograniczać się do sfery organizacyjnej, administracyjnej i promocyjnej – polegających m.in. na udzielaniu doradztwa, tworzeniu programów wsparcia, udostępnianiu infrastruktury biurowej czy wprowadzaniu ulg podatkowych lub preferencji lokalowych dla nowych inwestorów. W przypadku powstania nowych obiektów gospodarczych lub zagospodarowania terenów pod działalność produkcyjną czy usługową, inwestycje te będą musiały być realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa budowlanego i ochrony środowiska – w tym z ewentualną oceną oddziaływania na środowisko, jeśli przekroczone zostaną progi ustawowe. Działania te będą też mogły uwzględniać lokalne uwarunkowania środowiskowe i przestrzenne, np. poprzez lokalizowanie inwestycji na terenach już przekształconych lub objętych miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Działanie	Oddziaływanie
• Rozbudowywanie kalendarza cyklicznych imprez gminnych i urozmaicanie oferty wydarzeń zgodnie z identyfikowanym zapotrzebowaniem; • Ochrona i promocja zasobów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego; • Promocja lokalnej kultury m.in. poprzez organizację wydarzeń i warsztatów bazujących na dziedzictwie historyczno-kulturowym gminy; • Wspieranie integracji społecznej, w tym integracji ludności napływowej ze stałymi mieszkańcami gminy, m.in. poprzez organizację imprez integrujących lokalną społeczność (np. pikników rodzinnych, turniejów międzyszkolnych); • Wzmacnianie dialogu samorządu z mieszkańcami, w tym poprzez wdrażanie rozwiązań ułatwiających kontakt, np. regularnego biuletynu informacyjnego; • Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i wykluczeniu społecznemu; • Rozwijanie współpracy samorządu ze stowarzyszeniami, fundacjami i organizacjami pozarządowymi oraz podnoszenie ich potencjału technicznego i organizacyjnego; • Wspieranie partycypacji społecznej poprzez rozwijanie narzędzi angażowania mieszkańców gminy w jej sprawy; • Wspieranie współpracy między szkołami i integracji uczniów z różnych placówek; • Udzielanie pomocy rodzinom oraz osobom samotnym w celu poprawy ich sytuacji życiowej oraz rozwiązywania problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych; • Promocja zdrowego i aktywnego trybu życia wraz z wdrażaniem rozwiązań z zakresu profilaktyki zdrowotnej; • Wspieranie oddolnych inicjatyw obywatelskich oraz wspieranie lokalnych liderów w zakresie aktywizacji społeczności i wspierania uczestnictwa w życiu gminy; • Wspieranie podstaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców, zwłaszcza wśród młodzieży – pobudzanie innowacyjności i kreatywności oraz promocja samozatrudnienia • Wspieranie lokalnych przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania funduszy na rozwój inicjatyw gospodarczych oraz promocji ich działalności w gminie i regionie; • Wspieranie rozwoju nowoczesnego rolnictwa ekologicznego i sektora przetwórstwa rolno-spożywczego oraz wspieranie sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych i promocja lokalnych producentów rolnych;	

Działanie	Oddziaływanie
• Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy, lokalnymi przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi w zakresie organizacji wydarzeń, szkoleń, kursów i warsztatów podnoszących kompetencje zawodowe; • Wspieranie współpracy lokalnych przedsiębiorstw z Instytucjami Otoczenia Biznesu w celu wzmocnienia ich konkurencyjności i zapewnienia warunków do rozwoju; • Wspieranie rozwoju zaplecza gastronomicznego i noclegowego odpowiedniego dla skali gminy, tj. gospodarstw agroturystycznych, małych i średnich obiektów noclegowych oraz pensjonatów; • Dbłość o utrzymanie pozytywnego wizerunku gminy i budowanie jej marki w oparciu o kluczowe walory przyrodniczo-krajobrazowe i historyczno-kulturowe; • Przygotowanie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej w postaci ulg i zachęt dla przedsiębiorców oraz zapewnienie wsparcia przedsiębiorcom na kluczowych etapach procesu inwestycyjnego i w kwestiach proceduralnych; • Tworzenie dogodnych warunków do lokalizacji nowych inwestycji w gminie, w tym poprzez podnoszenie standardu i promocję terenów inwestycyjnych oraz rozwijanie strefy ekonomicznej w Pociękarbiu; • Wzmacnianie funkcji turystycznych gminy, w tym budowa katalogu produktów lokalnych, promocja walorów historyczno-kulturowych i przyrodniczo-krajobrazowych gminy; • Realizacja działań promocyjnych, w tym m.in. udostępnianie materiałów promocyjnych w formie tradycyjnej i elektronicznej; • Bieżący monitoring potrzeb i oczekiwań lokalnej społeczności co do dalszych działań rozwojowych gminy; • Wzmacnianie powiązań funkcjonalno-przestrzennych między wszystkimi miejscowościami gminy, w tym zapobieganie zjawisku wykluczenia komunikacyjnego; • Dążenie do rozwoju systemu komunikacji publicznej, w tym do zapewnienia połączeń między wszystkimi miejscowościami (sołectwami) gminy oraz dostosowanie ich częstotliwości do potrzeb mieszkańców; • Utrzymanie ładu przestrzennego i przeciwdziałanie niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy, w tym poprzez opracowywanie i uchwalanie aktów prawa miejscowego	

Działanie	Oddziaływanie
sprzyjających efektywnemu wykorzystaniu dostępnej przestrzeni i zachowaniu ładu przestrzennego; • Racjonalne gospodarowanie przestrzenią i harmonijny rozwój terenów zurbanizowanych wraz z rozwojem podstawowej infrastruktury technicznej; • wspieranie działalności jednostek ochotniczej straży pożarnej, m.in. poprzez modernizację bazy lokalowej i wyposażenie lokalnych OSP oraz utrzymanie wysokiego stopnia gotowości bojowej; • przeciwdziałanie bezdomności zwierząt; • Wdrażanie i rozwijanie rozwiązań zmierzających do poprawy jakości stanu środowiska oraz zachowania i poprawy bioróżnorodności; • Rozwój lokalnych odnawialnych źródeł energii (wiatru, wody, biomasy); • Likwidacja istniejących oraz zapobieganie powstawaniu nowych dzikich wysypisk śmieci, w tym poprzez odpowiednią regulację odbioru odpadów z terenu gminy; • Prowadzenie działań informacyjnych z zakresu edukacji ekologicznej i kształtowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców, m.in. poprzez promocję oszczędzania wody, informowanie o szkodliwości wykorzystania do ogrzewania wyrobów do tego niewłaściwych oraz angażowanie mieszkańców w akcje proekologiczne; • Promocja przestrzegania zasad Dobrej Praktyki Rolniczej, m.in. stosowania nieszkodliwych nawozów i środków ochrony roślin oraz ich odpowiedniego składowania w pobliżu cieków wodnych; • Współpraca z GDDKiA oraz Zarządem Dróg Wojewódzkich w Opolu w zakresie uspokajania ruchu i ograniczenia hałasu komunikacyjnego w ciągach dróg krajowych i wojewódzkich; • Monitorowanie jakości powietrza i stałe dążenie do jej poprawy, w tym poprzez wdrażanie rozwiązań poprawiających jakość powietrza oraz egzekwowanie wykroczeń związanych z wykorzystywaniem niewłaściwych materiałów opałowych; • Utrzymywanie i ochrona wysokich walorów środowiska przyrodniczego, w tym walorów krajobrazowych; • Ochrona terenów zielonych przed nadmierną presją urbanizacyjną oraz niekontrolowana zabudową	

Działanie	Oddziaływanie
• Budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów i lokali stanowiących miejsca spotkań dla mieszkańców, w tym rozbudowa istniejących i budowa nowych świetlic wiejskich; • Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury; • Rozbudowa i modernizacja infrastruktury oświatowej, w tym: ○ termomodernizacja obiektów szkół wraz z wymianą źródeł ciepła; ○ modernizacja i/lub rozbudowa sal dydaktycznych; ○ budowa, rozbudowa i/lub modernizacja przyszkolnej infrastruktury sportowej – sal gimnastycznych, boisk szkolnych; ○ dążenie do utworzenia stołówki szkolnej; ○ rozwój sieci świetlic szkolnych; • Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, w tym modernizacja boisk/stadionów w Gierałtowicach, Reńskiej Wsi, Mechnicy, Łęczach; • Modernizacja placów zabaw i innych terenów rekreacyjnych, w tym poprzez wymianę zdegradowanych urządzeń, wyposażenie terenów w obiekty małej architektury, poprawę bezpieczeństwa; • Wspieranie rozwoju sieci telekomunikacyjnej i internetu światłowodowego w gminie; • rozwój sieci oświetlenia, sieci monitoringu; • wdrażanie rozwiązań wspierających bezpieczeństwo w ruchu drogowym – zwłaszcza pieszych i rowerzystów; • inwentaryzację, rozwój i rozbudowę infrastruktury obrony cywilnej; • Poprawa efektywności energetycznej i rozwój OZE, w tym termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z wymianą źródeł ciepła oraz wspieranie mieszkańców w tym zakresie; • Modernizacja, remont i/lub termomodernizacja obiektów administracji publicznej; • Zwiększanie dostępności obiektów i przestrzeni publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym dostosowywanie obiektów gminnych w zakresie niwelowania barier architektonicznych i stosowania rozwiązań zwiększających dostępność; • Zachowanie, konserwacja i udostępnianie obiektów zabytkowych na cele społeczne, kulturalne i turystyczne;	Inwestycje przewidują realizację działań w obszarze już zurbanizowanym. Podczas prowadzenia robót wystąpią negatywne oddziaływania na ludzi w postaci emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. W celu ograniczenia uciążliwości inwestycji mieszkańcy powinni być poinformowani o okresie, w jakim odbywać będą się prace, a te z kolei powinny być prowadzone w porze dziennej, gdy hałas jest mniej uciążliwy. Wykonywane prace ziemne nie będą prowadziły do zmiany stosunków wodnych, nie będzie się także odbywała emisja zanieczyszczeń do wód. Oddziaływanie na powierzchnie ziemi będzie związane z etapem budowy ze względu na wykonanie wykopów. Pojawienie się nowej, estetycznie zaprojektowanej formy w przestrzeni wzbogaci krajobraz. Lokalna, punktowa skala prac budowlanych w przestrzeni zmienionej antropogenicznie nie będą stanowić żadnego zagrożenia. Ewentualne niedogodności związane z realizacją przedsięwzięcia będą miały charakter krótkoterminowy i mogą charakteryzować się oddziaływaniem jedynie w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych prac, jednak skala tego wpływu będzie minimalna. Oddziaływanie negatywne związane będzie wyłącznie ze specyfiką prowadzonych prac budowlanych, jest ono bezpośrednie, chwilowe i krótkoterminowe, ustanie natychmiast po zaprzestaniu prac.

Działanie	Oddziaływanie
rozwijanie infrastruktury krytycznej i jej zabezpieczanie na wypadek sytuacji kryzysowych.	
- Rozwój komunalnego i socjalnego budownictwa mieszkaniowego, w tym podnoszenie standardu istniejących obiektów i lokali oraz wyodrębnianie/budowa nowych; - Rozwój mieszkalnictwa - uzbrajanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową i tworzenie atrakcyjnej oferty mieszkaniowej.	Planowane inwestycje będą realizowane w sposób zgodny z zasadami zrównoważonego rozwoju oraz przy zachowaniu obowiązujących przepisów środowiskowych i budowlanych. Inwestycje będą realizowane na terenie przeznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową, co oznacza, że działania te nie będą powodować istotnej ingerencji w środowisko naturalne. W trakcie realizacji zadania mogą wystąpić czasowe i lokalne uciążliwości środowiskowe, takie jak emisja hałasu, zapylenie czy zwiększony ruch pojazdów budowlanych, jednak będą one miały charakter przejściowy i zostaną zminimalizowane dzięki odpowiedniej organizacji robót. Zadanie nie przewiduje ingerencji cenne siedliska czy zasoby wodne. Nie będzie również wymagana decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, o ile nie zostanie przekroczony próg powierzchni zabudowy lub liczby mieszkań wymagający odrębnej procedury oceny oddziaływania na środowisko.
Uzbrajanie terenów inwestycyjnych w podstawową infrastrukturę sieciową i drogową.	Rozbudowa stref będzie realizowana zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Negatywne skutki obejmujące przede wszystkim presję na tereny naturalne i rolnicze, prowadzić będą do zmniejszenia powierzchni terenów zielonych, zaburzenia ciągłości ekosystemów oraz potencjalnego zanieczyszczenia gleby, wód powierzchniowych i powietrza w wyniku wzmożonego ruchu drogowego i działalności przedsiębiorstw. Przedsięwzięcie w fazie realizacji może także generować hałas i emisję spalin w trakcie budowy oraz wpływać na krajobraz, będą one jednak miały charakter tymczasowy i lokalny i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. W celu minimalizacji negatywnych skutków zaleca się planowanie zielonych stref buforowych, stosowanie rozwiązań ograniczających odpływ i zanieczyszczenie wód opadowych oraz uwzględnienie zasad zrównoważonego zagospodarowania przestrzennego, które pozwolą ograniczyć degradację środowiska przy jednoczesnym rozwoju funkcji gospodarczych. Należy zaznaczyć, że działanie nie ujmuje bezpośrednio budowy obiektów kompleksu inwestycyjnego, a zakłada jedynie przygotowanie terenu. Niemniej jednak ze względu na przewidywane dalsze kroki inwestycyjne jego wpływ na środowisko oceniono jak powyżej.
Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych, w tym z uwzględnieniem budowy chodników i ścieżek rowerowych wzdłuż dróg.	Oddziaływanie na środowisko w przypadku modernizacji i przebudowy dróg należy uznać za mało inwazyjne pod względem wpływu na środowisko przyrodnicze i jego komponenty, ponieważ

Działanie	Oddziaływanie
	przedsięwzięcia realizowane będą na terenach już wcześniej zagospodarowanych i przekształconych, w granicach istniejących pasów drogowych lub zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Prace budowlane mogą powodować jedynie czasowe i lokalne zwiększenie emisji hałasu oraz spalin, jednak będą one miały charakter przejściowy i nie wpłyną w sposób trwały na stan środowiska. Modernizacja przyniesie natomiast wyraźne korzyści środowiskowe i społeczne. Wymiana nawierzchni ograniczy zjawisko pylenia i przyczyni się do poprawy jakości powietrza, a zastosowanie nowoczesnych systemów odwodnienia pozwoli na skuteczniejsze gospodarowanie wodami opadowymi. Dodatkowo wdrożenie rozwiązań takich jak cicha nawierzchnia przyczyni się do redukcji uciążliwości związanych z ruchem drogowym. Inwestycja wpłynie pozytywnie na bezpieczeństwo i płynność ruchu, co w dłuższej perspektywie ograniczy emisję zanieczyszczeń generowanych przez pojazdy. Zgodnie z Komunikatem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska dotyczącym kwalifikacji chodników oraz ścieżek rowerowych w kontekście wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, cyt. „realizacja przedsięwzięcia polegającego na budowie chodnika lub ścieżki rowerowej nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, gdyż nie stanowi ono przedsięwzięcia, które może znacząco oddziaływać na środowisko, niezależnie od sposobu realizacji (samodzielne przedsięwzięcie czy też przebudowa lub rozbudowa drogi) oraz umiejscowienia (w pasie drogowym, poza pasem drogowym, na obiekcie mostowym)”, niniejsze zadanie nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.), ponieważ jego zakres nie obejmuje działań, które mogą potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z powyższym komunikatem „bez wpływu na kwalifikację pozostaje również kwestia surowca, z którego wykonany zostanie chodnik czy ścieżka rowerowa”
Rozbudowa i modernizacja sieci i urządzeń wodno-kanalizacyjnych, w tym dążenie do zapewnienia tego typu infrastruktury we wszystkich sołectwach gminy.	Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, będzie miał głównie pozytywny wpływ na środowisko. Budowa/modernizacja oczyszczalni ścieków przyczyni się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez skuteczniejsze oczyszczanie ścieków komunalnych, ograniczając tym samym ryzyko ich niekontrolowanego odprowadzania do środowiska. Z kolei budowa/modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę poprawi bezpieczeństwo i jakość

Działanie	Oddziaływanie
	dostarczanej wody pitnej, a także wpłynie na bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi. Inwestycje te, o ile zostaną zrealizowane z zachowaniem standardów środowiskowych, mogą przyczynić się do ograniczenia presji na zasoby wodne, poprawy stanu ekologicznego cieków oraz ochrony zdrowia mieszkańców. Potencjalne, krótkoterminowe oddziaływania negatywne mogą wystąpić na etapie budowy i polegać mogą na emisji hałasu i zanieczyszczeń pyłowych do powietrza i wody, jednak będą one krótkoterminowe i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Dodatkowo w związku z pracą maszyn budowlanych istnieje ryzyko awarii i wycieku substancji toksycznych, co w kontekście wód jest szczególnie niebezpieczne. Należy jednak zaznaczyć, że prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest znikome i przy zastosowaniu odpowiednich zasad bezpieczeństwa możliwe do uniknięcia.
Rozwijanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w tym rozbudowa zaplecza technicznego i infrastruktury dla gospodarki odpadami.	Realizacja zadania przyczyni się do zwiększenia poziomu selektywnej zbiórki odpadów, ograniczenia ilości odpadów kierowanych na składowiska oraz poprawy efektywności procesów odzysku i recyklingu surowców. Rozbudowa infrastruktury może jednak wiązać się z krótkotrwałym oddziaływaniem, takim jak emisja hałasu, zapylenie czy wzrost natężenia ruchu pojazdów transportowych. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ustanie bezpośrednio po zakończeniu fazy realizacji. W fazie eksploatacji potencjalne oddziaływania mogą obejmować emisję zanieczyszczeń do powietrza, zwiększony ruch pojazdów odbierających odpady oraz ryzyko powstawania odorów, jednak przy zastosowaniu nowoczesnych technologii oraz odpowiednich środków organizacyjnych i technicznych oddziaływania te można ograniczyć i kontrolować. W dłuższej perspektywie rozwój systemu gospodarki odpadami przyczyni się do zmniejszenia presji na środowisko, ograniczenia zanieczyszczenia gleby i wód oraz bardziej racjonalnego wykorzystania zasobów naturalnych.
- Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni i obiektów poprzez ich uporządkowanie, modernizację, zagospodarowanie i przystosowanie do pełnienia nowych funkcji, w tym m.in. zagospodarowanie terenów pokolejowych w Reńskiej Wsi i Długomiłowicach na cele rekreacyjne i turystyczne; - Rozwój i pielęgnacja terenów zieleni, w tym poprzez ograniczenie wycinki drzew i krzewów oraz realizację nowych nasadzeń;	Zadania nie będą znacząco ingerować w różnorodność środowisko. Należy jednak zaznaczyć, że na etapie realizacji wszystkich projektów istnieje możliwość krótkotrwałego, chwilowego i odwracalnego negatywnego oddziaływania na różnorodność biologiczną, związanego z prowadzeniem prac budowlanych. Projekty rewitalizacyjne na omawianym obszarze realizowane będą głównie na terenach zurbanizowanych, a więc na obszarach już przekształconych przez człowieka, zatem zakłada się brak znaczących oddziaływań na szatę roślinną.

Działanie	Oddziaływanie
Kształtowanie przyjaznych, zielonych przestrzeni publicznych, w tym poprzez porządkowanie i zagospodarowywanie parków wraz z montażem małej architektury.	Działania mają na celu nadanie terenom nowych funkcji, a także podniesienie estetyki i funkcjonalności, co będzie pozytywnie oddziaływać na jakość życia mieszkańców poprzez wykreowanie funkcjonalnych, estetycznych, bezpiecznych i wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych, integrujących różne grupy społeczne i wiekowe. Przewidywane negatywne oddziaływanie będzie miało charakter bezpośredni, krótkoterminowy, chwilowy i odwracalny, który będzie związany z pojawieniem się czynników negatywnych, takich jak: hałas, drgania, pylenie, a także emisja zanieczyszczeń do wód i gruntu oraz utrudnienia komunikacyjne. Potencjalne oddziaływania negatywne ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Działania te nie wpłyną negatywnie na zdrowie ludzi i jakość życia mieszkańców. Działania związane z nasadzeniem zieleni będą miały pozytywny wpływ na stan środowiska glebowego. Przyczynią się do zwiększenia zdolności retencyjnych oraz wzrostu uwilgotnienia gleb, co doprowadzi do zapobiegania ich przesuszeniu, a także wzmocni odporność na erozję wietrzną. Działania te są ukierunkowane na wzrost retencyjności, ale także przyczynią się do ochrony gleb przed erozją. Zadrzewianie wpłynie pozytywnie na spowolnienie odpływu wód ze zlewni, co doprowadzi do poprawy uwilgotnienia gleby a tym samym zwiększy dostępność zasobów wodnych dla gatunków i siedlisk zależnych od wód. Ponadto, powoduje zwiększenie zasilania wód powierzchniowych (przeciwdziałanie suszy) oraz zmniejsza ryzyko powodziowe., a spowolnienie odpływu wód ze zlewni wpłynie pozytywnie na zmniejszenie odpływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych.
działania ukierunkowane na zabezpieczenie przeciwpowodziowe, w tym wykorzystywanie naturalnych rozwiązań umożliwiających regulację stosunków wodnych.	Działania będą miały pozytywny wpływ na środowisko. Realizacja tego typu przedsięwzięć przyczyni się do ograniczenia ryzyka występowania powodzi oraz zmniejszenia potencjalnych strat środowiskowych i gospodarczych związanych z zalewaniem terenów. Wykorzystywanie rozwiązań opartych na procesach naturalnych, takich jak renaturyzacja cieków wodnych, odtwarzanie terenów zalewowych czy zwiększanie retencji krajobrazowej, sprzyja poprawie funkcjonowania ekosystemów wodnych i zwiększeniu bioróżnorodności. Jednocześnie działania inwestycyjne mogą w fazie realizacji powodować krótkotrwałe oddziaływania, takie jak lokalne przekształcenia powierzchni terenu, wzrost hałasu czy czasowe zmętnienie wód. Przy odpowiednim planowaniu i zastosowaniu rozwiązań minimalizujących oddziaływania negatywne będą one miały charakter przejściowy. W dłuższej perspektywie działania te przyczynią się do poprawy retencji wód,

Działanie	Oddziaływanie
	stabilizacji stosunków wodnych oraz zwiększenia odporności środowiska na skutki ekstremalnych zjawisk hydrologicznych.
Realizacja działań na rzecz ograniczania deficytu wody oraz wspieranie naturalnej retencji wodnej.	Realizacja zadania będzie miała pozytywny wpływ na środowisko. Planowane działania przyczynią się do zwiększenia retencji wodnej, poprawy bilansu wodnego oraz ograniczenia negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk klimatycznych, takich jak susze i powodzie. Zakres prac na obecnym etapie nie jest znany, jednak może do niego należeć: budowa i modernizacja infrastruktury przeciwpowodziowej, w tym zbiorników retencyjnych, systemów melioracyjnych i wałów, co umożliwi skuteczniejsze zarządzanie zasobami wodnymi oraz ochronę terenów zalewowych. Wprowadzenie rozwiązań sprzyjających retencji naturalnej, np. poprzez odtwarzanie terenów podmokłych, renaturyzację cieków wodnych i zalesienia, pozytywnie wpłynie na bioróżnorodność i jakość wód powierzchniowych oraz podziemnych. Oddziaływania negatywne, takie jak tymczasowe przekształcenie powierzchni ziemi czy hałas w trakcie robót budowlanych, będą miały charakter krótkotrwały i lokalny, a ich skutki zostaną zminimalizowane poprzez stosowanie odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych. Długofalowo projekt przyczyni się do zwiększenia odporności ekosystemów oraz poprawy jakości środowiska przyrodniczego.
Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i turystycznej, sprzyjającej aktywnemu spędzaniu czasu wolnego i wypoczynkowi, w tym m.in. zagospodarowanie terenu przy akwenu Dębowa, rozwój szlaków, tras i ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.	Realizacja działań obejmujących zagospodarowanie terenów przybrzeżnych (zbiornikowych lub rzecznych) w celu stworzenia terenów rekreacji i wypoczynku będzie wiązała się z lokalnymi, kontrolowanymi oddziaływaniami na środowisko, głównie na etapie prac przygotowawczych i budowlanych, takich jak zagospodarowanie terenu, budowa ścieżek, małej infrastruktury czy punktów wypoczynkowych. Oddziaływania te mogą obejmować czasowy wzrost hałasu i zapylenia oraz miejscowe przekształcenie powierzchni terenu, jednak będą miały charakter krótkotrwały i odwracalny. Inwestycje nie będą prowadzone na obszarach chronionych ani w cennych siedliskach przyrodniczych, a ich realizacja zostanie przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ochrony środowiska oraz przyrody. Na etapie planowania zostaną przeprowadzone wymagane procedury oceny oddziaływania na środowisko w celu uzyskania niezbędnych zgód, decyzji i opinii właściwych organów. Przedsięwzięcie przyczyni się do poprawy estetyki krajobrazu, zwiększenia dostępności terenów rekreacyjnych oraz wzmocnienia funkcji wypoczynkowych i integracyjnych przestrzeni publicznej, co należy ocenić jako oddziaływanie

Działanie	Oddziaływanie
	pozytywne. Ponadto inwestycje pozwolą na scentralizowanie ruchu turystycznego w obszarach ku temu wyznaczonych, chroniąc tym samym obszary najcenniejsze i najbardziej podatne na degradację.

9. Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko

Przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określone zostały w §2 i §3 ust 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.).

Inwestycje traktowane jako mogące zawsze znacząco lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko mogą być realizowane w ramach działań z zakresu:

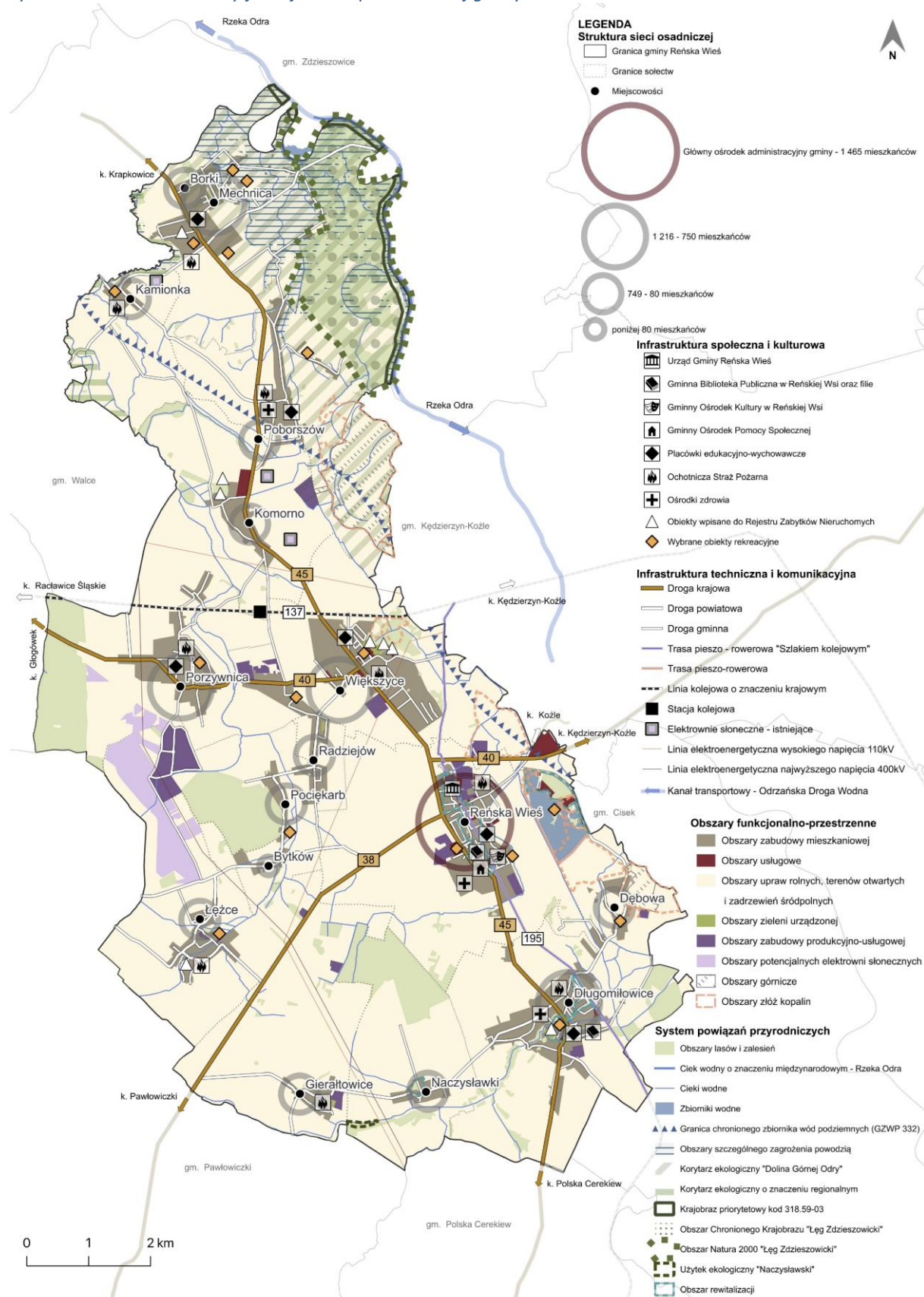
- 1) budowy/rozbudowy infrastruktury drogowej;
- 2) budowy/rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz towarzyszącej;
- 3) prac związanych z retencją wód;
- 4) uzbrojenia terenów.

Warto podkreślić, że na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko. W konsekwencji realizacja powyższych przedsięwzięć skutkować będzie poprawą stanu środowiska na danym terenie. Ponadto ich realizacja:

- posiada związek z rozwiązywaniem problemów ochrony środowiska na terenie gminy;
- służy wspieraniu zrównoważonego rozwoju;
- służy wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska.

Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 nie stanowi opracowania planistycznego, a jedynie dokument strategiczny. W związku z tym na obecnym etapie nie jest możliwe wskazane dokładnych lokalizacji przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach ww. dokumentu. Niemniej jednak Strategia zakłada ich orientacyjne położenie, które zostało zilustrowane na poniższych rysunkach. Należy zaznaczyć, że ich realizacja będzie zgodna z Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego, a w przypadku inwestycji mogących potencjalnie negatywnie oddziaływać na środowisko poprzedzona zostanie odpowiednimi procedurami, celem uzyskania stosownych decyzji i zgód środowiskowych.

Rysunek 36. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Reńska Wieś

9.1. Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody

Na terenie gminy Reńska Wieś występują następujące formy ochrony przyrody:

- obszar Natura 2000 Łęg Zdieszowicki;
- obszar chronionego krajobrazu Łęg Zdieszowicki;
- użytek ekologiczny Naczysławki;
- 2 pomniki przyrody.

Kształtowanie zagospodarowania terenów w obszarach chronionych odbywa się w dostosowaniu do przedmiotu ochrony oraz zgodnie z przepisami w zakresie ochrony przyrody oraz dokumentami nadrzędnymi.

Na etapie oceny ogólnego dokumentu nie jest możliwe dokonanie szczegółowej oceny poszczególnych elementów przyrody, na które mogą mieć wpływ inwestycje wyznaczone w ramach *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035*. Niemniej jednak w prognozie wskazano możliwość oddziaływania, które powinno być określone szczegółowo oraz być przedmiotem odpowiednich uzgodnień i decyzji administracyjnych na etapie przygotowania poszczególnych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływania mogą zostać zminimalizowane poprzez uwzględnione potrzeby przedmiotów ochrony oraz wdrożone działania minimalizujące.

Ogólne zapisy Strategii wpłyną pozytywnie na obiekty prawnie chronione na terenie gminy Reńska Wieś. Strategia nie zawiera propozycji działań, które byłyby sprzeczne lub zagrażające tym obszarom. Dla działań w odniesieniu do gatunków objętych ochroną prawną, przed przystąpieniem do prac, konieczne jest uzyskanie odrębnego zezwolenia w trybie art. 56 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13). Działania inwestycyjne prowadzone na terenach objętych formami ochrony przyrody muszą być tak prowadzone, aby nie naruszać przedmiotu ich ochrony oraz nie wpływać znacząco negatywnie na integralność tych obszarów, nie powodować przerwania integralności, ciągłości siedlisk, nie wprowadzać barier. Wszystkie plany i inwestycje, które nie będą wywierały istotnie negatywnego wpływu na obszary chronione, są dopuszczalne. Każde działanie, które powodowałoby znaczący negatywny wpływ musi uwzględniać konieczność przeprowadzenia działań mających zminimalizować to oddziaływanie.

Przedstawione przedsięwzięcia w głównej mierze realizowane będą poza obszarami chronionymi, w obrębie już istniejących obiektów infrastrukturalnych i budowlanych, w obszarach zabudowanych, o określonej antropopresji i ograniczonych zasobach przyrodniczych, w związku z czym ich potencjalny wpływ na obszary chronione, będzie znacząco ograniczony. W przypadku przedstawionych przedsięwzięć główne oddziaływania na środowisko przyrodnicze, rozumiane w tym przypadku jako

świat roślin i zwierząt, związane będą z prowadzeniem prac remontowo-budowlanych, powodujących przede wszystkim emisję zanieczyszczeń do powietrza i hałasu do środowiska oraz z obecnością nadmiernej ilości ludzi i sprzętu budowlanego. Oddziaływania te będą miały charakter krótkotrwały i przemijający, nie powodujący trwałych zmian w ekosystemach przyrodniczych. W przypadku powyższych przedsięwzięć nie przewiduje się znaczącego powiększania obszarów trwale zabudowanych, co chroni środowisko przed znaczącą utratą nowych powierzchni biologicznie czynnych.

Realizacja założeń projektu Strategii może wiązać się z wystąpieniem negatywnych oddziaływań, jednak będą one miały przeważnie charakter krótkoterminowy i chwilowy. Oddziaływania te będą polegały na emisji hałasu i spalin w związku z realizacją prac budowlanych, zagrożeniu zniszczenia lub zamurowywania siedlisk ptaków podczas termomodernizacji budynków, ograniczeniu powierzchni gleb w związku z prowadzeniem prac budowlanych, usuwaniu drzew i krzewów podczas realizacji inwestycji, płoszeniu zwierząt w trakcie wykonywania prac.

Działania z zakresu termomodernizacji, a także montaż odnawialnych źródeł energii takich jak ogniwa fotowoltaiczne i kolektory solarne na budynkach, mogą potencjalnie stanowić zagrożenie dla chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. Dlatego przy tego typu pracach szczególną uwagę należy zwrócić na występowanie miejsc lęgowych jerzyków zwyczajnych (*Apus apus*) oraz wróbli (*Passer domesticus*) (objętych ścisłą ochroną gatunkową). W przypadku stwierdzenia stanowisk nietoperzy, należy prowadzić prace poza sezonem hibernacji (listopad – marzec). W przypadku stwierdzenia występowania miejsc lęgowych ptaków należy powstrzymać się od prowadzenia prac w sezonie lęgowym (od marca do sierpnia), aby nie doprowadzić do zniszczenia gniazd. Istotne jest również zamknięcie otwartych stropodachów ocieplonych materiałem sypkim i umieszczenie budek lęgowych w obrębie budynków. W obrębie obiektów, w których stwierdzono występowanie jerzyków konieczne jest wieszanie budek (skrzynek) lęgowych o specjalnej konstrukcji. Warto nadmienić, że prace prowadzone na budynkach, na których stwierdzono gniazdowanie jerzyków zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. wymagają zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zgodnie z ww. ustawą obowiązuje zakaz niszczenia siedlisk i ostoi ptaków chronionych, w związku z tym każdy przypadek podjęcia prac skutkujących ograniczeniem dostępu jerzyków do miejsc ich regularnego występowania i rozrodu należy kwalifikować, jako niszczenie miejsc lęgowych i schronień tego gatunku. Oznacza to, że prace tego rodzaju mogą być prowadzone wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia RDOŚ na odstępstwo od zakazu niszczenia siedlisk i ostoi ptaków. Planowane działanie może być realizowane przy zachowaniu przepisów odrębnych odnoszących się do ochrony środowiska i przyrody.

Projekt Strategii nie wskazuje dokładnych lokalizacji większości działań, w związku z powyższym analizę można przeprowadzić w oparciu o ogólne założenia. Należy pamiętać, że jeśli dojdzie do realizacji przedsięwzięć o określonym negatywnym znaczącym oddziaływaniu na środowisko, będą one poddane także odpowiedniej procedurze oceny oddziaływania oraz będą zgodne z aktami prawa miejscowego. Ponadto, zadania będą prowadzone mając na uwadze zasadę zrównoważonego rozwoju, w tym konieczność utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

Oddziaływanie na obszary NATURA 2000

Zgodnie z ustawą z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13) zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. W obszarach Natura 2000 nie wprowadza się zakazów za pomocą aktów prawnych jak dla pozostałych obszarowych form ochrony przyrody, a ograniczenia realizacji pewnych inwestycji wynikają z zagrożeń i presji związanych z poszczególnymi przedmiotami ochrony oraz celów ochrony określonych dla każdego obszaru indywidualnie.

Obszar NATURA 2000 Łęg Zdieszowicki

Plany zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000:

- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 16 stycznia 2017 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki PLH160011;
- Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 3 sierpnia 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki PLH160011.

Wskazane w Strategii planowane inwestycje mogą być częściowo realizowane w granicach obszaru Natura 2000 lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie jednak nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania.

Tabela 30. Cele zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki względem przedmiotów ochrony występujących w granicach gminy Reńska Wieś

Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik	Cel działań ochronnych*
3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 17 ha, tj. oceny FV.
	Charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu	Utrzymanie na jednym stanowisku dużej różnorodności fitocenotycznej zbiorowisk, obecności nymfeidów i elodeidów i pokrycia powierzchni pleustofitami najwyżej do 50 %, tj. oceny FV.
	Gatunki wskazujące na degenerację	Utrzymanie na wszystkich stanowiskach w obszarze braku gatunków obcych i inwazyjnych (dopuszcza się obecność moczarki kanadyjskiej), tj. oceny FV.
	Barwa wody	Utrzymanie na jednym stanowisku w obszarze słabo zielonej, słabo przezroczystej, brązowawo-przezroczystej barwy wody, tj. oceny FV.
	Konduktywność (przewodnictwo elektrolityczne)	Utrzymanie na jednym stanowisku w obszarze przewodnictwa elektrolitycznego niższego lub równego 600 $\mu\text{S cm}^{-1}$, tj. oceny FV
	Przezroczystość wody	Utrzymanie na jednym stanowisku w obszarze widzialności krążka Secchiego do dna lub powyżej 2,5 m, tj. oceny FV
	Odczyn wody	Utrzymanie na jednym stanowisku w obszarze pH 6,5-7,9, tj. oceny FV
	Ogólny cel ochrony	Utrzymanie na jednym stanowisku w obszarze właściwego stanu ochrony, tj. oceny FV.
91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska na powierzchni 400 ha, tj. oceny FV.
	Charakterystyczna kombinacja florystyczna runa	Utrzymanie w obrębie co najmniej 50 % stanowisk siedliska w obszarze typowej kombinacji florystycznej dla łęgu, tj. oceny FV.
	Gatunki dominujące w poszczególnych warstwach fitocenozy	Osiągnięcie w obrębie co najmniej 50 % stanowisk siedliska w obszarze dominacji we wszystkich warstwach gatunków typowych dla siedliska (bez dominacji facjalnej), tj. oceny FV.
	Liczba gatunków z grupy wiązy, dąb, jesion występujących w drzewostanie	Utrzymanie w obrębie co najmniej 25 % stanowisk siedliska w obszarze występowania dwóch gatunków z grupy wiązy, dąb, jesion w drzewostanie, tj. oceny U1.
	Różnorodność gatunkowa warstwy krzewów	Utrzymanie w obrębie co najmniej 25 % stanowisk siedliska w obszarze występowania czterech i więcej gatunków krzewów w podszycie, tj. oceny FV.
	Gatunki obce ekologicznie w drzewostanie	Utrzymanie w obrębie 50 % stanowisk siedliska w obszarze udziału buka, świerku, sosny, brzozy i osiki w drzewostanie mniejszego niż 10 %, tj. oceny FV.

Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik	Cel działań ochronnych*
	Gatunki obce geograficznie w drzewostanie	Osiągnięcie w obrębie 100 % stanowisk siedliska w obszarze udziału gatunków obcych ekologicznie w drzewostanie mniejszego niż 1 % pod warunkiem braku młodego pokolenia, tj. oceny FV.
	Martwe drewno (łącznie zasoby)	Osiągnięcie w obrębie co najmniej 25 % stanowisk siedliska w obszarze od 10 do 20 m ³ martwego drewna na 1 ha, tj. oceny U1.
	Martwe drewno leżące lub stojące >3 m długości i >50 cm grubości	Utrzymanie w obrębie co najmniej 25 % stanowisk siedliska w obszarze mniej niż 3 szt. wielkowymiarowego martwego drewna na 1 ha, tj. oceny U2.
	Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie w obrębie co najmniej 25 % stanowisk siedliska w obszarze mniejszego niż 10 % udziału drzew starszych niż 100 lat, ale większego niż 50 % udziału drzew starszych niż 50 lat, tj. oceny U1
	Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie w obrębie co najmniej 25 % stanowisk siedliska w obszarze obecności obfitego, reagującego na luki i prześwietlenia, naturalnego odnowienia więcej niż 2 gatunków, tj. oceny FV.
	Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	Utrzymanie w obrębie co najmniej 50 % stanowisk siedliska w obszarze jednolitego starego drzewostanu lub struktury zróżnicowanej ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 30% - 70% powierzchni, tj. oceny U1.
	Przejawy procesu grądowania	Utrzymanie w obrębie 25 % stanowisk siedliska w obszarze braku przejawów procesu grądowania, tj. oceny FV oraz utrzymanie w obrębie kolejnych 25 % stanowisk siedliska w obszarze zaznaczonych przejawów procesu grądowania, tj. oceny U1
	Ekspansywne gatunki obce w podszycie i runie	Utrzymanie w obrębie co najmniej 50 % stanowisk siedliska w obszarze sporadycznej obecności najwyżej jednego inwazyjnego gatunku obcego w podszycie i runie, tj. oceny FV.
	Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie; w tym trzcinnik paskowy, jeżyny	Utrzymanie w obrębie co najmniej 75 % stanowisk siedliska w obszarze co najwyżej pojedynczego występowania apofitów w runie, tj. oceny FV.
	Stosunki wodnowilgotnościowe	Utrzymanie w obrębie co najmniej 50 % stanowisk siedliska w obszarze zastąpienia zalewów wodami rzecznyymi przez przesiąki lub stagnowanie wody opadowej, tj. oceny U1.
	Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Osiągnięcie w obrębie co najmniej 75 % powierzchni siedliska w obszarze braku zniszczenia runa i gleby związanego z pozyskaniem drewna, tj. oceny FV.
	Inne zniekształcenia (rozjeżdżenie, wydeptanie, zaśmiecenie)	Osiągnięcie w obrębie co najmniej 100 % powierzchni siedliska w obszarze braku zniekształceń związanych z rozjeżdżeniem, wydeptaniem i zaśmieceniem, tj. oceny FV.

Przedmiot ochrony	Parametr/wskaźnik	Cel działań ochronnych*
	Ogólny cel ochrony	Zachowanie w stanie złym (U2)
1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Udział procentowy drzew zasiedlonych wśród drzew dziuplastych	Utrzymanie na wszystkich stanowiskach w obszarze przynajmniej 5 % drzew dziuplastych zasiedlonych przez gatunek, tj. oceny U1.
	Udział procentowy drzew zasiedlonych Utrzymanie na wszystkich stanowiskach w obszarze przynajmniej 10 % drzew dziuplastych zasiedlonych wśród Dziennik Urzędowy Województwa Opolskiego– 5 –Poz. 2420 wśród drzew dziuplastych dostępnych do kontroli	Utrzymanie na wszystkich stanowiskach w obszarze przynajmniej 10 % drzew dziuplastych zasiedlonych wśród drzew dziuplastych dostępnych do kontroli, tj. oceny U1
	Liczba drzew zasiedlonych w przeliczeniu na 1 ha	Osiągnięcie zasiedlenia przynajmniej 1 drzewa dziuplastego na 1 ha siedliska gatunku, tj. oceny U1.
	Potwierdzenie występowania żywych owadów	Utrzymanie obecności żywych osobników, tj. oceny FV.
	Udział procentowy drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew	Utrzymanie udziału drzew dziuplastych wśród wszystkich drzew w siedlisku gatunku na jednym ze stanowisk w obszarze na poziomie przynajmniej 20 %, tj. oceny FV, a na drugim ze stanowisk na poziomie przynajmniej 10 %, tj. oceny U1.
	Liczba drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha	Utrzymanie liczby drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha siedliska gatunku na jednym stanowisku w obszarze na poziomie przynajmniej 5 sztuk, tj. oceny U1.
	Udział procentowy drzew grubych wśród drzew dziuplastych	Utrzymanie udziału drzew grubych wśród drzew dziuplastych na jednym stanowisku w obszarze na poziomie przynajmniej 5 %, tj. oceny FV.
	Liczba grubych drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha	Utrzymanie liczby grubych drzew dziuplastych w przeliczeniu na 1 ha na wszystkich stanowiskach w obszarze na poziomie poniżej 2, tj. oceny U2.
	Izolacja	Utrzymanie odległości wszystkich stanowisk w obszarze od potencjalnych stanowisk nie mniejszej niż 200 m, tj. oceny FV
	Ogólny cel ochrony	Utrzymanie stanu niezadawalającego, tj. oceny U1.

FV (stan właściwy)/U1 (niezadawalający)/U2(niewłaściwy/zły) – symbol oceny parametrów stanu ochrony siedliska przyrodniczego lub gatunku (rozporządzenie Ministra Środowiska z 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 – Dz. U. Nr 34, poz. 186, z 2012 r. poz. 506 oraz z 2017 r. poz. 2310).

źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 3 sierpnia 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki PLH160011

Tabela 31. Zidentyfikowane zagrożenia obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki względem przedmiotów ochrony występujących w granicach gminy Reńska Wieś

Przedmiot ochrony	Zagrożenia		Opis zagrożenia
	istniejące	potencjalne	
3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	U - nieznane zagrożenie lub nacisk	J02.15 - inne spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych J03.01 - zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska	U - nadmierna eutrofizacja wody w jednym z płatów siedliska o niezidentyfikowanej genezie. J02.15 - prace melioracyjne i hydrotechniczne, zwiększenie kontaktu starorzeczy z wodami rzeki i inne prace na otaczającym terenie mogą spowodować przesuszenie i degenerację lub fizyczne zniszczenie siedliska. J03.01 - zbiorniki podlegają użytkowaniu wędkarskiemu. Intensyfikacja hodowli ryb w ich obrębie może prowadzić do niekorzystnych zmian właściwości fizyko-chemicznych wody.
91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	B02.01.01 - odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime)	J02.01 - zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie	B02.01.01 - w odnowieniach bywa stosowany jawor <i>Acer pseudoplatanus</i> (nie jest to gatunek typowy dla tego siedliska).
	B02.04 - usuwanie martwych i umierających drzew		B02.04 - bardzo małe zasoby martwego drewna, w tym zupełny brak drewna wielkowymiarowego.
	I01 - obce gatunki inwazyjne		I01 - w płatach siedliska zachodzi ekspansja kilku obcych gatunków: rdestowiec ostrokończysty <i>Reynouiria japonica</i> , niecierpek drobnokwiatowy <i>Impatiens parviflora</i> , niecierpek gruczołowy <i>Impatiens glandulifera</i> , nawłóć późna <i>Solidago gigantea</i> . W drzewostanie obecny dąb czerwony <i>Quercus rubra</i> .
	I02 - problematyczne gatunki rodzime	J02.04.02 – brak zalewania	I02 - nadmierne rozprzestrzenianie się turzycy drżączkowatej <i>Carex brizoides</i> oraz jeżyny popielicy <i>Rubus caesius</i> , szczególnie w miejscach prześwietlonych.
	K02.01 - zmiana składu gatunkowego (sukcesja)		J02.01 - prace melioracyjne i hydrotechniczne, regulacja koryt rzecznych na otaczającym terenie mogą spowodować przesuszenie i degenerację lub fizyczne zniszczenie siedliska. J02.04.02 - Odra na odcinku w granicach obszaru została wyregulowana, co skutkuje ograniczeniem zalewów. Zalewy występują tylko podczas największych powodzi co kilkanaście-kilkadziesiąt lat. K02.01 - na skutek przesuszenia zaznacza się proces gładowienia.
1084 pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	X - brak zagrożeń i nacisków	B02.02 - wycinka lasu	X - nie zidentyfikowano zagrożeń istniejących.
		B02.04 - usuwanie martwych i umierających drzew	B02.02 - usuwanie drzew w rejonach występowania pachnicy dębowej może doprowadzić do bezpośredniego zniszczenia stanowisk gatunku B02.04 - usuwanie z drzewostanu starych, chorujących drzew ze względów sanitarnych.

źródło: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 3 sierpnia 2023 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki PLH160011

Zgodnie z przedstawioną powyżej tabelą na terenie obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki zidentyfikowano zagrożenia zachowania siedlisk i gatunków w obszarze. Strategia nie stoi w kolizji w większości z nich, nie zakłada bowiem zadań związanych z działalnością wędkarską, hodowlą ryb, wprowadzaniem inwazyjnych gatunków obcych czy oczyszczaniem runa z zalegającego drewna. Mimo, że Strategia zakłada realizację zadań związanych z ingerencją w środowisko wodno-gruntowe ich skala nie będzie wywierała wpływu w skali zagrażającej zachowaniu przedmiotów ochrony. Ich realizacja będzie miała miejsce poza obszarem Natura 2000, co zostało omówione w dalszej części rozdziału.

Na terenie obszaru możliwa jest realizacja inwestycji związanych z modernizacją układu drogowego. Przedsięwzięcia będą miały na celu poprawę lokalnej infrastruktury komunikacyjnej, zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników oraz usprawnienie codziennego funkcjonowania mieszkańców. Jego realizacja może wiązać się z pewnym, ograniczonym wpływem na środowisko naturalne, jednak będzie on krótkotrwały i podlegać będzie odpowiednim środkom minimalizującym. Inwestycja prowadzona będzie w granicach obszarów przeznaczonych pod infrastrukturę drogową, co pozwala uniknąć ingerencji w niezabudowane, cenne przyrodniczo tereny, a w przypadku realizacji nowego przebiegu drogi, projekt inwestycji zostanie poddany odpowiednim procedurom i analizie pod kątem środowiskowym. Prace nie będą kolidowały z siedliskami przyrodniczymi o szczególnych walorach przyrodniczych. W przypadku konieczności usunięcia drzew lub krzewów, działania te zostaną przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami i po uzyskaniu niezbędnych zgód. W trakcie prac budowlanych mogą wystąpić tymczasowe niedogodności, takie jak hałas, emisja pyłu, do powietrza, a w wyniku spływu powierzchniowego wód opadowych również zmętnienie lokalnych cieków i zbiorników wodnych bezpośrednio sąsiadujących z inwestycją. Będą one jednak miały charakter krótkotrwały i przeminą bezpośrednio po zakończeniu prac budowlanych czy remontowych. Realizacja zadań przyniesie ponadto korzyści dla środowiska przyrodniczego m. in. poprawę lokalnej gospodarki wodnej dzięki zastosowaniu nowych i sprawniejszych systemów odwadniania infrastruktury drogowej; dzięki zastosowaniu nowoczesnych typów nawierzchni poprawi się płynność ruchu drogowego, co może przełożyć się na ograniczenie emisji spalin i hałasu, szczególnie w miejscach, gdzie obecnie stan techniczny dróg jest niezadowalający. Podkreśla się, że poszczególne inwestycje będą realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, gospodarki wodnej oraz ochrony obszarów przyrodniczych, w szczególności obszarów objętych ochroną prawną i nie będą zagrażać osiągnięciu celów zadań ochronnych wyznaczonych dla obszaru.

Na terenie obszaru, w związku z istniejącą zabudową możliwa jest realizacja zadania polegającego na rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, które będzie miało głównie pozytywny wpływ na środowisko. Budowa/modernizacja instalacji kanalizacyjnych przyczyni się do poprawy jakości wód

powierzchniowych i podziemnych poprzez skuteczniejsze oczyszczanie ścieków komunalnych, ograniczając tym samym ryzyko ich niekontrolowanego odprowadzania do środowiska. Z kolei budowa/modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę poprawi bezpieczeństwo i jakość dostarczanej wody pitnej, a także wpłynie na bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi. Inwestycje te, o ile zostaną zrealizowane z zachowaniem standardów środowiskowych, mogą przyczynić się do ograniczenia presji na zasoby wodne, poprawy stanu ekologicznego cieków oraz ochrony zdrowia mieszkańców. Potencjalne, krótkoterminowe oddziaływania negatywne mogą wystąpić na etapie budowy i polegać mogą na emisji hałasu i zanieczyszczeń pyłowych do powietrza i wody, jednak będą one krótkoterminowe i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Dodatkowo w związku z pracą maszyn budowlanych istnieje ryzyko awarii i wycieku substancji toksycznych, co w kontekście wód jest szczególnie niebezpieczne. Należy jednak zaznaczyć, że prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest znikome i przy zastosowaniu odpowiednich zasad bezpieczeństwa możliwe do uniknięcia. Należy więc stwierdzić że realizacja zadania nie rodzi zagrożenia dla zachowania walorów, dla których ustanowiono wspomniany obszar chroniony.

Na terenie obszaru możliwa jest realizacja inwestycji związanych z budową instalacji przeciwpowodziowych oraz retencyjnych. W związku z charakterem inwestycji może dojść do ingerencji w środowisko gruntowo-wodne. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku tego typu inwestycji, na etapie ich planowania niezbędne jest przeprowadzenie stosownych analiz środowiskowych i przyrodniczych oraz uzyskanie zezwolenia odpowiednich organów, w tym RDOŚ. W związku z powyższym, przy założeniu, że działania zostaną zaplanowane oraz przeprowadzone zgodnie z prawem ochrony przyrody i prawem ochrony środowiska nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zadań na integralność obszaru, stan zachowania jego walorów oraz jego przedmioty ochrony.

Na terenie obszaru możliwa jest również realizacja zadania związanego z rozwojem szlaków pieszo-rowerowych. Zgodnie z Komunikatem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska dotyczącym kwalifikacji chodników oraz ścieżek rowerowych w kontekście wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, cyt. „realizacja przedsięwzięcia polegającego na budowie chodnika lub ścieżki rowerowej nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, gdyż nie stanowi ono przedsięwzięcia, które może znacząco oddziaływać na środowisko, niezależnie od sposobu realizacji (samodzielne przedsięwzięcie czy też przebudowa lub rozbudowa drogi) oraz umiejscowienia (w pasie drogowym, poza pasem drogowym, na obiekcie mostowym)”, niniejsze zadanie nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.), ponieważ jego zakres nie obejmuje działań, które

mogą potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z powyższym komunikatem „bez wpływu na kwalifikację pozostaje również kwestia surowca, z którego wykonany zostanie chodnik czy ścieżka rowerowa”.

W pobliżu obszaru chronionego możliwa jest realizacja inwestycji związanych z zagospodarowaniem terenu pod budownictwo mieszkaniowe lub pod tereny inwestycyjne. Należy zaznaczyć, że na wykonawcach poszczególnych zadań, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.) zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym, przy założeniu, że inwestycje zostaną zaplanowane oraz przeprowadzone zgodnie z prawem ochrony przyrody i prawem ochrony środowiska nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zadań na integralność obszaru oraz stan zachowania jego walorów.

Oddziaływania na obszary chronionego krajobrazu

W stosunku do obszaru chronionego krajobrazu wprowadzane są zakazy zgodnie z art. 24 ustawy o ochronie przyrody oraz Uchwałą nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu. Zakazy wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody nie dotyczą inwestycji celu publicznego, czyli inwestycji o znaczeniu lokalnym, ponadlokalnym a także krajowym. Zadania wyznaczone w Strategii wpływają na rozwój lokalny. Jednocześnie, należy pamiętać, aby stosować działania minimalizujące negatywne oddziaływania zadań. Działania te w większości zaliczają się do inwestycji celu publicznego, wobec tego zakazy nie dotyczą inwestycji celu publicznego stosownie do zapisu art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody.

Tabela 32. Zakazy obowiązujące na terenie obszaru chronionego krajobrazu Łęg Zdieszowicki

Lp.	Treść zakazu
1.	realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko
2.	budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodno-prawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo Wodne z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
3.	likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
4.	wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów;
5.	dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
6.	likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno - błotnych.

źródło: Uchwała nr XX/228/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 września 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu

Wskazane w Strategii planowane inwestycje mogą być częściowo realizowane w granicach obszaru chronionego krajobrazu lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie jednak nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania.

Na terenie obszaru możliwa jest realizacja inwestycji związanych z modernizacją układu drogowego. Przedsięwzięcia będą miały na celu poprawę lokalnej infrastruktury komunikacyjnej, zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników oraz usprawnienie codziennego funkcjonowania mieszkańców. Jego realizacja może wiązać się z pewnym, ograniczonym wpływem na środowisko naturalne, jednak będzie on krótkotrwały i podlegać będzie odpowiednim środkom minimalizującym. Inwestycja prowadzona będzie w granicach obszarów przeznaczonych pod infrastrukturę drogową, co pozwala uniknąć ingerencji w niezabudowane, cenne przyrodniczo tereny, a w przypadku realizacji nowego przebiegu drogi, projekt inwestycji zostanie poddany odpowiednim procedurom i analizie pod kątem środowiskowym. Prace nie będą kolidowały z siedliskami przyrodniczymi o szczególnych walorach przyrodniczych. W przypadku konieczności usunięcia drzew lub krzewów, działania te zostaną przeprowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami i po uzyskaniu niezbędnych zgód. W trakcie prac budowlanych mogą wystąpić tymczasowe niedogodności, takie jak hałas, emisja pyłu, do powietrza, a w wyniku spływu powierzchniowego wód opadowych również zmętnienie lokalnych cieków i zbiorników wodnych bezpośrednio sąsiadujących z inwestycją. Będą one jednak miały

charakter krótkotrwały i przeminą bezpośrednio po zakończeniu prac budowlanych czy remontowych. Realizacja zadań przyniesie ponadto korzyści dla środowiska przyrodniczego m. in. poprawę lokalnej gospodarki wodnej dzięki zastosowaniu nowych i sprawniejszych systemów odwadniania infrastruktury drogowej; dzięki zastosowaniu nowoczesnych typów nawierzchni poprawi się płynność ruchu drogowego, co może przełożyć się na ograniczenie emisji spalin i hałasu, szczególnie w miejscach, gdzie obecnie stan techniczny dróg jest niezadowalający. Podkreśla się, że poszczególne inwestycje będą realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym przepisami dotyczącymi ochrony środowiska, gospodarki wodnej oraz ochrony obszarów przyrodniczych, w szczególności obszarów objętych ochroną prawną i nie będą zagrażać osiągnięciu celów zadań ochronnych wyznaczonych dla obszaru.

Na terenie obszaru, w związku z istniejącą zabudową możliwa jest realizacja zadania polegającego na rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, które będzie miało głównie pozytywny wpływ na środowisko. Budowa/modernizacja instalacji kanalizacyjnych przyczyni się do poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez skuteczniejsze oczyszczanie ścieków komunalnych, ograniczając tym samym ryzyko ich niekontrolowanego odprowadzania do środowiska. Z kolei budowa/modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę poprawi bezpieczeństwo i jakość dostarczanej wody pitnej, a także wpłynie na bardziej racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi. Inwestycje te, o ile zostaną zrealizowane z zachowaniem standardów środowiskowych, mogą przyczynić się do ograniczenia presji na zasoby wodne, poprawy stanu ekologicznego cieków oraz ochrony zdrowia mieszkańców. Potencjalne, krótkoterminowe oddziaływania negatywne mogą wystąpić na etapie budowy i polegać mogą na emisji hałasu i zanieczyszczeń pyłowych do powietrza i wody, jednak będą one krótkoterminowe i ustaną bezpośrednio po zakończeniu prac. Dodatkowo w związku z pracą maszyn budowlanych istnieje ryzyko awarii i wycieku substancji toksycznych, co w kontekście wód jest szczególnie niebezpieczne. Należy jednak zaznaczyć, że prawdopodobieństwo ich wystąpienia jest znikome i przy zastosowaniu odpowiednich zasad bezpieczeństwa możliwe do uniknięcia. Należy więc stwierdzić że realizacja zadania nie rodzi zagrożenia dla zachowania walorów, dla których ustanowiono wspomniany obszar chroniony.

Na terenie obszaru możliwa jest realizacja inwestycji związanych z budową instalacji przeciwpowodziowych oraz retencyjnych. W związku z charakterem inwestycji może dojść do ingerencji w środowisko gruntowo-wodne. Należy jednak zaznaczyć, że w przypadku tego typu inwestycji, na etapie ich planowania niezbędne jest przeprowadzenie stosownych analiz środowiskowych i przyrodniczych oraz uzyskanie zezwolenia odpowiednich organów, w tym RDOŚ. W związku z powyższym, przy założeniu, że działania zostaną zaplanowane oraz przeprowadzone

zgodnie z prawem ochrony przyrody i prawem ochrony środowiska nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zadań na integralność obszaru oraz stan zachowania jego walorów.

Na terenie obszaru możliwa jest również realizacja zadania związanego z rozwojem szlaków pieszo-rowerowych. Zgodnie z Komunikatem Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska dotyczącym kwalifikacji chodników oraz ścieżek rowerowych w kontekście wymogu uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, cyt. „realizacja przedsięwzięcia polegającego na budowie chodnika lub ścieżki rowerowej nie wymaga uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, gdyż nie stanowi ono przedsięwzięcia, które może znacząco oddziaływać na środowisko, niezależnie od sposobu realizacji (samodzielne przedsięwzięcie czy też przebudowa lub rozbudowa drogi) oraz umiejscowienia (w pasie drogowym, poza pasem drogowym, na obiekcie mostowym)”, niniejsze zadanie nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.), ponieważ jego zakres nie obejmuje działań, które mogą potencjalnie znacząco lub zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z powyższym komunikatem „bez wpływu na kwalifikację pozostaje również kwestia surowca, z którego wykonany zostanie chodnik czy ścieżka rowerowa”.

W pobliżu obszaru chronionego możliwa jest realizacja inwestycji związanych z zagospodarowaniem terenu pod budownictwo mieszkaniowe lub pod tereny inwestycyjne. Należy zaznaczyć, że na wykonawcach poszczególnych zadań, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie w oparciu o Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 z późn. zm.) zostanie zakwalifikowane jako wymagające przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko. W związku z powyższym, przy założeniu, że inwestycje zostaną zaplanowane oraz przeprowadzone zgodnie z prawem ochrony przyrody i prawem ochrony środowiska nie przewiduje się negatywnego oddziaływania zadań na integralność obszaru oraz stan zachowania jego walorów.

Oddziaływania na pomniki przyrody i użytki ekologiczne

Dla pomników przyrody i użytków ekologicznych obowiązują zakazy zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13).

W wyniku przeprowadzenia prac inwestycyjnych na omawianym terenie istniejące użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody nie będą narażone na łamanie zakazów wprowadzonych w celu ich ochrony. Działania inwestycyjne prowadzone będą poza obszarem ich lokalizacji.

Adaptacja do zmian klimatu

Zmiany klimatu mają także bezpośredni wpływ na florę oraz faunę. Wpływają one na zasięg występowania poszczególnych gatunków, ich cykle rozrodcze i interakcje ze środowiskiem naturalnym, a w przypadku roślin także na okresy wegetacji. Ocieplenie się klimatu spowoduje migracje gatunków – gatunki preferujące chłodniejsze temperatury zostaną wyparte przez gatunki ciepłolubne. Część tych gatunków będzie uznana za gatunki inwazyjne wypierające rodzimą florę i faunę. Przekształcenia siedlisk na skutek zmian klimatycznych mogą dotknąć także warunków wodnych – obniżenie się poziomu wód gruntowych może spowodować stopniowy zanik siedlisk o dużej wilgotności. Najważniejszym elementem adaptacji do zmian klimatycznych będzie, w przypadku siedlisk, zachowanie bioróżnorodności oraz zrównoważona gospodarka leśna uwzględniająca zmiany klimatyczne oraz ich efekty. Kluczowym elementem będzie utrzymanie obszarów wodno-błotnych oraz ich odtwarzanie w miejscach posiadających odpowiednie warunki.

W ramach adaptacji do zmian klimatu zaleca się:

- utrzymanie zagrożonych siedlisk i ich odtwarzanie wszędzie tam, gdzie jest to możliwe – dotyczy to szczególnie obszarów wodno-błotnych;
- regulowanie wpływu klimatu poprzez wykorzystywanie odpowiednich ekosystemów;
- wpływ na mikroklimat przez zachowanie oraz tworzenie nowych zalesień i obszarów zielonych;
- zwiększanie naturalnej retencji wodnej;
- uwzględnianie zagrożeń związanych ze zmianami klimatycznymi w dokumentach planistycznych;
- odpowiednia gospodarka leśna, z naciskiem na odpowiedni dla siedliska skład gatunkowy.

9.2. Korytarze ekologiczne

Przez omawiany teren przebiega korytarz ekologiczny Dolina Górnej Odry (Jędrzejewski i in. 2011) oraz międzynarodowe i regionalne korytarze (PZPWO 2019)

Obszar obejmujący ww. korytarze ekologiczne na terenie gminy składa terenów leśnych i rolniczych, ale również fragmentarycznie z terenów zabudowanych oraz sieci dróg.

W związku z powyższym istnieje ryzyko powstawania negatywnych oddziaływań z planowanymi działaniami związanymi z budową/przebudową/modernizacją dróg na omawianym terenie.

W celu minimalizacji negatywnych oddziaływań zadań związanych z rozwojem infrastruktury drogowej najczęściej stosuje się przejścia dla zwierząt a także dostosowując istniejące obiekty inżynierskie do pełnienia funkcji przejść dla zwierząt. Mogą być poprowadzone pod powierzchnią drogi, nad drogą bądź po drodze. W celu ograniczenia śmiertelności zwierząt stosuje się ogrodzenia ochronne dostosowane do lokalnie występujących gatunków. Ponadto, m.in. zaleca się stosowanie transparentnych ekranów akustycznych, wprowadzenie ograniczeń prędkości, wprowadzenie oświetlenia o niskiej emisji barw niebieskich i promieniowania UV a także stosowanie szczelnych pokryw studni i ogrodzeń ochronnych wokół obiektów odwadniających.

Na terenie korytarzy ekologicznych możliwa jest realizacja inwestycji związanych z budową, rozbudową i remontem dróg. W celu ograniczenia ryzyka kolizji ze zwierzętami zaleca się zastosowanie odpowiedniego oznakowania ostrzegawczego i ograniczeń prędkości. W związku z klasą remontowanych dróg nie przewiduje się, aby stanowiły znaczącą barierę dla przemieszczania się fauny.

Do zadań pozytywnie oddziałujących na prawidłowe funkcjonowanie korytarzy ekologicznych należą te związane z zwiększaniem świadomości ekologicznej mieszkańców.

9.3. Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta

Realizacja zapisów Strategii w przypadku typowych działań inwestycyjnych w tym rozbudowy dróg, chodników, budową nowych ścieżek rowerowych, termomodernizacji budynków czy rozbudowy sieci wodnokanalizacyjnej może powodować wystąpienie negatywnych, bezpośrednich, chwilowych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania te związane będą głównie z zajmowaniem terenów cennych przyrodniczo, stanowiących biotop roślin i zwierząt (długoterminowe) oraz z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe). W ich efekcie powinno nastąpić zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń w wodach, glebie oraz powietrzu, co wpłynie korzystnie na warunki bytowania zwierząt i roślin. Dzięki utrzymaniu walorów przyrodniczych pozytywne oddziaływania dotyczyć będą także klimatu oraz adaptacji do zmian klimatycznych.

Możliwe oddziaływania negatywne na przyrodę i różnorodność biologiczną będą miały związek z realizacją planowanych inwestycji m.in. poprawą efektywności energetycznej oraz rozwiązań infrastrukturalnych np. budowa dróg oraz tras rowerowych. Oddziaływania te związane będą głównie z etapem realizacji budowy (krótkoterminowe).

Prace budowlane mogą wpływać bezpośrednio i negatywnie na bioróżnorodność, ponieważ może dojść do zajęcia danego terenu, na którym planuje się inwestycję. Ponadto, może dojść do tworzenia barier w migracji zwierząt, zmianę warunków siedliskowych oraz wycinkę drzew i krzewów. Będą to jednak oddziaływania chwilowe.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci drogowej, można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Szerokość strefy oddziaływania drogi na strukturę, skład i kluczowe procesy ekologiczne kształtujące dane siedlisko uzależniona jest od m.in. dyspersji biogenów, zanieczyszczeń i wrażliwości siedlisk.

Negatywne skutki funkcjonowania ciągów komunikacyjnych to:

- utrudnienie przemieszczania się zwierząt i roślin;
- wypadki i kolizje drogowe z dzikimi zwierzętami;
- zniszczenie siedlisk w zasięgu przebiegu i oddziaływania drogi;
- przekształcanie terenu przyległego do drogi (osiedlanie się człowieka wzdłuż dróg);
- ekspansja gatunków obcych na danym terenie, związanych z człowiekiem.

Edukacja ekologiczna przyczyni się do wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców, a tym samym pozytywnych skutków można upatrywać w kontekście kształtowania środowiska życia z poszanowaniem otaczającej przyrody.

Realizacja zadań związana z rewitalizacją zurbanizowanych obszarów gminy przyczyni się do zwiększania areału terenów przepuszczalnych, co doprowadzi do wzrostu udziału terenów biologicznie czynnych i przepuszczalnych. Działania będą wpływać pośrednio pozytywnie i długoterminowo na stan zasobów wód powierzchniowych i gruntowych. Zadania związane z wprowadzaniem zieleni urządzonej realizowane będą zgodnie z założeniami *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii i listy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Polski, działań zaradczych oraz środków mających na*

celu przywrócenie naturalnego stanu ekosystemów (Dz.U. 2022 poz. 2649) w związku z czym rośliny używane w nasadzeniach będą należały do gatunków rodzimych.

Przed rozpoczęciem prac związanych z termomodernizacją budynków zarządca powinien wykonać ekspertyzę przyrodniczą stwierdzającą obecność lub brak chronionych gatunków ptaków i nietoperzy w danym obiekcie budowlanym. Ekspertyzę powinna wykonać osoba merytorycznie związana z ornitologią (ptaki) i chiropterologią (nietoperze). W przypadku konieczności zniszczenia podczas prac budowlanych siedlisk ptaków objętych ochroną, należy uzyskać zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, przy jednoczesnym zapewnieniu zastępczych miejsc lęgowych np.: poprzez zawieszenie budek lęgowych dla ptaków i budek lub schronów dla nietoperzy. Poza tym termin i sposób wykonania prac należy dostosować do okresów lęgowych zwierząt.

Działania wyznaczone w projekcie Strategii nie wpłyną negatywnie na drożność migracyjną i ekologiczną korytarza rzecznego. Zapewnienie wykwalifikowanego nadzoru przyrodniczego oraz dostosowanie terminu prowadzenia ewentualnych przyszłych planowanych prac do okresów aktywności fauny i wegetacji flory zapewni zminimalizowanie negatywnego wpływu inwestycji na korytarze ekologiczne i migracyjne w rejonie obszaru przedsięwzięcia.

Realizacja przedsięwzięć z zakresu fotowoltaiki jest możliwa jeżeli przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, której konieczność przeprowadzenia stwierdzono w toku prowadzonego, w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wykaże brak negatywnego oddziaływania na awifaunę, chiropterofaunę i krajobraz.

Rozwój inwestycji liniowych takich jak infrastruktura drogowa może przyczynić się do zmniejszenia drożności korytarza ekologicznego szczególnie w przypadku grodzienia dróg kołowych. W przypadku budowy nowej infrastruktury drogowej a także w przypadku budowy sieci tras rowerowych poprowadzonych w nowym śladzie należy uwzględnić rozmieszczenie chronionych elementów przyrody tj. siedlisk chronionych, stanowisk chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt. Planowane trasy należy poprowadzić poza wskazanymi elementami lub zastosować adekwatne działania minimalizujące wynikające z dokumentacji środowiskowej.

Z danych przekazanych przez RDOŚ w Opolu wynika, że na przedmiotowym terenie, stwierdzono stanowiska chronionych roślin ptaków, owadów, ssaków i ryb. W związku z dużą mobilnością zwierząt i lokalnym charakterem przedsięwzięć, zaplanowanych na tych obszarach do realizacji nie przewiduje się znacząco negatywnego oddziaływania na ww. organizmy. Niemniej jednak zaleca się, aby wszelkie prace były realizowane w sposób, pozwalający na minimalizację negatywnego oddziaływania na

stwierdzone gatunki. W przypadku inwestycji wielkopowierzchniowych, zaleca się wykonanie ekspertyz środowiskowych, a na etapie realizacji inwestycji dostosowanie się do zaleceń płynących z jej wyników. Dodatkowo z danych otrzymanych od RDOŚ w Opolu wynika, że na terenie gminy brak jest miejsc, które byłyby szczególnie cenne ze względu na zwiększoną obecność płazów. Na terenie gminy jest niewiele obszarów stanowiących potencjalne siedliska płazów. Do miejsc bytowania i rozrodu herpetofauny należeć mogą obszary mokradłowe i szuwarowe, oraz zbiorniki wodne zlokalizowane w południowej części gminy oraz wszelkie okresowe zbiorniki wodne rozsiane po całym jej terytorium. Należy zaznaczyć, że w przypadku realizacji przedsięwzięć mogących znacząco lub potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko, zostaną one poprzedzane odpowiednimi analizami z udziałem specjalisty herpetologa, służącymi uzyskaniu stosownych decyzji i zgód środowiskowych. Wydać on może zalecenia odnośnie utworzenia tzw. tymczasowych wygradzeń herpetologicznych (na etapie realizacji inwestycji) oraz w przypadku, gdy eksploatacja przedsięwzięcia będzie niosła ryzyko dla herpetofauny również wygradzeń herpetologicznych stałych.

Nie przewiduje się działań, które mogłyby naruszyć drożność i funkcjonowanie ekologicznych korytarzy lądowych i wodnych. W ramach przebudowy istniejącej infrastruktury technicznej, np. dróg w razie konieczności przewiduje się m.in. budowę przejść dla zwierząt, budowę przepustów wodnych. Działania te będą ukierunkowane na zniesienie lub ograniczenie barier dla przemieszczania się zwierząt.

W przypadku realizacji zadań związanych z wykonywaniem wykopów, do najbardziej narażonych organizmów należą drzewa. Szczególnie groźne są dla nich wszystkie te czynniki, które negatywnie wpływają na rozwój korzeni. Należy pamiętać, że ochrona systemu korzeniowego jest konieczna dla przyszłego stanu zdrowia, wzrostu i bezpieczeństwa drzew (Suchocka M., 2016, *Organizacja prac budowlanych na terenach zadrzewionych*, Warszawa). Inwestor zobowiązany jest do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.), tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ustawy Prawo ochrony środowiska zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Zgodnie z art. 75 ust. 2 ww. ustawy wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji.

9.4. Ludzie

Realizacja Strategii zakłada zrównoważony rozwój regionu z jednoczesną poprawą stanu środowiska. Działania realizowane w ramach, w perspektywie średnio i długoterminowej wpłyną pozytywnie na zdrowie ludności, jakość oraz komfort ich życia, ale przede wszystkim będą one związane z poprawą jakości powietrza, wód, gleb i środowiska przyrodniczego.

Jednym z ważnych elementów będzie rozwój i konserwacja infrastruktury technicznej (drogi, chodniki, oświetlenie drogowe, ścieżki rowerowe, sieć wodnokanalizacyjna, zagospodarowanie terenów rekreacyjnych). Podjęcie ww. działań pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców, a także zmniejszy negatywny wpływ na środowisko, zarówno w sposób pośredni i bezpośredni.

Ograniczenie zużycia konwencjonalnych źródeł energii, promocja transportu zbiorowego oraz kampanie edukacyjne w zakresie dostępności funduszy europejskich i innych form finansowania zewnętrznego na cele ekologiczne (usuwanie azbestu, wymiana źródeł ciepła, zastosowanie OZE czy termomodernizacja) bezpośrednio może się przyczynić do zmniejszenia zachorowań powodowanych złą jakością powietrza atmosferycznego. Pozytywny wpływ na zdrowie ludzi, a także ich finanse będą miały działania związane ze zwiększeniem efektywności energetycznej. Dodatkowo termomodernizacja wpłynie pozytywnie na poprawę komfortu cieplnego mieszkańców.

Oddziaływaniami negatywnymi dla mieszkańców, znajdujących się w najbliższym sąsiedztwie obszarów objętych inwestycjami, będą prace remontowo-budowlane. Będzie to związane z użyciem maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji) oraz utrudnieniami komunikacyjnymi. Oddziaływania te będą bezpośrednie, krótkotrwałe i odwracalne, jak również ustaną po zakończeniu robót. Negatywne odczucia wśród mieszkańców mogą budzić utrudnienia związane z organizacją ruchu.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na ludzi, ich zdrowie i bezpieczeństwo.

9.5. Powietrze atmosferyczne

Pozytywne oddziaływanie na stan jakości powietrza związane będzie przede wszystkim ze zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń. Obniżenie ładunku emisji zanieczyszczeń nastąpi poprzez realizację inwestycji takich jak: podnoszenie efektywności energetycznej w budynkach, zmiana kotłów grzewczych na modele nowszej generacji (ograniczenie zużycia paliw tradycyjnych) oraz wzrost wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Główną przyczyną emisji ze źródeł komunikacyjnych jest duże natężenie ruchu indywidualnego pojazdów. Do niwelacji tego problemu przyczynią się budowy dróg gminnych, które pozwolą na

upłynnienie ruchu. Ponadto, rozwój komunikacji publicznej pozwoli na ograniczenie ruchu samochodowego i wynikającej bezpośrednio z niego emisji spalin oraz powstania efektu korków ulicznych i zmniejszy frustrację społeczeństwa. Realizowane działanie poprawi więc płynność ruchu i ograniczy negatywny wpływ transportu na środowisko naturalne.

Pozytywny, bezpośredni i stały wpływ na powietrze atmosferyczne i klimat będą miały zadania typowo inwestycyjne tj. termomodernizacja obiektów oraz rozbudowa systemu ścieżek rowerowych. Głównym zagrożeniem powietrza atmosferycznego jest niska emisja z instalacji grzewczych budynków. Termomodernizacja budynków pozwoli na znaczące ograniczenie zużycia materiału opałowego niezbędnego do ogrzania obiektu. W konsekwencji wpłynie to na redukcję emisji szkodliwych zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Przeprowadzone prace termomodernizacyjne budynków, dzięki zmniejszeniu zapotrzebowania na energię ciepłą, minimalizują emisję zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł spalania energetycznego. W okresie realizacji przedsięwzięć będą miały miejsce uciążliwości związane z emisją do powietrza substancji z procesu spalania paliw w silnikach maszyn budowlanych i pojazdów transportowych, prac montażowych. Powyższe emisje będą miały charakter okresowy i odwracalny, a uciążliwości z nimi związane ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych.

Poprawa dostępności infrastruktury drogowej wpłynie na ograniczenie wtórnej emisji substancji pyłowych emitowanych do powietrza w wyniku unosu z nawierzchni dróg. Również organizacja ruchu może mieć pośrednio pozytywny wpływ na stan jakości powietrza. Znaczący wpływ na jakość powietrza ma zastępowanie tradycyjnych środków lokomocji przez korzystanie ze ścieżek rowerowych.

Oddziaływania negatywne w głównej mierze mają charakter przejściowy i związane są z fazą realizacyjną planowanych inwestycji. Potencjalne negatywne oddziaływanie na powietrze mogą mieć inwestycje drogowe. Źródłem negatywnego oddziaływania infrastruktury drogowej jest zarówno jej budowa jak i eksploatacja. Faza budowy związana jest z emisją spalin z maszyn budowlanych oraz emisją substancji pyłowych, których źródłem jest głównie unos z powierzchni pyłących. Charakter tych oddziaływań będzie lokalny i krótkotrwały, tj. do czasu zakończenia robót budowlanych. Eksploatacja nowo powstałych dróg spowoduje emisję zanieczyszczeń związaną ze wzrostem natężenia ruchu w tych lokalizacjach.

Poprawa efektywności energetycznej poprzez inteligentne zarządzanie energią oraz wykorzystanie różnego rodzaju OZE zmniejszy zapotrzebowanie na surowce, co ograniczy ingerencję ludzką w środowisko oraz znacznie zmniejszy emisję spalin, w tym gazów cieplarnianych.

9.6. Klimat

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju w tym także dla Polski. Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych.

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” został opracowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyka związanego ze zmianą klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jakie niosą działania adaptacyjne mogące mieć wpływ nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również na wzrost gospodarczy. Realizacja ustaleń niektórych zaproponowanych działań może mieć wpływ na mikroklimat. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych (długie okresy bezwietrznej pogody, lub krótkotrwałe okresy z wiatrami o sile huraganu). W przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków w lecie ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem. W zakresie upraw roślin energetycznych kluczowy będzie rozwój nowych gatunków roślin, bardziej odpornych na zmienne warunki pogodowe oraz innowacyjnych technik upraw do wykorzystywania w bardzo suchym oraz wilgotnym środowisku. Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do warunków zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii.

Wprowadzenie rozwiązań z zakresu błękitno-zielonej infrastruktury w kontekście klimatu może być kluczową metodą, pozwalającą na skuteczną walkę z postępującymi zmianami klimatycznymi. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu, jak również przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów. Ponad to w gospodarce rolnej istotne będzie wprowadzenie rozwiązań z zakresu utrzymania uwodnienia gruntu (budowa piętrzeń i zastawek)

Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego.

Niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w strefach zalewowych rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalna jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Wyniki przeanalizowanych scenariuszy wskazują na zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych wywołanych silnymi opadami mogących powodować zalewanie obszarów, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna. Przewidywane zmiany klimatyczne i związany z nimi wzrost częstotliwości i intensywności susz w rolnictwie spowodują wzrost zapotrzebowania na wodę do nawodnień. Z obliczeń prognostycznych wartości niedoborów wody w glebie dla wybranych roślin wynika, że następuje ciągły proces przesuszania się gleby i zwiększania zagrożenia suszą. Obok suszy także intensywne opady stanowią zagrożenie dla produkcji roślinnej. W związku ze wzrostem częstości występowania intensywnych opadów w okresie letnim, można oczekiwać zwiększenia potrzeb odwadniania. Przeprowadzone analizy wskazały, że należy oczekiwać zwiększenia częstości lat ze stratami plonów wynikających z niekorzystnego przebiegu pogody.

Adaptacja do zmian klimatu

Zgodnie z analizami wykonanymi na potrzeby projektu KLIMADA³⁵, zamieszczonymi w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, na przestrzeni następnych lat warunki klimatyczne Polski zmienią się. Przewidywane jest zwiększenie się ilości dni z temperaturą powyżej 25°C oraz zmniejszenie się ilości dni z temperaturami poniżej 0°C. Efektem tego może być ograniczenie zapotrzebowania na energię potrzebną do ogrzewania pomieszczeń mieszkalnych, co jednocześnie spowoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych. Zwiększenie się ilości dni upalnych, może z kolei spowodować wzrost zapotrzebowania na energię (urządzenia klimatyzacyjne). Większa ilość dni słonecznych przyczyni się natomiast do polepszenia się warunków słonecznych, wyjątkowo ważnych przy korzystaniu z energii odnawialnej. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań temperatur oraz zapotrzebowania

³⁵ Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu.

energetycznego, wdrożenie rozproszonych, niskoemisyjnych źródeł energii oraz wykorzystywanie energii odnawialnej.

9.7. Zabytki oraz dobra materialne

Działania wyznaczone w projekcie Strategii mają w większości neutralne lub pozytywne oddziaływanie na dobra materialne i zabytki. Zadania inwestycyjne w zakresie infrastruktury komunikacyjnej bezpośrednio wpłyną pozytywnie na występujące w bliskim sąsiedztwie tych terenów zabytki nieruchome, poprzez minimalizację występowania drgań spowodowanych złym stanem technicznym nawierzchni lub szlaku. Prowadzenie założonych działań infrastrukturalnych w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów zabytkowych (zabytków nieruchomych, stanowisk archeologicznych) będzie wymagało od inwestora uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków postępowania i właściwego zabezpieczenia na etapie wykonywania robót budowlanych.

Wszelkie działania związane z ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego powodują zazwyczaj pośredni pozytywny wpływ na wartość zmodernizowanych obiektów i możliwość zwiększenia wpływów finansowych wynikających ze świadczonych w nich usług. Pośrednio oddziałują także na nieruchomości znajdujące się w ich sąsiedztwie. Pozytywny wpływ na dziedzictwo kulturowe, zabytki i dobra materialne ma również zmniejszenie emisji zanieczyszczeń powietrza, co wpłynie na poprawę ich stanu technicznego. Zanieczyszczenia pyłowe, które są emitowane z kominów budynków mieszkalnych z sektora indywidualnego jak i zbiorowego osiadając na zabytkach i dobrach materialnych powodują ich niszczenie.

Negatywne, bezpośrednie i chwilowe oddziaływania na zabytki oraz dobra materialne mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji zadań inwestycyjnych lub wówczas, gdy działanie dotyczyć będzie obiektów objętych ochroną kulturową lub historyczną. Negatywne oddziaływania wiążą się z możliwym spadkiem wartości nieruchomości (budynków i gruntów) z uwagi na niepożądane sąsiedztwo nowych inwestycji, które w opinii społecznej pogarszają atrakcyjność (krajobrazową i funkcjonalną) danego miejsca i odwrotnie na wzrost wartości nieruchomości wpływa lokalizacja i dostęp do obiektów zabytkowych, cennych obszarów przyrodniczych, jak i środków komunikacyjnych.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na dziedzictwo kulturowe, zabytki, dobra materialne.

W chwili przygotowania niniejszego opracowania brak jest możliwości stwierdzenia czy zakres prac spowoduje zniszczenie lub degradację danego obiektu historycznego. Konsekwencją realizacji zadań inwestycyjnych będzie dbałość o walory historyczno-kulturowe poprzez zastosowanie takich rozwiązań projektowych, aby środowisko kulturowe nie zostało zdegradowane.

Reasumując, działania wyznaczone w ramach projektu Strategii przyczynią się do ochrony wartości kulturowych i pozytywnego wpływu na zabytki.

9.8. Zasoby naturalne

Pozytywny wpływ na powierzchnię ziemi przyniesie ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza, które migrują do gleb. Oddziaływania pozytywne wystąpią również w sektorze surowcowym. Poprawa efektywności energetycznej poprzez inteligentne zarządzanie energią oraz wykorzystanie różnego rodzaju OZE zmniejszy zapotrzebowanie na surowce.

Z dokonanej analizy wynika, że na etapie realizacji zadań typowo inwestycyjnych wyznaczonych będą wykorzystywane zasoby naturalne tj. woda oraz gleba. Największe zużycie surowców naturalnych będą generowały inwestycje związane z budową/przebudową infrastruktury drogowej oraz budową strefy ekonomicznej, dlatego działania te mogą wiązać się z krótkotrwałym negatywnym i bezpośrednim oddziaływaniem na ten komponent środowiska. Nieuniknionym negatywnym oddziaływaniem na zasoby naturalne będzie trwałe zajęcie terenów biologicznie czynnych pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych. Wielkość zapotrzebowania będzie wynikała jednak z rodzaju inwestycji i zastosowanej technologii. Na etapie sporządzania niniejszej Prognozy nie jest możliwe oszacowanie wielkości zużytych zasobów, jednak mając na względzie lokalny charakter zaplanowanych inwestycji oraz stosowane rozwiązania proekologiczne nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na ten komponent środowiska.

Pozytywnym długoterminowym i skumulowanym oddziaływaniem będzie minimalizacja zużycia zasobów naturalnych (w szczególności węgla, wody, paliw energetycznych) poprzez realizację zadań związanych z termomodernizacją budynków.

Do działań negatywnych związanych z realizacją przedsięwzięć zawartych w Strategii możemy zaliczyć: zabudowanie powierzchni ziemi (w tym terenów rolniczych) pod nowe inwestycje, usuwanie wierzchnich warstw gleby, powstawanie odpadów budowlanych, wzrost wydobycia surowców budowlanych oraz powstawanie nieużytecznych w danym miejscu mas ziemnych.

Nie prognozuje się znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko glebowe i zasoby naturalne.

9.9. Wody

Działania zaplanowane do realizacji w ramach projektu Strategii nie będą wywierały znaczącego wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych. Działania przewidziane do realizacji w ramach projektowanej Strategii są w większości ukierunkowane pośrednio lub bezpośrednio na ochronę lub poprawę stanu wód podziemnych i powierzchniowych. Oceniono, że wyznaczone w projekcie

zadania nie będą mieć znaczącego wpływu na jakość i ilość wód powierzchniowych i podziemnych, w tym jednolite części wód, a także istniejące na terenie gminy ujęcia wód podziemnych.

Zapewnieniu odpowiedniej jakości wód ujmowanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz zaopatrzenia zakładów wymagających wody wysokiej jakości, a także ochronie zasobów wodnych, służy ustanawianie stref ochronnych ujęć wód. Strefę ochronną stanowi obszar, na którym obowiązują nakazy, zakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów oraz korzystania z wód, w celu ochrony zasobów tych wód przed degradacją. Strefa ochronna obejmuje wyłącznie teren ochrony bezpośredniej albo teren ochrony bezpośredniej i teren ochrony pośredniej. Strefę ochronną obejmującą wyłącznie teren ochrony bezpośredniej ustanawia się dla każdego ujęcia wody, z wyłączeniem ujęć wody służących do zwykłego korzystania z wód. Zgodnie z Ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 z późn. zm.) na terenie ochrony bezpośredniej zakazuje się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenie ochrony pośredniej należy:

1. Odprowadzać wody opadowe lub roztopowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody.
2. Zagospodarować teren zielenią.
3. Odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.
4. Ograniczyć wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić, a jego granice przebiegające przez wody powierzchniowe oznaczyć za pomocą rozmieszczonych w widocznych miejscach stałych znaków stojących lub pływających. Na ogrodzeniu oraz znakach należy umieścić tablice zawierające informację o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych. Zakazuje się niszczenia, uszkodzenia lub przemieszczania stałych znaków stojących lub pływających oraz tablic zawierających informacje o ustanowieniu strefy ochronnej i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

Teren ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych obejmuje obszar zasilania ujęcia wody. Na terenie ochronny pośredniej może być zakazane lub ograniczone wykonywanie robót lub czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia, obejmujących:

1. Wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi.
2. Rolnicze wykorzystanie ścieków.
3. Przechowywanie lub składowanie odpadów promieniotwórczych.
4. Stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin.

5. Budowę nowych dróg, linii kolejowych, lotnisk lub lądowisk.
6. Wykonywanie urządzeń melioracji wodnych oraz wykopów ziemnych.
7. Lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt.
8. Lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu.
9. Lokalizowanie składowisk odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych.
10. Mycie pojazdów mechanicznych.
11. Urządzanie parkingów, obozowisk oraz kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.
12. Lokalizowanie nowych ujęć wody.
13. Lokalizowanie cmentarzy oraz grzebanie martwych zwierząt.
14. Wydobywanie kopalin.
15. Wykonywanie odwodnień budowlanych lub górniczych.
16. Lokalizowanie budynków mieszkalnych oraz obiektów budowlanych związanych z turystyką.
17. Używanie statków powietrznych do przeprowadzania zabiegów rolniczych.
18. Urządzanie przyrz. kiszonych.
19. Chów lub hodowlę ryb, ich dokarmianie lub zanęcanie.
20. Pojenie oraz wypasanie zwierząt.
21. Wydobywanie kamienia, żwiru, piasku oraz innych materiałów, a także wycinanie roślin z wód lub brzegu.
22. Uprawianie sportów wodnych.
23. Użytkowanie statków o napędzie spalinowym.
24. Lokalizowanie nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
25. Składowanie opakowań po nawozach i środkach ochrony roślin.
26. Stosowanie i składowanie chemicznych środków zimowego utrzymania dróg.
27. Lokalizowanie pomp ciepła i akumulatorów ciepła warstwy wodonośnej.

Założenia projektowanego dokumentu nie będą oddziaływać na strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wód ze względu na brak zaplanowanych przedsięwzięć w ich granicach, wynikający z powyższych zakazów. Wskazane w Strategii przedsięwzięcia związane z budową, rozbudową i modernizacją stacji uzdatniania wód nie pogorszą stanu środowiska, nie zmienią sposobu wykorzystywania terenu, polepszą natomiast wydajność ujęć w celu zaopatrzenia mieszkańców w wodę pitną. Czas remontów będzie wiązał się z chwilowymi i krótkoterminowymi uciążliwościami dla środowiska związanymi ze wzmożonym transportem, wibracjami, emisją spalin, hałasu oraz

powstawaniem odpadów. Wszystkie użyte do budowy i remontów surowce, materiały, wodę, paliwa i energię należy wykorzystywać zgodnie z obowiązującymi normami i przepisami ze szczególnym zwróceniem uwagi na odzysk materiałów i surowców w trakcie gospodarki odpadami.

Realizacja ustaleń Strategii wpisuje się w realizację głównych celów środowiskowych dla wód podziemnych określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej (RDW):

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenie dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych do odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka.

Natomiast w przypadku wód powierzchniowych działania zapisane w Strategii powinny realizować następujące cele RDW:

- zapobieganie pogorszeniu się stanu wszystkich części wód powierzchniowych,
- poprawa i przywracanie wszystkie części wód powierzchniowych dla sztucznych i silnie zmienionych części wód, mając na celu osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych,
- ochrona i poprawa wszystkich sztucznych i silnie zmienionych części wód w celu osiągnięcia dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych,
- stopniowe redukcje zanieczyszczenia substancjami priorytetowymi i zaprzestanie lub stopniowa eliminowanie emisji, zrzutów i strat niebezpiecznych substancji priorytetowych.

Każde z opisanych działań wpisuje się w realizację powyższych celów, zakładając osiągnięcie przez jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych stanu/potencjału co najmniej dobrego.

Pośrednie i bezpośrednie zwiększanie zasobów wodnych będzie przeciwdziałało występowaniu i negatywnym skutkom suszy. Zaproponowane w projekcie Strategii działania będą zmierzać do poprawy warunków klimatycznych dzięki systematycznej poprawie reżimu hydrologicznego oraz jakości wód.

Ze środowiskiem wodnym powiązany jest także sektor energetyczny. Dlatego projekty związane z poprawą efektywności energetycznej, z popularyzacją oszczędzania energii oraz promowaniem odnawialnych źródeł energii, pośrednio pozytywnie będą wpływać na wody poprzez zmniejszenie ich poboru do celów chłodniczych.

Na redukcję zanieczyszczeń przedostających się do wód mają również wpływ niektóre z działań z zakresu rozbudowy i przebudowy infrastruktury drogowej regionu. Woda wykazuje cechy mobilności

w środowisku, a zanieczyszczenia z powietrza przenikają do środowiska glebowego. W związku z tym poprawa stanu jakości powietrza wpłynie na poprawę stanu jakości wody.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych z rozbudową sieci drogowej można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto, na wykonawcach poszczególnych inwestycji, spoczywa obowiązek przeprowadzenia osobnych procedur oddziaływania na środowisko, w ramach, których ustalone zostaną działania mające na celu ochronę siedlisk wraz z zasobami przyrody na nich występującymi. Zakres oddziaływania oraz jego wielkość będzie można oszacować dopiero na etapie sporządzania szczegółowego zakresu prac np. Studium wykonalności. W przypadku, kiedy przedsięwzięcie będzie kwalifikować się do przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ocena wpływu wraz z podaniem rodzaju oddziaływań zostanie przeprowadzona na etapie opracowania Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia lub Raportu oddziaływania na środowisko.

Możliwe oddziaływania negatywne będą polegać na obniżeniu poziomu wód gruntowych, trudnością związaną z przesączaniem wód opadowych, ze względu na występowanie powierzchni silnie zabudowanej oraz przedostawaniem się szkodliwych substancji do wód (szczególnie na etapie realizacji niektórych inwestycji).

Realizacja zadań związana z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury przyczyni się do zwiększanie areału terenów przepuszczalnych, co doprowadzi do wzrostu udziału terenów biologicznie czynnych i przepuszczalnych. Działania będą wpływać pośrednio pozytywnie i długoterminowo na stan zasobów wód powierzchniowych. Ogół działań związanych z zwiększaniem retencji, gdzie efektem jest zwiększenie infiltracji wód opadowych oraz powierzchniowych będą wpływać pozytywnie na stan wód i nie będą stanowić zagrożenie dla osiągnięcia celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWPd a także nie będą wpływać na stan ilościowy i jakościowy GZWP. Ponadto, dzięki rozwojowi błękitno-zielonej infrastruktury zwiększy się różnorodność biologiczna. Budowa zbiorników do magazynowania wód opadowych pozwoli na późniejsze wykorzystanie jej w okresach suszy, do nawadniania terenów.

Budowa czy montaż urządzeń do gromadzenia wód opadowych będzie miało pozytywny wpływ na przeciwdziałanie suszy, jest to kluczowe rozwiązanie pomocne w niwelowaniu skutków deficytu wody. Retencjonowanie wody w zbiornikach na powierzchni ziemi czy też pod ziemią zapewni dostęp do wody w okresach suszy, która może być wykorzystywana w ogrodach czy też do spłukiwania toalet.

Woda pochodząca z opadów winna być traktowana jako cenny surowiec, który należy wykorzystać jak najbliżej miejsca opadu. Ogromną zaletą retencji jest wykorzystywanie wody deszczowej w zakładach

zużywających ponadprzeciętne ilości wody. Takim miejscem jest, np. myjnia samochodowa. Charakteryzuje się dużą powierzchnią zlewni dzięki czemu spora ilość wody zostanie zatrzymana w zbiorniku.

Realizacja planowanych inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej wpisuje się w cele środowiskowe, wskazane w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, przyjętym Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335). Zgodnie z Programem wodno-środowiskowym kraju wprowadzono działania z kategorii „Gospodarka Komunalna”, obejmujące konieczność porządkowania systemu gospodarki ściekowej. Działania te obejmują budowę systemu kanalizacji sanitarnej. Reasumując realizacja inwestycji nie wpłynie na pogorszenie stanu wód i nie będzie stanowić zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych. Inwestycje mają na celu poprawę warunków sanitarnych, uporządkowanie gospodarki ściekowej poprzez podłączenie istniejących i planowanych budynków do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków.

Adaptacja do zmian klimatu

Przeprowadzone analizy wskazują na zwiększenie się prawdopodobieństwa występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych gwałtownymi zjawiskami pogodowymi, mogących spowodować zalewanie obszarów, na których gospodarka przestrzenna prowadzona jest w sposób nieodpowiedni. Przewidywane jest również skrócenie się okresu zalegania warstwy śnieżnej co może mieć skutki pozytywne (mniejsze prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi roztopowych) jak i negatywne (niedobór wód i susze). Planowane działania mają na celu usprawnienie funkcjonowania w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Osiągnięcie tego planowane jest poprzez zreformowanie struktur gospodarki wodnej z uwzględnieniem adaptacji do zmian klimatu, opracowanie i wdrożenie metod oceny ryzyka powodziowego i ryzyka podtopień, odpowiednie zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz przywracanie i utrzymanie dobrego stanu wód, ekosystemów wodnych.

Zgodnie z projektem KLIMADA³⁶, rekomendowanymi kierunkami działań adaptacyjnych są:

- zwiększenie poziomu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwdziałanie osuwiskom i deficytowi wodnemu;
- powiązanie systemu dolin rzecznych z systemem obszarów chronionych;
- uwzględnianie problemu gwałtownych zmian temperatury, ulewnych opadów, oblodzenia i silnych wiatrów w inwestycjach budowlanych, transportowych i energetycznych;

³⁶ Projekt KLIMADA to opracowanie i wdrożenie strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu.

- rozwijanie alternatywnych źródeł produkcji energii na poziomie lokalnym;
- tworzenie systemów wczesnego ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami powodziowymi.

Zmiany zachodzące obecnie w klimacie cechuje zwiększenie się gwałtowności zjawisk pogodowych. Częściej występują także skrajne zjawiska takie jak burze. Wiąże się to z dostarczeniem do sieci kanalizacyjnych dużych ilości wody w krótkim czasie. Infrastruktura może być nieprzygotowana na taką sytuację co może spowodować wydostawanie się wody, wraz z zanieczyszczeniami, z sieci kanalizacyjnej. Również przepustowość oczyszczalni ścieków może być niewystarczająca w przypadku wystąpienia gwałtownych zjawisk pogodowych. Aby zminimalizować efekty takich zjawisk należy brać je pod uwagę już na etapie planowania przedsięwzięć związanych z gospodarką wodno-ściekową.

9.10. Krajobraz i powierzchnia ziemi

Do poprawy estetyki przestrzeni miejskiej przyczynią się działania dotyczące, m.in. termomodernizacji budynków, powstania elementów błękitno-zielonej infrastruktury a także te związane z rewitalizacją obiektów.

Wśród kierunków działań przewidzianych w Strategii znajdują się takie, które będą wiązać się z naruszeniem istniejącej struktury gruntów oraz wprowadzeniem zmian krótkookresowych lub długookresowych w krajobrazie naturalnym, w efekcie czego przewiduje się wystąpienie oddziaływań negatywnych oraz pozytywnych. Należą do nich:

- budowa, poprawiających dostępność komunikacyjną i mobilność mieszkańców;
- budowa i/lub modernizacja infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego m.in. drogi i pasy rowerowe;
- budowa, rozbudowa lub modernizacja obiektów użyteczności publicznej.
- rozbudowa wodociągów i kanalizacji

Zgodnie z celami przyjętymi w Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (zalecenia CM/Rec (2008) 3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej) *Każde działanie lub projekt powinien być zgodny ze standardami jakości krajobrazu. W szczególności powinny poprawić jakość krajobrazu, a przynajmniej nie doprowadzić do jej pogorszenia. Wpływ projektów na krajobraz, niezależnie od ich skali, powinien być oceniony, a przepisy i instrumenty odpowiadające tym skutkom powinny być sprecyzowane. Każde działanie lub projekt powinien nie tylko odpowiadać cechom miejsca, ale także być do nich dostosowany.*³⁷

³⁷ źródło: Zalecenia CM/Rec(2008)3 Komitetu Ministrów w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.

Na krajobraz oddziaływać będą głównie działania o charakterze inwestycyjnym. Inwestycje polegające na budowie dróg, termomodernizacji obiektów, budowie ścieżek rowerowych oraz nowych obiektów użyteczności publicznej powodują stałą zmianę w krajobrazie. Rodzaj oddziaływania (pozytywny bądź negatywny) jest uzależniony od lokalizacji danej inwestycji i otaczającego je terenu. Właściwie zaprojektowany i zlokalizowany w przestrzeni nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko. Inwestycje budowlane w sposób trwały wpiszą się w krajobraz, dlatego istotny jest wybór lokalizacji oraz odpowiedniej technologii z zachowaniem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Budowa nowych dróg może potencjalnie negatywnie wpłynąć na krajobraz z uwagi na pojawienie się nowej formy w przestrzeni. Niemniej jednak z uwagi na powierzchniowy charakter dróg nie stanowią one dominanty krajobrazowej, a ich przebieg jest w większości dostosowany do lokalnego ukształtowania terenu. Sporadyczne przypadki tj. budowa obiektu inżynieryjnego lub inżynierskiego, skrzyżowań itp. mogą powodować zaburzenia w lokalnym krajobrazie z uwagi na ich rozmiary w przestrzeni. Na etapie realizacji inwestycji drogowych negatywne chwilowe oddziaływanie może wystąpić z uwagi na prowadzone wykopy, przemieszczanie mas ziemnych, prace „wysokich” maszyn tj. żurawie, dźwigi, które mogą być widoczne z dużych odległości.

Strategia nie zakłada bezpośrednio budowy strefy inwestycyjnej oraz strefy zabudowy mieszkalnej, a jedynie przygotowanie terenu pod te inwestycje. Ponad to inwestycje te będą realizowane zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, uzgadnianego z właściwymi organami opiniującymi, w tym z RDOŚ. W związku powyższym stwierdza się, że realizacja Strategii nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na krajobraz i powierzchnię ziemi gminy Reńska Wieś.

Przebudowa i modernizacja już istniejących obiektów nie będzie powodować negatywnych oddziaływań na krajobraz oraz powierzchnię ziemi, ale będzie prowadzić do poprawy estetyki przestrzeni publicznej.

Obszary o wysokich walorach fizjonomicznych krajobrazu ujęte w *Waloryzacji krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony*, a także krajobrazy priorytetowe ujęte w *Audycie krajobrazowym województwa opolskiego* na terenie gminy w znacznej części pokrywają się z obszarem chronionego krajobrazu Łęg Zdieszowicki oraz obszarem Natura 2000 Łęg Zdieszowicki. Należy również zaznaczyć, że większość zadań przewidzianych do realizacji nie będzie oddziaływało na krajobraz, zaś przedsięwzięcia inwestycyjne związane z wykopami i pracami wielkoskalowymi zostaną poprzedzone stosownymi procedurami środowiskowymi obejmującymi również ocenę oddziaływania na krajobraz.

Realizacja przedsięwzięć z zakresu odnawialnych źródeł jest możliwa, jeżeli przeprowadzona ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, której konieczność przeprowadzenia stwierdzono

w toku prowadzonego, w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wykaże brak negatywnego oddziaływania krajobraz. Należy zaznaczyć, że *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* nie zakłada realizacji tego typu inwestycji o charakterze wielkoskalowym.

Oceniono, że wyznaczone w projekcie Strategii zadania nie będą mieć znaczącego negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi i krajobraz, w tym na krajobrazy priorytetowe ujęte w Audycie krajobrazowym województwa opolskiego oraz na obszary ujęte w *Waloryzacji krajobrazu naturalnego województwa opolskiego wraz z programem czynnej i biernej ochrony*.

Adaptacja do zmian klimatu

Efektem przewidywanych zmian klimatycznych będzie wzrost częstotliwości oraz intensywności susz co będzie miało negatywny wpływ na gleby oraz rolnictwo. Wymagane będzie zintensyfikowane nawadnianie terenów dotkniętych suszami. Do działań adaptacyjnych będzie można zaliczyć wsparcie inwestycyjne gospodarstw oraz szkolenia i doradztwo technologiczne a także doskonalenie systemu tworzenia i zarządzania rezerwami żywności, materiału siewnego i paszy na wypadek nieurodzaju. Wpływ gwałtownych zjawisk pogodowych oraz ich efektów należy również mieć na uwadze podczas wybierania lokalizacji oraz projektowania obiektów typu PSZOK oraz składowisk odpadów.

9.11. Hałas i promieniowanie elektromagnetyczne

Pozytywne oddziaływanie na klimat akustyczny przede wszystkim będzie zauważalne na terenach miejskich i o zwiększonym ruchu. Działania podejmowane w zakresie poprawy standardów akustycznych związane będą z ograniczeniem głównie hałasu drogowego poprzez rozbudowę dróg m.in. stosowanie cichej nawierzchni.

Również pozytywny wpływ na klimat akustyczny będą miały także inwestycje w zakresie rozwoju i modernizacji transportu publicznego. Duże znaczenie w redukcji ponadnormatywnego hałasu będzie miał rozwój systemu ścieżek rowerowych, który spowoduje zmniejszenie ruchu samochodowego.

Oddziaływanie negatywne będzie krótkotrwałe, odwracalne i występujące tylko na terenie prowadzonych prac i w ich najbliższym sąsiedztwie. Prace realizowane w ramach tych zadań będą źródłem hałasu, którego głównym emitorem będzie praca urządzeń mechanicznych. Zadania, których realizacja będzie się wiązać z użyciem ciężkiego sprzętu powinny być prowadzone w dzień, aby nie zakłócać ciszy w porze nocnej. Dla zminimalizowania emisji hałasu i spalin, podczas prac zostaną użyte maszyny w pełni sprawne, które zostaną wykorzystane do prac zgodnych z ich przeznaczeniem i możliwościami, tak aby nie powstały inne zagrożenia, np. dla pracowników i osób postronnych

znajdujących się w pobliżu. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ustąpi z chwilą zakończenia prac. Modernizacja istniejących odcinków dróg przyczyni się do poprawy ich stanu oraz komfortu jazdy. Pośrednio zmniejszy to poziom hałasu drogowego.

Na terenach zabudowy jednorodzinnej nie jest możliwe podanie dokładnego stopnia nasilenia oraz zasięgów oddziaływania ze względu na brak znanej dokładnej lokalizacji poszczególnych inwestycji. Nie przewiduje się jednak, aby oddziaływanie to było znaczące oraz jak wskazano powyżej będzie miało charakter okresowy i ustanie bezpośrednio po zakończeniu prac. Należy również zaznaczyć, że w przypadku realizacji inwestycji mogących potencjalnie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko (w rozumieniu *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz.U. 2019 poz. 1839)) przed rozpoczęciem tych inwestycji zostaną przeprowadzone stosowne procedury środowiskowe, takie jak np. sporządzenie Karty Informacyjne Przedsięwzięcia.

Negatywne oddziaływanie w postaci promieniowania elektromagnetycznego może nastąpić w ramach pośredniego skutku kierunku działań związanych z budową odnawialnych źródeł energii na omawianym terenie opartych na energii słońca. Dotyczy to linii łączących instalacje z siecią energetyczną. Właściwa lokalizacja oraz zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń mogą niemal całkowicie wyeliminować narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne. Przewidywalne uciążliwości związane z promieniowaniem elektromagnetycznym oraz dźwiękami wydawanymi podczas pracy takich urządzeń będą marginalne.

Podczas prac ziemnych i montażowych, w sąsiedztwie placu budowy wystąpią potencjalne bezpośrednie i krótkotrwałe uciążliwości w tym: emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza oraz wytwarzanie odpadów. Oceniono je jako krótkoterminowe. Prace związane z budową przedsięwzięć wiązać się będą ze wzrostem poziomu hałasu, którego źródłem będzie praca sprzętu budowlanego, środków transportu. Hałas będzie miał zasięg lokalny. Praca przedsięwzięć przebiega częściowo w obrębie terenów chronionych akustycznie, zatem mieszkańcy i użytkownicy najbliższej zabudowy odczuwać mogą okresowe uciążliwości związane z realizacją inwestycji. Ewentualne uciążliwości będą minimalizowane poprzez prowadzenie prac w porze dziennej w godz. 6.00-22.00 oraz zastosowanie urządzeń i maszyn w pełni sprawnych.

Zwiększenie przepustowości dróg może wiązać się ze zwiększeniem poziomu hałasu w bezpośrednim sąsiedztwie nowych dróg. Zadanie to można zminimalizować stosując rozwiązania techniczne ograniczające poziom hałasu m.in. ciche nawierzchnie.

Adaptacja do zmian klimatu

Wzrost średnich temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym powoduje zwiększenie się poziomów dźwięków – zwłaszcza tych generowanych przez urządzenia mechaniczne oraz elektryczne. Wzrost temperatury wymusza również, intensywniejsze działanie układów chłodzących co również może powodować uciążliwości dla środowiska, zwłaszcza w gminach, gdzie naturalny krajobraz uległ największym przekształceniom. Aby zmniejszyć negatywny wpływ wysokich temperatur należy zwiększać ilość terenów zielonych oraz niwelować efekt tzw. „miejskiej wyspy ciepła”. Wzrost temperatur powietrza towarzyszący zmianom klimatycznym może powodować zmiany w rozchodzeniu się pól elektromagnetycznych wokół emiterów a w efekcie mieć negatywny wpływ na ludzi oraz środowisko. W celu zmniejszenia takiego wpływu należy zwiększać powierzchnię terenów zielonych oraz brać pod uwagę czynniki klimatyczne, podczas wybierania lokalizacji dla źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

9.12. Gospodarka odpadami i ograniczenie powstawania odpadów

Pozytywny wpływ niewątpliwie będą miały działania przeciwdziałające nielegalnemu pozbywaniu się odpadów np. sprawny system gospodarowania odpadami czy edukacja ekologiczna mieszkańców – w formie tzw. „dzikich wysypisk”, a także poprzez spalanie ich w domowych kotłowniach. Długofalowy pozytywny trend dotyczący właściwego zagospodarowania odpadów, a także ograniczenia w ich powstawaniu prognozowany jest dzięki wdrażaniu inicjatyw dotyczących edukacji ekologicznej.

Powstawanie dużej ilości odpadów (w szczególności budowlanych) będzie związane z realizacją inwestycji dotyczących budowy nowych obiektów. Wszystkie wytworzone odpady na poszczególnych etapach, zostaną zagospodarowane zgodnie z przepisami ustawy o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. Odpady będą zbierane selektywnie w wydzielonych i przystosowanych miejscach, w warunkach zabezpieczających przed przedostaniem się do środowiska zanieczyszczeń.

9.13. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii

Planowane do realizacji przedsięwzięcia ujęte w *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* nie są zaliczane do obiektów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych wg. *Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej* (Dz.U. 2016, poz. 138).

Ryzyko wystąpienia poważnej awarii podczas realizacji Strategii może być związane z poważną awarią w transporcie drogowym, niekontrolowanym wyciekiem przewożonych substancji niebezpiecznych, wyciekiem płynów eksploatacyjnych na skutek usterek technicznych. Ze względu na charakter przedsięwzięć, które nie wiążą się z koniecznością użycia niebezpiecznych substancji ani technologii nie przewiduje się wystąpienia zagrożenia dla środowiska. Realizacja układu komunikacyjnego gmin nie będzie jednak bezpośrednio wpływała na wystąpienie poważnej awarii, będą to jednak potencjalne lokalizacje wystąpienia tego niekorzystnego zdarzenia.

10. Analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodnicza negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Prognoza oddziaływania na środowisko wykazała, że niektóre z przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* mogą negatywnie wpłynąć na środowisko. Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są obecnie kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu;
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie

zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W wyniku realizacji projektu *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* może potencjalnie dojść do oddziaływania na obszary chronione, dlatego ważne jest, aby wszelkie przedsięwzięcia wynikające ze Strategii były przeprowadzone zgodnie z przepisami dotyczącymi gospodarowania na obszarach objętych prawną formą ochrony przyrody.

Minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko możliwa jest m.in. poprzez prowadzenie świadomej polityki przestrzennej popartej stosownymi zapisami w dokumentach prawa lokalnego oraz zachowanie walorów przyrodniczych gmin.

Poniżej przedstawiono propozycje zapobiegania, łagodzenia negatywnego wpływu na środowisko, będącego konsekwencją realizacji działań ujętych w Strategii na poszczególne komponenty środowiska:

Ochrona powierzchni ziemi i wód:

- Na etapie projektowania należy rozważać koncepcje organizacji placu budowy i jego zaplecza z uwzględnieniem zasady minimalizacji zajęcia terenu i przekształcenia jego powierzchni;
- Po zakończeniu prac budowlanych, w razie konieczności, należy przeprowadzać rekultywację;
- Prowadzenie robót budowlanych w sposób zapewniający ochronę wód;
- W projekcie i wykonawstwie należy minimalizować zakres robót powodujących zdejmowanie warstw próchnicznych gleby, a także zaplanować wykorzystanie nadmiarów ziemi pochodzącej z wykopów;
- Ograniczenie uszczelniania zlewni, np. poprzez planowanie rezerw terenu, które ma służyć zapewnieniu możliwości swobodnej infiltracji wód do ziemi;
- W opisach technicznych projektów budowlanych należy zaplanować miejsca przeznaczone do składowania substancji podatnych na migrację wodną;
- Na etapie realizacji i funkcjonowania inwestycji należy preferować technologie wodooszczędne;
- Prawidłowe przechowywanie substancji ropopochodnych oraz inne materiałów niebezpiecznych dla środowiska;
- Opracowanie procedury na wypadek wystąpienia awarii na placu budowy, by nie doprowadzić do zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego;
- Właściwe postępowanie z odpadami;
- Prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów nadających się do odzysku lub unieszkodliwiania, a odpady niebezpieczne gromadzić w szczelnych, oznakowanych pojemnikach, w wydzielonym miejscu;

- Powstające podczas realizacji inwestycji oraz eksploatacji obiektu odpady należy przekazywać tylko wyspecjalizowanym jednostkom posiadającym zezwolenie na odzysk, utylizację, zbieranie i transport tych odpadów;
- Uregulowanie gospodarki wodami opadowymi - oczyszczenie ich oraz możliwość ich retencjonowania w celu ograniczenia spływu powierzchniowego, należy przy tym brać pod uwagę nie tylko dany obszar, ale i obszar położony niżej w zlewni;
- Materiał pozostały po robotach ziemnych w miarę możliwości należy wykorzystywać na miejscu.

Ochrona powietrza:

- Wykonawcy wybierani do realizacji poszczególnych zadań powinni używać nowoczesnego sprzętu i wykazać się dbałością o prawidłową eksploatację i właściwą konserwację sprzętu i środków transportu (np. korzystanie z maszyn i urządzeń o wysokich normach spalin czy zraszanie materiałów pyłących). Takie zapisy mogą znaleźć się na odpowiednich etapach procedur przetargowych;
- Unikanie emisji głównie substancji pyłowych na etapie budowy, rozbudowy czy modernizacji obiektów;
- Niedopuszczalne jest palenie na terenie budowy papy, opon, rozpuszczalników, farb itp.;
- Pogłębiona analiza lokalizacji przedsięwzięcia;
- Zminimalizowaniu ryzyka awarii poprzez stosowanie sprawdzonych rozwiązań i nowoczesnego sprzętu;
- Prowadzenie prac budowlanych poza okresem lęgowym ptaków, rozrodu płazów;
- Prowadzenie prac budowlanych i rozbiórkowych w porze dziennej;
- Stosowanie przepisów BHP;
- Zastosowanie do budowy nowoczesnego sprzętu, który emituje mniejsze ilości spalin;
- Na etapie eksploatacji - prowadzenie monitoringu powietrza;
- Ograniczanie stosowania paliw wysokoemisyjnych.

Różnorodność biologiczna (w tym fauna, flora, obszary chronione):

- Minimalizacja negatywnych oddziaływań inwestycji infrastrukturalnych wymaga (oczywiście nie jest to konieczne w przypadku każdej inwestycji) wcześniejszych terenowych inwentaryzacji zasobów środowiska przyrodniczego. Inwentaryzacja pozwoli na precyzyjne dostosowanie ogólnych zaleceń do realiów danego zadania inwestycyjnego i uniknięcie spowodowania znaczących szkód w środowisku przyrodniczym i wiążących się z tym komplikacji w trakcie realizacji poszczególnych inwestycji;

- Stosowanie technologii w jak najmniejszym stopniu wpływającej na środowisko (ograniczającej emisję zanieczyszczeń i hałasu);
- W przypadku prac termomodernizacyjnych budynków czy remontów elewacji bądź pokrycia dachowego budynków należy przeprowadzić inwentaryzację ornitologiczną i chiropterologiczną;
- Stosowanie wszystkich możliwych środków związanych z ochroną zwierząt podczas prowadzenia prac remontowych i termomodernizacyjnych obiektów (np. zabezpieczanie lub przenoszenie gniazd, pozostawianie otwartych otworów stropodachowych);
- Wykorzystanie rozwiązań technologicznych umożliwiających zachowanie istniejących stosunków wodnych;
- Ograniczenie na etapie planowania i wykonawstwa wycinki drzew i krzewów oraz naruszania cennych siedlisk do minimum i stosowanie nowych nasadzeń wraz z ich późniejszym utrzymaniem;
- W przypadku braku możliwości nienaruszenia siedlisk rzadkich/chronionych gatunków, należy wziąć pod uwagę możliwość przeniesienia populacji;
- Stosowanie wszelkich możliwych środków technicznych w celu ochrony zwierząt w trakcie inwestycji liniowych (np. montaż siatek i pojemników w celu ochrony płazów i drobnych ssaków) o ile będzie to konieczne;
- Nie należy prowadzić robót budowlanych w okresie lęgowym ptaków, rozrodem płazów, hibernacji nietoperzy i tarła ryb, jeśli na obszarze inwestycji występują;
- W przypadku istotnego zagrożenia hałasem, mogącego płoszyć chronione gatunki zwierząt w okresie rozrodczym (i/lub powodujące ponadnormatywną emisję na terenach mieszkaniowych), należy rozważyć zastosowanie ekranów;
- Uwzględnianie wariantu lokalizacyjnego w sposób zgodny z dokumentami planistycznymi, przepisami i aktami prawnymi obowiązującymi dla poszczególnych form ochrony przyrody, a także biorąc pod uwagę potrzeby ochrony siedlisk przyrodniczych, siedlisk zwierząt i roślin oraz korytarze migracyjne i łączność ekosystemów.

Ochrona przed hałasem i drganiami:

- Ograniczenie prac związanych z wykorzystaniem głośnego sprzętu, do pory dziennej między 7:00 a 20:00;
- W miejscach szczególnie wrażliwych obok zabudowy mieszkaniowej należy ograniczyć prędkość pojazdów dowożących materiały budowlane ze względu na drgania przenoszące się na konstrukcje budynków oraz wpływ na klimat akustyczny otoczenia;
- Projektanci powinni zwrócić uwagę na propozycję lokalizacji baz zaplecza technicznego budowy tak, aby planować je możliwe z dala od okien budynków mieszkalnych;

- Na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej należy tak planować roboty budowlane w ramach poszczególnych zadań by prowadzić prace związane z emisją hałasu w tym samym czasie tylko po jednej stronie budynku, aby w mieszkaniu były pomieszczenia nienarażone na emisję hałasu;
- Organizacja pracy, ograniczająca liczbę osób i czas ekspozycji na hałas;
- Stosowanie harmonogramów prac, ograniczających narażenie na hałas;
- Stosowanie tzw. cichych nawierzchni;
- Ograniczenie do minimum strefy bezpośredniej ingerencji w środowisko;
- Racjonalna gospodarka materiałami i minimalizacja powstawania odpadów;
- Sprawne przeprowadzenie prac;
- Ograniczenie do niezbędnego minimum usuwania drzew i krzewów będących w kolizji z planowaną inwestycją;
- Dobór gatunków roślin pełniących rolę dźwiękochronną dostosowanych do wymogów siedliska;
- Zastosowania odpowiednio szerokich pasów zieleni o zróżnicowanej wysokości tak, aby zapewnić maksymalne wartości pochłaniania i odbijania fali akustycznej.

Ochrona krajobrazu

W celu zmniejszenia negatywnego oddziaływania poszczególnych kierunków wsparcia na krajobraz konieczne jest odpowiednie planowanie inwestycji, uwzględniające konieczność wkomponowania planowanych obiektów w istniejący krajobraz.

Ochrona dziedzictwa kulturowego, zabytków, dóbr materialnych

Wszelkie działania mające na celu ochronę obiektów zabytkowych i utrzymanie ich w należytym stanie należy planować i realizować zgodnie z wymogami i uzgodnieniami z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

11. Propozycja działań alternatywnych

Art. 51, ust. 2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) nakłada obowiązek przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

Dla zadań zawartych w projekcie *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* można zaproponować następujące działania alternatywne:

- zmiana lokalizacji danego działania;
- zmiana technologii realizacji zadania;
- wybór alternatywnych materiałów do realizacji zadania;
- rozważenie różnych wariantów organizacyjnych realizacji zadania i dobór odpowiedniego;
- modyfikacja zakresu zadania, częściowe lub całkowite odstępnie od realizacji zadania, jeśli decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla danego zadania będzie wskazywać na taką potrzebę.

W przypadku projektu *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* nie ma możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań ze względu na wysoki stopień ogólności dokumentu. Projekt jest koncepcją rozwoju i przebudowy społecznej, infrastrukturalnej i przestrzennej obszaru gmin, który jako wizja całościowa i spójna pozwoli osiągnąć zamierzone efekty. Dlatego też wprowadzanie na tym etapie rozwiązań alternatywnych zaburzałoby spójność wspomnianej wizji. Należy jednak podkreślić, że istnieją duże możliwości w doborze najlepszych pod względem oddziaływania na środowisko wariantów lokalizacyjnych, technologicznych czy organizacyjnych.

Podkreślając charakter dokumentu, o wysokim stopniu ogólności oraz brak możliwości precyzyjnego wskazania działań alternatywnych należy w przypadku wszystkich przedsięwzięć przeanalizować działania alternatywne na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

W związku z ciągłym rozwojem gospodarczym regionu oraz wzrostem poziomu konsumpcji brak realizacji Strategii prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich elementów środowiska.

12. Potencjalne oddziaływanie transgraniczne

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, opracowywany dokument nie będzie wywierał znaczącego oddziaływania transgranicznego.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu *Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

13. Rezultaty planowanych działań

W celu umożliwienia oceny osiągnięcia oczekiwanych rezultatów zaplanowanych w strategii działań, konieczny jest bieżący monitoring postępów wdrażania założeń dokumentu. W jego ramach należy systematycznie śledzić wyniki prac podejmowanych w obrębie każdego z kierunków działań – pozwoli to na sprawdzenie czy założone kierunki są skutecznie wdrażane i przynoszą oczekiwane rezultaty. Proces ten obejmuje zbieranie danych, analizę wskaźników, identyfikowanie barier i problemów, a także formułowanie rekomendacji do ewentualnych korekt strategii. Monitoring zapewnia bieżącą kontrolę nad procesem wdrażania strategii oraz umożliwia podejmowanie trafnych decyzji zarządczych i dostosowywanie polityki rozwojowej gminy do zmieniających się warunków społeczno-gospodarczych.

Poniżej przedstawiono katalog wskaźników, które będą podlegały monitoringowi w celu określenia poziomu realizacji założeń Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035. Proces monitoringu będzie prowadzony zgodnie z zasadami określonymi w rozdziale 3.1 Realizacja, monitoring, ewaluacja i aktualizacja strategii.

Tabela 33. Oczekiwane rezultaty działań w ramach realizacji Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik	Oczekiwana tendencja zmian wartości wskaźnika
Cel 1. Gwarantowanie wysokiej jakości życia w gminie i tworzenie warunków do dalszego rozwoju społecznego			
1.1. Rozwój oferty usług publicznych i ich dostosowanie do obecnych i prognozowanych potrzeb	Poprawa jakości i dostępności usług społecznych, zdrowotnych i edukacyjnych dla wszystkich grup mieszkańców, szczególnie osób starszych i rodzin z dziećmi. Wzrost poziomu satysfakcji z życia w gminie dzięki łatwiejszemu dostępowi do nowoczesnych, cyfrowych form obsługi i wsparcia.	Liczba nowych lub zmodernizowanych usług społecznych i publicznych (np. dom seniora, e-usługi, CUS)	wzrost
1.2. Rozwój i poprawa standardu infrastruktury społecznej	Zapewnienie mieszkańcom lepszych warunków do nauki, pracy i wypoczynku dzięki zmodernizowanej i rozbudowanej infrastrukturze edukacyjnej, kulturalnej, sportowej i mieszkaniowej. Wzrost atrakcyjności osiedleńczej gminy oraz poziomu integracji społecznej w poszczególnych sołectwach.	Liczba zmodernizowanych lub nowo utworzonych obiektów/terenów infrastruktury społecznej	wzrost
Cel 2. Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego poprzez edukację, aktywizację obywatelską i integrację międzypokoleniową			
2.1. Zwiększenie możliwości spędzania czasu wolnego według indywidualnych preferencji	Szeroki i zróżnicowany dostęp do oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej, odpowiadającej potrzebom i zainteresowaniom mieszkańców. Wzrost aktywności społecznej i poziomu uczestnictwa w życiu publicznym gminy.	Liczba wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych organizowanych rocznie przez Gminę lub jej jednostki organizacyjne	wzrost
2.2. Wspieranie kapitału ludzkiego i społecznego gminy w oparciu o silną tożsamość lokalną	Wzmocnienie poczucia wspólnoty i identyfikacji mieszkańców z gminą, wzrost efektywności współpracy samorządu z organizacjami społecznymi. Wzrost poziomu partycypacji obywatelskiej i zaangażowania mieszkańców w działania lokalne.	Liczba przedsięwzięć realizowanych przez Gminę we współpracy z organizacjami pozarządowymi	wzrost

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik	Oczekiwana tendencja zmian wartości wskaźnika
Cel 3. Dywersyfikacja i rozwój lokalnej gospodarki poprzez wspieranie przedsiębiorczości i inwestycji			
3.1. Wspieranie przedsiębiorczości i aktywizacja gospodarcza mieszkańców gminy	Wzrost liczby lokalnych podmiotów gospodarczych i inicjatyw przedsiębiorczych, w tym w sektorze rolnictwa ekologicznego i usług dla ludności. Nowe możliwości zatrudnienia, rozwoju zawodowego i podnoszenia kompetencji dla mieszkańców.	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w gminie w skali roku	wzrost
3.2. Podnoszenie konkurencyjności inwestycyjnej, osiedleńczej i turystycznej gminy	Wzrost atrakcyjności gminy jako miejsca dla inwestorów, turystów i nowych mieszkańców dzięki lepszej infrastrukturze, uzbrojonym terenom inwestycyjnym i skutecznej promocji. Wzrost rozpoznawalności Gminy Reńska Wieś w regionie i jej pozytywny wizerunek.	Powierzchnia uzbrojonych i zagospodarowanych terenów inwestycyjnych [ha]	wzrost
Cel 4. Wzmocnienie integracji przestrzennej gminy z regionem poprzez rozwój powiązań transportowych i funkcjonalnych			
4.1. Rozwój infrastruktury drogowej i systemu transportowego	Poprawa spójności komunikacyjnej gminy oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym poprzez modernizację dróg, budowę chodników i ścieżek rowerowych. Zwiększenie mobilności mieszkańców i dostępności wszystkich sołectw, a tym samym integracja funkcjonalna gminy z regionem.	Długość zmodernizowanych lub nowo wybudowanych dróg, chodników i ścieżek rowerowych [km]	wzrost
4.2. Rozwój infrastruktury publicznej i poprawa jej funkcjonalności	Poprawa standardu usług publicznych i komfortu życia mieszkańców dzięki modernizacji i rozbudowie infrastruktury technicznej, wodno-kanalizacyjnej i telekomunikacyjnej. Poprawa estetyk przestrzeni i warunków do rozwoju lokalnych usług i turystyki dzięki rewitalizacji zdegradowanych terenów i obiektów.	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć ukierunkowanych na modernizację i/lub rozwój infrastruktury publicznej	wzrost

Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźnik	Oczekiwana tendencja zmian wartości wskaźnika
Cel 5. Racjonalne kształtowanie przestrzeni i poprawa ładu przestrzennego poprzez zrównoważony rozwój funkcji mieszkaniowych, usługowych i rolniczych gminy			
5.1. Efektywne i racjonalne planowanie i gospodarowanie przestrzenią	Utrzymanie ładu przestrzennego i ograniczenie rozlewania się zabudowy, co pozwoli na zrównoważony rozwój mieszkaniowy i usługowy. Gmina zyska bezpieczne, funkcjonalne i estetyczne przestrzenie publiczne sprzyjające integracji mieszkańców.	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć ukierunkowanych na utrzymanie ładu przestrzennego i kształtowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych	wzrost
Cel 6. Wzmacnianie odporności gminy na zmiany klimatyczne i ochrona walorów środowiska przyrodniczego			
6.1. Przygotowanie gminy na skutki zmian klimatu	Zwiększenie odporności infrastruktury i środowiska na ekstremalne zjawiska pogodowe dzięki rozwojowi retencji, termomodernizacji i inwestycjom w OZE. Spadek zużycie energii i emisji zanieczyszczeń, co sprawi, że gmina stanie się bardziej przyjazna klimatycznie.	Liczba zrealizowanych inwestycji w zakresie OZE i efektywności energetycznej	wzrost
6.2. Ochrona przyrody i ograniczanie negatywnego oddziaływania na środowisko	Poprawa jakości powietrza, wód i gleby oraz stanu czystości przestrzeni publicznych dzięki skuteczniejszej gospodarce odpadami i edukacji ekologicznej. Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i udziału społeczności w działaniach proekologicznych.	Liczba przeprowadzonych działań informacyjnych z zakresu edukacji ekologicznej	wzrost

14. Realizacja, monitoring, ewaluacja i aktualizacja Strategii

W podrozdziale przedstawiono system wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035, obejmujący strukturę odpowiedzialności, mechanizmy realizacji działań strategicznych oraz narzędzia monitorowania, oceny i aktualizacji dokumentu. Celem przyjętego podejścia jest zapewnienie spójności, ciągłości i elastyczności działań strategicznych, a także ich dostosowanie do dynamicznie zmieniających się uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzennych i środowiskowych.

OPRACOWANIE, WDRAŻANIE I REALIZACJA STRATEGII

Przygotowanie projektu strategii

Wójt Gminy Reńska Wieś, we współpracy z komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy oraz w uzgodnieniu z Radą Gminy, odpowiada za opracowanie projektu strategii. Dokument może być aktualizowany również na podstawie uzasadnionych wniosków zgłaszanych przez mieszkańców, organizacje społeczne i lokalnych przedsiębiorców.

Selekcja i wybór zadań

Wójt, we współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy oraz partnerami instytucjonalnymi, dokonuje wyboru projektów i działań zgodnych z założeniami strategii, kierując się ich efektywnością, komplementarnością i wpływem na rozwój lokalny.

Budowanie partnerstw i działania lobbujące

Wójt Gminy Reńska Wieś inicjuje współpracę z partnerami zewnętrznymi: administracją publiczną, sektorem prywatnym oraz organizacjami pozarządowymi, a także reprezentuje gminę w działaniach ponadlokalnych wspierających realizację celów strategicznych.

Opracowanie programów sektorowych i inwestycyjnych

Odpowiedzialność za przygotowanie programów sektorowych i inwestycyjnych spoczywa na komórkach Urzędu Gminy oraz jednostkach organizacyjnych, które odpowiadają za ich zgodność z kierunkami strategii.

Zatwierdzanie i finansowanie programów

Rada Gminy, przy współudziale komórek merytorycznych Urzędu, zatwierdza programy operacyjne oraz zapewnia ich finansowanie w ramach uchwalonych dokumentów planistycznych.

Zabezpieczenie środków w budżecie i WPF

Wójt, Skarbnik i Rada Gminy odpowiadają za uwzględnianie priorytetowych zadań wynikających ze strategii w budżecie gminy oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

Przygotowanie wniosków o środki zewnętrzne

Komórki Urzędu Gminy, przy współpracy z jednostkami organizacyjnymi i partnerami zewnętrznymi, odpowiadają za przygotowanie i składanie wniosków o pozyskanie funduszy zewnętrznych.

Nadzór, sprawozdawczość i rozliczenia

Merytoryczne komórki Urzędu Gminy prowadzą bieżący nadzór nad realizacją zadań, przygotowują raporty z wykonania i czuwają nad prawidłowością, skutecznością oraz terminowością działań.

Procedura monitorowania

- Monitoring wdrażania strategii prowadzony będzie w sposób ciągły, z raportowaniem rocznym.
- Analizie podlegać będą wskaźniki rezultatu, określone w rozdziale „Rezultaty planowanych działań” dla każdego z celów strategicznych.
- Zestawienie wskaźników będzie stanowiło podstawę do oceny skuteczności działań i ich wpływu na realizację wizji rozwoju gminy.
- Wyniki monitoringu będą przekazywane Wójtowi i Radzie Gminy w formie sprawozdania rocznego z realizacji Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś.

Ewaluacja

- Przewiduje się przeprowadzenie dwóch przeglądów strategicznych w latach: 2029 (ewaluacja on-going) oraz 2033 (ewaluacja ex-post).
- Ewaluacja będzie miała na celu ocenę zgodności realizowanych działań z założeniami strategii, a także identyfikację potrzeb aktualizacji i uzupełnień.
- Raporty ewaluacyjne będą zawierać podsumowanie efektów działań, ocenę skuteczności oraz rekomendacje dotyczące ewentualnych korekt dokumentu.
- Raporty z ewaluacji przedstawiane będą Radzie Gminy przez Wójta, wraz z propozycjami zmian i aktualizacji strategii.

Aktualizacja strategii

- Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, strategia podlega aktualizacji w przypadku zmian warunków społecznych, gospodarczych, przestrzennych lub środowiskowych, a także dla zapewnienia jej spójności z dokumentami wyższego rzędu (strategią rozwoju ponadlokalnego, strategią województwa).
- Zmiany w Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 wprowadza się uchwałą Rady Gminy, na wniosek Wójta Gminy.
- Aktualizacja będzie dokonywana w uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza w związku ze zmianą uwarunkowań społeczno-gospodarczych, przestrzennych, prawnych lub politycznych.
- Ocena realizacji strategii, na podstawie danych z raportów ewaluacyjnych, zostanie przeprowadzona w latach 2029 i 2033. Na jej podstawie sformułowane zostaną rekomendacje dotyczące ewentualnych korekt i kierunków dalszej realizacji dokumentu.
- Decyzję o potrzebie aktualizacji podejmuje Wójt Gminy, w porozumieniu z właściwymi komórkami Urzędu, a następnie przekazuje rekomendacje Radzie Gminy do przyjęcia w formie uchwały.

15. Podsumowanie i wnioski

- *Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* jest zgodna ze strategicznymi dokumentami obowiązującymi na szczeblu europejskim, krajowym i lokalnym.
- Przeprowadzone w ramach niniejszej Prognozy analizy zgodności celów Strategii z celami nadrzędnych dokumentów strategicznych oraz podstawowych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym, wskazują na znaczną ich spójność oraz zharmonizowanie. Spójność regionalnej polityki ekologicznej ze strategicznymi celami rozwoju powiatów i gmin jest podstawą równoważenia rozwoju w horyzoncie średnio i długookresowym. Dzięki temu Strategia może stać się skutecznym narzędziem koordynacji działań na rzecz wdrożenia rozwoju zrównoważonego w regionie.
- Strategia umożliwia identyfikację skutków środowiskowych oraz potencjalnych zmian warunków życia mieszkańców regionu w wyniku realizacji ustaleń dokumentu.
- Projektowana Strategia określa obszary problemowe i wyzwania w zakresie rozwoju społecznego, gospodarczego oraz ochrony środowiska na omawianym terenie oraz wyznacza cele i kierunki interwencji mające na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz środowiska.
- Niektóre z zadań zaplanowanych do realizacji w ramach projektowanej Strategii mogą wywierać negatywny wpływ na środowisko. Oddziaływanie to może być chwilowe, na etapie prac budowlanych i modernizacyjnych.
- W niniejszej prognozie zaproponowano szereg działań ograniczających negatywne oddziaływanie zaplanowanych zadań na środowisko oraz przykłady kompensacji przyrodniczej.
- Podczas podejmowania działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów.
- Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury.

16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do projektu *Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035*. Opracowanie zostało wykonane w oparciu o art. 46 oraz art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.).

Głównym celem prognozy jest ustalenie czy zapisy projektu *Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego a cele ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju są spójne z celami i priorytetami zaplanowanymi w dokumentach wyższego szczebla. Prognoza ma za zadanie także ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza ponadto określa i analizuje:

- istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na środowisko.

Przy sporządzaniu *Prognozy* zastosowano metody statystyczne i porównawcze, analizy i oceny dostosowane do stanu współczesnej wiedzy. Autor kierował się swoją wiedzą i doświadczeniem stosownie do stanu wiedzy współczesnej.

W projekcie *Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz dokumentów lokalnych. Na ich podstawie wyznaczono cele strategii, a także strategię ich realizacji.

W rozdziale 6 Prognozy scharakteryzowano obszar gminy Reńska Wieś oraz oceniono istniejący stan środowiska.

W ramach tworzenia dokumentu prowadzona była szczegółowa ocena oddziaływania zadań pod kątem środowiskowym. Duża część zadań inwestycyjnych nie ma określonego zakresu, sposobu i charakteru prowadzenia prac, w związku z czym podanie konkretnych oddziaływań jest dosyć trudne i problematyczne. Zgodnie z powyższym w niniejszej Prognozie przedstawiono potencjalne oddziaływania, zidentyfikowane na podstawie oceny oddziaływania dla innych przedsięwzięć o zbliżonym zakresie. Zatem w ramach oceny skutków realizacji projektu *Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* na etapie opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie bezpośrednie pośrednie, wtórne, skumulowane, stałe/długoterminowe, chwilowe/krótkoterminowe, pozytywne, negatywne i neutralne na następujące komponenty środowiska wykorzystując metodę macierzy interakcji:

- Obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, w tym obszary NATURA 2000;
- Różnorodność Biologiczna;
- Ludzie;
- Rośliny;
- Zwierzęta;
- Powietrze;
- Klimat;
- Klimat akustyczny;
- Wody (w tym JCW);
- Powierzchnia ziemi;
- Krajobraz;
- Zasoby naturalne;
- Zabytki i dobra materialne.

W przypadku omawianego regionu istnieje niewielkie prawdopodobieństwo bezpośredniego lub pośredniego ryzyka oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo. Należy jednak nadmienić, iż stopień, zakres oraz skutek oddziaływania (negatywny, pozytywny, neutralny) będzie mógł zostać oceniony z chwilą ustalenia dokładnego zakresu oraz rodzaju prowadzonych przedsięwzięć. W zależności od ich rodzaju może zostać nałożony obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, która może zakończyć się wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach lub odmową jej wydania, z uwagi na znaczne negatywne oddziaływania.

Projekt *Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* jest dokumentem o charakterze ogólnym i nie wskazuje zakresu ani szczegółów technicznych poszczególnych inwestycji. Należy mieć na uwadze uwzględnianie zasad ochrony środowiska podczas projektowania i planowania poszczególnych inwestycji.

Do negatywnych oddziaływań na środowisko podczas realizacji inwestycyjnych można zaliczyć:

- zmianę warunków siedliskowych;
- tworzenie barier w migracji zwierząt;
- wycinkę roślinności;
- użycie maszyn i urządzeń budowlanych (emisja hałasu, pyłu i wibracji);
- naruszeniem jego pierwotnego stanu obiektów zabytkowych;
- zajęcie terenów pod realizację zaplanowanych zadań infrastrukturalnych.

Pozytywne skutki realizacji planowanych zadań:

- pozytywny wpływ na bioróżnorodność;
- zapewnienie stabilności siedlisk przyrodniczych;
- mniejszy udział zanieczyszczeń bezpośrednio kierowanych do wód, ziemi i powietrza;
- poprawa stanu środowiska i jego elementów, w perspektywie długoterminowej;
- zminimalizowanie negatywnego oddziaływania podtopień;
- minimalizacja zużycia zasobów naturalnych.

Negatywne oddziaływanie na środowisko inwestycji, szczególnie tych związanych m.in. z rozbudową ciągów komunikacyjnych można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślane wybory lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań.

Wykaz inwestycji zamieszczonych w *Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* powinien być realizowany zgodnie z zaleceniami wynikającymi z wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (dotyczy inwestycji, które rozpoczęły się w latach poprzednich i są kontynuowane). Podczas podejmowania nowych działań inwestycyjnych należy brać pod uwagę lokalizację form ochrony przyrody, zakazy i nakazy wynikające z aktów prawa miejscowego, uchwał powołujących dane formy ochrony przyrody lub planów zadań ochronnych i planów ochrony ww. obszarów. Każdorazowe podjęcie działań inwestycyjnych wymaga przeprowadzenia postępowania określającego wpływ na środowisko w drodze odrębnej procedury (decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach).

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych,
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych,
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu,
- odpowiedni wybór lokalizacji inwestycji, uwzględniając zapisy dokumentów lokalnych oraz dokumentów wyższego szczebla.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

W kolejnych rozdziałach omówione zostały oddziaływania transgraniczne oraz rozwiązania alternatywne. W przypadku projektu *Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035*, rozwiązaniem alternatywnym jest brak realizacji Strategii. Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach projektowanego dokumentu z założenia mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców, a także stanu środowiska na terenie gmin i tym samym pozytywnie wpływać będą na zdrowie człowieka.

Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach dokumentu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie tych przedsięwzięć będzie miało zasięg lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja projektu *Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* nie wskazuje możliwości negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

Przewidywane oddziaływanie działań zawartych w projekcie *Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035* na wybrane elementy środowiska oddziaływania w formie opisowej zawarto w rozdziale 9. Przeanalizowano: przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, obszary chronione oraz pozostałe formy ochrony przyrody, oddziaływanie na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta, ludzi, powietrze atmosferyczne, klimat, zabytki oraz dobra materialne, zasoby naturalne, wody, krajobraz i powierzchnię ziemi, hałas i promieniowanie elektromagnetyczne.

Kolejnym etapem przeprowadzenia prognozy oddziaływania na środowisko była analiza rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu. Zgodnie z Art. 51, ust.

2, pkt. 3b ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.) przedstawiono rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie.

W niniejszej Prognozie oddziaływania na środowisko wskazano brak możliwości wystąpienia oddziaływania transgranicznego w związku z charakterem planowanych prac oraz ich lokalną skalą.

17. Zestawienie tabel i rysunków

Spis tabel

Tabela 1. Cele strategiczne i operacyjne województwa opolskiego	13
Tabela 2. Komplementarność Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś lata 2026-2035 ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030	14
Tabela 3. Komplementarność ze Strategią Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego na lata 2021–2030	18
Tabela 4. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia uzyskanych w rocznej ocenie jakości powietrza.....	37
Tabela 5. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej w latach 2022-2024 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia dla strefy opolskiej	38
Tabela 6. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	40
Tabela 7. Wyniki stężeń zanieczyszczeń w powietrzu w gminie Reńska Wieś w 2024 roku.....	41
Tabela 8. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu	51
Tabela 9. Jednolite Części Wód Powierzchniowych znajdujące się na obszarze gminy Reńska Wieś	56
Tabela 10. Ocena stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie gminy Reńska Wieś.....	58
Tabela 11. Charakterystyka Jednolitych Części Wód Powierzchniowych w obrębie których leży gmina Reńska Wieś	60
Tabela 12. Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo Wodne, znajdujące się na terenie JCWP obecnych na obszarze gminy Reńska Wieś	62
Tabela 13. Charakterystyka JCWPd zlokalizowanych na terenie gminy Reńska Wieś	65
Tabela 14. Kompleksowa ocena stanu JCWPd.....	67
Tabela 15. Charakterystyka GZWP znajdujących się na terenie gminy Reńska Wieś	69
Tabela 16. Charakterystyka ujęcia wody zlokalizowanego na terenie gminy Reńska Wieś.....	76
Tabela 17. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie gminy Reńska Wieś w latach 2021-2024	76
Tabela 18. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Reńska Wieś w latach 2021-2024	77
Tabela 19. Charakterystyka aglomeracji Kędzierzyn-Koźle.....	77
Tabela 20. Charakterystyka obszaru Natura 2000 znajdującego się na terenie gminy Reńska Wieś	80
Tabela 21. Charakterystyka obszaru chronionego krajobrazu znajdującego się na terenie gminy Reńska Wieś	81
Tabela 22. Charakterystyka użytku ekologicznego występującego na terenie gminy Reńska Wieś	82
Tabela 23. Pomniki przyrody na terenie gminy Reńska Wieś	83
Tabela 24 Struktura gruntów leśnych na terenie gminy Reńska Wieś.....	93
Tabela 25. Charakterystyka krajobrazu priorytetowego znajdującego się na terenie gminy Cisek	97
Tabela 26. Najważniejsze problemy w ostatnich latach na terenie gminy Reńska Wieś w zakresie poszczególnych komponentów środowiska	99
Tabela 27. Przegląd dokumentów europejskich i krajowych oraz zawartych w nich celów środowiskowych istotnych dla realizacji Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035.....	101
Tabela 28. Ocena oddziaływania na środowisko kierunków działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035	110
Tabela 29. Opis oddziaływania kierunków działań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035	125
Tabela 30. Cele zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki względem przedmiotów ochrony występujących w granicach gminy Reńska Wieś	141
Tabela 31. Zidentyfikowane zagrożenia obszaru Natura 2000 Łęg Zdieszowicki względem przedmiotów ochrony występujących w granicach gminy Reńska Wieś.....	144

Tabela 32. Zakazy obowiązujące na terenie obszaru chronionego krajobrazu Łęg Zdieszowicki.....	148
Tabela 33. Oczekiwane rezultaty działań w ramach realizacji Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035....	181
Spis rysunków	
Rysunek 1. Opolska „11” – cele operacyjne na tle celów strategicznych.....	13
Rysunek 2. OSI województwa opolskiego.....	16
Rysunek 3. Położenie administracyjne gminy Reńska Wieś na tle jednostek granicznych.....	34
Rysunek 4. Granice obrębów ewidencyjnych na terenie gminy Reńska Wieś.....	35
Rysunek 5. Źródła ciepła na terenie gminy Reńska Wieś.....	41
Rysunek 6. Strefy energetyczne warunków wiatrowych.....	45
Rysunek 7. Mapa temperatury na głębokości 2000 metrów pod powierzchnią terenu.....	46
Rysunek 8. Przewodność cieplna dla potencjału płytkiej geotermii na terenie Gminy Reńska Wieś.....	47
Rysunek 9. Średni czas nasłonecznienia w ciągu roku na terenie Polski.....	48
Rysunek 10. Mapa nasłonecznienia Polski.....	48
Rysunek 11. Układ dróg różnych własności oraz kolei na terenie gminy Reńska Wieś.....	52
Rysunek 12. Cieki na terenie gminy Reńska Wieś.....	55
Rysunek 13. Zlewnie JCWP na terenie gminy Reńska Wieś.....	57
Rysunek 14. JCWPd na terenie gminy Reńska Wieś.....	66
Rysunek 15. Lokalizacja GZWP w zasięgu których leży gmina Reńska Wieś.....	68
Rysunek 16. Zagrożenie powodzią na tle granic gminy Reńska Wieś.....	71
Rysunek 17. Zagrożenie podtopieniami na tle granic gminy Reńska Wieś.....	71
Rysunek 18. Zagrożenie suszą atmosferyczną na terenie gminy Reńska Wieś.....	73
Rysunek 19. Zagrożenie suszą rolniczą na terenie gminy Reńska Wieś.....	73
Rysunek 20. Zagrożenie suszą hydrologiczną na terenie gminy Reńska Wieś.....	74
Rysunek 21. Zagrożenie suszą hydrogeologiczną na terenie gminy Reńska Wieś.....	74
Rysunek 22. Łączne zagrożenie suszą łączną na terenie gminy Reńska Wieś.....	75
Rysunek 23. Obiekty hydrotechniczne znajdujące się na terenie gminy Reńska Wieś.....	78
Rysunek 24. Formy ochrony przyrody na tle gminy Reńska Wieś.....	79
Rysunek 25. Korytarze ekologiczne przebiegające przez teren gminy Reńska Wieś.....	85
Rysunek 26. Rozmieszczenie chronionych gatunków roślin naczyniowych i owadów na terenie gminy Reńska Wieś.....	86
Rysunek 27. Rozmieszczenie chronionych gatunków minorybów i płazów na terenie gminy Reńska Wieś.....	87
Rysunek 28. Rozmieszczenie chronionych gatunków ptaków i ssaków na terenie gminy Reńska Wieś.....	88
Rysunek 29. Rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych o znaczeniu dla Wspólnoty na terenie gminy Reńska Wieś.....	89
Rysunek 30. Rozmieszczenie stwierdzonych siedlisk oraz gatunków chronionych na terenie gminy Reńska Wieś zgodnie z inwentaryzacją Lasów Państwowych oraz monitoringiem GIOŚ.....	91
Rysunek 31. Rozmieszczenie stwierdzonych siedlisk oraz stanowisk gatunków chronionych na terenie gminy Reńska Wieś zgodnie z danymi z RDOŚ.....	92
Rysunek 32. Tereny leśne na terenie gminy Reńska Wieś.....	95
Rysunek 33. Tereny leśne gminy Reńska Wieś z podziałem na skład drzewostanu.....	95
Rysunek 34. Krajobrazy priorytetowe leżące na terenie gminy Reńska Wieś.....	96
Rysunek 35. Wyniki waloryzacji krajobrazu naturalnego województwa opolskiego na terenie gminy Reńska Wieś.....	98
Rysunek 36. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Reńska Wieś.....	137

UZASADNIENIE

Strategia Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 wraz z prognozą oddziaływania stanowi długookresowy plan działania, określający kluczowe cele rozwoju i kierunki działań, których realizacja jest niezbędna do osiągnięcia pozytywnych i trwałych zmian w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy. Przyjęcie Strategii jest niezbędnym krokiem w kierunku planowego i zrównoważonego rozwoju gminy Reńska Wieś.

Niniejsza strategia zawiera wszystkie wymagane ustawą elementy, w szczególności uwzględnia komponent przestrzenny, w postaci modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie. Ponadto uwzględnia i odnosi się do aktualnych zmian oraz uwarunkowań rozwojowych gminy.

Strategia pełni rolę jednego z podstawowych instrumentów zarządzania, stanowiąc fundament do prowadzenia długookresowej polityki rozwoju gminy realizowanej przez władze samorządowe. Dodatkowo stanowi również niezbędną podstawę do ubiegania się o środki zewnętrzne, w tym fundusze unijne, krajowe oraz regionalne. Przyjęcie strategii zwiększa zatem szanse na realizację inwestycji i projektów odpowiadających lokalnym potrzebom, które wskazano w dokumencie.

Wobec powyższego oraz stosownie do art. 10f ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.) podjęcie niniejszej uchwały w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Gminy Reńska Wieś na lata 2026-2035 " wraz z prognozą oddziaływania na środowisko uznaje się za zasadne i celowe.